

การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูป

วรรณ จุฑบาล

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสาร
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสาร
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ”

ของ วรณ จุฑบาล

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสาร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา ชาญวิชัย)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ดร.อรรณณ ศิริสวัสดิ์ อภิขยกุล)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์ บนแพลตฟอร์มยูทูบ
ผู้วิจัย	วรรณ จุฑบาล
ประธานที่ปรึกษา	ดร.ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ นศ.ม. สาขาวิชาการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2568
คำสำคัญ	การสร้างความเป็นจริงทางสังคม, การเล่าเรื่อง, ข่าวอาชญากรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์กระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม โดยมุ่งตอบคำถามว่าสื่อมวลชนประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ผ่านคลิปข่าวอาชญากรรมจาก 3 สำนักข่าว ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์ อมรินทร์ทีวี และข่าวช่อง 8 รวมทั้งสิ้น 6 ข่าว ที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม - 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566

ผลการวิจัยพบว่าการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมมีองค์ประกอบเฉพาะ 5 ประการที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และมุมมองการเล่าเรื่อง โดยการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมปรากฏผ่านการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ 3 ระดับตามแนวคิดของ John Fiske คือ ระดับความเป็นจริง (Reality) ที่นำเสนอผ่านรหัสทางสังคม ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ที่ใช้รหัสทางเทคนิคและรหัสชนบทรูปการนำเสนอ และระดับอุดมการณ์ (Ideology) ที่สะท้อนผ่านรหัสทางอุดมการณ์ การวิเคราะห์ยังพบบทบาทของสื่อในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมใน 4 มิติ ได้แก่ การสร้างความตระหนักต่อปัญหา การกำหนดมุมมองและทัศนคติ การตอกย้ำและ/หรือท้าทายค่านิยม รวมถึงการพิสูจน์ความจริงให้แก่สังคม

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นเพียงการรายงานข้อเท็จจริง แต่เป็นกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่ซับซ้อน มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ความเข้าใจ และการตอบสนองของผู้คนในสังคม การเล่าข่าวอาชญากรรมยังเป็นทั้งพื้นที่ในการสื่อสารความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ค่านิยม และอุดมการณ์ที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยร่วมสมัย ผลการวิจัยนี้มีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและวิชาชีพ โดยช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของการเล่าเรื่องในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตีความปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

Title	Storytelling in Crime News Reporting by Television Media on YouTube Platform
Author	Worathon Chuthaban
Advisor	Tikamporn Eiamrerai, Ph.D.
Academic Paper	M.Com.Arts. Thesis in Communications - (Type A 2), Naresuan University, 2025
Keywords	The Social Reality Construction, Narration, Crime News

ABSTRACT

This research, titled "Storytelling in Crime News Reporting by Television Media on YouTube Platform" aims to analyze the process of social reality construction in crime news presentations. The study addresses how mass media construct social reality through narrative techniques. Using qualitative methodology, this research employs textual analysis to examine six crime news clips from three major Thai news outlets—ThaiRath Online, Amarin TV, and Channel 8—broadcast between August 1 and October 31, 2023.

The findings reveal that crime news narratives comprise five distinctive, interrelated components: themes, plot, characters, setting, and point of view. The construction of social reality manifests through three levels of television encoding according to John Fiske's framework: the reality level (presented through social codes), the representation level (utilizing technical codes and conventional representation codes), and the ideological level (reflected through ideological codes). Further analysis identifies four dimensions of media's role in constructing social reality: creating awareness of crime issues (surveillance function), shaping social perspectives and attitudes (narrative function), reinforcing or challenging social values (reproductive function), and verifying truth for society (proof function).

This study demonstrates that crime news reporting transcends mere factual presentation, constituting a complex process of social reality construction that influences public perception, understanding, and response. These narratives function

as spaces for communicating social and cultural meanings, reflecting power relationships, values, and ideologies prevalent in contemporary Thai society. The research has significant academic and professional implications, enhancing our understanding of how narratives determine societal interpretation of various phenomena. The findings contribute to a deeper appreciation of media's role in creating shared social realities through storytelling practices within journalism.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นส่วนประกอบสร้างของเรื่องสั้นขนาดยาว ที่ข้าพเจ้าได้ร่างชื่อบทความไว้ตั้งแต่ครั้งเรียนอยู่ ป.ตรี โดยเรื่องสั้นนั้นมีชื่อว่า “จาก ดช สู่ ดร : ชีวิตของเด็กน้อยผู้ปีนขึ้นที่สูงด้วยการศึกษา” ซึ่งแน่นอนว่าเรื่องสั้นชิ้นนี้ถูกเขียนขึ้นแล้ว หากแต่ยังไม่จบ และดำเนินอยู่ระหว่างทางที่แสนยาวไกล แต่ถึงอย่างนั้นก็จะยังพยายามเขียนต่อไป ตราบที่มีกำลังกายภายใน และกำลังใจจากผู้นรอบข้างคอยอุ้มชู ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวขอบคุณต่อทุกสิ่งอย่างตั้งแต่วิทยานิพนธ์ยังไม่แล้วเสร็จ ด้วยความซาบซึ้งและอัศจรรย์ใจต่อทุก ๆ ความช่วยเหลือที่ข้าพเจ้าได้รับเสมอมา

ขอบคุณ ดร.ทิมพ์พร เอี่ยมเรไร ผู้เป็นต้นแบบชีวิตของข้าพเจ้าเสมอมา หากไม่ได้พบเจอกันก็ไม่อาจรู้ได้เลยว่าตอนนี้ชีวิตของข้าพเจ้าจะชวนเซไปทิศทางไหน ขอคุณอาจารย์สำหรับทุกบทสนทนาและการติ่ดำ การได้คุยกับอาจารย์เปรียบเสมือนโชคอย่างหนึ่ง ที่ยังได้คุยก็ยังสร้างเสริมวิธีคิดอันละเอียดลออเหมาะสำหรับต่อสู้กับชีวิตที่ซับซ้อน หากจะเรียกว่าอาจารย์เป็นทั้งผู้ที่สะท้อนและประกอบสร้างตัวตนของข้าพเจ้าตลอด 10 ปี ที่ผ่านมาก็คงไม่ได้กล่าวจนเกินไปนัก

ขอบพระคุณ รศ.ดร. สมสุข หินวิมาน ที่ได้เมตตามาเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ รศ.ดร. กิตติมา ชาญวิชัย และ ดร. อรรพรรณ ศิริสวัสดิ์ อภิชยกุล ที่เอ็นดูและให้เกียรติมาเป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีคำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการปรับปรุงแก้ไข ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบคุณแม่ ที่อนุญาตให้ลูกชายได้เรียนต่อ ป.โท แม่ตัวเองจะไม่จบ ป.6 และไม่เข้าใจชัณณิตว่าลูกจะเรียนไปเพื่ออะไร แต่ทว่าก็ได้ให้กำลังใจ และแสดงความภาคภูมิใจต่อตัวของข้าพเจ้าเสมอมา นอกจากนี้ยังขอขอบคุณพ่อ ขอขอบคุณแยม ของคุณแบ้ง รวมทั้งแม่ที่บ้าน ที่เป็นสภาพแวดล้อมอันเหมาะสมสำหรับโลกวิชาการที่ตัวเองไม่เคยเข้าใจ แต่ก็เคียงบ่าเคียงไหล่อดทนกันมาจนถึงปลายทาง

ขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สำหรับสายตาให้เกียรติที่มองเข้ามา และวาจาชื่นชมที่ตั้งฉายา “จารย์ธน”, “จารย์แม็ค” มันคล้ายกับว่าเราต้องรับผิดชอบต่อเกียรติและคำชมเหล่านั้น และทำให้มีแรงฮึดสู้ไม่ยอมแพ้นทางแสนนี้ง่าย ๆ มันมีความหมายกับข้าพเจ้ามากมายจริง ๆ

และท้ายที่สุดแล้ว บนเส้นทางสายนี้ มีเพียงเราเท่านั้นที่ต้องต่อสู้กับตัวหนังสือและความกังวล และหลายร้อยเรื่องราวที่ยังไม่มีทางเข้าใจในคำค้นอันเปลี่ยวเหงา สำหรับข้าพเจ้า สหายยามดึกตื่นผู้นี้มีตัวตนอยู่จริง ข้าพเจ้าขอขอบคุณการมีอยู่ของดวงจันทร์เสมอมา เพราะยามใดที่จิตใจท้อถอยขอเพียงแค่นี้ได้แหงนหน้ามองฟ้าเพื่อบ่นทุกข์กับดวงจันทร์ หรือชื่นชมแสงจันทร์อันอ่อนโยน ก็ทำให้ใจของข้าพเจ้าผ่อนคลายลงได้ และในบางครั้งคราว ข้าพเจ้าก็แว่ไยคำให้กำลังใจเมื่อได้ฟังจันทร์

วรรณ จุฑบาล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
ประกาศคุุณูปการ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	10
วัตถุประสงค์	10
นิยามศัพท์	10
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดเกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมและคุณค่าข่าว	14
แนวคิดเกี่ยวกับการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization)	20
แนวคิดเกี่ยวกับรายการเล่าข่าว (News Talk)	24
แนวคิดเรื่องการวางกรอบข่าว (News Framing)	30
แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ (Ideology)	34
แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ของการสร้างความเป็นจริงทางสังคมและสื่อมวลชน	38
แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางทางโทรทัศน์	45
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมายทางโทรทัศน์	51
แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย	61
กรอบแนวคิดการวิจัย	66
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	67
แหล่งข้อมูล	67
การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	69
การนำเสนอข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	248
บรรณานุกรม	289
ภาคผนวก	296

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

"ความเป็นจริง" ไม่ใช่สิ่งที่ล่องลอยอยู่ หรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอย่างที่เข้าใจกันโดยสามัญสำนึก หากแต่ความจริงเหล่านั้นถูกสร้าง (Constructed) ขึ้น และถูกนิยามในภายหลังว่าอะไรเป็นอะไร จากการทำงานของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม นักทฤษฎีกลุ่มวัฒนธรรมศึกษาเชื่อว่า การนิยามสิ่งต่าง ๆ นั้น เป็นเรื่องทางสังคม กล่าวคือ ค่านิยมที่ถูกสร้างขึ้นจะไม่มีหมายใด หากไม่ได้ถูกส่งต่อไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ให้รับรู้โดยทั่วกัน หนึ่งในสถาบันที่ทำการผลิตประสบการณ์และองค์ความรู้เหล่านั้นให้แก่สังคม ก็คือสถาบัน "สื่อมวลชน" โดยบทบาทของสื่อมวลชนในการสร้างความเป็นจริงทางสังคมให้แก่ผู้คนนั้น ปรากฏอยู่ในการทำหน้าที่เป็นตัวสื่อกลางระหว่างโลกที่เป็นจริงและประสบการณ์ของผู้รับสาร (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

เมื่อโลกในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสาร สถาบันสื่อมวลชนจึงมีการทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังวางบทบาทของตนเป็น "กระจกสะท้อนความจริง" ที่นำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ สู่การรับรู้ของผู้คนในสังคม จึงเป็นไปได้ว่า "ความเป็นจริงทางสังคม" ที่ผู้คนรับรู้ อาจถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านการทำหน้าที่ของสถาบันสื่อ โดยข้อสังเกตก็คือเมื่อเปิดโทรทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์ใด ๆ เราจะพบว่าแต่ละวันจะมีข่าวสารจำนวนมาก ที่ล้นหลามและถูกเลือกมานำเสนอสู่การรับรู้ของผู้คนในสังคม ข่าวสารดังกล่าวสามารถจำแนกออกเป็นหลายประเภท เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความบันเทิง สังคม และ อาชญากรรม เป็นต้น ประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับความนิยม มีความสำคัญ อันเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ สำหรับการนำเสนอข่าวสารในแต่ละวันของสื่อมวลชนทุกแขนง (สาธิตา ตระกูลโชคเสถียร, 2553) นั่นเพราะการทำหน้าที่แห่งหนึ่งของสื่อมวลชน ก็คือการนำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคม หรือเรื่องราวจากบุคคลต่าง ๆ ในสังคมมานำเสนอต่อสาธารณชน ผ่านรูปแบบของข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2540)

นอกจากนี้ยังมีคำอธิบายจำนวนมาก ที่อธิบายว่าทำไมข่าวอาชญากรรมจึงได้รับการนำเสนอในสัดส่วนที่มาก เมื่อเทียบกับข่าวประเภทอื่น ๆ เช่น ข่าวอาชญากรรมมักจะได้รับการอธิบายในฐานะข่าวที่ส่งเสริมหน้าที่ทางสังคมในเชิงบวก ด้วยการแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับ การยับยั้งผู้ก่อเหตุการสร้างวาทะทรชนให้กับบุคคลที่มีโอกาสตกเป็นเหยื่อ และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจตราและการหลีกเลี่ยงอาชญากรรมแก่คนในสังคม (Surette, 1998)

หากพิจารณาข่าวอาชญากรรม จะเห็นได้ถึงการนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดจากพฤติกรรมอันเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง หนึ่งในข้อสังเกตที่น่าสนใจของการนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้มานำเสนอเป็นประเด็นข่าว คือ ในขณะที่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานของสังคมอาจมีลักษณะ "ติดลบ" ในแง่ของกฎหมาย หลักศีลธรรม หรือธรรมเนียมประเพณี แต่เพราะว่าสำหรับมุมมองของสื่อมวลชนแล้ว "ความเบี่ยงเบน" กลับมีคุณสมบัติหลายประการที่นับว่ามี "คุณค่าข่าว" (News Value) เช่น มีความแปลกใหม่ (Novelty) มีความขัดแย้ง (Conflict) มีเงื่อนไข (Suspense) สนองต่อความสนใจของมนุษย์ (Human Interest) เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ การหยิบยกเอาเหตุการณ์ของความเบี่ยงเบนมารายงานข่าวจึงนับว่ามีความชอบธรรมตามหลักการปฏิบัติงานของสื่อมวลชน (ตระหนักจิต ยุตยรรยง, 2540)

อาจกล่าวได้ว่า "อาชญากรรม" เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนาน มักมีแนวโน้มของความรุนแรง ความซับซ้อน และความถี่ เพิ่มมากขึ้นตามความเจริญของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ เมื่อมีเทคโนโลยีเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในแง่มุมต่าง ๆ อันนำมาซึ่งความซับซ้อนในมิติด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ส่งผลให้รูปแบบของอาชญากรรมมีลักษณะแตกต่างไปจากอดีต (นิธิดา แสงสิงแก้ว, 2556) ความเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรมประการหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัด คือ ความถี่ของการเกิดอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยข้อมูลล่าสุดจากรายงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถึงข้อมูลและสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมประจำปี พ.ศ.2565 พบว่าคดีพยายามฆ่าและคดีฆาตกรรมมีการก่อเหตุเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2565 มีคดีฆาตกรรมทั้งสิ้น 2,847 คดี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2564 ที่มี 2,691 คดี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 (กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2566) อีกหนึ่งความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับประเด็นอาชญากรรม ที่ทุกคนสามารถรับรู้ได้ในชีวิตประจำวัน นั่นคือ ความถี่ และความหลากหลาย ในการนำเสนอประเด็นอาชญากรรมผ่านสื่อมวลชนที่นับวันจะปรากฏให้เห็นมากขึ้นผ่านสื่อต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังมีคำอธิบายจำนวนมากที่บอกว่าทำไมข่าวอาชญากรรมจึงได้รับการนำเสนอเป็นสัดส่วนที่มากเมื่อเทียบกับข่าวประเภทอื่น ๆ เช่น ข่าวอาชญากรรมมักจะได้รับการอธิบายในฐานะข่าวที่ส่งเสริมหน้าที่ทางสังคมในเชิงบวก ด้วยการแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับ การยับยั้งผู้ก่อเหตุการสร้างความตระหนักให้กับบุคคลที่มีโอกาสตกเป็นเหยื่อ และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจตราและการหลีกเลี่ยงอาชญากรรมแก่คนในสังคม (Surette, 1998) ในบริบทสากล Graber และ Dunaway (2018) ได้ศึกษาพบว่าข่าวอาชญากรรมมักได้รับความสนใจจากผู้รับสารมากกว่าข่าวประเภทอื่นถึง 3-4 เท่า และ Jewkes (2019) ชี้ให้เห็นว่าในยุคดิจิทัล ข่าวอาชญากรรมได้กลายเป็น "Infotainment" ที่ผสมผสานระหว่างข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง

เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณแล้ว "ข่าวฆาตกรรม" จะมีสัดส่วนการถูกนำเสนอมากกว่าการกระทำผิดฐานอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ สาเหตุหนึ่งก็มีผลมาจากการเพิ่มมากขึ้นของคดีฆาตกรรมในแต่ละปี ส่วนอีกสาเหตุก็เป็นเพราะว่า "ข่าวฆาตกรรม" มีลักษณะของเนื้อหาข่าวที่เต็มไปด้วยคุณค่าข่าว ทั้งในแง่ของ ผลกระทบ (Impact or Consequence), ความมีเงื่อนงำ (Suspense), ความผิดปกติหรือผิดธรรมชาติ (Unusualness or oddity), ความขัดแย้งหรือการแข่งขัน (Conflict or Combat), เรื่องทางเพศหรือเรื่องอื้อฉาว (Sex and Scandals) และ ความสนใจของมนุษย์ปุถุชนทั่วไปหรือความเร้าอารมณ์ (Human Interest or Emotion) เหล่านี้ถือเป็นข่าวที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะกระตุ้นความสนใจจากผู้รับสาร เนื่องจาก "การฆาตกรรม" เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ความเป็น-ความตาย และ ความดี-ความชั่ว นอกจากนี้ยังการกระทำที่ไม่สมควรด้วยเหตุทั้งปวง นี่จึงเป็นประเด็นที่สื่อมวลชนมักเลือกมานำเสนอสู่การรับรู้ของผู้คนในสังคมเพื่อตอบสนองต่ออารมณ์เหล่านี้

ในการรายงานข่าวอาชญากรรมนั้น สื่อมักใช้คุณค่าข่าวดังกล่าวเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม อีกทั้ง ในการรายงานข่าวยังมักใช้วิธีการรายงานแบบสืบสวน (Investigation Reporting) มีการรวบรวมข้อเท็จจริง สืบเสาะขุดคุ้ยข้อมูลเพื่อรายงานถึงตัวผู้ตกเป็นข่าวหรือผู้เคราะห์ร้าย มีการอ้างอิงถึงแหล่งข่าว (Attribution) การหาข้อเท็จจริงเสริม (Additional Fact) อ้างถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวนอกเหนือจากบุคคลที่ตกเป็นข่าว (อรนุช เลิศจรรยารักษ์, 2541) เช่น พยานบุคคลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ มีการค้นหาข้อเท็จจริงที่ซ่อนเร้นและปมปัญหา ออกมาตีแผ่รายละเอียดของการประกอบอาชญากรรม ที่แสดงให้เห็นถึงความโหด รุนแรง และเชื่อมโยงเรื่องราวเพื่อเพิ่มเติมรสชาติให้ข่าวมีความน่าตื่นเต้นชวนติดตาม รวากับว่าผู้ชมข่าวกำลังรับชมภาพยนตร์สืบสวนเรื่องหนึ่ง

การเล่าเรื่องที่มุ่งเน้นคุณค่าข่าว และใช้เทคนิคการเล่าแบบหนึ่งสืบสวนสอบสวนนั้น ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางในระดับสากล ตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ.1995 โดย Vincent Sacco ที่พบว่าภาพลักษณ์ของตำรวจที่พบเห็นในข่าวนั้น มักมีความจริงจังกังในการตามจับอาชญากรรมมากกว่าภาพลักษณ์ของตำรวจในโลกแห่งความจริง ในขณะที่ถ้าเป็นคนร้ายก็ต้องมีความชั่วเข้าไปเสียหมด ไม่ควรได้รับการให้อภัยจากสังคม (Vincent Sacco, 1995) นอกจากนี้ งานวิจัยของ Chibnall (2013) และ Reiner (2019) ยังพบว่าการนำเสนอข่าวอาชญากรรมมักใช้กรอบการเล่าเรื่องแบบ "Morality Play" ที่แบ่งขั้วระหว่างความดีและความชั่วอย่างชัดเจน

ในการศึกษาเรื่อง "การนำเสนอภาพอาชญากรรม ในรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์" ซึ่งพบว่ารูปแบบการเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรม มีวิธีการนำเสนอที่คล้ายกับการเล่าเรื่องในละคร นั่นคือ มีการวางแผนเรื่องที่แสดงถึงความมีเงื่อนงำ มีปมขัดแย้ง และการคลี่คลายปัญหาผ่านการนำเสนอตัวละครใน 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ ตำรวจ ผู้ร้าย และผู้เสียหาย โดยมีแก่นของเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าอาชญากรรมเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และหลักศีลธรรม โดยมีตำรวจ ที่ได้ทำหน้าที่ปราบปรามผู้ร้าย และช่วยรักษาความสงบสุขไว้ให้กับสังคม (ตระหนักจิต ยุตยรรยง, 2540)

คุณลักษณะเฉพาะของการเล่าข่าวอาชญากรรมที่พบในงานวิจัยต่าง ๆ ชี้ให้เห็นรูปแบบการนำเสนอที่มีความเป็นละคร (Dramatization) ผ่านการสร้างตัวละครมิติเดียว (Flat Character) ที่แบ่งขั้วระหว่างความดีและความชั่วอย่างชัดเจน การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบสืบสวน (Investigative Reporting) ที่เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ความมีเจตนา รวมถึงการใช้องค์ประกอบต่างๆ ทั้งแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และมุมมองการเล่าเรื่อง เพื่อสร้างความหมายและกำหนดการรับรู้ของผู้รับสาร นอกจากนี้ การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับตามแนวคิดของ John Fiske ที่ประกอบด้วยระดับความเป็นจริง ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน และระดับอุดมการณ์ ยังคงเป็นกรอบสำคัญในการวิเคราะห์ แต่ยังคงขาดการศึกษาการประยุกต์ใช้ในบริบทของสื่อดิจิทัลร่วมสมัย ทั้งนี้ กรอบแนวคิดของ Fiske จะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดการเล่าเรื่องของ Chatman (1978) และแนวคิดการวางกรอบข่าว (News Framing) ของ Entman (1993) เพื่อให้เห็นกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงอย่างรอบด้าน

รูปแบบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นละครนี้ ยิ่งทวีความเข้มข้นขึ้นเมื่อมีการแข่งขันทางธุรกิจสื่อที่รุนแรง ดังผลที่ปรากฏจากการศึกษาเรื่อง "การประกอบสร้างความเป็นจริงและการตัดสินผู้ตกเป็นข่าวด้วยการเล่าเรื่องในหนังสือพิมพ์" โดยรัตนา ประยูรรักษ์ (2545) ที่พบว่า "ยิ่งรูปคดีมีความเรื่อน่าสูงเท่าใด ภาพของตำรวจก็จะได้รับการบรรยายให้เหมือนพระเอกมากขึ้น" นี่จึงแสดงให้เห็นว่าสื่อมีอำนาจในการตัดสินผู้ตกเป็นข่าว และประกอบสร้างความเป็นจริงให้แก่สังคม เพราะในกระบวนการผลิตข่าวนั้น นักข่าวมักมีอำนาจที่จะจัดวางผู้คนและเหตุการณ์ โดยสามารถจัดประเภทว่าใครเป็น "ผู้ร้าย" และ "วีรบุรุษ" สิ่งใดเป็น "ความดี" หรือสิ่งใดเป็น "ความชั่ว" ภายใต้มายาคติแห่งความจริงอยู่เสมอ

แนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสื่อ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดย Gaye Tuchman (1978) เสนอว่า "News as a constructed reality" ซึ่งมีคำอธิบายว่าข่าวไม่ใช่การสะท้อนความเป็นจริงอย่างเป็นกลาง แต่เป็นการ "สร้าง" ความจริงผ่านกระบวนการเลือกสรร การตีความ การนำเสนอ และการกำหนดกรอบของสื่อมวลชน โดยหน้าที่ของข่าวอาชญากรรมนั้น นับวันก็ยิ่งขยายขอบเขตออกไปมากกว่าการรายงานเหตุการณ์ แต่ได้กลายเป็นผลผลิตจากกระบวนการแลกเปลี่ยนสัญลักษณ์ ในการสื่อสารที่กำหนดด้วยแบบแผน กฎระเบียบ ข้อตกลง และรหัสรวมบางอย่าง ที่ประกอบสร้างขึ้นจากทั้งสื่อและผู้รับสาร

กรณีศึกษาที่สะท้อนให้เห็นว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการหล่อหลอมทัศนคติสาธารณะต่อจำเลยในคดีอาญา คือ "เหตุการณ์ช็อย แซ่ฮึง" ซึ่งครั้งหนึ่งเคยได้รับความสนใจอย่างมากในปี พ.ศ. 2501 สื่อในช่วงนั้นสร้างภาพลักษณ์ของช็อยให้เป็นบุคคลที่ขาดความรู้สึทางมนุษยธรรมและมีนิสัยโหดร้าย การนำเสนอที่โดดเด่นที่สุดคือภาพถ่ายที่หนังสือพิมพ์เลือกใช้ ซึ่งดูเหมือนเขากำลังทำท่าทางแสดงความดูร้าย แต่ในความเป็นจริงนั้นเป็นเพียงช่วงเวลาที่เขาอำปากหาวขณะอยู่ที่สถานีตำรวจใน

อำเภอเมืองระยอง การเลือกใช้ภาพดังกล่าวส่งผลให้ซีอูถูกมองว่าเป็นตัวแทนของความโหดเหี้ยมสุดขีด และนำไปสู่การเกิดขึ้นของคำว่า "มนุษย์กินคน" แม้ว่าจะผ่านพ้นไปมากกว่า 50 ปี แต่แทนที่ความจริงจะถูกเปิดเผย เวลากลับทำให้เรื่องราวของซีอูพัฒนาไปสู่การเป็นตำนานที่ถูกต่อเติมผ่านการบอกเล่าจากรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นนิทานปรัมปรามากกว่าที่จะถูกมองว่าเป็นคดีฆาตกรรม

(ที่มา : www.bbc.com/thai/thailand-48264250)

ช่วงปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2501 เกิดเหตุการณ์ที่เรียกว่า "คดีซีอู" ซึ่งครองความสนใจของสาธารณชนนานกว่าสัปดาห์ วิธีการรายงานข่าวของสื่อสิ่งพิมพ์ในระยะนั้นมีลักษณะเร้าอารมณ์มากเกินไปจนเกินความเป็นจริง เมื่อพิจารณาแล้วการบรรยายเรื่องราวของซีอูมีความน่าติดตามมากกว่าแม้กระทั่งงานวรรณกรรม ทั้งที่ผู้อ่านทราบดีว่านิยายมาจากจินตนาการ แต่ข่าวควรอิงจากข้อเท็จจริง อย่างไรก็ดี การใช้ถ้อยคำที่ดึงดูดอารมณ์ทำให้ผู้ติดตามข่าวที่มึนงงเชื่อถ้อยอยู่แล้วยอมรับสิ่งที่อ่านโดยไม่ไตร่ตรอง

ประเด็นสำคัญที่น่าสังเกตแต่ไม่มีสื่อมวลชนใดหยิบยกคือ ซีอูขาดความรู้เกี่ยวกับระบบกฎหมายของไทย ไม่สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ได้รับการสนับสนุนทางกฎหมายที่เหมาะสม ข้อมูลที่มีแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า ซีอูไม่เข้าใจแม้แต่ผลการตัดสินคดีของตนเอง แม้ว่าข้อกล่าวหาจะเป็นการฆ่าโดยเจตนาที่อาจมีโทษสูงสุดคือประหารชีวิต แต่ด้วยอารมณ์ความรู้สึกของมวลชนและแนวโน้มการรายงานข่าวในสมัยนั้น ได้ก่อให้เกิดกระแสความรู้สึกรุนแรงจนประเด็นสำคัญเหล่านี้ถูกปกคลุมไปด้วยความโกรธเกรี้ยวและการคัดค้าน

ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาท กระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงก็ยิ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น หรืออีกตัวอย่างที่เป็นข่าวใหญ่และเผยแพร่ออกโทรทัศน์จนเป็นที่รู้จักในวงกว้างก็คือ กรณี "ลุงพล" หรือ นายไชย์พล วิชา ที่ถูกสื่อประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านการนำเสนอ ตั้งแต่การเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีฆาตกรรมน้องชฌูจากการเป็นผู้ถูกกล่าวหา สร้างภาพของความน่าสงสาร

ให้แก่ลุงพล ผ่านการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ด้วยความถี่ที่เพิ่มขึ้นทุกวัน จนค่อย ๆ ทำให้เรื่องส่วนตัวของลุงพล มีความเด่นชัดกว่าประเด็นเรื่องการถูกฆาตกรรมน้องชมพู่ ด้วยการนำเสนอข้อมูลส่วนตัวของลุงพลที่มากเกินไปจนจำเจ นี่เอง ที่ทำให้ความสนใจของผู้คนในสังคมถูกบิดเบือน ทั้งนี้ การมุ่งนำเสนอแบบนี้ยังเป็นการ "สร้าง" ให้บุคลคนธรรมดาผู้ซึ่งไม่มีใครรู้จัก (Nobody) ให้กลายมาเป็นดารา (Superstar) ที่ผู้คนทั่วประเทศต่างพูดถึงบนพื้นที่สื่อต่าง ๆ ก่อนที่จะพลิกกลับมาเป็นผู้ต้องสงสัย (Suspect) อีกครั้งหลังจากมีความคืบหน้าในการสืบคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นี่ทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความสับสนต่อรูปคดีและมีความสงสัยต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างยิ่ง

(ที่มา : www.amarintv.com/news/detail/41902)

(ที่มา : www.khaosod.co.th/entertainment/news_6432030)

(ที่มา : www.youtube.com/watch?v=nkxVF7mGLvA)

จากคดีตัวอย่างข้างต้น ชาวอาชญากรรม แสดงให้เห็นถึงกระบวนการประกอบสร้างความ เป็นจริงผ่านเทคนิควิธีการเล่าเรื่อง โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์แล้วนำมาร้อยเรียง สร้างสีสันด้วยกระบวนการผลิตข่าว ซึ่งเป็นกลไกในการสร้างรหัสกำกับความคิดและกำหนด ความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในสื่อ นั้น จนกลายมาเป็นชนบ หรือแบบแผนบางอย่างที่เป็นความ เข้าใจร่วมกันของคนในสังคม (นิธิตา แสงสิงแก้ว, 2556)

การทำความเข้าใจกับกระบวนการประกอบสร้างความจริงจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคที่สื่อมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสังคม เพื่อการทำความเข้าใจกระบวนการประกอบ สร้างความจริงเกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมนั้น ก็ควรต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำหน้าที่ ของสื่อมวลชนในฐานะ "กระจกสะท้อนความจริงของสังคม" เสียก่อน เพราะในโลกยุคสังคมข่าวสาร เช่นปัจจุบัน สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา และชุดความรู้จำนวนมากให้แก่สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือในเงื่อนไขที่เราไม่อาจหาประสบการณ์ตรงมาเทียบกับประสบการณ์ผ่านสื่อได้ หน้าที่นั้นก็จะนำไปสู่การครอบครองอำนาจ เป็นสถาบันที่มีหน้าที่โดยตรงในการแสวงหาคัดเลือกองค์ ความรู้ที่จะมานำเสนอต่อสังคม สิ่งที่เรารับรู้จากสื่อมวลชนย่อมต้องผ่านกระบวนการจัดวาระและจัด กรอบ เพื่อให้เนื้อหาที่ปรากฏออกมาสู่สายตาเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานทางสังคม กล่าวคือ เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันกว่าจะถูกรายงานหรือนำเสนอได้นั้น ล้วน ต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจและประเมินค่าแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ผ่านการรับรู้ไปจนถึงกระบวนการ ตีความของผู้สื่อข่าวต่อเหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ผ่านการเลือกสรรทั้งในแง่คุณค่าของความ เป็นข่าว และมิติของเหตุการณ์ที่เลือกมานำเสนอ ผ่านกลวิธีการถ่ายทอดหรือเทคนิคการเล่าเรื่องราว (สาธิตา ตรีกุลโชคเสถียร, 2553)

การศึกษาเรื่อง "การนำเสนอภาพอาชญากรรมผ่านรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทาง โทรทัศน์" ของ ตรีชนกจิต ยุติธรรม (2540) ได้อธิบายว่า การประกอบสร้างความเป็นจริงของ สื่อมวลชนผ่านการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมนั้น ถูกเข้ารหัสไว้ถึง 3 ระดับ นั่นคือ 1.ระดับความเป็น จริง (Reality) 2.ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3.ระดับอุดมการณ์ (Ideology) นั่นจึงหมายความว่า การรายงานข่าวอาชญากรรม ไม่เพียงแต่ทำการประกอบสร้างความเป็นจริงเท่าที่ตาเห็น หรือ ความเข้าใจในการรับรู้เท่านั้น หากแต่มีอำนาจถึงขนาดที่สามารถสร้างภาพ ตัวแทน กระทั่งนำไปสู่การเหมารวมกลุ่มก้อนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่หยั่งรากลึก เชื่อมโยง และสอดคล้อง กับอุดมการณ์ทางสังคม โดยการเข้ารหัสทั้ง 3 ระดับนี้ ส่งผลให้เกิดความรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตรายการและผู้ชม ซึ่งเป็นภาพอาชญากรรมที่สอดคล้องกับการรับรู้ของผู้คนในสังคม

งานวิจัยดังกล่าว ยังได้เสนอให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์จากการนำเสนอ เนื้อหาอาชญากรรม เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงภาพความเป็นจริงทางสังคมร่วมกัน ระหว่างผู้ผลิตรายการ และผู้ชมรายการ ผ่านรูปแบบเนื้อหาโทรทัศน์ประเภทอื่น หนึ่งในรูปแบบรายการที่ได้เสนอไว้ คือ การ

รายงานข่าวอาชญากรรมประจำวัน โดยตั้งข้อสงสัยว่า "รูปแบบรายการโทรทัศน์ที่มีรูปแบบวิธีการนำเสนอแตกต่างกันไปนั้น จะมีการประกอบสร้างความเป็นจริงจากอาชญากรรมมีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร?"

แม้จะผ่านพ้นไปกว่า 20 ปี แต่ข้อเสนอแนะของ ตระหนักจิต ยุตยรรยง ก็ยังคงน่าสนใจอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบัน สื่อมวลชนก็ยังคงมีหน้าที่ในการการรายงานข่าวอาชญากรรมผ่านรูปแบบรายการทางโทรทัศน์ ซึ่งด้วยรูปแบบการนำเสนอในบริบทเปลี่ยนแปลงไป ทั้งในแง่ของสังคมและเทคโนโลยีการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสงสัยว่า "สื่อมวลชนในปัจจุบันทำหน้าที่การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมอย่างไร"

การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสื่อมวลชนนับเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของข่าวอาชญากรรมประเภทฆาตกรรมที่มีคุณค่าข่าวสูง และได้รับการนำเสนออย่างต่อเนื่อง งานวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนมิได้ทำหน้าที่เป็นเพียง "กระจกสะท้อนความจริง" ตามที่อ้างอิง แต่กลับมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือก ตีความ และนำเสนอเหตุการณ์ผ่านกระบวนการเข้ารหัสทางสังคม เทคนิค และอุดมการณ์ ดังที่ปรากฏในกรณีศึกษา คดีชื้อย แซ่อึ้ง และคดีลู่พล ที่แสดงให้เห็นอำนาจของสื่อในการกำหนดภาพลักษณ์และตัดสินผู้ตกเป็นข่าว อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่ในบริบทของสื่อดั้งเดิม โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ปัจจุบันสื่อมวลชนได้ขยายพื้นที่การนำเสนอไปยังแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยเฉพาะ YouTube ที่กลายเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ข่าวซ้ำ (Republishing) จึงเกิดช่องว่างทางการวิจัย (Research Gap) ที่สำคัญในการศึกษาว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงบนแพลตฟอร์มดิจิทัลมีลักษณะอย่างไร และมีความแตกต่างหรือสอดคล้องกับสื่อดั้งเดิมอย่างไร

อย่างไรก็ตาม การนำเสนอข่าวในปัจจุบันนั้น ไม่ได้รายงานข่าวผ่านรายการโทรทัศน์แต่เพียงอย่างเดียว เนื่องด้วยปัจจุบันนี้การสื่อสารด้วยอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้โดยง่าย ส่งผลให้มีผู้คนใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก นั่นจึงทำให้สื่อมวลชนขยายการเผยแพร่ในระบบออกอากาศทางโทรทัศน์ (On-Air) ควบคู่ไปกับการเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ (Online) เสมอ โดยสถาบันสื่อมีการนำเนื้อหาข่าวหลังจากที่ได้ออกอากาศบนสื่อโทรทัศน์แล้ว เผยแพร่ซ้ำออกสู่สายตาประชาชนอีกครั้งผ่านหลาย ๆ แพลตฟอร์ม อันได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) และ ยูทูบ (YouTube) ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้รับชมรายการข่าวในช่วงออกอากาศ สามารถกลับมาเลือกดูย้อนหลังได้ กล่าวคือ สื่อในปัจจุบันได้ "ขยายอำนาจ" ในการประกอบสร้างความเป็นจริงที่ตอกย้ำซ้ำไปซ้ำมาด้วยการสนับสนุนของเทคโนโลยีการสื่อสาร

YouTube เป็นแพลตฟอร์มที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากสื่อดั้งเดิมในหลายประการ ในขณะที่ผู้วิจัย ตั้งข้อสังเกตว่าหลังจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรมผ่านระบบออกอากาศบนโทรทัศน์ สื่อมวลชนก็จะนำเนื้อหาดังกล่าวเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะช่องทางยูทูบ

(Youtube) อีกครั้ง โดยเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านยูทูปนี้ จะเป็นเนื้อหาเดียวกันกับรายการที่เพิ่งเผยแพร่บนโทรทัศน์ และเป็นเนื้อหาที่ถูกปรับแต่งแก้ไขน้อยมาก เมื่อเทียบกับเนื้อหาเดียวกันที่สื่อมวลชนนำไปเผยแพร่ซ้ำบนแพลตฟอร์มอื่น ๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะรูปแบบของสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ จะมีเงื่อนไขในการเผยแพร่วิดีโอที่แตกต่างกัน เมื่อเทียบกับยูทูปที่ไร้ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการนำเสนอ อีกทั้งยังมีผู้ใช้บริการมากเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศแล้ว จึงทำให้ยูทูปเป็นแพลตฟอร์มที่เหมาะสมแก่การนำเนื้อหาข่าวอาชญากรรมจากรายการข่าวมาเผยแพร่ซ้ำ และทำให้เราสามารถเห็นข่าวอาชญากรรมที่ถูกผลิตภายใต้ขอบของสื่อมวลชน ซึ่งยังเป็นการรับรู้โดยทั่วไปของผู้คนในสังคม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูป (YouTube) เพื่อเติมเต็มช่องว่างทางการวิจัยและทำความเข้าใจปรากฏการณ์การสื่อสารในยุคดิจิทัล โดยตั้งโจทย์วิจัยหลักว่า สื่อมวลชนมีกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมอย่างไร

การศึกษานี้ จะช่วยให้เข้าใจบทบาทและอิทธิพลของสื่อมวลชนในยุคดิจิทัลที่สื่อมีอำนาจ "ขยาย" และ "ตอกย้ำ" การประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านการเผยแพร่ซ้ำบนหลายแพลตฟอร์มได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการศึกษาเฉพาะข่าวฆาตกรรมนั้น เนื่องจากเป็นข่าวที่มีความรุนแรงสูงสุด มีผลกระทบต่อสังคมมากที่สุด และมีองค์ประกอบของการเล่าเรื่องที่ชัดเจนที่สุดเมื่อเทียบกับอาชญากรรมประเภทอื่น อีกทั้งการเลือกศึกษา 3 สำนักข่าว ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์ อมรินทร์ทีวี และข่าวช่อง 8 เพราะเป็นสำนักข่าวที่มีผู้ติดตามบนยูทูป (YouTube) สูงสุด 3 อันดับแรกในหมวดข่าวอาชญากรรม และมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถเห็นภาพรวมของการประกอบสร้างความเป็นจริงได้ครอบคลุม เพื่อเผยให้เห็นถึงรูปแบบของการสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่ถูกผลิตผ่านกระบวนการทำงานของสื่อมวลชน ท่ามกลางบริบทของยุคปัจจุบันที่การสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

1.2 คำถามการวิจัย

สื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูป มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร ?

1.3 วัตถุประสงค์งานวิจัย

เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูป (YouTube)

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” เป็นการศึกษาด้วยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์คลิปีวิดีโอที่มีเนื้อหาเข้าข่ายการรายงานข่าวฆาตกรรม เป็นเวลา 3 เดือน นับตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2566 - ตุลาคม พ.ศ. 2566

1.5 นิยามศัพท์

ข่าวอาชญากรรม หมายถึง ข่าวสารที่นำเสนอเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่เข้าข่ายความผิดทางอาญา และเป็นการเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม โดยในการศึกษานี้ จะเน้นพิจารณาเนื้อหาข่าวที่มีการกระทำความผิดในแง่ของการฆาตกรรม

ฆาตกรรม หมายถึง การกระทำที่มีเจตนาละเมิดกฎหมายอาญาด้วยการฆ่าผู้อื่นให้ถึงแก่ความตาย ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม

การเล่าเรื่อง หมายถึง รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวอาชญากรรม ที่สื่อมวลชนเลือกใช้ในการนำเสนอเรื่องราวให้แก่ผู้ชม ผ่านองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง 5 ข้อ ได้แก่

1. แก่นเรื่อง (Themes) แก่นสาระและคุณค่าข่าวที่แฝงอยู่ในเนื้อหา
2. โครงเรื่อง (Plot) การจัดวางลำดับเหตุการณ์ ตั้งแต่การเปิดเรื่อง (Exposition) การดำเนินเรื่อง (Rising action) และการปิดเรื่อง (Ending)
3. ตัวละคร (Character) บุคคลที่ปรากฏในข่าว ได้แก่ ตำรวจ ฆาตกรเหยื่อ และพยาน รวมถึงบทบาทและความหมายที่ถูกสร้างขึ้น
4. ฉาก (Setting) เวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในข่าว
5. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) มุมมองการนำเสนอผ่านพิธีกร นักข่าว ภาคนาม และตัวละครในเรื่อง

การเล่าข่าวอาชญากรรม หมายถึง รูปแบบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่วิวัฒนาการมาจากการรายงานข่าวแบบดั้งเดิม โดยผสมผสานระหว่างการนำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์อาชญากรรมกับการวิเคราะห์ อภิปราย และแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการสนทนา ที่มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. การใช้ศิลปะการเล่าเรื่อง ในการประกอบสร้างความหมายและความเข้าใจต่อเหตุการณ์อาชญากรรม ตั้งแต่การคัดเลือกประเด็น การวางกรอบข่าว การตั้งชื่อข่าว การเลือกใช้ภาษาบรรยาย และการนำเสนอภูมิหลังของผู้เกี่ยวข้อง
2. การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการและเป็นกันเอง ที่แตกต่างจากการรายงานข่าวแบบดั้งเดิม มีการใช้ภาษาพูด คำที่สื่ออารมณ์ความรู้สึก การใช้น้ำเสียงและภาษากาย ประกอบการเล่า เพื่อสร้างความใกล้ชิดและดึงดูดความสนใจของผู้ชม
3. การเจาะลึกและวิเคราะห์ประเด็น ผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การเชิญผู้เกี่ยวข้องมาร่วมสนทนา และการเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
4. บทบาทของผู้ดำเนินรายการ ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ชม คอยตั้งคำถามที่สะท้อนข้อสงสัยของสังคม ชี้้นำการตีความ และสรุปประเด็นให้เข้าใจง่าย

การสร้างความเป็นจริงทางสังคม หมายถึง กระบวนการผลิตความหมายชุดหนึ่งขึ้นโดยสื่อมวลชน ซึ่งส่งผลให้ผู้คนในสังคมมีความเข้าใจตรงกับสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อสาร ตามแนวคิดของสำนักวัฒนธรรมศึกษาที่มองว่า "ความเป็นจริง" ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หากแต่ถูกประกอบสร้าง และถูกนิยามในภายหลังว่าอะไรเป็นอะไร จากการทำงานของสถาบันต่างๆ ในสังคม โดยเฉพาะสถาบันสื่อมวลชน ผลของการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับความเป็นจริง (Reality) คือ ข้อเท็จจริงขั้นพื้นฐานที่ถูกเลือกนำเสนอ
2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) คือ วิธีการและเทคนิคในการนำเสนอ
3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) คือ ค่านิยม ความเชื่อ และระบบความคิดที่แฝงอยู่

ผลกระทบจากการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมเกิดขึ้นในหลายระดับ ตั้งแต่การสร้างคลังความรู้ การสร้างทัศนคติ การสร้างค่านิยม จนถึงการสร้างโลกทางสังคมแห่งความเป็นจริง ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป ข้อมูลข่าวสารที่สะสมไว้จะถูกจัดระบบและหล่อหลอมผู้รับสาร จนผู้รับสารเชื่อว่าสิ่งที่ตนรับรู้ นั่นคือแก่นสารของโลกแห่งความเป็นจริง โดยเฉพาะในข่าวอาชญากรรม ซึ่งเป็นกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านเทคนิควิธีการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์อย่างซับซ้อน

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ หมายถึง กระบวนการสร้างและสื่อความหมายผ่านระบบสัญญาณ (semiotic system) ในสื่อโทรทัศน์ ตามแนวคิดของ John Fiske ซึ่งอธิบายว่าทุกสิ่งที่ปรากฏผ่านหน้าจอโทรทัศน์ล้วนเป็นสิ่งที่ถูกจัดแจงและกำกับมาอย่างดี เพื่อประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ได้แก่

1. รหัสทางสังคม (Social Code) คือ องค์ประกอบที่ปรากฏและรับรู้ได้โดยตรงผ่านหน้าจอโทรทัศน์ในระดับความเป็นจริง (Reality) เช่น การแต่งกาย สภาพแวดล้อม พฤติกรรม คำพูด ลักษณะท่าทาง และเสียงต่างๆ ซึ่งเป็นรหัสที่ได้รับการเข้ารหัสแล้วโดยวัฒนธรรมและสังคม

2. รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) คือ วิธีการทางเทคนิคและขนบในการผลิตสื่อที่ใช้ในการสร้างและนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) เช่น มุมกล้อง แสง การตัดต่อ เสียงดนตรีและเสียงประกอบ การจัดองค์ประกอบภาพ เสียงบรรยาย การลงพื้นที่ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการเล่าเรื่อง ตัวละคร การแสดง บทสนทนา และฉาก ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความเป็นจริงให้เหมาะสมกับผู้ชมผ่านเทคโนโลยี

3. รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code) คือ ระบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในการจัดระเบียบของรหัสความเป็นจริงและรหัสการนำเสนอ เช่น อุดมการณ์เกี่ยวกับปัจเจกนิยม ชนชั้น เชื้อชาติ วัตถุนิยม และทุนนิยม ซึ่งมักไม่ปรากฏอย่างชัดเจนแต่ถูกทำให้ดูเป็นธรรมชาติ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ประเภทนี้ทำงานร่วมกันในการประกอบสร้างความหมาย กำหนดกรอบการตีความ และสร้างความเข้าใจร่วมกันในสังคม โดยเฉพาะในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงการ "แสดง" ความเป็นจริง แต่เป็นการ "สร้าง" ความเป็นจริงผ่านกระบวนการเข้ารหัสที่ซับซ้อนและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้ชม

คลิปข่าว หมายถึง สื่อวิดีโอบนแพลตฟอร์มยูทูปของสำนักข่าว ไทยรัฐออนไลน์ (Thairath Online), อมรินทร์ทีวี (Amarin TV) และ ข่าวช่อง 8 ที่นำเสนอเนื้อหาอาชญากรรมประเภทคดีฆาตกรรม และเผยแพร่ในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ.2566 - ตุลาคม พ.ศ.2566

ยูทูป (YouTube) หมายถึง แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ประเภทวิดีโอ ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย เป็นพื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถอัปโหลด (Upload) เผยแพร่ รับชม และแบ่งปันเนื้อหาได้โดยอิสระ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาเหมือนสื่อสังคมบางประเภท ยูทูปจึงเป็นพื้นที่สำคัญในการเผยแพร่ข่าวสาร โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวของข่าวโทรทัศน์เพื่อเข้าถึงผู้ชมในวงกว้าง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์การสร้างความเป็นจริงทางสังคม ผ่านการเล่าเรื่องในข่าว อาชญากรรม บนแพลตฟอร์มยูทูบ
2. สามารถนำผลที่ได้ศึกษามาเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในอนาคตสำหรับผู้สนใจในประเด็นการเล่าเรื่องบนสื่อออนไลน์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” ผู้วิจัยได้ค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรม และได้นำแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมและคุณค่าข่าว (Crime News and News Value)
2. แนวคิดเกี่ยวกับการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชาชนนิยม (Tabloidization)
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบรายการเล่าข่าว (News Talk)
4. แนวคิดเรื่องการวางกรอบข่าว (Framing Theory)
5. แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ (Ideology)
6. แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมและสื่อมวลชน
7. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์
8. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมายทางโทรทัศน์
9. แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย (Strategies of containment)

1. แนวคิดเกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมและคุณค่าข่าว (Crime News and News Value)

ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวที่สะท้อนความผิดปกติของสังคม ซึ่งผู้ก่ออาชญากรรมนั้นมักมีความเห็นแก่ตัว และลงมือกระทำโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายหรือความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับผู้ถูกกระทำ และตกเป็นข่าวทางสื่อมวลชน รวมทั้งไม่เคารพกฎหมาย ไม่คำนึงถึงปัญหาทางศีลธรรม หรือความเป็นเพื่อนมนุษย์ (พิศิษฐ์ ชวลาธวัช, 2546) นอกจากนี้ยังมีคำอธิบายจำนวนมากที่อธิบายว่าทำไมข่าวอาชญากรรมจึงได้รับการนำเสนอเป็นสัดส่วนที่มากเมื่อเทียบกับข่าวประเภทอื่น ๆ เช่น ข่าวอาชญากรรมมักจะได้รับคำอธิบายในฐานะข่าวที่ส่งเสริมหน้าที่ทางสังคมในเชิงบวก ด้วยการแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับ การยับยั้งผู้ก่อเหตุการสร้างความตระหนักให้กับบุคคลที่มีโอกาสตกเป็นเหยื่อ และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจตราและการหลีกเลี่ยงอาชญากรรมแก่คนในสังคม (Surette, 1998)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้อธิบายความหมายของคำว่าอาชญากรรมไว้ว่า “เป็นการกระทำใด ๆ ที่มีความผิดทางอาญา” ดังนั้น ชาวอาชญากรรม จึงมีขอบเขตของเนื้อหาเกี่ยวกับการกระทำผิดที่กว้างมาก ในการรายงานชาวอาชญากรรมจึงสามารถเล่าถึงเหตุการณ์ หรือการกระทำที่เข้าข่ายผิดกฎหมายอาญาได้ในหลายกรณี ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สืบค้นและพบว่าสามารถจัดประเภทหรือแบ่งหมวดหมู่ของชาวอาชญากรรมผ่านเกณฑ์การก่อเหตุอาชญากรรมได้ ดังนี้

ประเภทของอาชญากรรม

หากแบ่งชาวอาชญากรรมออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามผลการศึกษาเรื่อง “สังคมวิทยาอาชญากรรม” ของ จูทาร์ตัน เอื้ออำนวย (2551, น.119-158) จะพบว่าแม้ในแต่ละประเทศจะมีเกณฑ์ในการจัดประเภทอาชญากรรมแตกต่างกัน แต่จะมีการจำแนกที่คล้ายคลึงกัน กับแนวทางที่หน่วยงานตำรวจสอบสวนกลาง หรือ Federal Bureau Investigation (FBI) กำหนดไว้ ดังนี้

อาชญากรรมพื้นฐาน (Traditional Street Crimes) หรือ อาชญากรรมบนท้องถนน เป็นอาชญากรรมประเภทที่ตำรวจล้อมวลชนและรัฐให้ความสนใจ เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆาตกรรม ปล้นทรัพย์ ย่องเบา ข่มขืนทำร้ายร่างกาย และฆ่า มักเป็นอาชญากรรมที่ประสงค์ต่อทรัพย์หรือต่อร่างกาย และชีวิตของเหยื่อ

การทำร้ายร่างกายจนบาดเจ็บสาหัส (Assault) เป็นการกระทำต่อชีวิตหรือร่างกายที่ทำให้เหยื่อบาดเจ็บสาหัสหรือพิการทั้งทางกายและทางใจ การทำร้ายร่างกายอาจมีทั้งแบบที่เกิดจากความไร้ระเบียบของสังคม เนื่องจากที่อยู่อาศัยแออัดขาดความเป็นระเบียบ และแบบที่เกิดจากปัจจัยทางจิต อันเป็นผลจากประสบการณ์ทางสังคม ทำให้บุคคลมุ่งร้ายต่อผู้อื่นส่วนวิธีการทำร้าย ได้แก่ ยิง ฟันแทง ต่อย ตบตี ใช้อาวุธ เป็นต้น

การข่มขืนกระทำชำเรา (Forcible Rape) เป็นอาชญากรรมทางเพศที่อาจเกิดขึ้นจากคนในครอบครัวคนรัก คนรู้จัก รวมทั้งคนแปลกหน้า การข่มขืนเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่มีความรุนแรงที่สุดในบรรดาอาชญากรรมทางเพศ เนื่องจากเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน โดยผู้ถูกข่มขืนหรือเหยื่ออาชญากรรมไม่คาดคิดมาก่อน หรืออยู่ในสภาพจำต้องยอมให้ถูกกระทำ และผลจากการกระทำจะทำลายเหยื่ออาชญากรรมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

การปล้น (Robbery) การปล้นหรือโจรกรรม เป็นอาชญากรรมที่ประสงค์ต่อทรัพย์ โดยใช้วิธีการที่อุกอาจ รุนแรง ใช้กำลังหรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลัง ซึ่งมักก่อให้เกิดการบาดเจ็บและตายตามมา

การย่องเบา (Burglar) เป็นอาชญากรรมที่ประสงค์ต่อทรัพย์ในลักษณะที่ไม่รุนแรง โดยการบุกรุกเข้าไปในสิ่งของในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีอัตราความถี่ในการกระทำผิดสูง สูญเสียทรัพย์มากที่สุด และยากแก่การควบคุม

การฉกฉวยทรัพย์สินในห้างสรรพสินค้า (Shoplifting) นับเป็นการลักเล็กขโมยน้อยประเภทหนึ่ง เป็นการประกอบอาชญากรรมตามโอกาสที่เอื้ออำนวยให้ทำโดยไม่ต้องใช้กำลังหรือทำให้เหยื่อเกิดความกลัว

การลักขโมยยานยนต์ หมายถึง การกระทำเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินชั่วครู่ชั่วยาม เพื่ออวดโชว์ความสามารถในกลุ่มเพื่อน และประเภทที่ลักขโมยเป็นอาชีพเพื่อนำไปขาย โดยมีนายทุนและอยู่ซ่อมรถยนต์ที่รับซื้อของโจรอำนวยความสะดวกด้านเครื่องมือและเงิน

ข่าวอาชญากรรม จึงเป็นข่าวที่มีคุณค่าข่าว (News Value) สูง ในแง่ของการดึงดูดใจผู้ชม (Human Interest) ความมีเงื่อนงำ (Suspense) ความขัดแย้ง (Conflict) ผลกระทบ (Consequence) เพศ (Sex and Scandal) ความสำคัญของบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง (Prominence) และความแปลก (Oddity) ในการรายงานข่าว มักใช้จุดนี้มาดึงดูดความสนใจ อีกทั้งผู้รายงานข่าวใช้วิธีการรายงานแบบสืบสวน (Investigative Reporting) มีการรวบรวมข้อเท็จจริงสืบเสาะ ขุดคุ้ยข้อมูลรายงานถึงตัวผู้ตกเป็นข่าว ผู้เคราะห์ร้าย อ้างถึงแหล่งข่าว (Attribution) การหาข้อเท็จจริงเสริม (Additional Fact) อ้างถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวนอกเหนือจากบุคคลที่ตกเป็นข่าว เช่น พยานบุคคลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือมีการค้นหาข้อเท็จจริงที่ซ่อนเร้นและปมปัญหา ออกมาตีแผ่บรรยายรายละเอียดของการประกอบอาชญากรรม แสดงให้เห็นถึงความโหดร้ายรุนแรง ใช้ภาษาที่มีสีสัน (Color Words) สร้างภาพและอารมณ์ มีบทสนทนาจากการสัมภาษณ์ ได้ตอบ และเชื่อมโยงเรื่องคล้ายนวนิยาย เพื่อเติมรสชาติให้ข่าวน่าติดตามและชวนติดตาม ลงภาพประกอบขนาดใหญ่ ข่าวประเภทนี้มีรูปคดีซับซ้อนจึงต้องติดตามข่าวแบบวันต่อวัน และมีรายงานข่าวต่อเนื่องกันหลายวัน (นันทริกา คัมโพธิ์, 2542, น. 29-30)

ทั้งนี้ เป็นเพราะการทำหน้าที่ประการหนึ่งของสื่อมวลชนทุกแขนง ก็คือการนำเสนอเรื่องราวข่าวคราวของบุคคลที่มีความสำคัญ หรือเหตุการณ์ที่สามารถส่งผลกระทบต่อสังคมมาเสนอต่อสาธารณะ ในรูปแบบของข่าว สารคดี หรือแม้แต่เรื่องแต่ง เช่น ละคร ภาพยนตร์ และท่ามกลางกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญนี้ ยังรวมถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมอันเบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐาน หรือกฎระเบียบของสังคม ดังนั้น ข่าวอาชญากรรมจึงเป็นการรายงานถึงการกระทำพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งเป็นการกระทำที่สามารถส่งผลกระทบต่อสังคม แต่มีข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่ง ในการนำเสนอเรื่องราวความเบี่ยงเบนมาเป็นประเด็นข่าว คือ ในขณะที่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานของสังคมอาจมีลักษณะ “ติดลบ” ในแง่ของกฎหมาย หลักศีลธรรม หรือธรรมเนียมประเพณี แต่เพราะว่าสำหรับมุมมองของสื่อมวลชนแล้ว “ความเบี่ยงเบน” กลับมีคุณสมบัติหลายประการที่นับว่ามี “คุณค่าข่าว” (News Value) อยู่มาก ด้วยเหตุนี้การหยิบยกเอาเหตุการณ์ของความเบี่ยงเบนมารายงานข่าว จึงนับว่ามีความชอบธรรมตามหลักการปฏิบัติงานของสื่อมวลชน (กาญจนา แก้วเทพ, 2540 : 1)

คุณค่าข่าว (News Values)

ในแง่ของการเลือกนำข่าวมานำเสนอแก่สังคมนั้น สื่อมวลชนจะมีเกณฑ์หรือมาตรฐานคล้ายคลึงกันในการคัดเลือกเหตุการณ์ หรือประเด็นที่จะนำมาทำเป็นข่าวซึ่งเกณฑ์ดังกล่าว เรียกว่า “หลักคุณค่าข่าว” (News Values) หรือในบางกรณีจะเรียกว่าหลักการพิจารณาข่าว (News Judgment) หรือ องค์ประกอบของข่าว (News Factors or News Elements) ซึ่งเป็นมักจะเป็นเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังของการเลือกรายการหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ มานำเสนออยู่เสมอ (Falkerts & Lacy, 2004 อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลดำ, 2550, หน้า 12)

หากจะพิจารณาว่าเหตุการณ์ใดมีความสำคัญ น่าสนใจ หรือมีคุณค่าพอที่จะนำมารายงานเป็นข่าวนั้น ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิชาชีพได้ระบุไว้ว่าควรมีลักษณะ ดังนี้ (สมสุข หินวิมาน และคณะ, 2554, หน้า 88-89; ศศิธร ยุวโกศล, 2545, หน้า 17-18)

1) ความรวดเร็ว หรือ ความทันเหตุการณ์ (Immediacy or Timeliness) หมายถึง ความรวดเร็วฉับไวในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้ชมได้รับทราบถึงเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิด เช่น เครื่องบินตก แผ่นดินไหว เหตุก่อการร้าย เป็นต้น โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ย่อมเป็นสิ่งที่น่าสนใจของมนุษย์เราทั้งสิ้น ดังนั้น สื่อมวลชนจึงแข่งขันกันที่ความฉับไวทันต่อเหตุการณ์ในการนำเสนอข่าว ยิ่งเหตุการณ์เกิดขึ้นล่าสุดเท่าไร คุณค่าข่าวหรือความสนใจของผู้รับสารก็มากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตแต่เพิ่งนำมาเปิดเผย ก็จัดอยู่ในส่วนนี้ด้วยเช่นกัน

2) ความใกล้ชิด (Proximity) หมายถึง เหตุการณ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ชม ทั้งทางด้านเวลา ระยะทาง และความคิด ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักกับบุคคลในข่าว สถานการณ์ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องในข่าว เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในประเทศ หรือเหตุภัยพิบัติในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไป ที่มักจะให้ความสนใจต่อสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมากกว่าสิ่งที่อยู่ห่างไกลออกไป โดยทั่วไปบรรณาธิการข่าวมักจะคัดเลือกประเด็นข่าวที่เป็น “ข่าวท้องถิ่น” หรือใกล้ชิดกับผู้ชมให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ชมซึ่งมีความสัมพันธ์และได้รับผลกระทบที่มาจากข่าวที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม

3) ความแปลก หรือ ความผิดปกติ (Oddity or Unusual) เป็นเหตุการณ์ไม่ปกติและไม่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน หรือเกิดขึ้นไม่บ่อย เช่น การเปลือยกายประท้วงขององค์กรพิทักษ์สิทธิสัตว์ เพื่อต่อต้านการทารุณกรรมสัตว์ ซึ่งโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้วมักสนใจต่อสิ่งใดก็ตามที่แปลกหรือไม่เคยเห็นมาก่อน เป็นต้น

4) ผลกระทบ (Impact or Consequence) เป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก อาจเป็นผลกระทบทางความเป็นอยู่ ซึ่งผลกระทบนี้อาจเกิดขึ้นโดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น เหตุอุทกภัยที่ทำให้ประชาชนในหลายพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก ซึ่งเหตุการณ์ใดก็ตามเมื่อเกิดขึ้นแล้ว มีผลกระทบต่อผู้คนนี้เป็นจำนวนมาก ย่อมมีคุณค่าข่าวสูงกว่าอุบัติเหตุที่มีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนน้อย

5) ความน่าสนใจของปูชน หรือความร่ำอารมณ์ (Human interest or Emotion) ความสนใจของมนุษย์ส่วนใหญ่ มักเกี่ยวข้องกับอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นโศกเศร้าไปจนถึงดีใจ รัก เกลียด อิจฉา กลัว ขบขัน ความปรารถนาดี ความโกรธแค้น สะเทือนใจ เช่น เหตุการณ์เครื่องบินตก ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากเหตุการณ์ที่มีองค์ประกอบเหล่านี้ มักทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย

6) ความมีเงื่อนงำ (Suspense or Mystery) เป็นเหตุการณ์ที่มีความเงื่อนงำ ยังไม่คลี่คลาย หรือไม่ชัดเจน เช่น การคอร์รัปชันของรัฐมนตรี หรือเหตุฆาตกรรมอำพราง เป็นต้น

7) ความขัดแย้ง (Conflict) เป็นเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้ง การต่อสู้ หรือความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกัน ทำให้เหตุการณ์ผิดปฏิกิริยาจากที่ควรจะเป็น เช่น การประท้วงการเมือง หรือสงคราม เป็นต้น

8) ความก้าวหน้า (Development or Progress) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าในสังคม การพัฒนาหรือการค้นพบใหม่ ซึ่งล้วนแต่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น การค้นพบโรค ความสำเร็จในการทดลองวัคซีนโรคต่าง ๆ ค้นพบดาวดวงใหม่ หรือการส่งยานอวกาศ เป็นต้น

9) ความสำคัญหรือความเด่น (Prominence) เป็นเหตุการณ์ที่มีความเด่นหรือความสำคัญของบุคคล สถานที่ และสิ่งของ มักเป็นสิ่งที่ดึงดูดและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้ชม เช่น การเสียชีวิตของนักแสดงชื่อดัง หรือ เกิดเหตุไฟไหม้สถานที่สำคัญ เป็นต้น

10) องค์ประกอบทางเพศ (Sex) เหตุการณ์ที่มีเรื่องเพศมาเกี่ยวข้อง มักได้รับความสนใจจากผู้ชมซึ่งนับเป็นเรื่องธรรมดาของมนุษย์และจัดเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุด เช่น ข่าวอาชญากรรมที่ฆาตกรเป็นหญิง นอกจากนี้อองค์ประกอบด้านวัยก็ทำให้เหตุการณ์มีคุณค่าข่าวได้เช่นกัน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุถูกตมดุน ชิงทรัพย์ การทำร้ายร่างกายเด็ก หรือผู้สูงอายุ รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมด้วย

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกต ว่าเนื้อหาของข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวที่มีคุณลักษณะของคุณค่าข่าวที่ครบถ้วนและมีสัดส่วนเนื้อหาที่มาก โดยสังเกตจากหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมักจะมีพื้นที่ของข่าวประเภทอาชญากรรมอยู่เสมอ นอกจากนี้ ในกรณีของข่าวโทรทัศน์ที่มีสัดส่วนของข่าวอาชญากรรมมาก เมื่อเทียบกับการรายงานข่าวประเภทอื่น ๆ ซึ่งเนื้อหาข่าวที่ปรากฏ ก็ล้วนแต่ถูกคัดเลือกผ่านเกณฑ์คุณค่าข่าวทั้งสิ้น อาจกล่าวได้ว่า ข่าวอาชญากรรม เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ร่างกาย และชีวิตของผู้คน ซึ่งขัดต่อหลักกฎหมายรวมถึงยังขัดแย้งกับหลักศีลธรรม ในการนำเสนอเนื้อหาของข่าวอาชญากรรม ซึ่งอาจมีการสื่อความหมายถึงความรุนแรงที่แตกต่างกันไปตามสื่อแต่ละประเภท เช่น การใช้คำในพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ การเลือกภาพประกอบในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ การแสดงน้ำเสียงในการเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรมในวิทยุ การแสดงภาพศพ หรือสถานที่เกิดเหตุในรายการข่าวอาชญากรรมบนโทรทัศน์ เป็นต้น

ทั้งนี้ เนื่องด้วยเนื้อหาของข่าวอาชญากรรม เป็นเนื้อหาที่แสดงเรื่องราวเชิงลบ และมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม จึงอาจทำให้การนำเสนอข่าวอาชญากรรมของสื่อมวลชนนั้น ส่งผลกระทบในรูปแบบต่าง ๆ ไปสู่ผู้ชม และสังคมโดยรวมได้

ปวันดา บุญพันธ์ (2557) ศึกษาเรื่อง “ความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้สูงอายุมีความเชื่อถือนในข่าวสารด้านอาชญากรรมและมีความถึในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากตามการให้น้ำหนักในการนำเสนอของสื่อมวลชน ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมใน “ระดับมาก” เพราะกลัวว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับตนเอง ทำให้ไม่กล้าออกจากบ้านตอนดึก และไม่กล้าอยู่บ้านตามลำพังอีกด้วย

ขณะที่ ดาราณี จักรรัตน์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “ผลกระทบของการเสนอภาพข่าวอาชญากรรมที่มีเนื้อหาความรุนแรงบนหน้าหนังสือพิมพ์ประชานิยมรายวัน ต่อเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมในการศึกษามีความรู้สึกทางลบต่อการนำเสนอดังกล่าว โดยแสดงอาการกังวลใจ สลดใจ และรู้สึกกลัวอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นถึงความเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำเสนอภาพข่าวอาชญากรรมที่มีเนื้อหาความรุนแรงในหนังสือพิมพ์ประชานิยม ซึ่งสะท้อนถึงผลกระทบทางจิตใจที่เกิดขึ้นจากการรับชมเนื้อหาประเภทนี้

บุญรอด พัวศรี (2546) ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการนำเสนอข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์” พบว่าข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์ มีทั้งเนื้อหาที่ให้ประโยชน์และส่งผลเสียต่อผู้ชม ข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์ ให้ประโยชน์ในด้านการเตือนภัยให้ประชาชนตระหนักถึงอันตราย และป้องกันตัวเองได้อย่างทันท่วงที อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นเตือนไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้รับมาแก้ไข และป้องกันปัญหาต่าง ๆ แต่ขณะเดียวกันก็ส่งผลเสีย จากการนำเสนอภาพข่าวที่รุนแรง ล่อแหลม และเสนอข้อมูลโดยละเอียด ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะเด็ก และสตรี อีกทั้งยังอาจนำไปสู่พฤติกรรมการเลียนแบบได้

จะเห็นได้ว่าการรายงานข่าวอาชญากรรมของสื่อมวลชน มีอิทธิพลและมีอำนาจในการติดตั้งระบบความรู้ความเข้าใจ, วิถีคิด วิถีปฏิบัติ, รวมถึงวิธีรับรู้ให้แก่ผู้รับสาร ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้รับสารมีประสบการณ์ตรงในเหตุอาชญากรรม หรือได้รับประสบการณ์การที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมจากแหล่งอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น จากสื่อบุคคลที่มีประสบการณ์ตรง ซึ่งจะทำให้ผู้รับสารสามารถขยาย “เส้นขอบฟ้าทางความรู้” (Horizon of knowledge) เกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม ให้กว้างขึ้นกว่ากรอบที่สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนด ดังนั้น ในกรณีที่ผู้รับสารไม่มีประสบการณ์ตรง หรือไม่ได้รับความรู้จากแหล่งอื่นเพิ่มเติม “ภาพข่าวอาชญากรรม” ที่สื่อมวลชนประกอบสร้างก็จะกลายเป็น “ความจริงเกี่ยวกับอาชญากรรม” ในโลกทัศน์ของผู้รับสาร (ปัสสรา ศิวะพิรุฬเทพ, 2548)

กล่าวคือ การรายงานข่าวอาชญากรรมนั้น มีอิทธิพลต่อความรู้สึกปลอดภัยของผู้คนในสังคม อีกทั้งยังเผยให้เห็นถึงรูปแบบของปัญหาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ดังที่ นิธิดา แสงสิงแก้ว (2556) ได้ศึกษาการนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย และพบว่า ข่าวอาชญากรรมได้ขยายขอบเขตออกไปมากกว่าการเป็นเพียงช่องทางการสอดส่องความสงบเรียบร้อยหรือเป็นการเตือนภัยเท่านั้น แต่ยังเป็นผลผลิตของกระบวนการแลกเปลี่ยนความหมายในการสื่อสารประเด็นสังคมที่ถูกกำหนดด้วยแบบแผน กฎระเบียบ ข้อตกลง วัฒนธรรม และรหัสรวมบางอย่างผ่านการประกอบสร้างความเป็นจริงของสื่อและผู้รับสาร ทั้งในระดับปัจเจกและระดับความเข้าใจร่วมของสังคม

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาข่าวอาชญากรรม โดยเน้นไปที่ประเภท “ข่าวฆาตกรรม” เนื่องจากข่าวฆาตกรรม มักจะมีองค์ประกอบของคุณค่าข่าว (News Value) ที่ปรากฏชัดเจนอยู่หลายข้อ ยกตัวอย่างเช่น ความรวดเร็วทันเหตุการณ์ (Immediacy or Timeliness), ความใกล้ชิด (Proximity), ผลกระทบ (Impact or Consequence), ความน่าสนใจของปฏิกิริยา / ความร่ำอารมณ์ (Human interest or Emotion), ความมีเงื่อนงำ (Suspense or Mystery), ความขัดแย้ง (Conflict) และ องค์ประกอบทางเพศ (Sex) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคุณค่าข่าวที่สื่อมวลชนมักจะใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกเรื่องราวสำหรับนำมาเผยแพร่เป็นข่าว อันจะเห็นได้จากสัดส่วนของข่าวการฆาตกรรมที่พบได้บ่อยตามการรายงานข่าวของสื่อประเภทต่าง ๆ

นอกจากประเด็นเรื่องคุณค่าข่าว (News Value) ผู้วิจัยยังพบว่ามีอีกหนึ่งแนวคิดที่น่าสนใจซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการคัดเลือกประเด็นข่าว ที่สื่อมวลชนนำมาเสนอ อีกทั้งยังส่งผลต่อรูปแบบของการเล่าเรื่องโดยตรง นั่นก็คือประเด็นเรื่องการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) ซึ่งสามารถนำมาอธิบายเพื่อตอบคำถามที่ว่า “เพราะเหตุใดข่าวอาชญากรรมประเภทข่าวฆาตกรรมนั้นจึงถูกนำเสนอในส่วนที่มาก เมื่อเทียบกับอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ ”

2. แนวคิดเกี่ยวกับการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization)

ในบริบทของวารสารศาสตร์และการสื่อสารมวลชน "Tabloidization" หรือ "การทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization)" เป็นปรากฏการณ์ที่ได้รับความสนใจ และถกเถียงอย่างกว้างขวางในแวดวงวิชาการและวิชาชีพ แม้ว่าคำศัพท์นี้จะเพิ่งได้รับความนิยมในช่วงทศวรรษ 1980 แต่แนวคิดและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง มีประวัติศาสตร์ย้อนไปได้กว่าหนึ่งศตวรรษ ดังนั้น คำว่า "Tabloidization" ในบริบททั่วไปจึงถูกนิยามว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาของการนำเสนอข่าวสาร ซึ่งสะท้อนถึงการลดทอนมาตรฐานทางวารสารศาสตร์แบบดั้งเดิม

ในเชิงประวัติศาสตร์ คำว่า "Tabloid" เดิมทีแล้วถูกใช้เพื่อหมายถึงขนาดของหนังสือพิมพ์ที่มีขนาดครึ่งหนึ่งของหนังสือพิมพ์มาตรฐาน แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความหมายได้ขยายขอบเขตครอบคลุมถึงลักษณะการนำเสนอและรูปแบบของเนื้อหาข่าวด้วย โดยมักจะถูกมองว่าเป็นการนำเสนอข่าวในลักษณะที่เน้นความบันเทิง ตื่นเต้นเร้าใจ และมีสีสัน ซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวแบบ "เที่ยงตรง" ตามหลักการวารสารศาสตร์ดั้งเดิม

แนวคิดการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) หรือการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม พบได้บ่อยในข่าวบันเทิงเกี่ยวกับบุคคลมีชื่อเสียงหรือข่าวอาชญากรรม ซึ่งมักใช้ภาพประกอบและพาดหัวข่าวที่ปลุกปั่นเร้าใจ ชวนให้ผู้รับสารเกิดความอยากรู้อยากเห็นต่อเนื้อหาข่าว เนื้อหามักเป็นเรื่องราวของบุคคลในพื้นที่ผ่านการนำเสนอแบบตรงไปตรงมาด้วยเทคนิคดึงดูด มุ่งเน้นการสร้างความสนใจให้ประชาชนทั่วไปที่รับรู้ข่าวสาร ซึ่งเป็นการผลิตและนำเสนอข่าวที่ขัดกับแนวทางวารสารศาสตร์ดั้งเดิมที่ต้องเน้นการเสนอความจริงเที่ยงตรงและมีประโยชน์ต่อผู้รับสาร

S. Elizabeth Bird (1992) ที่ได้จำแนกลักษณะสำคัญของการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) ว่าสามารถพิจารณาได้ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา ดังนี้

ในด้านรูปแบบ Tabloidization จะมีการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการเขียนจากบทความที่ยาว ซับซ้อน และเน้นการวิเคราะห์ ไปสู่การนำเสนอที่สั้นกระชับ และเน้นการเล่าเรื่องมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาพประกอบและเทคนิคการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจมากขึ้น เช่น การจำลองเหตุการณ์หรือการสร้างภาพเสมือนจริง โดยเฉพาะในสื่อข่าวอิเล็กทรอนิกส์

ในด้านเนื้อหา Tabloidization ถูกวิพากษ์ว่าลดความสำคัญของข่าวจริงจัง โดยเน้นข่าวบันเทิง เรื่องคนดัง และเรื่องส่วนตัวมากกว่าเหตุการณ์นานาชาติหรือประเด็นสังคมที่ซับซ้อน นอกจากนี้ยังมีการวิจารณ์การนำเสนอการเมืองในรูปแบบการแข่งขันหรือการโต้เถียงที่เน้นความขัดแย้ง ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ประเด็นซับซ้อนถูกลดทอนลง

ซึ่งสอดคล้องกับ Howard Kurtz (1994) ที่ได้ให้คำจำกัดความของข่าวในรูปแบบ การทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) ไว้ดังนี้

1. การนำเสนอหือหวา ไม่ว่าจะเป็นด้วยภาพ เสียง เนื้อหา กราฟิก
2. เน้นเรื่องราวของบุคคล ที่มา พื้นเพ เบื้องลึก เบื้องหลัง
3. มีรากฐานของข้อมูลมาจากข่าวลือ เช่น เขาเล่าว่า... ได้ยินมาว่า... เป็นต้น
4. นำมาเขียนใหม่แบบขับเคลื่อนอารมณ์ของผู้อ่าน
5. ใช้แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือน้อย

เมื่อพิจารณาแล้ว จะพบว่านอกเหนือจากสไตล์การนำเสนอที่แตกต่าง และการเน้นนำเสนอเรื่องส่วนตัวมากกว่าเรื่องราวเชิงโครงสร้างทางสังคมแล้ว “การเล่าเรื่อง” ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นจุดเด่นของ Tabloidization แม้ทางฝั่งวารสารศาสตร์ดั้งเดิมจะไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะเชื่อว่าการรายงานข่าวต้องมีลักษณะเป็นการให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในแบบภาวีสัย (Objective) แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าการนำเสนอข่าวแบบ Tabloidization นั้น มีสไตล์การเล่าเรื่องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดีกว่า ดังนั้นการผลิตข่าวในแบบ Tabloidization จึงนำเสนอความจริงใจ (Truthiness) ไม่ใช่ความซื่อสัตย์ (Truthfulness) นั่นคือ การนำเสนอสิ่งที่เชื่อว่าจริง ไม่ใช่การนำเสนอความจริงโดยแท้ (Media Literacy now, 2010)

Elizabeth Bird (2009) เสนอว่าการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) มีความหมายแตกต่างกันไปตามพื้นที่วัฒนธรรม แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน คือมักถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นกระบวนการทำข่าวที่ตรงข้ามกับมาตรฐานของวารสารศาสตร์แบบยึดมั่นความเป็นกลางที่มีอยู่ดั้งเดิม โดยเฉพาะในแง่ของรูปแบบ (Style) และเนื้อหา (Content) ซึ่งจริงๆ แล้ว Tabloidization ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ เพราะในปี ค.ศ. 1830 ได้มีบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์หนังสือพิมพ์ที่มีชื่อว่า Penny Press ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นการรายงานข่าวแบบประชานิยม อาชญากรรม และ ข่าวที่ตอบสนองความสนใจของผู้คน ซึ่งกระบวนการ Tabloidization นั้นสามารถแบ่งเป็นอย่างน้อย 3 ลักษณะ ได้แก่

1. สไตล์การเขียนที่มีการปรับจากการเขียนยาว ๆ เชิงวิเคราะห์ มาเป็นการเขียนแบบสั้น ๆ เน้นประเด็นที่เข้าใจ และเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน
2. เน้นไปที่ตัวบุคคลมากกว่าที่จะพูดถึงในเชิงโครงสร้าง เช่น การพูดเรื่องเศรษฐกิจยาก ๆ ก็สามารถชี้ให้เห็นผ่านความทุกข์ยากของบุคคล
3. ใช้รูปแบบการเล่าเรื่องที่เข้าใจ โดยมุ่งเน้นไปที่ภาพประกอบ รูปภาพ กราฟิก การ์ตูน และเทคนิคการนำเสนออื่น ๆ

ในแง่เนื้อหา Elizabeth Bird ยังเน้นว่าข่าวที่เกี่ยวข้องกับดารา/คนดัง ข่าวซุบซิบ หรือข่าวที่สะท้อนความสนใจของมนุษย์ จะเข้ามาแทนที่ข่าวหนัก (Hard News) หรือแม้แต่การนำเสนอข่าวหนักให้เป็นข่าวเบา (Soft News) เช่น การเลือกตั้ง แทนที่จะนำเสนอเนื้อหานโยบายเชิงวิเคราะห์ ก็จะนำเสนอในรูปการแข่งขันของผู้เข้าสมัครโดยเน้นการโต้ตอบ บุคลิก และองค์ประกอบแวดล้อม

Susan Sontag (2003) ได้นำเสนอมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับแนวคิดคุณค่าของความช็อก (Shock Value) โดยวิเคราะห์บทบาทและผลกระทบของภาพข่าว ที่สร้างความสะเทือนใจในสื่อมวลชน และเสนอว่าแนวคิดเรื่องคุณค่าของความช็อก (Shock Value) มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับปรากฏการณ์การทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) ในแง่ที่ทั้งสอง

แนวคิดอธิบายถึงการนำเสนอเนื้อหาที่เร้าอารมณ์และสร้างความตื่นตระหนกแก่ผู้รับสาร โดย Sontag ได้วิพากษ์สมมติฐานดั้งเดิมที่ว่าภาพสะเทือนขวัญซ้ำ ๆ จะนำไปสู่การลดทอนความรู้สึกสะเทือนใจของผู้ชม และนำเสนอมุมมองใหม่ที่ว่าผลกระทบของภาพช็อกนั้น ไม่ได้เสื่อมถอยลงเพียงเพราะการรับชมซ้ำ แต่ถูกแปรเปลี่ยนไปตามบริบทของการนำเสนอ ในมิติของการศึกษาวารสารศาสตร์ แนวคิดนี้ช่วยอธิบายปรากฏการณ์การนำเสนอภาพข่าวที่สร้างความสะเทือนใจในสื่อมวลชนร่วมสมัย โดยเฉพาะในยุคที่การแข่งขันทางธุรกิจสื่อทำให้การดึงดูดความสนใจของผู้ชมกลายเป็นเป้าหมายสำคัญ การใช้ภาพที่สร้างความช็อกจึงไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอความจริง แต่ยังเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสุนทรียศาสตร์ จริยธรรม และผลประโยชน์ทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม Sontag เน้นย้ำว่าคุณค่าของความช็อกเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้ง แต่จำเป็นต้องมีการให้บริบทและการเล่าเรื่องที่มีความหมายประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับวิจารณ์ต่อแนวโน้มการทำให้เป็นข่าวแบบประชานิยมที่มักเน้นความตื่นเต้นเร้าใจเหนือเนื้อหาสาระ สิ่งเหล่านี้ท้าทายให้สื่อมวลชนต้องพัฒนาวิธีการนำเสนอที่สมดุลระหว่างการดึงดูดความสนใจและการรักษาความน่าเชื่อถือ

ในอดีต การวิพากษ์วิจารณ์วารสารศาสตร์แบบ Tabloidization มักมุ่งเน้นไปที่วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น การใช้ผู้ให้ข่าวที่ได้รับค่าตอบแทน การอาศัยนักชู้ชิบ และการนำเสนอข่าวลือ อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบันที่ใครก็สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างง่ายดายผ่านช่องทางออนไลน์ ความกังวลดังกล่าวจะลดความสำคัญลงไป แต่กลับถูกแทนที่ด้วยปัญหาใหม่เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลและปรากฏการณ์ที่เรียกว่า "Truthiness" หรือ "ความจริงเสมือน" ซึ่งหมายถึงการที่ข้อมูลดูเหมือนจะเป็นความจริงโดยไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

แนวคิดการทำให้เป็นข่าวแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม (Tabloidization) สามารถอธิบายการนำเสนอข่าวในแง่ของการคัดเลือกและการเล่าเรื่องได้ โดยเฉพาะข่าวอาชญากรรมที่มักถูกนำเสนอด้วยปริมาณมากกว่าข่าวประเภทอื่น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่ากระบวนการ Tabloidization มีความเกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องโดยตรง ทั้งในส่วนของรูปแบบการนำเสนอที่เร้าอารมณ์ (Style) เนื้อหาประเด็นที่มุ่งเจาะจง (Content) และวิธีการนำเสนอ (How To Narrate) แม้ว่าสำนักข่าวต่าง ๆ จะรายงานไปในทิศทางเดียวกัน แต่จะแตกต่างกันที่สไตล์ในการเล่าเรื่อง ส่งผลให้รายการข่าวอาชญากรรมมีลักษณะเป็น "การเล่าข่าว" มากกว่าการรายงานข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรายการเล่าข่าว (News Talk) เพื่อนำมาอธิบายในส่วนถัดไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับรายการเล่าข่าว (News Talk)

ความหมายและนิยามของการเล่าข่าว

รายการเล่าข่าว (News Talk) คือการนำเสนอข่าวที่พัฒนามาจากการรายงานข่าวแบบดั้งเดิม โดยผสมผสานข้อเท็จจริงเข้ากับการวิเคราะห์ อภิปราย และการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบสนทนา ในทางวารสารศาสตร์ รายการเล่าข่าวหมายถึงรูปแบบการแพร่ภาพกระจายเสียง (วิทยุและโทรทัศน์) ที่เน้นการรายงานข่าว การวิเคราะห์ และการอภิปรายเชิงสนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากข่าวแบบดั้งเดิมที่เน้นการนำเสนอข้อมูลตามข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลางและตรงไปตรงมา (สรพพิชญ์ เจริญนันทน์, 2563)

Marchionni (2013) ได้พัฒนาทฤษฎี "Journalism-as-a-conversation" ซึ่งอธิบายการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานจาก "Journalism as lecture" ที่นักข่าวเป็นผู้รู้ทุกอย่างและพูดคนเดียวกับสาธารณะ สู่ "Journalism as conversation" ที่เป็นการสร้างข่าวร่วมกันระหว่างพลเมืองและนักข่าว แนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นว่า News Talk เป็นการปฏิวัติวิธีคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อกับสาธารณะ โดยระบุคุณลักษณะ 5 ประการของการสนทนา ได้แก่ (1) การรับรู้ความคล้ายคลึงหรือการมีมุมมองร่วมกันระหว่างผู้สื่อข่าวกับผู้ชม (Co-orientation/Homophily) (2) การมีตัวตนทางสังคม (Social Presence) (3) ความเป็นมิตรเป็นกันเอง (Friendliness) (4) น้ำเสียงที่ไม่เป็นทางการ (Informality) และ (5) ความโต้ตอบได้ (Interactivity)

ลักษณะสำคัญของรายการเล่าข่าว ประกอบด้วย การวิเคราะห์และเจาะลึกประเด็นข่าว การมีส่วนร่วมของผู้ชมผ่านการสัมภาษณ์ การแสดงความคิดเห็น และการเปิดโอกาสให้โทรเข้ามามีส่วนร่วม (Call-in Segments) รวมถึงบทบาทสำคัญของผู้ดำเนินรายการที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ชม คอยถามคำถามที่คนทั่วไปอยากรู้ เปิดประเด็น และสรุปเนื้อหาให้เข้าใจ นอกจากนี้ยังมีการผสมผสานสาระและความบันเทิง โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทยที่มักสร้างความสมดุลระหว่างการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกับการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย (Montgomery et al., 2025)

พัฒนาการของรายการเล่าข่าว

พัฒนาการในระดับสากล

พัฒนาการของรายการเล่าข่าวในระดับสากล เริ่มต้นตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดย Charles D. "Doc" Herrold ผู้บุกเบิกการนำผู้โทรศัพท์เข้ามาในรายการวิทยุตั้งแต่ปี ค.ศ. 1910 ในทศวรรษ 1950 การปรับปรุงระบบโทรศัพท์ทำให้คุณภาพเสียงดีขึ้น ส่งผลให้สถานีวิทยุหลายแห่งเริ่มนำเสนอการสนทนาแบบสองทางเพื่อดึงดูดผู้ฟังและเพิ่มเรตติ้ง (Rating) สถานีแรกที่ยกอากาศในรูปแบบ All-Talk คือ KABC ในลอสแอนเจลิสในปี ค.ศ. 1960 (Greb & Adams, 2003)

รูปแบบรายการเล่าข่าว ที่ผสมผสานข่าวและการพูดคุยปรากฏขึ้นครั้งแรกที่ KGO ในซานฟรานซิสโก โดยจัดสรรช่วงเวลาสำหรับข่าวและช่วงเวลาสำหรับการพูดคุย การยกเลิกกฎระเบียบในทศวรรษ 1980s เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รายการเล่าข่าวขยายตัวอย่างรวดเร็ว Phil Donahue มีบทบาทสำคัญในการทำให้คนธรรมดาเป็นดาวเด่นของรายการโทรทัศน์และเริ่มนำเสนอประเด็นที่เคยถูกมองว่าเป็น "ต้องห้าม" (Taboo Topics) เพื่อเป็นบริการสาธารณะ (Hume, 2024)

Montgomery (1986) จาก University of Strathclyde ได้พัฒนาทฤษฎีการวิเคราะห์ Broadcast Talk โดยแบ่งการสัมภาษณ์ข่าวออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ การสัมภาษณ์เพื่อถามความรับผิดชอบ (Accountability Interview), การสัมภาษณ์เพื่อเล่าประสบการณ์ (Experiential Interview), การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Expert Interview), และการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว (Correspondent Interview) โดยงานของ Montgomery เผยให้เห็นว่ารายการข่าวนั้น เป็นการแสดงมากกว่าการบอกเล่า ซึ่งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงจากข่าวแบบ Event-based สู่ Subjective, Argumentative Style ที่เน้นการโต้แย้งและการใช้อารมณ์ความรู้สึก (Montgomery, 2007)

พัฒนาการในประเทศไทย

พัฒนาการของรายการเล่าข่าว (News Talk) ในประเทศไทยเริ่มต้นอย่างชัดเจนเมื่อปี พ.ศ. 2520 พร้อมกับการก่อตั้งสำนักข่าวไทย อสมท. ซึ่งเป็นสำนักข่าวแห่งแรกที่น่ารูปแบบการวิเคราะห์ข่าวแบบสนทนามาใช้ โดยเฉพาะในรายการ "มติ ครม." ที่มีการสนทนาวิเคราะห์นโยบายรัฐบาล จุดเปลี่ยนสำคัญเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2529 เมื่อ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้ปรับการนำเสนอข่าวโทรทัศน์จากการอ่านตามสคริปต์มาเป็นการ "เล่าข่าว" ที่ผู้ประกาศข่าวเชื่อมโยงประเด็นด้วยการพูดคุยสั้นๆ ก่อนเข้าสู่เนื้อหาข่าว โดยพัฒนารายการข่าว 9 อ.ส.ม.ท. โดยปรับปรุงทั้งรูปแบบการนำเสนอและเนื้อหารายการ จากเดิมที่อ่านเฉพาะข่าวในพระราชสำนักและข่าวประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล (The Modernist, 2564)

งานวิจัยของ อรัญญา มิ่งเมือง (2535) เรื่อง "การเล่าข่าว ทางวิทยุ" ได้วิเคราะห์องค์ประกอบและกลวิธีการสื่อสารของรายการเล่าข่าวในสื่อวิทยุ ที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2533 ผ่านกรณีศึกษาผู้จัดรายการที่มีชื่อเสียง 6 ท่าน ผลการศึกษาพบว่า "การเล่าข่าว" ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการถ่ายทอดข้อเท็จจริง แต่เป็นการบูรณาการศิลปะการสื่อสารหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน งานวิจัยได้จำแนกกลวิธีที่สำคัญ ได้แก่ การบรรยาย, การสร้างอารมณ์ขึ้น (มุขตลก), การสร้างภาพพจน์, และการสอดแทรกความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์ การค้นพบนี้เน้นย้ำว่า อัตลักษณ์ส่วนบุคคล และ ทัศนคติของผู้จัดรายการ มีบทบาทอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางของการสื่อสารเนื้อหาข่าว

ประเด็นที่โดดเด่นของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การค้นพบว่าผู้จัดรายการทุกคน มีการสร้างสรรค์เนื้อหาจากจินตนาการ (Improvisation) หรือการด้นสดนอกเหนือจากบทที่เตรียมไว้ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สร้างเอกลักษณ์และความน่าสนใจให้กับรายการ ความสามารถนี้เป็นผลมาจากการสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานของผู้จัดรายการแต่ละคน นอกจากนี้ งานวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม โดยพบว่ารูปแบบการเล่าข่าวดังกล่าว เป็นการประยุกต์ใช้ขนบการเล่าเรื่องแบบมุขปาฐะ (Oral Tradition) ซึ่งเป็นรากฐานการสื่อสารดั้งเดิมของไทย มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสื่อวิทยุ งานวิจัยชิ้นนี้ไม่เพียงแต่เผยให้เห็นถึงเทคนิคการนำเสนอข่าวเท่านั้น แต่ยังวิเคราะห์ไปถึงความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยที่แฝงอยู่ในวิธีการเล่า ซึ่งสะท้อนแนวคิดและความเชื่อของผู้จัดรายการ การศึกษาของอรุณญา มิ่งเมือง จึงเป็นรากฐานสำคัญในการทำความเข้าใจว่า อัตลักษณ์, การด้นสด, และการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมการเล่าเรื่อง เป็นองค์ประกอบหลักที่หล่อหลอมให้รูปแบบรายการเล่าข่าวทางวิทยุในประเทศไทยมีความลึกซึ้งและน่าติดตาม

ช่วงปี พ.ศ. 2543-2546 รายการสำคัญที่บุกเบิกแนวทางนี้ได้แก่ 'คมชัดลึก' ทาง Nation TV โดยมีสรยุทธ สุทัศนะจินดา เป็นผู้ดำเนินรายการหลัก หลังจากนั้น สรยุทธได้ย้ายไปจัดรายการ 'ถึงลูกถึงคน' ทาง Modernine TV (ช่อง 9 MCOT) ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 ปี พ.ศ. 2548 เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญเมื่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้พลิกโฉมวงการข่าวโทรทัศน์ไทยด้วยการปรับทุกรายการข่าวของช่องมาอยู่ในรูปแบบ "เล่าข่าว" ภายใต้สโลแกน "ครอบครัวข่าว" โดยมี สรยุทธ สุทัศนะจินดา เป็นผู้ดำเนินรายการหลักในรายการ "เรื่องเล่าเช้านี้" ความสำเร็จของรายการนี้ทำให้ช่องอื่นๆ ต้องปรับผังรายการข่าวหันมาเน้นการเล่าข่าวตามอย่าง (สรรพษ์ญ์ เจียรนาณนท์, 2563)

การเปลี่ยนผ่านจากทีวีแอนะล็อก (Analog TV) สู่ทีวีดิจิทัลในปี พ.ศ. 2557 ได้ส่งผลให้ภูมิทัศน์ของรายการ Hard Talk ในประเทศไทยขยายตัวอย่างมีนัยสำคัญ ความนิยมของรายการ Hard Talk นำไปสู่การที่สหพันธ์วิชาชีพวิทยุและโทรทัศน์ได้เพิ่มประเภทรางวัล "รายการฮาร์ดทอล์กยอดเยี่ยม" ขึ้นในปี พ.ศ. 2560 เพื่อสะท้อนถึงความสำคัญและบทบาทของรูปแบบนี้ รายการ Hard Talk Thailand ดำเนินรายการโดย ศ.ดร.จิระ หงส์ลดารมภ์ เริ่มออกอากาศเมื่อวันเสาร์ที่ 31 กรกฎาคม 2553 ทาง FM 90.5 MHz เป็นรายการสัมภาษณ์เชิง "ดูในมุมลึก ชัดเจน เจาะหาความจริง" กลายเป็นต้นแบบสำหรับรายการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเทศไทย (Gotoknow, 2553)

นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ในฐานะสื่อสาธารณะยังได้สร้างมาตรฐานใหม่ของรูปแบบรายการเล่าข่าว ผ่านรายการต่าง ๆ เช่น "ตอบโจทย์" ที่มีการเสวนาจากผู้เชี่ยวชาญ "คุยนอกกรอบ" กับ สุทธิชัย หยุ่น" ที่เจาะลึกประเด็นสำคัญ และ "พลิกปมข่าว" ที่วิเคราะห์ข่าวอย่างรอบด้าน (สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, 2567)

รูปแบบและลักษณะการนำเสนอของรายการเล่าข่าว

โครงสร้างและองค์ประกอบหลัก

โครงสร้างรายการเล่าข่าวแบบไทย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การเปิดรายการที่สรุปหัวข้อสำคัญ (2) การนำเสนอข่าวที่รายงานข้อเท็จจริงพื้นฐาน (3) การสนทนาวิเคราะห์ที่เชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมวิเคราะห์ (4) การโต้ตอบกับผู้ชมที่รับคำถามและความคิดเห็น และ (5) การสรุปที่สรุปประเด็นสำคัญและทิศทางต่อไป การจัดโครงสร้างที่เป็นระบบนี้ช่วยให้ผู้ชมสามารถติดตามประเด็นข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งได้รับมุมมองที่หลากหลายจากผู้เชี่ยวชาญและการมีส่วนร่วมของประชาชน (สรรรถชัย เจียรนันทน์, 2563)

รูปแบบรายการเล่าข่าว (News Talk) ระดับสากลแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก Sunday Morning Talk Shows ที่เน้นการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญทางการเมือง, Panel Discussion Format ที่มีผู้ดำเนินรายการ 1 คนกับผู้เชี่ยวชาญ 3-4 คน, Conversational News Format ที่ใช้การสนทนาแบบไม่เป็นทางการ, และ Interactive News Programming ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการมีส่วนร่วม แต่ละรูปแบบมีจุดเด่นและเหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน โดย Sunday Morning Talk Shows มักใช้กับประเด็นการเมืองระดับชาติ ในขณะที่ Conversational News Format เหมาะกับการนำเสนอประเด็นใกล้ตัวที่ต้องการความเป็นกันเอง (Montgomery, 2007)

การวิเคราะห์ภาษาและวาทกรรม

รายการเล่าข่าว มีความโดดเด่นด้วยภาษาที่ไม่เป็นทางการ และใช้การสื่อสารที่เป็นกันเอง ซึ่งช่วยให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลาย และเข้าถึงข่าวได้ง่าย งานวิจัยที่วิเคราะห์ลีลาการใช้ภาษาของผู้ดำเนินรายการข่าวโทรทัศน์พบกลวิธีการใช้ภาษาหลากหลาย เช่น การใช้ภาษาพูดแบบกันเอง การใช้ถ้อยคำดึงดูดให้น่าติดตาม การใช้คำที่สื่ออารมณ์ความรู้สึก การใช้คำสแลงหรือคำเฉพาะกลุ่ม การใช้คำประชดประชันเสียดสี การให้รายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องที่เล่า การชี้แนะให้ผู้ชมตีความ การยกตัวอย่างประกอบข่าว และการใช้น้ำเสียงหรือภาษากายประกอบการเล่า (ปาริฉัตร พิมล, 2562)

Greatbatch (1988) เผยให้เห็นว่าการสัมภาษณ์ข่าวมีระบบการแลกเปลี่ยนผู้พูดที่แตกต่างจากการสนทนาทั่วไป ด้วยการกำหนดประเภทของผู้พูดล่วงหน้า (Turn-type Preallocation) โดยผู้สัมภาษณ์จะผลิตคำถาม และผู้ถูกสัมภาษณ์จะให้คำตอบ ความแตกต่างอย่างเป็นระบบเหล่านี้เป็นผลมาจากข้อจำกัดทางกฎหมายและสถาบันที่กำหนดให้นักข่าวรายการออกอากาศต้องดำรงไว้ ระบบนี้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อำนาจที่ซับซ้อนระหว่างผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) และ ผู้ให้สัมภาษณ์ (Interviewee) ผ่าน ความเป็นกลาง (Neutrality) และ ความเป็นฝ่ายตรงข้าม (Adversarialness)

ของนักข่าว รวมถึงการใช้กลยุทธ์ความสุภาพ (Politeness Strategies) ที่สะท้อนพลังอำนาจและบทบาททางสังคม (Clayman & Heritage, 2004)

การใช้ภาษาในลักษณะนี้ แตกต่างจากการรายงานข่าวแบบดั้งเดิมที่เน้นความเป็นทางการ และเป็นกลาง ภาษาข่าวแบบดั้งเดิมนิยมใช้ประโยคสมบูรณ์แบบที่สั้น กระชับ ได้ใจความ ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เรียบเรียงกระชับรัดกุม หลีกเลี่ยงภาษาเชิงวิพากษ์วิจารณ์ เน้นการนำเสนอข้อเท็จจริงเพียงตรง ปราศจากข้อคิดเห็น ในขณะที่ภาษาข่าวเชิงสนทนา มักมีรูปประโยคง่าย ๆ ที่เข้าใจได้ทันที นอกจากนี้ยังใช้ภาษาสนทนา หรือภาษาพูดแทนภาษาเขียน ซึ่งอาจใช้คำแปลกๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ หรือคำที่มีความหมายใหม่ที่ต่างไปจากเดิม (Furkó, 2017)

ผลกระทบของรายการเล่าข่าวต่อสังคม

ผลกระทบเชิงบวก

รายการเล่าข่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาระสาธารณะ (Agenda-Setting) และการสร้างความเข้าใจประเด็นสังคม และมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกข่าวสารมานำเสนอ โดยไม่เพียงให้ความสำคัญกับความสดใหม่หรือความน่าสนใจ แต่ยังต้องการให้ผู้รับสารรับรู้ถึงความสำคัญและคุณค่าของข่าวสารนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความคล้อยตามและกำหนดวาระข่าวสารที่คนควรต้องรู้ โดยรายการเล่าข่าวนั้น ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจข่าวในมิติต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ผ่านการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมระหว่างผู้รายงานข่าวและผู้รับสาร (กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์, 2567)

วิทยุชุมชนและรายการเล่าข่าว ยังทำหน้าที่เป็นช่องทางสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาท้องถิ่น การเมือง และนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรเข้าร่วมรายการ เพื่อช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้รูปแบบรายการเล่าข่าว (News Talk) ยังสามารถทำหน้าที่เป็น "เวทีสาธารณะที่ได้รับการกำหนด" (Designated public forum) หรือ "เวทีสาธารณะแบบจำกัด" (Limited public forum) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอภิปรายประเด็นสาธารณะ ตามทฤษฎีพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ของ ฮาเบอร์มาส (Habermas, 1991)

ผลกระทบเชิงบวกอื่น ๆ ได้แก่ การให้ข้อมูลและสร้างความรู้ โดย News Talk ช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและครบถ้วน ทำความเข้าใจประเด็นที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น และสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ การสร้างความตระหนักรู้โดยวิทยุถูกใช้ในการรณรงค์เกี่ยวกับประเด็นสำคัญ เช่น การป้องกันการทุจริต การส่งเสริมความสามัคคีในชาติ และการสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย รวมถึงการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีและชุมชน โดยรายการวิทยุสามารถสร้างความรู้สึกร่วมกัน ช่วยปรับอารมณ์ สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย กระตุ้นความทรงจำ และช่วยให้เวลาผ่านไป (Klingebiel, 2016)

ผลกระทบเชิงลบและข้อวิพากษ์วิจารณ์

อย่างไรก็ตาม รูปแบบรายการเล่าข่าวก็เผชิญกับข้อวิพากษ์วิจารณ์และความท้าทายหลายประการ ข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ รายการข่าวเชิงสนทนา มักขาดการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง ขาดรายละเอียดที่เพียงพอ และมีลักษณะผิวเผิน หลายครั้งรายการเหล่านี้มุ่งเน้นไปที่ "ข่าวเบา" (Soft News) เช่น ข่าวบันเทิง อาชญากรรม หรือเรื่องราวชาวบ้าน มากกว่า "ข่าวหนัก" (Hard News) ที่เป็นประเด็นสำคัญและซับซ้อน (Udeze & Uzuegbunam, 2013)

มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่ารายการข่าวเชิงสนทนา มักพึ่งพาสื่อโซเชียลเป็นแหล่งข่าวหลัก มากกว่าการลงพื้นที่เพื่อหาข่าวด้วยตนเอง ข้อกังวลอีกประการคือ การนำเสนอข่าวอาจมีลักษณะ "ชี้นำ" หรือ "ปลุกปั่น" อารมณ์ผู้ชม โดยเฉพาะการใช้ภาพกราฟิกจำลองเหตุการณ์ในข่าวอาชญากรรม ซึ่งอาจเป็นการชี้นำวิธีการก่ออาชญากรรมได้ การเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบการสนทนา (Conversationalisation) ของการเมืองในสื่อมีข้อดีในเรื่องการเข้าถึงได้ง่าย แต่อาจลดทอนความจริง News Talk มีแนวโน้มผสมผสานระหว่างข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง (Wodak, 2009)

การที่ผู้ฟังส่วนใหญ่แยกแยะไม่ไต่ระหว่าง ข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง กับ ข่าวเชิงสนทนาที่เป็นความคิดเห็น คือความท้าทายหลัก การพร่าเลือนนี้อาจนำไปสู่การรับรู้ที่บิดเบือนและสร้างอคติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของสื่อโดยรวมและเพิ่มความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของข้อมูลบิดเบือนหรือข่าวลวง สิ่งนี้เป็นภัยคุกคามต่อการสนทนาสาธารณะและหลักการจริยธรรมของสมาคมนักข่าวฯ ที่ระบุว่า “สื่อต้องแสวงหาความจริงและนำเสนออย่างยุติธรรม ลดอันตราย ทำงานอย่างอิสระ และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ” (Society of Professional Journalists, 2014)

รายการเล่าข่าบบางรายการ ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าผู้ดำเนินรายการทำตัวเป็น "ศาลเตี้ย" หรือขาดความเป็นกลาง มีการลงโทษทางกฎหมายจากหน่วยงานกำกับดูแล เช่น กสทช. ในกรณีที่นำเสนอเนื้อหาที่อาจก่อให้เกิดความเกลียดชังในสังคม หรือใช้ภาษาหยาบคายและยั่วยุ แรงกดดันในการทำเรตติ้ง (Rating) ให้สูงในอุตสาหกรรมสื่อที่มีการแข่งขันสูงสามารถนำไปสู่การประนีประนอมทางจริยธรรมได้ News Talk ในสื่อดิจิทัลเผชิญความท้าทายใหม่ในการรักษามาตรฐานจริยธรรม รวมถึงการจัดการกับการมีส่วนร่วมของผู้ชมที่เพิ่มขึ้น และการแพร่กระจายข้อมูลที่รวดเร็ว (Ward, 2019)

แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าข่าว (News Talk) คือการพัฒนาที่สำคัญของการนำเสนอข่าวสาร จากการรายงานทิศทางเดียวเป็นการสนทนาแบบมีปฏิสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงนี้ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารที่ต้องการมากกว่าแค่ข้อเท็จจริง แต่ยังรวมถึงความเข้าใจเชิงลึกและมุมมองที่หลากหลาย แม้ว่ารายการเล่าข่าวจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้าใจในประเด็นสังคมได้ แต่ก็มีความท้าทายในการรักษาสมดุลระหว่างความน่าสนใจกับความถูกต้องและเป็นกลาง การเข้าใจแนวคิดนี้อย่างลึกซึ้งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานและนักวิชาการ เพื่อพัฒนารูปแบบการสื่อสารที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และรักษามาตรฐานทางจริยธรรม (Marchionni, 2013)

ผู้วิจัยสันนิษฐานว่ารูปแบบของรายการเล่าข่าว (News Talk) มีแนวโน้มที่จะส่งผลต่อการตีกรอบการรับรู้และตีความของผู้ชม เนื่องด้วยรูปแบบการบอกเล่าอย่างเป็นธรรมชาติ ผ่านภาษาที่เป็นกันเอง อีกทั้งยังมีการสนทนาของผู้จัดรายการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งผู้เล่าและผู้รับฟังในขณะเดียวกัน ซึ่งนำไปสู่การถ่ายทอดเนื้อหาที่สามารถโน้มน้าวให้เกิดความคล้อยตามจากผู้ชมได้โดยง่าย นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงการคัดเลือกประเด็นที่จะนำมานำเสนอ จะพบว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมขึ้น สำนักข่าวต่าง ๆ มักมีการรายงานไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันในรูปแบบการนำเสนอเพียงเท่านั้น และเพื่อทำความเข้าใจข้อสงสัยที่ว่า "เพราะเหตุใดสำนักข่าวต่าง ๆ จึงรายงานข่าวฆาตกรรมคดีเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกัน" งานวิจัยนี้จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับการวางกรอบข่าว (Framing Theory) ซึ่งจะนำมาใช้เป็นกรอบทฤษฎีในการอธิบายและวิเคราะห์ปรากฏการณ์ดังกล่าวในส่วนถัดไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางกรอบข่าว (Framing Theory)

ในโลกข้อมูลข่าวสารที่สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นผู้คัดเลือก ทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gate Keeper) อธิบายว่าเหตุการณ์บางส่วนเท่านั้นที่ถูกเลือก (some selective in how) และมีเพียงจำนวนหนึ่งที่ถูกนำเสนอ (how many news items are presented) การคัดเลือกนี้ทำให้เหตุการณ์บางอย่างถูกนำเสนอเฉพาะแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง ขณะที่แง่มุมอื่นอาจถูกละเว้น และบางเหตุการณ์ก็ไม่ถูกเลือกมาเป็นข่าวเลย กระบวนการคัดเลือกดังกล่าวส่งผลต่อผู้รับสาร โดยสร้างภาพความจริงในจิตสำนึกและก่อให้เกิดกรอบการมองตามที่สื่อนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางกรอบหรือ Framing Theory ที่รองรับในทางวิชาการ (การदारรวมพุ่ม, 2562)

การวางกรอบข่าว (News Framing)

แนวคิด "กรอบ" หรือ Frame ถูกนำเสนอครั้งแรกในปี ค.ศ. 1974 โดยนักสังคมวิทยา Erving Goffman ที่อธิบายว่าผู้คนเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมผ่านกรอบที่สื่อมวลชนสร้างขึ้น กรอบเหล่านี้เกิดจากการที่สื่อเลือกสรร เน้นย้ำ และจัดเรียงเนื้อหาเพื่อนำเสนอ

ต่อมา มีนักวิชาการจำนวนมากศึกษาเรื่องกรอบและการวางกรอบในมิติต่างๆ จนปัจจุบันมีการนิยามการวางกรอบที่หลากหลาย โดยนักวิชาการแต่ละท่านเสนอความหมายที่แตกต่างกัน แม้ว่า Goffman จะเป็นผู้ริเริ่มให้วงวิชาการสื่อสารสนใจแนวคิดนี้ แต่การศึกษาของ Matthes (2009) พบว่าแนวคิดที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือของ Robert M. Entman

ทั้งนี้ Entman (1993) ชี้ให้เห็นว่าการวางกรอบเกี่ยวข้องกับ “การเลือก” (selection) และ “การเน้น” (salience) การวางกรอบในทัศนะของ Entman จึงหมายถึง การเลือกมุมมองใดมุมมองหนึ่งที่มีต่อสภาพที่เกิดขึ้นจริง และมุมมองนั้นให้เด่นขึ้นมาผ่านเนื้อหาในการสื่อสาร โดยการระบุสภาพปัญหาอธิบายสาเหตุประเมินค่าเชิงศีลธรรมความดีงาม และ/หรือ เสนอแนวทางแก้ไขสำหรับประเด็นปัญหาเหล่านั้นด้วย (Entman, 1993)

Walter Lippmann (1992) กล่าวไว้ในบทแรกของหนังสือ Public Opinion เกี่ยวกับโลกภายนอกและภาพในจินตนาการของเรา (the world outside and the pictures in our heads) สรุปได้ว่าคนเรารับรู้เรื่องราวต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวผ่านมุมมองของคนอื่น สื่อมวลชนคือสื่อกลางที่สำคัญที่เชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกและภาพในจิตใจของประชาชน แนวคิดของ Lippmann สะท้อนให้เห็นว่าแต่ละบุคคลในสังคมไม่สามารถพบเจอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทุกเหตุการณ์ด้วยตนเอง เพราะในความเป็นจริง โลกนี้กว้างใหญ่ ซับซ้อน และเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเกินกว่าเราจะสามารถสัมผัสได้โดยตรงด้วยตนเอง สื่อมวลชนนี้เป็นผู้ที่เข้าไปถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ และนำมาถ่ายทอดเผยแพร่สู่สาธารณชน แนวโน้มที่ประชาชนผู้รับสารจะเห็นภาพเหตุการณ์ไปตามนั้น จึงมีอยู่มาก Lippmann ได้ชี้ให้เห็นด้วยว่าข่าวที่ถูกนำมาเผยแพร่ (News) เป็นเรื่องที่ถูกคัดกรองเลือกสรรมาแล้ว ไม่ใช่ข้อเท็จจริง (Fact) จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ประเภทหรือลักษณะของกรอบ (Typology of frame)

การศึกษากรอบที่ปรากฏในข่าว (Frame in the news) ตลอด 4 ทศวรรษที่ผ่านมา มีแนวทางในการแบ่งประเภทหรือลักษณะของกรอบที่ค่อนข้างหลากหลาย จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปลักษณะของกรอบข่าวได้ ดังนี้

กรอบข่าวแบ่งตามมุมมองหรือทัศนคติ

งานวิจัยของ Tversky & Kahneman (1981, อ้างใน Giles, D. 2008) ศึกษาการออกแบบเนื้อหา (Message Design) ว่ามีผลต่อการตัดสินใจของผู้รับสารหรือไม่ โดยในการวิจัยดังกล่าว แบ่งกรอบเนื้อหาสาร (Message Frames) ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ (1) กรอบข่าวเชิงบวก (Positive News Frame) การเสนอแง่มุมในด้านดีของบุคคล กลุ่มหรือองค์กรที่เป็นข่าว ชี้ให้เห็นมุมมองเชิงบวก และ (2) กรอบข่าวเชิงลบ (Negative News Frame) การเสนอแง่มุมในด้านไม่ดีของบุคคล กลุ่มหรือองค์กรที่เป็นข่าว ชี้ให้เห็นมุมมองเชิงลบ

กรอบข่าวแบ่งตามระดับของเหตุการณ์หรือประเด็นปัญหา

Shanto Iyengar (1991) ศาสตราจารย์ด้านรัฐศาสตร์และการสื่อสารศึกษาจากมหาวิทยาลัยยูซีแอลเอ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานข่าวข่าวโทรทัศน์ กับทัศนคติทางการเมืองของผู้รับสาร ซึ่งตัวแปรต้นที่เขาศึกษาแบ่งเป็นลักษณะการวางกรอบข่าว 2 ระดับ คือ (1) กรอบข่าวเฉพาะกรณี (Episodic News Frame) การเสนอข่าวในมุมมองที่เจาะจงไปยังบุคคลหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งกรอบข่าวลักษณะนี้ De Vreese (2005) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Issue-Specific Frame และ (2) กรอบข่าวในภาพรวม (Thematic News Frame) การเสนอข่าวเหตุการณ์หรือประเด็นปัญหาในบริบทโดยรวมซึ่งเป็นปัญหาระดับที่รัฐบาลต้องเข้ามาเกี่ยวข้องหรือแก้ไขซึ่งกรอบข่าวลักษณะนี้ De Vreese (2005) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Generic Frame

กรอบข่าวแบ่งตามองค์ประกอบของเรื่องราวหรือเหตุการณ์

Entman (1993) ได้นิยามการวางกรอบโดยแบ่งกรอบข่าวออกเป็น 4 ส่วนสำคัญ และต่อมาได้มีการนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์การวางกรอบอย่างแพร่หลาย ดังนี้

(1) กรอบการระบุสภาพปัญหา (Problem Definition Frame) เป็นการเสนอข่าวโดยชี้ให้เห็นว่าเกิดปรากฏการณ์อะไรบางอย่างในสังคม ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เป็นอย่างไร

(2) กรอบการอธิบายสาเหตุ (Causal Interpretation Frame) เป็นการเสนอสาเหตุของปัญหา หรืออธิบายว่าปรากฏการณ์นั้นเกิดจากอะไร สิ่งใดคือปัจจัยเริ่มต้น

(3) กรอบการประเมินคุณค่าเชิงศีลธรรม (Moral Evaluation Frame) เป็นการเสนอเนื้อหาในมุมมองเชิงศีลธรรมจรรยา การทำหรือไม่ทำตามกฎหรือข้อกำหนดของสังคม

(4) กรอบการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา (Treatment Recommendation Frame) เป็นการชี้ให้เห็น ว่าประเด็นปัญหาหรือปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นนั้นมีทางออกอย่างไร ใครควรเข้ามาแก้ไขด้วยวิธีการใดได้บ้าง

กรอบข่าวแบ่งตามองค์ประกอบคุณค่าข่าว

จากการศึกษาพบว่ามีการกรอบข่าวในการรายงานข่าวของสื่อมวลชนสหรัฐอเมริกาที่อ้างอิงได้กับหลักองค์ประกอบคุณค่าข่าวของสื่อมวลชน ทั้งนี้ An และ Gower (2009, p.108) ได้อ้างอิงกรอบคุณค่าข่าวซึ่งพบมากที่สุด 5 ลักษณะ ได้แก่

(1) กรอบข่าวความสนใจของปวงชน (Human Interest Frame) เป็นการทำให้เผชิญสภาวะทางอารมณ์เมื่อได้อ่านข่าว กรอบดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ของผู้รับสาร

(2) กรอบข่าวความขัดแย้ง (Conflict Frame) การเสนอแง่มุมความขัดแย้ง ไม่เห็นด้วย ของ บุคคล กลุ่มหรือองค์กร

(3) กรอบข่าวเชิงศีลธรรม (Morality Frame) การฉายภาพด้านศีลธรรมจรรยา ข้อกำหนดของสังคม หรือหลักคำสอนทางศาสนา ผู้สื่อข่าวมักนำเสนอด้วยการยกอ้างคำพูดของแหล่งข่าวซึ่งผู้อ่านต้องอนุมานเอง เนื่องจากสื่อมวลชนต้องยึดหลักของภาววิสัย (Objectivity) ในการรายงานข่าว

(4) กรอบข่าวเชิงเศรษฐกิจ (Economic Frame) การเสนอแง่มุมเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับบุคคล กลุ่มองค์กร หรือประเทศ

(5) กรอบข่าวเชิงความรับผิดชอบ (Attribution of Responsibility Frame) การเสนอแนวทางหรือวิธีการแสดงความรับผิดชอบต่อรัฐ บุคคล หรือกลุ่ม

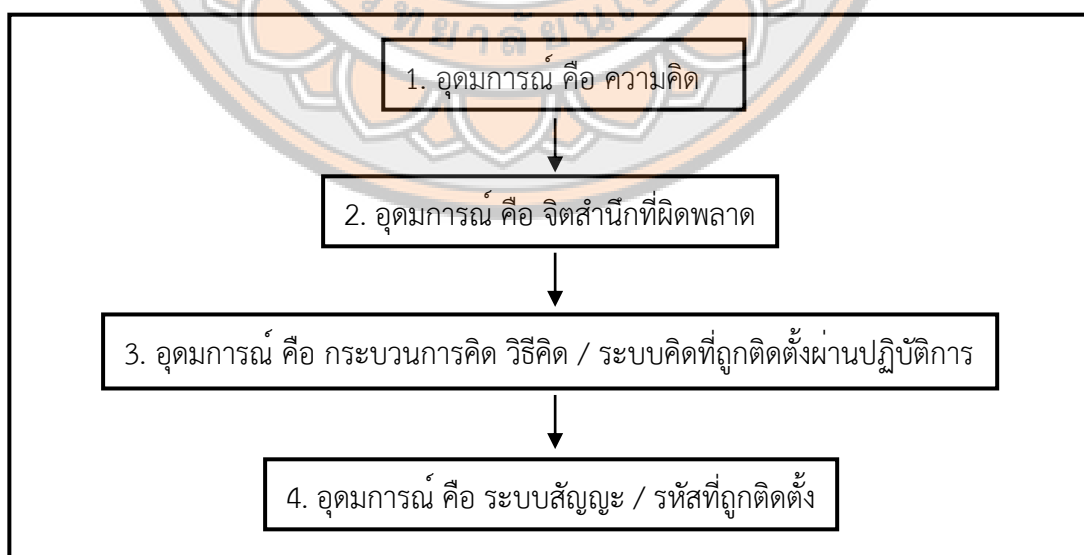
แนวคิดเรื่องการวางกรอบข่าว (News Framing) แสดงให้เห็นว่า ท่ามกลางเรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในแต่ละวันนั้น สื่อมวลชนจำเป็นต้องมีการคัดเลือกเนื้อหาเพื่อนำมารายงานให้แก่ประชาชน โดยการคัดเลือกลักษณะนี้ได้กระทำภายใต้ “กรอบ” ซึ่งต้องคำนึงถึงขอบเขตทางความสนใจของผู้รับสาร แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องกระทำภายใต้กฎเกณฑ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงจะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้อธิบายคำถามที่ว่า “การวางกรอบข่าว และ คุณค่าข่าวนั้น ทำงานกับการรับรู้ของผู้คนในสังคมอย่างไร ? ” ผ่านแนวคิดเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ (Ideology) ซึ่งจะได้อธิบายในส่วนถัดไป

5. แนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ (Ideology)

คำว่า "อุดมการณ์" (Ideology) ถูกใช้ครั้งแรกโดย Destute de Tracy เป็นศาสตร์ที่ศึกษาความคิด ต่อมากลายเป็นเครื่องมือวิเคราะห์สังคมของนักคิดมาร์กซิสต์ (Brooker, 2003) ที่มองสังคมในเชิงโครงสร้างซึ่งมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แน่นอน โดยแนวคิดนี้ เน้นการพิจารณาไปที่อำนาจระดับมหภาค ที่ทำหน้าที่กดขี่และรักษาความสัมพันธ์การผลิตที่ไม่เท่าเทียม พร้อมทั้งเป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจและการเมือง ความไม่เท่าเทียมดังกล่าวเกิดจากโครงสร้างสังคมที่ประกอบด้วยสองส่วนหลัก คือ โครงสร้างฐาน (เศรษฐกิจ) และโครงสร้างส่วนบน (การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม และองค์ประกอบอื่นที่ไม่ใช่เศรษฐกิจ) (จิรารัตน์ มุลลา, 2556)

กาญจนา แก้วเทพ (2554) ได้สรุปนิยามตามแนวคิดของนักคิดหลาย ๆ คนไว้ว่า “อุดมการณ์” เป็นผลผลิตจากระบบจิตสำนึกที่มีกระบวนการผลิต (Production) และกระบวนการผลิตซ้ำใหม่ (Reproduction) ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม เช่น ภาษา วิถีปฏิบัติ หรือในดวับท (Text) ต่าง ๆ จะมองเห็นได้ต่อเมื่อแสดงตัวออกมาในรูปธรรมอื่น ๆ ทางด้านสื่อสารมวลชนที่เห็นกันนั้นล้วนแต่เป็นรูปธรรมของอุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ และด้วยความที่แนวคิดนี้มีมาค่อนข้างยาวนาน ความหมายของอุดมการณ์จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยนำมาใช้เป็นเกณฑ์แบ่งแนวคิดอุดมการณ์ได้เป็น 4 ยุค ดังภาพ

ภาพแสดงพัฒนาการความเข้าใจเรื่องอุดมการณ์

ที่มา : สื่อเก่า-สื่อใหม่ สัญญา อัตลักษณ์ อุดมการณ์ (น. 59) โดย กาญจนา แก้วเทพ, 2554, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำความเข้าใจอุดมการณ์ ควรเริ่มจากการรับรู้ที่ "อุดมการณ์" หมายถึงระบบความคิดของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น อุดมการณ์ทางวิชาชีพ ซึ่งอาจเป็นความคิดเชิงบวกที่มุ่งสู่อุดมคติ หรือเป็นความคิดที่มีการบิดเบือนและปกปิดความเป็นจริงในแง่ลบ ความหมายแบบหลังนี้เริ่มต้นจากนักคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมือง โดยเฉพาะคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ที่มองว่าอุดมการณ์คือจิตสำนึกที่บิดเบือน เป็นความคิดและภาพลวงตาที่ชนชั้นปกครองใช้ครอบงำจิตใจของประชาชน ต่อมาความเข้าใจเรื่องอุดมการณ์พัฒนาไปสู่การมองว่าอุดมการณ์ไม่ใช่เพียงความคิด แต่เป็นระบบคิดที่ฝังตัวในบุคคล การจัดเก็บวิธีคิดนี้ไม่ได้อยู่ในรูปแบบไฟล์หรือโฟลเดอร์ แต่เป็นเหมือนซอฟต์แวร์ การเก็บรักษา ระบบคิดจึงเปลี่ยนจากรูปธรรมเป็นนามธรรม อยู่ในรูปของสัญญาณหรือรหัส ในการศึกษา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอุดมการณ์ในความหมายยุคที่ 4 คือระบบสัญญาณหรือรหัสที่ถูกฝังผ่านลักษณะของข่าว อาชญากรรม โดยใช้แนวคิดอุดมการณ์ของอัลธุสแซร์เป็นกรอบการวิเคราะห์หลัก

แนวคิดอุดมการณ์ของหลุยส์ อัลธุสแซร์

หลุยส์ อัลธุสแซร์ (Louis Althusser) นักทฤษฎีมาร์กซิสต์แนวโครงสร้าง (Structural Marxism) ซึ่งได้วิเคราะห์อุดมการณ์แบบผสมผสานวิธีการระหว่างโครงสร้างนิยม (Structuralism) กับจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) อัลธุสแซร์ปฏิเสธนิยามของอุดมการณ์แบบกลุ่มมาร์กซิสต์ดั้งเดิม ที่เห็นว่าอุดมการณ์คือ จิตสำนึกที่ผิดพลาด (False Consciousness) เป็นผลผลิตของความคิดชนิดหนึ่ง (Product) หรือเป็นความคิดที่ผิด ๆ ซึ่งชนชั้นปกครองครอบงำให้กับประชาชน ในทางกลับกัน อุดมการณ์ไม่ใช่ตัวความคิด (Idea / Concept) แต่เป็นชุดความคิดหรือกรอบวิธีคิด (Set of idea / Conceptual Framework) ที่ได้รับการติดตั้งไว้สำหรับการทำความเข้าใจตัวเรา โลก สังคม

อัลธุสแซร์ได้พลิกมุมมองอุดมการณ์ในฐานะที่เป็นผลผลิต มาเป็นอุดมการณ์ในฐานะที่เป็นกระบวนการ ดังนั้น นิยามของอุดมการณ์คือปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีมิติเชิงอุดมการณ์แฝงฝังอยู่ ซึ่งเป็นปฏิบัติการที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน (Ideological Practice) ที่ผ่านการผลิตซ้ำอย่างมีพลวัตตลอดเวลา ดังนั้น หน้าที่หลักของอุดมการณ์จึงเป็น “การผลิตซ้ำ” เพื่อสืบทอดโครงสร้างสังคมให้ดำรงอยู่ต่อไปได้

เนื่องจากลักษณะของอุดมการณ์เป็นนามธรรม จึงต้องมีการทำให้อยู่ในรูปแบบของรูปธรรม หรือที่เรียกว่าภาคปฏิบัติ (Practices) ที่จะทำให้อุดมการณ์ต่าง ๆ ได้รับการผลิตและธำรงรักษาไว้ในชีวิตประจำวันของผู้คน การทำงานของอุดมการณ์จึงต้องอาศัย “ปฏิบัติการของ อุดมการณ์” (Ideological Practices) ได้แก่

1. การสร้างชุดโครงสร้างความสัมพันธ์ (Structuralist set of relations) ซึ่งอัลธุสแซร์ได้รับอิทธิพลจากโคลด เลวี-สเตราส์ (Claude Lévi-Strauss) ที่พูดถึงโครงสร้างของภาษาและเรื่องเล่า โดยอุดมการณ์จะทำงานผ่านความสัมพันธ์แบบซ้ำตรงข้าม (Binary

Oppositions) ซึ่งหมายความว่า ความหมายของสิ่งหนึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการแยกขั้วความสัมพันธ์เชิงตรงกันข้ามกับสิ่งอื่น เช่น เรา/เขา รวย/จน ดี/เลว และเมื่อเกิดการจำแนกความสัมพันธ์แล้ว ก็จะเริ่มมีการกำหนดชั้นของคุณค่า (Hierarchy of Values) ว่าอะไรดีกว่าอะไร เช่น เราดีกว่าเขา รวยดีกว่าจน

2. การทำให้ดูราวกับเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ซึ่งอัลธูซเซอร์ได้รับอิทธิพลของนักทฤษฎีสายจิตวิเคราะห์อย่าง ฌาคส์ ลากอง (Jacques Lacan) โดยภาคปฏิบัติการของอุดมการณ์จะทำงานลงลึกไปในจิตไร้สำนึก (Unconscious) ทำให้รู้สึกราวกับว่ากระบวนการนั้นเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเป็นเรื่องปกติโดยทั่วไป

3. การผสมกันระหว่างความจริงกับจินตนาการ (Real-and-Seemingness) การทำงานของอุดมการณ์จะใช้วิธีการผสมเรื่องจริงกับลวง จนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การที่ความหมายในเชิงอุดมการณ์ดังกล่าวถูกเผยแพร่ผ่านการสื่อสารออกไปอย่างกว้างขวาง จนบางครั้งอาจเกิดการยอมรับโดยคนส่วนใหญ่ หรือกลายเป็นสามัญสำนึก (Common Sense) ของผู้คนจำนวนมากในสังคม ทั้งนี้ เพราะสถาบันต่าง ๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชนต่าง ช่วยกันตอกย้ำอย่างต่อเนื่อง

4. การผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ (Reproduction of Ideology) เป็นการผลิตซ้ำ ความหมายในมิติของจิตสำนึกและความคิดเพื่อสืบทอดอุดมการณ์นั้น ๆ ให้ดำรงอยู่ต่อไป

สืบเนื่องจากปฏิบัติการของอุดมการณ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จะต้องผ่านกระบวนการติดตั้งให้กับผู้คนในสังคม ดังนั้น เครื่องมือสำคัญในการติดตั้งกรอบความคิดก็คือ “กลไกทางสังคม” ซึ่งอัลธูซเซอร์แยกออกเป็น 2 กลไก คือ

1. กลไกด้านการปราบปราม (Repressive State Apparatus) ซึ่งเป็นกลไกที่เกี่ยวกับการใช้กำลัง ความรุนแรง การบังคับกดขี่ ซึ่งมีลักษณะเป็นทางการ อันได้แก่ รัฐบาล กองทัพ ตำรวจ กฎหมาย ค่ายกักกัน ฯลฯ

2. กลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological State Apparatus) ซึ่งเป็นกลไกสังคมที่ทำงานในเชิงอุดมการณ์หรือกำหนดกรอบพฤติกรรม ความเชื่อของคนในสังคมให้รู้สึกเต็มใจที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม อันได้แก่ ศาสนา โรงเรียน ครอบครัว วัฒนธรรม สื่อมวลชน ฯลฯ

กลไกทั้งสองประเภทนี้ อัลธูซเซอร์เห็นว่ากลไกด้านความรุนแรงนั้นจะใช้อย่างมีข้อจำกัด และไม่อาจทำงานได้ผลอย่างแท้จริง (Hartley, 2002) เช่น การใช้โซ่ตรวนและการโบยตี ไม่อาจหยุดยั้งการลุกฮือขึ้นต่อสู้ของทาสได้ ดังนั้น กลไกด้านอุดมการณ์จึงได้ผลกว่า เพราะได้ครอบงำวิธีคิดของผู้คนเอาไว้ ซึ่งหากเทียบกันระหว่างกลไกทั้งสองนี้ กลไกด้านอุดมการณ์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

และกระทำไปโดยที่ผู้คนในสังคมมักไม่ตระหนักรู้ ในท้ายที่สุดก็จะส่งผลให้เกิดความยอมรับมากกว่า การใช้กำลังและความรุนแรง แต่ถึงอย่างนั้นกลไกทางสังคมไม่ว่าจะเป็นสถาบันใด ก็จำเป็นจะต้องใช้กลไกควบคุม ซึ่งประกอบขึ้นด้วยทั้งมิติการใช้กำลังปราบปรามและมิติทางอุดมการณ์ร่วมกัน เพียงแต่กลไกใดจะถูกจัดให้เป็นด้านหลักหรือด้านรองเท่านั้น

แนวคิดของอัลธุสเซอร์มีความใกล้เคียงกับทฤษฎีของอันโตนิโอ กรัมสซี นักทฤษฎีมาร์กซิสต์ที่สนใจเรื่องอุดมการณ์ในสังคม กรัมสซีพัฒนาแนวคิด "การครองความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์" (Hegemony) โดยเชื่อว่ากลไกอุดมการณ์ดำเนินการในทุกหน่วยสังคม ทั้งสหภาพแรงงาน โรงเรียน วัด และครอบครัว โลกทัศน์ที่ถูกจัดระบบเป็นหลักการจะถูกปลูกฝังในชีวิตประจำวันผ่านตัวแทนในสถาบันต่างๆ จนตกตะกอนเป็นสามัญสำนึกของสังคม เมื่อได้รับการยอมรับโดยส่วนรวมแล้ว จะช่วยควบคุมผู้คนให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันด้วยความยินยอม (Consent) ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการสร้างความชอบธรรมทางอุดมการณ์ผ่านการควบคุมจิตสำนึกและความเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) ของมวลชน กรัมสซียกตัวอย่างอุดมการณ์เรื่องเพศและครอบครัวที่ใช้สนับสนุนระบบการผลิต เช่น ระบบผัวเดียวเมียเดียวถูกนำมาอบรมคนงานอย่างเข้มงวด เพราะเชื่อว่าคนงานที่มีความสัมพันธ์ทางเพศมากเกินไปจะทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ศีลธรรมทางเพศจึงไม่ได้ตั้งอยู่บนเหตุผลของมนุษยชาติ แต่อยู่บนหลักการสะสมกำไรของนายทุน (กาญจนา แก้วเทพ, 2526)

สำหรับหน้าที่ของอุดมการณ์นั้น อัลธุสเซอร์ได้วิเคราะห์ไว้หลายแง่มุม ได้แก่

1. การธำรงรักษาสภาพที่เป็นอยู่ (Status quo) แม้ในสังคมมีความขัดแย้งมากมายในกลุ่มคนต่าง ๆ แต่เหตุที่โครงสร้างความสัมพันธ์เช่นนี้ดำรงอยู่ และสืบทอดต่อเนื่องรุ่นแล้วรุ่นเล่าได้นั้น เพราะการทำงานของอุดมการณ์ต่าง ๆ ของสังคมทำหน้าที่ในการรักษาสภาพความไม่เท่าเทียมกันนั้นให้สืบทอดต่อไป โดยปรับคนรุ่นต่อ ๆ ไปให้เข้ากับสภาพสังคมที่เป็นอยู่

2. การให้คำอธิบาย (Explanation) ในแง่ของการผลิตความสัมพันธ์ทางสังคม โดยอุดมการณ์จะทำหน้าที่ติดตั้งกรอบหรือให้คำอธิบาย ว่าทำไมความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงเป็น หรือไม่เป็นเช่นนั้น

3. การเรียกเพื่อกำหนดตัวตน (Interpelation) ของคนที่อยู่ในปฏิบัติการอุดมการณ์นั้น ๆ เนื่องจาก อัลธุสเซอร์ ได้นำหลักจิตวิเคราะห์ของ ฌาคส์ ลาก็อง (Jacques Lacan) นักทฤษฎีสายจิตวิเคราะห์แนวโครงสร้างที่พัฒนาแนวคิดมาจากการงานทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาบุคคลซึ่งเป็นการวิเคราะห์ระดับปัจเจกบุคคล อัลธุสเซอร์อธิบายว่าอุดมการณ์ไม่เพียงแต่สร้างจิตสำนึกที่เป็นวัฒนธรรมของสังคมเท่านั้น หากแต่ยังสร้างสำนึกเกี่ยวกับตัวบุคคลเองด้วยที่เรียกว่า “อัตลักษณ์” (Identity) โดยปกติเราอาจเป็น นายกริช นางสาวมีนา แต่เมื่อเราเข้าสู่ระบบความสัมพันธ์ทางสังคมเราจะถูก “เรียกเพื่อกำหนดตัวตน / อัตลักษณ์” (Interpellate) ให้เป็นตัวตน (Subject) แบบต่าง ๆ

แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญต่อการศึกษาการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในเรื่องเล่าประเภทข่าวอาชญากรรม เนื่องจากอัลธูซเซอร์เสนอว่า อุดมการณ์คือระบบของการนำเสนอ ที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสถานะความเป็นจริงทางสังคม โดยทำงานผ่านกลไกการให้คำอธิบาย ที่เชื่อเชื่อยให้ผู้รับสารยอมรับการนิยามความจริง ในแบบที่สอดคล้องกับอุดมการณ์หลักของสังคม การรายงานข่าวอาชญากรรมจึงไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดเหตุการณ์ แต่เป็นกระบวนการประกอบสร้างความหมายที่มีการคัดเลือก จัดวาง และให้น้ำหนักกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องสถาบันในสังคม ยังชี้ให้เห็นว่า สื่อมวลชนในฐานะสถาบันหนึ่งทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการผลิตซ้ำและตอกย้ำการรับรู้ความจริงที่สอดคล้องกับอุดมการณ์หลักผ่านการนำเสนอภาพตัวแทนของอาชญากรรม อาชญากร เหยื่อ และกระบวนการยุติธรรม ที่มีสะท้อนมุมมองของกลุ่มผู้มีอำนาจในสังคม แนวคิดนี้จึงช่วยให้เห็นว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นกระบวนการที่เป็นกลาง แต่มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับโครงสร้างอำนาจและการครอบงำทางอุดมการณ์ในสังคม โดยผู้วิจัยจะอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมและสื่อมวลชน ในส่วนถัดไป

6. แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมและสื่อมวลชน

แนวคิดการสร้างความเป็นจริงทางสังคม เป็นแนวคิดของสำนักวัฒนธรรมศึกษา (Cultural studies) แห่งสำนักเบอร์มิงแฮม (Birmingham) ประเทศอังกฤษ มีวิสัยทัศน์และกระบวนการตั้งคำถามต่อสังคมที่เปี่ยมเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งนับเป็นมิติใหม่ของการศึกษาสื่อมวลชนโดยเน้นการวิเคราะห์ในเชิงวัฒนธรรมและสนใจที่จะศึกษามนุษย์ ในแง่ของประสบการณ์การรับรู้และการมีสำนึกต่อโลกที่ตนดำรงอยู่

สำนักวัฒนธรรมศึกษา มีฐานคิดว่า “ความเป็นจริง ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอย่างที่เข้าใจกันโดยทั่วไป หากแต่ความจริงเหล่านั้นได้ถูกประกอบสร้าง (Constructed) ขึ้น หรือถูกนิยามในภายหลังว่าอะไรเป็นอะไร จากการทำงานของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม” การนิยามในที่นี้แม้ว่าอาจจะทำให้รู้สึกว่าเป็นนิยามส่วนตัวในระดับปัจเจก แต่นักทฤษฎีกลุ่มวัฒนธรรมศึกษาเชื่อว่าการนิยามสิ่งต่าง ๆ นั้น เป็นเรื่องทางสังคม กล่าวคือ คำนิยามที่ถูกสร้างขึ้นจะไม่มีมีความหมายใด ๆ หากไม่ได้ถูกส่งต่อไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ให้ได้รับรู้ และหนึ่งในผู้ทำการวาดแผนที่ทางจิตใจ (Mental map) ให้กับสังคมนั้นก็คือ “สื่อมวลชน” โดยบทบาทของสื่อมวลชน ในการสร้างความเป็นจริงทางสังคม

ให้แก่บุคคลนั้น ปรากฏอยู่ในการทำหน้าที่เป็นตัวสื่อกลาง ระหว่างโลกที่เป็นจริงกับประสบการณ์ ส่วนตัวของบุคคล (กาญจนา แก้วเทพ , 2544)

Berger และ Luckmann (1966) ได้ให้ความหมายของการสร้างความจริงทางสังคมว่า “มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ “ความจริง” ของโลกภายนอกตัวเราได้โดยตรง ดังนั้น การรับรู้จึงต้องกระทำผ่าน “ตัวกลาง” ซึ่งก็คือประสาทสัมผัส และกระบวนการรับรู้ทางจิตของมนุษย์ ซึ่งได้ถูกหล่อหลอมโดยกระบวนการทางสังคมมาก่อนหน้านั้น”

จากคำกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการรับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ในโลก หรือ “ความจริง” ของมนุษย์นั้นเกิดจาก “การสื่อสาร” ดังนั้น วิธีคิดของทฤษฎีนี้จึงได้แบ่งโลกออกออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. โลกแห่งความเป็นจริง (World of Reality) หรือโลกทางกายภาพ โลกส่วนนี้เราสามารถสัมผัสได้ด้วยตนเองผ่านสัมผัสทั้ง 5 เช่น ตา หู จมูก ลิ้น และผิวสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว แต่ทว่าโลกแห่งความเป็นจริงนี้มีอยู่มากมาย ทำให้เราไม่สามารถหาความแน่นอนชัดเจนจากมันได้ เช่น หากเราต้องการทราบความเป็นจริงเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีแนวโน้มจะเป็นอาชญากร หรือเหตุการณ์ที่เอื้อให้เกิดเหตุอาชญากรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ และข้อมูลที่ไดมาก็อาจเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

2. โลกแห่งความหมาย (World of Meaning) โลกส่วนนี้คือ ความรู้ (Knowledge) ที่เราได้รับมาเพียงบางส่วนของโลกแห่งความเป็นจริง เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถหาความแน่นอนจากความเป็นจริงที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้ เช่น เราไม่สามารถเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของการก่อเหตุอาชญากรรมได้ หรือเรามีอาจเข้าใจเชื่อในข้อเท็จจริงจากปากคำของผู้ต้องสงสัยที่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวเพื่อแก้ต่างให้กับตนเอง ด้วยเหตุที่เราไม่สามารถอธิบายความหมายและแบบแผนได้นี้เอง มนุษย์จึงต้องสร้างโลกแห่งความหมายขึ้นมา เพื่อที่จะสามารถกำหนดและอธิบายได้ว่า อาชญากรรม คืออะไร และการกระทำผิดแบบไหนที่เข้าข่ายการกระทำผิดฐานอาชญากรรม โดยความหมายที่ได้ก็คือความรู้ในเรื่อง ๆ หนึ่ง และเมื่อความรู้ที่ได้มีการสะสมมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะกลายเป็นคลังแห่งความรู้ (Stock of Knowledge) ขึ้น ซึ่งทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจและเรียนรู้ว่าควรรู้สึกและมีความเข้าใจต่อภาพข่าวอาชญากรรมที่ได้รับชมผ่านการรายงานของสื่อมวลชนอย่างไร ซึ่งเมื่อมีความเข้าใจและเกิดความเคยชินแล้ว สิ่งเหล่านั้นก็จะกลายเป็น “ความจริงทางสังคม” ในที่สุด

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอีกหลายคนที่ยพยายามสำรวจ “ความเป็นจริง” ผ่านทฤษฎีประกอบสร้างนิยม (Constructivism) และให้ความเห็นว่า “ข่าว” ไม่เพียงแต่ “สะท้อน” ความเป็นจริงทางสังคม แต่ยังทำหน้าที่ให้คำจำกัดความและ “สร้าง” ความเป็นจริงเหล่านั้นขึ้นมา (เช่น

Altheide, 1976; Cohen & Young, 1974; Hall, 1982; และ Tuchman, 1978) นี่จึงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่น ระหว่างการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ดังนั้น เนื้อหาข่าวที่เรารับรู้จึงเป็น “ผลิตภัณฑ์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อสังคม ไม่ใช่ภาพสะท้อนของความเป็นจริงตามที่เข้าใจกันโดยทั่วไป”

Schudson (1991) ให้คำนิยาม “ข่าว” ควบคู่ไปกับ “การรายงานข่าว” โดยกล่าวว่า การรายงานข่าวคือ การเล่าเหตุการณ์อันใดอันหนึ่ง โดยที่ในโลกแห่งความเป็นจริงทุกนาที่ ทุกชั่วโมง มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย แต่ทว่าจะมี “บางเหตุการณ์เท่านั้นที่ถูกเลือกนำมาเอามาเล่า” แม้ว่าการคัดเลือกเหตุการณ์ดังกล่าวจะมีเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นกรอบอ้างอิงอยู่ก็ตาม แต่ในการปฏิบัติงานจริงสภาพการณ์อย่างหนึ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยก็คือ การคัดเลือกลักษณะนั้นเป็นอย่างบังเอิญและสุ่มเอา ดังที่นิยามของชาวระบอบเอาไว้วาเป็น “random reaction to random events” เนื่องจากขีดจำกัดที่เป็นข้อเท็จจริง ว่านักข่าวทุกคนไม่ได้มีโอกาสจะสำรวจเหตุการณ์ทั้งหมดเสียก่อนแล้วจึงตัดสินใจเลือก

กาญจนา แก้วเทพ (2542) ได้ให้ความเห็นสนับสนุน ว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เหตุการณ์หนึ่ง ๆ ที่มีโอกาสมา “เข้าตา” นักข่าวและถูกคัดเลือกจนกลายเป็น “ข่าว” ขึ้นมา ก็คือตัวนักข่าวนั่นเอง จึงเป็นเหตุให้มีการให้นิยาม “ข่าว” เสียใหม่ว่า “ข่าวเป็นสิ่งที่นักข่าวทำขึ้นมา” แต่คำว่า “ทำขึ้นมา” ในที่นี้ก็ไม่ได้มีความหมายเดียวกับคำว่า “กุข่าว” หากแต่มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Socially Construct” โดยที่ไม่ใช่มีเพียงนักข่าวที่สร้างข่าวขึ้น แต่คนทุกคนในสังคมล้วนมีส่วนร่วมหรือมีส่วนทำให้เกิดศักยภาพที่เป็นข่าวได้ทั้งสิ้น และเนื่องจากนักข่าวเองก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีเลือดเนื้อ มีจิตวิญญาณ รวมทั้งมีความโลภโกรธหลงอยู่ในตัว แม้ว่าจะมีหลักเกณฑ์และกรอบทางวิชาชีพเป็นตัวกำหนดอยู่ แต่ข่าวทุกชิ้นที่ถูกส่งมาย่อมมีมิติด้านอัตวิสัย (subjectivity) ของผู้ทำข่าวเป็นส่วนผสมอยู่ด้วย

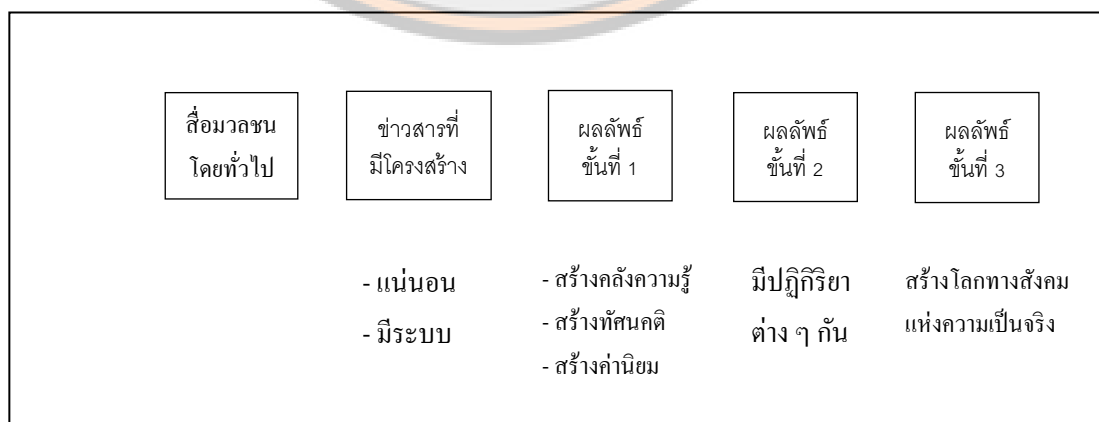
และเมื่อผลจากการที่ “ข่าว” ไม่ใช่ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แต่ทว่าเป็น “เหตุการณ์ที่ถูกคัดเลือกมา” ประเด็นสำคัญจึงเคลื่อนย้ายมาอยู่ที่วิธีการคัดเลือกข่าว อันเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการคัดเลือกของการผลิต (Selection of Production) มีกรณีตัวอย่างการรายงานข่าวข่มขืนอย่างมากในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น ปี พ.ศ.2538 มีการรายงานข่าวข่มขืนแล้วฆ่าเด็กหญิงเล็ก ๆ ในสื่อมวลชนแทบทุกวัน หลังจากข่าวนี้อำลึงอยู่ในกระแสก็ปรากฏว่านักข่าวสามารถที่จะพบเหตุการณ์ที่มีคนฆ่าและข่มขืนเด็กเล็ก ๆ เพื่อมารายงานได้ทุกวัน อันเป็นไปตามหลักการที่ว่า “เมื่อเราค้นหา เราจะได้พบ” (when we search, we find) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรายงานข่าวดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทุกวัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ประชาชนได้รับรู้เรื่องราวเหตุการณ์แล้ว ในลำดับต่อมายังทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าศีลธรรมของสังคมกำลังเสื่อมโทรมอย่างมาก ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงเมื่อหยิบสถิติเรื่องการข่มขืนมาดู จะพบว่าสถิติดังกล่าวเป็นมาเช่นนั้นตั้งแต่เมื่อ 10 กว่าปีก่อนอย่างไม่เปลี่ยนแปลง (กาญจนา แก้วเทพ, 2542)

ดังที่ Tuchman (อ้างจาก อมรรัตน์ เรืองสกุล ,2541) ซึ่งได้ศึกษาการเสนอข่าวของสื่อมวลชน พบว่าแท้จริงแล้ว “ข่าว” ก็คือความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น เนื่องจากผู้รายงานข่าวได้สร้างความหมายให้กับเรื่องหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะพิจารณาหยิบยกเรื่องที่น่าจะเป็นข่าวขึ้นมา และเป็นผู้กำหนดรูปลักษณะของข่าว และวิธีการนำเสนอข่าวที่ปรากฏแก่สาธารณชน จึงไม่ใช่เฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์เท่านั้น หากแต่เป็นความจริงที่ถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ โดยผ่านกระบวนการสร้างความหมายนั่นเอง

เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้าว่า “ความเป็นจริงทางสังคม” ถูกนิยาม ให้ความหมาย หรือได้รับการอธิบายไว้อย่างไรบ้าง ซึ่งก็ได้ค้นพบว่า การอธิบายเกี่ยวกับ “ความจริง” ถูกนิยามไว้โดยหลายสำนัก และหลากหลายความหมาย ทั้งในด้านภาษาศาสตร์ ด้านปรากฏการณ์นิยม และด้านการสื่อสาร ในที่นี้ ผู้วิจัยได้เลือกการอธิบายแนวคิดเรื่องการสร้างความหมายทางสังคมในมิติด้านการสื่อสาร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรง และสามารถนำมาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยกำลังทำการศึกษา อีกทั้งแนวคิดนี้ยังใช้เป็นการอธิบายที่จะนำไปสู่การทำความเข้าใจ ให้แก่ผู้ที่สนใจด้านการสื่อสาร ได้รับทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมและสื่อมวลชน

การอธิบายการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในมิติด้านสื่อสารมวลชน

เมื่อนำแนวคิดเรื่องการสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาอธิบายในด้านสื่อสารมวลชน จะอธิบายได้ว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงนี้ มีผลกระทบเกิดขึ้นกับสังคมโดยรวม ในหลายระดับ (กาญจนา แก้วเทพ,2545)

ภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นผลกระทบจากสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นในหลายระดับ โดยผลกระทบระดับแรกหลังจากการเปิดรับเนื้อหาของสื่อ ก็คือการที่ผู้รับสารจะเก็บข้อมูลเข้าสู่คลังความรู้ สร้างทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ หลังจากนั้นก็เป็นขั้นตอนที่มีปฏิกิริยาตอบสนอง และเมื่อเวลาผ่านไป ข้อมูลข่าวสารที่สะสมไว้อย่างมากมายก็จะถูกจัดระบบและห่อหุ้มผู้รับสาร จนผู้รับสารเชื่อว่าสิ่งที่ตนรับรู้ นั่นคือแก่นสารของโลกแห่งความเป็นจริง

จากตารางแผนภาพ เมื่อนำมาอธิบายเชื่อมโยงกับแนวคิดผลกระทบของสื่อมวลชนจากมุมมองของนักวัฒนธรรมศึกษา ว่าทุก ๆ ครั้งที่สื่อมวลชนเผยแพร่ผลงานของตน สถาบันสื่อก็จะสร้างผลกระทบได้ในหลาย ๆ ระลอก หรือมีผลในหลายระยะ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ส่วนที่น่าสนใจที่สุดในแง่มุมของการสร้างความเป็นจริงทางสังคมก็คือ “ผลกระทบยาว” ที่เกิดจากการค่อย ๆ สั่งสมและตกตะกอนทีละเล็กละน้อย จนก่อตัวเป็นผลึกทางวัฒนธรรมของผู้คน ดังนั้น เมื่อเวลาที่ผู้รับสารดูโทรทัศน์แต่ละชั่วโมง แต่ละวัน พวกเขาจึงไม่เพียงรับ ‘สารสนเทศ’ เท่านั้น หากแต่พวกเขายังค่อย ๆ เก็บสะสมภาพต่อของชีวิต (Picture of life) และได้รับแบบจำลองของพฤติกรรมแบบต่าง ๆ ก่อนที่จะได้มีโอกาสไปสัมผัสกับประสบการณ์นั้นโดยตรง

อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนเองก็เป็นสถาบันสังคม ที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนกับความเป็นจริงในโลก โดยการผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งตามหลักทฤษฎีการสื่อสารมวลชนแล้ว หมายถึงระบบสัญลักษณ์ที่มีความหมายอ้างอิงถึงความจริงในโลก เป็นตัวแทนของเหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในมิติทางกายภาพและสังคมรอบตัวเรา เนื้อหาที่สื่อมวลชนสร้างขึ้นจึงมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ และการก่อตัวของความเชื่อเกี่ยวกับความเป็นจริงทางสังคม นอกจากนี้ สื่อมวลชนยังเป็นสะพานเชื่อมให้ผู้คนได้รับประสบการณ์ทางอ้อมกับสิ่งต่าง ๆ และปรากฏการณ์ในโลกความเป็นจริง กล่าวคือ คนในสังคมสามารถรับรู้และทำความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมผ่านการตีความของสื่อมวลชน โดยไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์โดยตรง (ขวัญเรือน กิตติวัฒน์, 2529)

Stuart Hall ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับสื่อมวลชนและระบบของรหัสแห่งความหมาย โดยศึกษาการใส่รหัสและถอดรหัส (Encoding & Decoding) ในสื่อมวลชน เขาได้เสนอความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริง (Reality) โดยได้นำแนวคิดของ Ferdinand de Saussure นักภาษาศาสตร์ผู้บุกเบิกทฤษฎีสัญลักษณ์วิทยา (Semiology) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ศึกษาการสร้างความหมาย (Signification) และได้แบ่งสัญลักษณ์ (Sign) ออกเป็น 2 ส่วนคือ ตัวหมาย (Signifier) หรือ เสียง-ภาพ (Sound-image) และตัวหมายถึง (Signified) หรือแนวคิด (Concept) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึง ในกระบวนการสร้างความหมายนั้นเป็นไปอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจของผู้ส่งสาร และไม่ใช้ธรรมชาติแต่เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ การที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายและตัวหมายถึงไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงความหมายต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวหมายซึ่งแสดงให้เห็นว่ามี "รหัส" (Code) ที่ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความคิดที่มีโครงสร้างบางประการอยู่ ทำให้เราสามารถตีความความหมาย

ของสัญญาณต่าง ๆ ได้ และยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง "ภาษา" กับสิ่งที่เรียกว่า "ความเป็นจริง" (Reality) เอาไว้ว่า แต่เดิมวิชาภาษาศาสตร์เคยอธิบายว่าคนเราตั้งชื่อ (Naming) สิ่งต่างๆ ขึ้นมา เพื่อที่จะนำไปใช้อ้างอิงถึง (Refer) กล่าวถึงในครั้งต่อไป แต่ De Saussure เห็นว่า บทบาทหน้าที่ของการตั้งชื่อมีมากกว่าเพียงการใช้อ้างอิงเท่านั้น แต่ภาษาทำให้มนุษย์สามารถจัดระบบ (Organize) สร้าง (Construct) และเป็นเครื่องมือให้มนุษย์เราเข้าสู่ "ความเป็นจริง" อีกด้วย

จากคำอธิบายดังกล่าว Stuart Hall ได้ขยายความว่าแท้จริงแล้ว ไม่มีสิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง” ล่องลอยอยู่จนกว่าจะมีผู้ “สร้าง” ความจริงนั้นขึ้นมา โดยวิธีการใช้ภาษาของคนในแต่ละสังคม ในแต่ละยุคสมัยจะเป็นตัวกำหนดวิธีการมองโลก ซึ่ง Stuart Hall ได้ยกตัวอย่างว่าใน บริเวณพื้นที่ที่คนผิวขาวในออสเตรเลียเห็นว่าเป็นทะเลทราย และไม่มีอะไรเลยนอกจากทะเลทรายเท่านั้น หากแต่ชาวพื้นเมืองในออสเตรเลียกลับมองเห็นพุ่มไม้เต็มไปหมด เพราะมีภาษาที่ใช้เรียกลักษณะต่าง ๆ ของต้นไม้เหล่านั้นนั่นเอง

จากแนวคิดเรื่อง “ความเป็นจริง เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น” Stuart Hall ได้นำมาขยายความว่าในฐานะที่ “ข่าวสาร” ก็เป็น “ความเป็นจริงประเภทหนึ่ง” ดังนั้น “ข่าวสารที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจึงไม่มี จะมีก็แต่ข่าวสารที่ถูกสร้างขึ้นมา” และในกระบวนการสร้างข่าวสารและกระบวนการรับข่าวสาร ล้วนแล้วดำเนินไปอย่างสิ้นไหล และมีการตีความสอดแทรกอยู่ตลอดเวลา สารของสื่อโทรทัศน์มีปริมาณมากและมีคุณภาพหลากหลาย จากด้านนี้จะทำให้การตีความหมายข่าวสารจากโทรทัศน์ที่ผิดแผกแตกต่างออกไประหว่างผู้รับสารกลุ่มต่าง ๆ แต่ในอีกด้านหนึ่ง เรามักจะพบเสมอว่าผู้รับสารจากโทรทัศน์มักจะมีวิธีตีความคล้าย ๆ กัน ซึ่งเหตุผลที่อยู่ปรากฏการณ์ที่ขัดแย้งนี้ ก็คือการนำเสนอรหัสอย่างดูเป็นธรรมชาติของโทรทัศน์ หรือการกำหนดจุดยืนและมุมมองให้แก่ผู้รับสาร เป็นต้น

จากการศึกษาลักษณะของสื่อโทรทัศน์ Hall ชี้ให้เห็นว่าสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ตัวอักษรนั้น ผู้อ่านอาจไม่สามารถจินตนาการถึงคุณลักษณะของสิ่งที่อธิบายได้ เช่น ผู้ที่ไม่เคยเห็นหิมะจริงอาจนึกภาพไม่ออกเมื่ออ่านบทความเกี่ยวกับหิมะ ในทางตรงกันข้าม โทรทัศน์เป็นสัญลักษณ์เลียนแบบ (Icon Sign) ที่ตัวให้ความหมาย (Signifier) คือภาพหิมะบนจอ มีลักษณะคล้ายกับตัวถูกให้ความหมาย (Signified) คือหิมะจริง ทำให้การใช้รหัสในการส่งสารของโทรทัศน์ดูเป็นธรรมชาติ (Naturalized code) ความเหมือนจริงนี้ทำให้โทรทัศน์มีลักษณะโปร่งใส (Transparency) ดูเหมือนเป็นเพียงเครื่องมือนำเสนอ “สิ่งที่เกิดขึ้น” โดยตรง แต่ความจริงแล้ว ภาพในจอโทรทัศน์ไม่ใช่ “ภาพที่เกิดขึ้นจริง” แต่เป็น “ภาพจริงที่ถูกสร้างขึ้น” ผ่านมุกกล้อง ระยะห่าง แสงสว่าง การจัดฉาก และกระบวนการผลิตสื่อ ดังนั้น ความเป็นจริงในโทรทัศน์จึงผ่านกลยุทธการใส่รหัสหลากหลายในกระบวนการผลิต อาทิ การคัดเลือก (Selection) การจัดกรอบ (Framing) การเชื่อมโยง (Linking) การใส่ภาพและเสียง กลยุทธการเลียนแบบ (Identification Strategies) ดังนั้น ภาพที่ปรากฏในจอซึ่งดูโปร่งใสเหมือนจริงอย่างยิ่ง ในความเป็นจริงแล้วได้รับการปรุงแต่งอย่างเข้มข้น

John Fiske เสนอว่าการเล่าเรื่องคือกระบวนการสร้างความหมายของข้อความโดยสื่อมวลชน ซึ่งทำหน้าที่กำหนดสัญลักษณ์และความหมายเพื่อให้สังคมเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ รอบโลกตามแนวทางที่ต้องการ นักทฤษฎีสัญญาวิทยาให้ความสำคัญกับประเด็นนี้และพบว่า "การเล่าเรื่อง" เป็นหนึ่งในโครงสร้างทางสัญญาวิทยา โดย Fiske มองว่าการสื่อสารทุกรูปแบบเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ความเป็นจริงทางสังคม โดยเฉพาะการเล่าเรื่องที่นักข่าวเป็นผู้ประกอบสร้างเหตุการณ์จริงในสังคม กระบวนการนี้เป็นการสร้างความเข้าใจในความหมายที่ต้องการ การนำเสนอข่าวเกิดขึ้นจากการใช้ภาพ คำพูด แสง สี เสียง ตามไวยากรณ์ของแต่ละสื่อ โดยมีชุดความหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญ (ขวัญเรือน กิตติวัฒน์, 2541)

แนวคิดของ Fiske สนับสนุนความคิดของ Bird & Dardenne (1988) ที่บอกว่า กระบวนการเล่าเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเข้ารหัสของสัญญาณโดยตรง ซึ่งผู้รับสารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบของความหมายนั้น จึงจะทำให้ผู้รับสารสามารถที่จะเข้าใจการรับรหัส (Encoding) ของผู้ส่งสารด้วยการถอดรหัส (Decoding) ตามหลักตรรกะของ ระบบสัญญาณอันจะทำให้รู้ถึงการนำระบบสัญญาณมาใส่ความหมายตามกฎไวยากรณ์ภาษา หรือ ข้อตกลงร่วมกัน (Interaction) ของความหมายในสังคมไทย การถอดรหัสนี้จะตรงหรือแตกต่างกับการใส่รหัสของผู้ส่งสารก็ได้ เพราะถือว่าการตีความส่วนหนึ่งนั้นเป็นเรื่องของอัตวิสัย (Subjective) ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้รับสารแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความ

Linda Dégh (อ้างจาก อมรรรัตน์ เรืองสกุล, 2541) ซึ่งเป็นผู้ที่ค้นคว้าแยกแยะประเภทของเรื่องเล่าไว้อย่างมีหลักเกณฑ์ โดยกล่าวว่าเหตุที่การเล่าเรื่องเข้าไปอยู่ในการนำเสนอข่าวนั้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่ล้าสมัย เพราะผู้เล่ามีแรงกระตุ้นในการที่จะเล่าเรื่อง และผู้รับสารก็มีความต้องการที่จะทำให้เรื่องเล่ามีลักษณะเหมือนเพื่อนสนิทใกล้ชิดมนุษยชาติตลอดมา และเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งคือสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่แวดล้อมได้ คำกล่าวของ Linda Dégh เป็นไปในทำนองเดียวกับนักคิดอย่าง Fiske และ Hartley (1978, อ้างจาก ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531) ซึ่งเห็นว่าสื่อมวลชนแบบใหม่ ต่างผนวกเอารูปแบบของการเล่าเรื่องประกอบเข้ากับการให้ข้อคิดทางด้านศีลธรรมว่า “เป็นหน้าที่แบบนักเล่านิทาน” (Bardic Function) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ลากเส้นแบ่งระหว่าง “ความเป็นจริง” กับ “นวนิยาย” ออกจากกัน และเมื่อพิจารณาการเสนอข่าว จะพบว่าข่าวมีทั้งการบอกเล่าความจริงและการเล่าเรื่องผสมปนเปกันอยู่ในลักษณะที่นำเอาเรื่องที่เกิดขึ้นจริงมาเล่าตามความเข้าใจและความรู้สึกของผู้เล่าเองโดยผ่านการจัดระบบข่าวสารให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเพื่อสื่อสารไปยังผู้อื่น การเล่าเรื่องทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นลดความเป็นจริงเป็นจลลง และเป็นที่น่าสนใจของคนมากขึ้น

7. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง และการเข้ารหัสทางโทรทัศน์

การสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสื่อสารมวลชนได้รับการพิสูจน์แล้วว่าทำได้ด้วยการเล่าเรื่อง (Narrative) การวิจัยนี้จึงนำการเล่าเรื่องมาวิเคราะห์คลิปป่าอาชญากรรมใน YouTube เพื่อศึกษาแบบแผนการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของข่าวนี้ โดยแนวคิดเรื่องการเล่าเรื่องมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ ละคร โฆษณา หรือข่าว ซึ่งล้วนแต่มีนัยยะของความเป็นจริงแฝงอยู่

หน้าที่ของการเล่าเรื่อง คือ การถ่ายทอดจินตนาการ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้มนุษย์เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างเที่ยงตรง การเล่าเรื่องจึงทำหน้าที่ ค้นหา เปิดเผย นำเสนอความจริง และการโน้มน้าวใจ นั่นจึงทำให้การเล่าเรื่องจำเป็นต้องเรียบเรียงถ้อยคำ มีรูปแบบ และใช้วิธีการเล่าที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ การเล่าเรื่องยังช่วยให้ผู้รับสารสามารถสร้างความหมาย ด้วยการปะติดปะต่อเหตุการณ์ให้รวมเป็นเรื่องเดียวกันจนเข้าใจได้ คล้ายกับการต่อจิ๊กซอว์จนสมบูรณ์ ให้รวมเป็นเรื่องเดียวกันจนเข้าใจได้ ซึ่งเมื่อต่อชิ้นส่วนทุกชิ้นเข้าด้วยกันจนสมบูรณ์ ก็จะอ่านความหมายออกกว่าเป็นรูปอะไร ดังนั้น แม้การดูละคร ข่าว หรือโฆษณา จะเป็นการนำเสนอเหตุการณ์เป็นส่วนเสี้ยว แต่ด้วยวิธีการเล่าเรื่องนี้เองที่ทำให้ผู้รับสารสามารถทำความเข้าใจได้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

แต่ก่อนที่ “การเล่าเรื่อง” จะก้าวขึ้นเป็น “ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง” ในทางวิชาการนั้น สิ่งนี้เคยเป็นเพียง “เครื่องมือ” ในการค้นคว้าของนักวรรณคดีศึกษาหรือนักศึกษาวรรณกรรมเปรียบเทียบมาก่อน การเล่าเรื่องจึงมีทั้งกระบวนการที่คุ้นเคยและใหม่ โดยกระบวนการที่คุ้นเคยต้องมีชุดความรู้และเกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์ของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งศาสตร์อื่น ๆ กาญจนา แก้วเทพ ได้สรุปเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเล่าเรื่องของกระบวนการที่คุ้นเคยและใหม่ ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบกระบวนการที่คุ้นเคยกับการเล่าเรื่อง

เกณฑ์	กระบวนการที่คุ้นเคย	กระบวนการที่ใหม่
เป้าหมาย	สะท้อนความเป็นจริง	ประกอบสร้างความเป็นจริง
หน้าที่	สร้างสุนทรียะให้เกิดความซาบซึ้ง	สร้างความหมายให้เกิดความเข้าใจ
จุดเน้น	จะเล่าอะไร	จะเล่าอย่างไร
ขอบเขต	เรื่องแต่ง	เรื่องแต่ง และเรื่องจริง
เครื่องมือ	ใช้ภาษา	ใช้เครื่องมือทุกชนิดของการสื่อสาร
แนวทาง	ปัจจัยภายนอก (จิตวิทยา บริบทสังคม)	ปัจจัยภายใน (ตรรกะภายใน และองค์ประกอบของเรื่องเล่า)

(อ้างอิงจาก : ทิพย์พร เอี่ยมเรไร, 2554, น. 33)

ในด้านหน้าที่ของเรื่องเล่านั้น กระบวนทัศน์เดิมศึกษาในแง่ “ความรู้สึกรื่นเริง ซาบซึ้ง ตื่นเต้น” ว่าเรื่องเล่าแต่ละเรื่องนั้นมีมากน้อยเพียงใด แต่ในทางกลับกันนั้นกระบวนทัศน์ใหม่จะพิจารณาเรื่องการสร้าง ความหมายเพื่อการตั้งคำถามนำไปสู่ความเข้าใจว่าเพราะเหตุใดจึงมีการประกอบสร้างความหมายแบบนั้น ส่วนจุดเน้น ขณะที่กระบวนทัศน์เดิมนั้นเรื่องที่จะเล่า” (What to Narrate) กระบวนทัศน์ใหม่จะเน้นที่ “วิธีการเล่า” (How to Narrate) นอกจากนี้กระบวนทัศน์เดิวยังวางขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะงานประเภท “เรื่องแต่ง” (Fiction) เท่านั้น ทว่ากระบวนทัศน์ใหม่ศึกษาครอบคลุมทั้งเรื่องแต่งและเรื่องจริง (Factual) เช่นเดียวกับเครื่องมือที่ใช้เล่า ขณะที่กระบวนทัศน์เก่าจำกัดเฉพาะเครื่องมือหลักคือภาษา แต่กระบวนทัศน์ใหม่ขยายขอบเขตกว้างขวางศึกษาได้ทุกอย่าง โดยเฉพาะเรื่องเล่าในสื่อมวลชนทุกประเภท (ทิฆัมพร เอยมเรไร, 2554)

McInnis (ที่อ้างอิงโดย สุภาพร โพธิ์แก้ว, 2541) เสนอว่า ชาวที่ได้รับการเผยแพร่อย่างแพร่หลาย และครอบงำความสนใจของสังคม มักเกี่ยวข้องกับบุคคลหรือองค์กรที่มีอิทธิพล สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ และการควบคุมข้อมูล อคติและทัศนคติเฉพาะจะแทรกซึมเข้าสู่เนื้อหาข่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ผู้ผลิตข่าวหรือสื่อจะไม่ตั้งใจบิดเบือนข้อมูล เพราะกระบวนกรคัดเลือก ตีความ และนำเสนอผ่านมุมมองและประสบการณ์ของมนุษย์ที่มีข้อจำกัดตามธรรมชาติ ชาวแต่ละประเภทใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่ละเอียดอ่อนเพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และการรับรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้รับสาร

ทั้งนี้ หากลองพิจารณาการเล่าเรื่องของข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน จะพบว่าข่าวหน้าหนึ่งมีเทคนิคและวิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสารให้ติดตาม เช่น มีการโควคำพูด การตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว มีการเสนอภาพตัดแต่งลักษณะกราฟิกแทนการรายงานข้อเท็จจริงอย่างเดียว เป็นการปรับตัวท่ามกลางสถานการณ์การแข่งขันของสื่อแต่ละประเภท

ขณะที่ชาววิทยุ มีรูปแบบการรายงานที่ดึงดูดความสนใจ อย่างที่ O'Donnell (อมรรัตน์ เรืองสกุล, 2541) พบว่าผู้รายงานข่าวจะใช้รูปแบบใดก็ได้ขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ของเขาเอง แต่การนำเสนอข่าวจะต้องทำให้ผู้ฟังมองเห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน โดยมีเทคนิคในการรายงานข่าว คือต้องอธิบายเหตุการณ์ด้วยจินตนาการของตนเอง ใช้เสียงประกอบจากเหตุการณ์จริง เปลี่ยนอารมณ์ตามเหตุการณ์ข่าวได้อย่างถูกต้องจังหวะ เพื่อให้ผู้ฟังมองเห็นภาพและเข้าใจได้ง่าย ให้ความสำคัญกับชื่อของบุคคลที่นำมากล่าวอ้าง และสามารถสรุปเนื้อหาข่าวให้กระชับหรือสั้นลงโดยไม่เสียเนื้อความ

ส่วนข่าวโทรทัศน์ ต้องรายงานทั้งภาพเคลื่อนไหวและน้ำเสียงที่เร้าความสนใจ รวมไปถึงใช้เทคนิคการสร้างภาพที่เหมือนจริง จังหวะรอยต่อของภาพการเสนอความคมชัดของภาพ การเสนอภาพเหมือนกับการเข้าไปอยู่ร่วมกับเหตุการณ์จริง และหากเป็นการรายงานสดด้วยแล้ว ถือว่าการเล่าเรื่องในข่าวครั้งนั้นย่อมได้รับการยอมรับนับถือมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความสดเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของการสร้างความเป็นจริง (สุภาพร โพธิ์แก้ว, 2541)

John Fiske (1990) ได้เสนอแนวคิดเรื่อง การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ (Code of Television) เพื่ออธิบายระบบสัญญาณที่ใช้ในการสื่อความหมายผ่านโทรทัศน์ ว่าทุกสิ่งที่เรามองเห็นผ่านโทรทัศน์นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ถูกจัดแจงมาเป็นอย่างดี รวากับว่าได้นำความจริงมานำเสนอ ทั้ง ๆ ที่ทุกองค์ประกอบได้ถูกกำกับไว้โดยผู้ผลิตรายการ โดยมีการแบ่งรหัสของโทรทัศน์เป็น 3 ระดับ ดังตาราง

ตารางแสดงการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ (Code of Television)

การเข้ารหัส ในระดับต่างๆ	กระบวนการเข้ารหัส	รหัส	ตัวอย่างการเข้ารหัส ในระดับ ต่างๆ
ระดับแรก “ความเป็นจริง” (Reality)	เหตุการณ์ที่จะ ถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ได้รับการเข้ารหัส โดย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับ การเข้ารหัสทางเทคนิค	รหัสทางสังคม (Social Code)	การแต่งกาย พฤติกรรม ลักษณะการ พูด ลักษณะท่าทาง เสียง สภาพแวดล้อม เป็นต้น
ระดับที่สอง “การนำเสนอ ภาพตัวแทน” (Representation)	การนำเสนอทาง โทรทัศน์ ซึ่งจะถ่ายทอดรหัส การนำเสนอตัวแทน ความเป็นจริงตามธรรมเนียม อันเป็นส่วนหนึ่ง ที่ถูกจัดให้มีความสอดคล้องกับความยอมรับ ทางสังคม	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) รหัสขนบนำเสนอ (Convention - Representation Code)	การเล่าเรื่อง มุมกล้อง แสง การตัด ต่อ เพลงประกอบ ตัวละคร การ แสดง บทสนทนา ฉาก และตัวแสดง
ระดับที่สาม “อุดมการณ์” (Ideology)		รหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code)	ปัจเจกนิยม เชื้อชาติ ชนชั้น วัตถุ นิยม ทุนนิยม เป็นต้น

(อ้างอิงจาก : ตระหนักจิต ยุทธยรรยง, 2540, น. 12)

เมื่อพิจารณาจากตาราง จะเห็นได้ว่า “ความเป็นจริง” มีพื้นฐานมาจากการประกอบสร้างความจริงทางสังคมใน 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความเป็นจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ในขณะเดียวกัน ตารางนี้ก็ได้แสดงให้เห็นระบบของสัญญาณที่ประกอบรวมกันเป็นรหัส (Code) อีก 4 ประเภท ได้แก่ รหัสทางสังคม รหัสทางเทคนิค รหัสขนบนำเสนอ และรหัสทางอุดมการณ์ โดยผู้วิจัยได้จำแนกและยกตัวอย่างการทำงานของรหัสต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

ระดับความเป็นจริง (Reality)

การสร้างความเป็นจริงในระดับ Reality เกิดขึ้นผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) ซึ่งเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นบนหน้าจอและสามารถรับรู้ได้โดยตรง เช่น การแต่งกาย การแสดงออกทางสีหน้า สภาพแวดล้อม พฤติกรรม คำพูด และเสียง ผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจในสังคมนั้นได้โดยทั่วไป รหัสเหล่านี้ช่วยสร้างความสมจริงและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้ชม รวมทั้งสื่อสารข้อมูลและความหมายโดยนัยได้ องค์ประกอบของรหัสทางสังคม ได้แก่

การแต่งกาย (Appearance) เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายของตัวละคร หรือสไตล์การแต่งตัวที่สามารถสื่อถึงยุคสมัย สถานะทางสังคม อาชีพ หรือบุคลิกภาพของตัวละครได้

การแสดงออกทางสีหน้า (Facial Expression) เช่น อารมณ์และความรู้สึกที่แสดงออกผ่านใบหน้า เช่น ความสุข ความเศร้า ความโกรธ เป็นต้น

สภาพแวดล้อม (Environment) เช่น ฉากหลัง สถานที่ถ่ายทำ หรือบริบทแวดล้อมของเหตุการณ์สามารถบ่งบอกถึงยุคสมัย สถานะทางสังคม หรือบรรยากาศของเรื่องราว

พฤติกรรม (Behavior) เช่น การกระทำ ท่าทาง และปฏิสัมพันธ์ของตัวละครหรือผู้ปรากฏตัว สามารถสะท้อนบุคลิกภาพ ความสัมพันธ์ หรือบทบาททางสังคม

คำพูด (Speech) เช่น ภาษาที่ใช้ น้ำเสียง และวิธีการพูด ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงภูมิหลัง การศึกษา หรือสถานะทางสังคมของตัวละคร

เสียง (Sound) เช่น เสียงธรรมชาติหรือเสียงแวดล้อมที่เกิดขึ้นในฉาก ช่วยสร้างความสมจริงและบรรยากาศให้กับเหตุการณ์

รหัสทางสังคม (Social Code) มีบทบาทสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเนื้อหาทางโทรทัศน์ โดยช่วยให้ผู้ชมรู้สึกที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์จริง นอกจากนี้ยังทำหน้าที่สื่อสารความหมายโดยนัยอย่างชาญฉลาด โดยไม่ต้องอธิบายแบบตรงไปตรงมา และช่วยเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับประสบการณ์ชีวิตจริงของผู้ชม รหัสเหล่านี้ยังมีอิทธิพลต่อการกำหนดกรอบความเข้าใจในเนื้อหาและเรื่องราวต่างๆ ถึงแม้ว่ารหัสความเป็นจริงจะดูเหมือนเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่จริงๆ แล้วผ่านกระบวนการคัดเลือกและจัดการอย่างรอบคอบจากสื่อ เพื่อนำเสนอความหมายเฉพาะที่ต้องการสื่อสาร

ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) จะกระทำผ่าน รหัสทางเทคนิค (Technical Code) ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับวิธีการทางเทคนิคในการผลิตสื่อ ในแง่ของการนำเสนอภาพและเสียงบนหน้าจอโทรทัศน์ ยกตัวอย่างเช่น การเลือกภาพ การใช้มุมกล้อง การจัดแสงแสง การตัดต่อ เสียงดนตรี และเสียงประกอบ การจัดองค์ประกอบภาพ และเทคนิคอินโฟกราฟิก เป็นต้น

นอกจากนี้ การสร้างสรรค์ความเป็นจริง ผ่านการนำเสนอเรื่องราวและภาพแทนในสื่อมวลชน นั้น ยังดำเนินไปผ่านสิ่งที่เรียกว่า "รหัสขนบการนำเสนอ" (Conventional Representation Code) ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่ฝังแน่นและปฏิบัติสืบทอดกันมาในวงการสื่อสารมวลชน รหัสเหล่านี้ครอบคลุมทั้ง ประเพณีการทำงานในสาขาวารสารศาสตร์ และวัฒนธรรมเฉพาะขององค์กรสื่อแต่ละแห่ง

กระบวนการดังกล่าวสะท้อนออกมาในหลายมิติ เช่น กลไกการคัดสรรและเลือกประเด็นข่าวที่จะได้รับความสนใจ วิธีการเข้าถึงและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล รวมถึงเทคนิคการจัดเรียงและนำเสนอเนื้อหาที่จะปรากฏต่อสายตาผู้รับสาร กระบวนการเหล่านี้ไม่เพียงแต่กำหนดรูปแบบการนำเสนอเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลต่อมุมมองและความเข้าใจของสาธารณชนที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำงานของสื่อมิได้เป็นเพียงการถ่ายทอดข้อมูลอย่างเป็นกลาง แต่เป็นกระบวนการที่มีการตีความและสร้างความหมายร่วมด้วย

การสร้างความเป็นจริงผ่านการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) มีบทบาทหลักในการสร้างความหมายและควบคุมการรับรู้ของผู้ชมผ่านสื่อโทรทัศน์ เทคนิคการนำเสนอสามารถเปลี่ยนแปลงความหมายของเนื้อหาและชี้นำความสนใจไปยังประเด็นที่ต้องการเน้น รหัสการนำเสนอยังส่งผลต่อการสร้างอารมณ์และบรรยากาศของรายการผ่านองค์ประกอบเทคนิคต่างๆ เช่น มุมกล้อง แสง เสียง และการตัดต่อ ซึ่งกำหนดโทนเสียงและจังหวะการเล่าเรื่อง

รหัสการนำเสนอยังช่วยสร้างเอกลักษณ์และสไตล์เฉพาะของรายการหรือผู้ผลิต ทำให้เกิดการจดจำและความโดดเด่นในการสื่อสาร Fiske ชี้ว่ารหัสการนำเสนอไม่ใช่เพียงเครื่องมือทางเทคนิค แต่ยังเป็นวิธีการที่บรรจุอุดมการณ์และความหมายทางวัฒนธรรม การเลือกใช้เทคนิคต่างๆ สะท้อนมุมมอง ค่านิยม และวิถีคิดของผู้ผลิตรายการ การวิเคราะห์รหัสการนำเสนอช่วยให้เราเข้าใจว่าโทรทัศน์ไม่เพียงแต่ "แสดง" ความเป็นจริง แต่ยัง "สร้าง" ความเป็นจริงผ่านเทคนิคการนำเสนอด้วย

ระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ในแนวคิดของ John Fiske เป็นระดับที่สามและเป็นระดับที่ลึกที่สุดของรหัสโทรทัศน์ รหัสนี้เกี่ยวข้องกับวิธีการที่รหัสความเป็นจริงและรหัสการนำเสนอภาพตัวแทน ซึ่งถูกจัดระเบียบให้สอดคล้องกับชุดของความเชื่อ ค่านิยม และมุมมองทางสังคมและวัฒนธรรม โดยองค์ประกอบและลักษณะของรหัสอุดมการณ์ ได้แก่

1. ค่านิยมทางสังคม ซึ่งสะท้อนความเชื่อและบรรทัดฐานที่ยอมรับกันในสังคม
2. โครงสร้างอำนาจ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม สะท้อนผ่านการนำเสนอบทบาททางเพศ ชนชั้น หรือเชื้อชาติ
3. ระบบความเชื่อ เช่น ความเชื่อทางศาสนา การเมือง หรือปรัชญาชีวิต ซึ่งมักถูกนำเสนอผ่านพฤติกรรมและการตัดสินใจของตัวละคร
4. บรรทัดฐานทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนสิ่งที่ถือว่า "ปกติ" หรือ "ยอมรับได้" ในสังคมนั้น ๆ อาจรวมถึงมารยาท ประเพณี หรือวิถีชีวิต และ
5. มุมมองต่อโลก สะท้อนวิธีการมองและเข้าใจโลกรอบตัว ผ่านวิธีการแก้ปัญหาหรือการตีความเหตุการณ์ในเรื่องราว

ทั้งนี้ รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code) เป็นระบบความหมายที่มีลักษณะเฉพาะและมีความซับซ้อนในการทำงานผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยมักมีลักษณะแฝงเร้นในเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ มากกว่าจะปรากฏอย่างชัดเจน ทั้งยังถูกทำให้ดูเสมือนเป็นสิ่งที่ธรรมชาติและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในสังคม รหัสอุดมการณ์มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมของผู้ชม โดยไม่เพียงแต่สะท้อนอุดมการณ์ที่ดำรงอยู่ในสังคมเท่านั้น แต่ยังมิบทบาทสำคัญในการประกอบสร้างและเผยแพร่อุดมการณ์ใหม่ ในแง่ความสำคัญ รหัสอุดมการณ์ทำหน้าที่กำหนดกรอบการตีความที่ช่วยให้ผู้ชมสามารถทำความเข้าใจและตีความเนื้อหาในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ รหัสอุดมการณ์ยังสามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนหรือทำลายโครงสร้างทางสังคมที่ดำรงอยู่ และมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อวิธีที่ผู้ชมรับรู้และทำความเข้าใจโลกรอบตัว Fiske ได้เน้นย้ำว่าการวิเคราะห์รหัสอุดมการณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำความเข้าใจบทบาทของสื่อในสังคม เนื่องจากช่วยให้เราตระหนักว่าโทรทัศน์มิได้เป็นเพียงสื่อบันเทิง หากแต่เป็นพื้นที่ของการต่อสู้ทางความคิดและการประกอบสร้างความหมายทางสังคม (John Fiske, 1987)

ข้อมูลดังกล่าวแสดงถึงกระบวนการเข้ารหัสในระดับต่าง ๆ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า “ความเป็นจริง” เป็นสิ่งที่ได้รับการเข้ารหัสแล้วโดยวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ แม้ว่าจะมีความเป็นจริงที่เป็นวัตถุวิสัย และความเป็นจริงในเชิงประจักษ์อยู่ก็ตาม แต่การรับรู้ความเป็นจริงไม่มีหลักที่เป็นสากลหรือวัตถุวิสัย “ความเป็นจริง” ในวัฒนธรรมใด ก็ตามล้วนเป็นผลิตผลของรหัสทางวัฒนธรรมนั้น ๆ ดังนั้น “ความเป็นจริง” จึงเป็นสิ่งที่ได้รับการเข้ารหัสแล้ว ไม่ใช่สิ่งที่ “ดิบ” หาก “ความเป็นจริง” ที่ได้รับการเข้ารหัสแล้วนั้นถูกถ่ายทอดทางโทรทัศน์ รหัสทางเทคนิค และธรรมเนียมในการนำเสนอต่าง ๆ ของสื่อที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้ “ความเป็นจริง” นั้น สามารถถ่ายทอดโดยใช้เทคโนโลยีได้ และเป็นตัวสารทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมแก่ผู้ชมทางโทรทัศน์

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยจะใช้อรรถาธิบายจากตารางแสดงการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ของ John Fiske ในการสร้างเครื่องมือวิเคราะห์การประกอบสร้างความจริงทางสังคมผ่านการรายงานข่าวอาชญากรรม ผ่านองค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ทั้ง 3 ระดับ ดังที่ได้กล่าวมา โดยผู้วิจัยจะใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ผ่านองค์ประกอบของการเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาการสื่อความหมายทางโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมายทางโทรทัศน์ สำหรับที่จะใช้มองเรื่องเล่าที่ถูกนำเสนอและถ่ายทอดผ่านโทรทัศน์ โดยผู้วิจัยจะทำการนำเสนอในส่วนถัดไป

8. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมายทางโทรทัศน์

การสื่อความหมายทางโทรทัศน์เป็นกระบวนการถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ความรู้สึกไปสู่ผู้ชมผ่านการผสมผสานระหว่างภาพและเสียงอย่างมีศิลปะ การทำความเข้าใจกระบวนการนี้จำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบสำคัญสองส่วนที่ทำงานควบคู่กัน ได้แก่ เนื้อเรื่อง (Story) ซึ่งเป็นแก่นของสารที่ต้องการสื่อ ประกอบด้วยโครงเรื่อง ตัวละคร ความขัดแย้ง และการคลี่คลาย และวิธีการนำเสนอ (Narratives) ซึ่งเป็นศิลปะในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องผ่านเครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ ทั้งการจัดวางโครงสร้าง การลำดับภาพ การใช้เสียง และการสร้างจังหวะในการเล่าเรื่อง การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้งสองส่วนนี้จะช่วยให้นักวิชาการและผู้ผลิตรายการสามารถวิเคราะห์และสร้างสรรค์งานโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้ชมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคที่สื่อโทรทัศน์มีการแข่งขันสูง และต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเข้าใจหลักการพื้นฐานเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาวงการโทรทัศน์ การทำความเข้าใจพฤติกรรมผู้ชม และการศึกษาวิจัยด้านการสื่อสารมวลชน

องค์ประกอบของการเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ สามารถแบ่งพิจารณาออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง (Story)
2. วิธีการนำเสนอ (Narratives)

เนื้อเรื่อง (Story)

Seymore Chatman และ Shiomith Rimmom Kenan ได้ให้คำจำกัดความของเนื้อเรื่องว่า คือชุดของเหตุการณ์ที่มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ตามเวลา โดยกล่าวถึงตัวละคร หรือนักแสดงในสถานการณ์ที่เกิดแน่นอนตายตัว (Certain Setting) ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโลกนี้ย่อมเกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อน แต่เหตุการณ์ (Event) ของเนื้อเรื่องนี้จะเกิดขึ้นอย่างสัมพันธ์กันเสมอโดยที่เป็นการลำดับเหตุการณ์ คือ เมื่อเหตุการณ์ x เกิดขึ้นแล้ว เหตุการณ์ Y จึงเกิดขึ้น หรือเป็นเหตุเป็นผล เช่น เพราะเหตุการณ์ y เกิดขึ้น จึงเกิดเหตุการณ์ z

ในเนื้อเรื่อง นอกจากจะเป็นชุดของเหตุการณ์ที่เรียงตามลำดับตามเวลาแล้วนั้น สิ่งที่ปรากฏให้เห็นยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในที่นี้ได้แก่ แก่นเรื่อง (Themes) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Characters) ฉาก (Setting) และ มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ทั้งนี้ Confield (1991) ได้แจกแจงองค์ประกอบการวิเคราะห์ข่าวตามโครงสร้างของการเล่าเรื่องไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. กรอบความคิด (Frame) ลักษณะการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวโดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการรายงานประเด็นข่าวภายใต้กรอบของเรื่องนั้น (story frame) ซึ่งกรอบดังกล่าวก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงแก่นความคิด (theme) ของเรื่องที่กลายเป็นวัฒนธรรมของการเล่าเรื่อง ทั้งนี้ วัฒนธรรมของการเล่าเรื่อง หรือแก่นความคิด และกรอบของการเล่าเรื่อง ยังมีผลผลักดันให้เกิดผลกระทบต่อบรรยากาศความคิดของผู้รับสารได้ โดยผู้รับสารอาจจะเกิดความคิด หรือพูดถึงประเด็นข่าวตามแนวทางที่สื่อ นำมารายงาน ซึ่งเราเรียกปรากฏการณ์เช่นนี้ว่า ผลกระทบจากการกำหนดกรอบความคิด (framing effect)

2. แก่นเรื่อง (Theme) หมายถึง ความคิดหลักที่ผู้สร้างสรรค์นำมาใช้เป็นแนวทางในการเล่าเรื่อง เป็นส่วนสำคัญที่บรรจุความหมายซึ่งผู้เขียนต้องการถ่ายทอดไปยังผู้รับสาร การเข้าใจแก่นเรื่องสามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบต่างๆ เช่น ชื่อเรื่อง ตัวละคร ค่านิยม การพูด หรือสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเล่า แก่นเรื่องมีความหมายสองประการคือ ความคิดศูนย์กลางของเรื่อง และจุดประสงค์หลักของเรื่อง ซึ่งรวมถึงทัศนะของผู้เขียนที่มีต่อเนื้อหานั้น และเป็นสาระสำคัญที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้อ่าน แก่นเรื่องไม่จำเป็นต้องวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอไป แต่อาจเกิดขึ้นระหว่างกระบวนการสร้างสรรค์ นอกจากนี้ แก่นเรื่องเองก็ไม่ได้ดำรงอยู่อย่างแยกเดี่ยว แต่มักเชื่อมโยงกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร โครงเรื่อง ฉาก มุมมอง และเทคนิคการเขียน (เพลินดา, 2534)

3. โครงเรื่อง (Plot) โครงเรื่องเป็นวิธีการที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการเล่าเรื่อง และจัดแจงกับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น โดยปกติแล้วโครงเรื่องโดยทั่วไปจะมีการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง 5 ขั้นตอน คือ 1. เริ่มเรื่อง 2. พัฒนาเหตุการณ์ 3. ภาวะวิกฤต 4. ภาวะคลี่คลาย 5. การยุติเรื่อง แต่สำหรับโครงเรื่องพื้นฐานในการเล่าเรื่องในข่าวจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ 1.เริ่มเรื่อง 2. พัฒนาเรื่อง 3.การยุติเรื่อง

สำหรับการลำดับเหตุการณ์เพื่อประกอบเข้าเป็นเรื่อง ฌอง ปีแอร์ (อ้างจากวิลยา วิวัฒน์ศร ,2532) กล่าวว่า วิธีการลำดับเรื่องโดยส่วนใหญ่ที่นิยมนำมาใช้นั้นมี 4 วิธีคือ

3.1 การจัดลำดับเรื่องแบบแบ่งตัวบท หมายถึง การแยกเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ทำให้เห็นความเชื่อมโยงของส่วนประกอบต่างๆ ที่สร้างเป็นโครงเรื่อง แต่ละส่วนจะกำหนดขอบเขตความสัมพันธ์และความขัดแย้งเฉพาะตัว

3.2 การจัดลำดับตามความเป็นเหตุเป็นผล เป็นการเรียงเหตุการณ์ที่มีความต่อเนื่องกัน เมื่อเหตุการณ์หนึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่นำไปสู่เหตุการณ์ถัดไปอย่างต่อเนื่อง

3.3 การจัดลำดับตามช่วงเวลา เป็นวิธีการดำเนินเรื่องที่พบได้ในชีวิตประจำวันและงานเขียนที่เป็นการบันทึกข้อเท็จจริง

3.4 การจัดลำดับแบบประสานเรื่อง เป็นการนำเสนอเหตุการณ์หลักที่เชื่อมโยงกับเหตุการณ์รองหลายเรื่อง มีตัวเอกหลายคน โครงเรื่องแบ่งย่อยตามเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้เนื้อหา มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น

4. ตัวละครของการเล่าเรื่อง (Character) ความหมายโดยทั่วไปของตัวละคร คือเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่นำมาเล่า ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงลักษณะบุคลิกภาพของตัวละครนั้นด้วย กล่าวสำหรับการเล่าเรื่องในข่าว บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่นำมาเสนอก็คือผู้ตกเป็นข่าว (อริสา วงศ์ลักษณะพันธ์,2541) โดยแยกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวละครสำคัญ ได้แก่ตัวละครที่เกี่ยวข้องกับโครงเรื่องมากที่สุด และตัวละครรอง ซึ่งเป็นตัวประกอบที่ช่วยในการดำเนินเรื่องโดยการบรรยายถึงพฤติกรรมของตัวละครมี 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ผู้เขียนจะเป็นผู้บอกแก่ผู้อ่านโดยตรงเกี่ยวกับลักษณะของตัวละครนั้น ๆ และอาจจะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปด้วย วิธีการพรรณนาตามลักษณะดังกล่าวเป็นวิธีที่ง่ายและไม่อ้อมค้อม แต่จะเป็นวิธีที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมในทางจินตนาการ ผู้อ่านจะไม่มีปฏิริยาต่อตัวละครโดยตรง และผู้อ่านก็จะไม่เกิดการตัดสินใจด้วยตัวเอง

วิธีที่ 2 ผู้เขียนจะเผยให้เห็นลักษณะของตัวละครโดยถ่ายทอดผ่านตัวละครในเรื่องนั่นเอง จากคำพูดและการกระทำ ผู้อ่านจะสามารถมีส่วนร่วมกับเรื่องราวที่นำมาเล่าได้

วิธีที่ 3 เป็นการพรรณานาด้วยเนื้อหาคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครเหล่านั้นอยู่ ทั้งนี้ ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจได้ว่า ผู้เขียนต้องการที่จะสื่ออะไร

5. ฉาก (Scene) หมายถึงสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ เวลา โดยฉากจะมีความสำคัญในการให้ความหมายบางอย่างกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และมีอิทธิพลต่อความคิด หรือการกระทำของตัวละคร ทั้งนี้ ฉากสามารถอาศัยภาษาเขียน และสัญลักษณ์เพื่อขยายความชัดเจน อีกทั้งยังอาจมีการนำสัญลักษณ์ที่ต่าง ๆ มาใช้ในการเล่าถึงฉากในข่าว ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญ สำหรับการบรรยายฉากในแง่ของการเสริมความเข้าใจ และช่วยผู้ชมให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

6. มุมมองในการเล่าเรื่อง หมายถึง (Point of view) หมายถึง การมองเหตุการณ์ การเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องผ่านสายตาของตัวละครใดตัวหนึ่ง หรือการมองเหตุการณ์จากตัวผู้เล่าเอง โดยอาจใช้ประสบการณ์หรือการเข้าไปคลุกคลีอย่างใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่จะนำมาเล่า หรือเฝ้าคอยสังเกตทาง ๆ แล้วนำมาเล่าก็ได้ ทั้งนี้มุมมองในการเล่าเรื่องนั้นเป็นส่วนที่สำคัญ เนื่องจากว่าการนำเสนอของผู้เล่าจะมีการสอดใส่อุดมการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และการตัดสินใจบางอย่างของผู้เล่าลงในเนื้อหา ซึ่งมุมมองนั้นมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่าน และสามารถชักจูงใจให้ผู้อ่านเชื่อหรือไม่เชื่อก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการนำเสนอของผู้เล่าแต่ละคน และมุมมองของแต่ละคนในการเล่าข่าวเดียวกันยังให้ความหมายที่แตกต่างกันด้วย

วิธีการนำเสนอ (Narratives)

วิธีการนำเสนอของการเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ภาพ (Camera Work) 2. เสียง (Sound) และ 3. การตัดต่อ (Editing) ดังนี้

ภาพ (Camera Work)

โทรทัศน์เป็นสื่อที่อาศัยการสื่อสารด้วยภาพเป็นหลัก ในการผลิตรายการโทรทัศน์จึงต้องใช้ “ภาพ” เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่ แม้จะไม่สามารถสื่อสารทั้งหมดทุกรายละเอียด แต่ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ ดังคำที่ว่า “ภาพหนึ่งภาพมีค่าเท่ากับคำพูดนับพันคำ” ซึ่งเป็นคำกล่าวที่มักถูกนำมาใช้อธิบายเรื่องการสื่อความหมายทางโทรทัศน์ ภาพดอกกุหลาบสีแดงดอกเดียวที่วางอยู่บนหัวเตียงในห้องนอนของตัวละครเอก อาจสื่อความหมายต่อเรื่องราวในละครได้มากกว่าภาพ

ที่เห็น รายการโทรทัศน์บางรายการใช้เสียงบรรยายน้อยที่สุดหรืออาจไม่ใช้เลย มีเพียงแต่ภาพกับเสียงดนตรีประกอบก็ สามารถสื่อสารกับผู้ชมได้ เนื่องจากภาพได้ทำหน้าที่ในการสื่อความหมายอย่างครบถ้วนเพียงพอแล้ว (ชยพล สุทธิโยธิน , 2550)

การใช้ภาพในรายการโทรทัศน์เพื่อสื่อความหมายนั้น สื่อมวลชนจำเป็นต้องคำนึงว่า ทุก ๆ ภาพที่นำเสนอทางหน้าจอโทรทัศน์จะต้องมี “ความหมาย” หรือมี “เหตุผล” ที่ สามารถอธิบายได้ว่า “ทำไมจึงเสนอภาพแบบนี้...” สื่อมวลชนจึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจภาษาภาพที่ใช้ในการสื่อสารทางโทรทัศน์ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อความหมาย โดยภาษาภาพที่ใช้ในงานโทรทัศน์ เกิดขึ้นจากการถ่ายภาพ (Shooting) ด้วยขนาดภาพ มุมกล้อง การเคลื่อนกล้อง โดยหน่วยย่อยของภาพนั้นคือขนาดภาพ หรือเรียกในทางเทคนิคการถ่ายทำว่า ช็อต (Shot)

ขนาดภาพ หรือ ช็อต (Shot Size)

ขนาดภาพ หรือ ช็อต (Shot) หมายถึง การกำหนดขนาดของภาพที่จะปรากฏ โดยการสื่อความหมายเรื่องขนาดภาพ หรือ ช็อต นั้น ผู้สร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ควรคำนึงถึงหลักการสื่อความหมายแบบพื้นฐานโดยใช้ภาพ 4 ขนาด คือ ภาพขนาดไกล ภาพขนาดปานกลาง ภาพขนาดใกล้ และภาพขนาดพิเศษ

- 1) ภาพไกล (Long Shot) เป็นภาพระยะไกลของสิ่งที่ถ่ายทำโดยมองเห็นสิ่งที่ถ่ายทำเต็มตัว สื่อความหมายถึงระยะห่าง และการบรรยายสถานที่
- 2) ภาพปานกลาง (Medium Shot) เป็นภาพที่มองเห็นในระยะใกล้เข้ามาครึ่งหนึ่ง ภาพปานกลางจะเห็นบุคคลแต่ครึ่งตัวคือตั้งแต่เอวขึ้นไปถึงศีรษะ เป็นภาพที่สื่อความหมายเกี่ยวกับให้ “คุณค่าตรงกลาง” ความเป็นปกติวิสัย
- 3) ภาพใกล้ (Close-Up Shot) เป็นภาพที่มองเห็นในระยะใกล้ของสิ่งที่ถ่ายทำ สื่อความหมายถึงความใกล้ชิด เน้นย้ำ จับจ้อง ผิดปกติ
- 4) ภาพขนาดพิเศษ ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่ ภาพขนาดใกล้ยิ่งยวด (Extreme Close-Up Shot) ภาพขนาดไกลยิ่งยวด (Extreme Long Shot) เป็นภาพที่ให้รายละเอียดเกินกว่าการรับรู้ของมนุษย์ในระยะยิ่งยวด

ภาพขนาดใกล้ยิ่งยวด (ECU) มักใช้ในการแสดงละครที่ต้องการเน้นอารมณ์ หรือเป็นภาพที่ต้องการแสดงรายละเอียดมากขึ้น

ภาพไกลยิ่งยวด (ELS.) สื่อความหมายถึงระยะที่ห่างไกลจากจุดที่ตัวละคร หรือจุดที่เกิดเหตุการณ์ มักจะใช้บ่อยในการบ่งบอกที่ตั้งทางกายภาพของสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งหรือเพื่อที่จะสร้างความเด่นชัดของบรรยากาศของสถานที่นั้น

มุมกล้อง (Camera Angle)

นอกจากขนาดภาพแล้ว การสื่อความหมายด้วยภาพในรายการโทรทัศน์ยังสามารถใช้มุมกล้อง หรือตำแหน่งความสูงของกล้องในการถ่ายทำ เพื่อกำหนดความหมายของเนื้อหา รายการและการรับรู้ของผู้รับสารอีกด้วย โดยการกำหนดตำแหน่งการตั้งกล้องในการถ่ายทำ ด้วยความสูงจากพื้นระดับต่างกัน มุมกล้องนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 มุม คือ มุมระดับสายตา มุมสูง และมุมต่ำ (Millerson, 1985: 68-69)

มุมระดับสายตา (Level Shot)

มุมระดับสายตา เป็นมุมกล้องที่ตั้งกล้องในการถ่ายทำ ด้วยระดับความสูงจากพื้น ประมาณเท่ากับระดับสายตา เมื่อถ่ายทำบุคคลที่กำลังยืนหรือระดับหน้าอกของบุคคลที่กำลังยืน หรือที่ระดับมุม 0 องศา ภาพที่ได้จะเสมือนกับสายตาค้นมองเหตุการณ์ทั่วไปตามปกติ

มุมสูง (High Shot)

มุมสูง เป็นมุมกล้องที่ตั้งกล้องอยู่สูงกว่าระดับสายตา (Eye-Line) หรือระดับปกติ 0 องศา คือมีความสูงตั้งแต่ 20 องศาขึ้นไปถึง 60 องศา การถ่ายภาพด้วยภาพมุมสูงทำให้เกิดความหมายในความรู้สึกของผู้ชมต่อสิ่งที่เรากำลังถ่ายทำ เช่น ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำดูไม่มีความสำคัญ ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำดูต่ำกว่าด้อยกว่า ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำดูปราศจากอำนาจ และ ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำมีลักษณะโดดเดี่ยว เป็นต้น

มุมต่ำ (Low Shot)

ภาพมุมต่ำ (Low-angle Shot) เป็นภาพที่ตั้งกล้องที่ระดับความสูงต่ำกว่าระดับสายตาปกติลงมา ประมาณ 50-60 องศา การสื่อความหมายด้วยภาพมุมต่ำ มีความหมายได้หลากหลาย เช่น ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำดูมีความแข็งแรงกว่า (Stronger) ทำให้บุคคล หรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำ ดูมีตำแหน่งเหนือกว่า (More Imposing) ทำให้บุคคลหรือวัตถุที่ถูกถ่ายทำมีพลังอำนาจมากกว่า (Overpowering) ทำให้สิ่งที่ถูกถ่ายทำดูมีความแปลก/แตกต่าง (Stranger) และ ทำให้สิ่งที่ถูกถ่ายทำดูไม่ดี ดูทำไม่ดี (Ominous) เป็นต้น

นอกจากนี้ มุมมองของกล้อง (Camera Perspective) หรือการเลือกใช้มุมกล้องในการถ่ายภาพ สำหรับสื่อความหมายในรายการโทรทัศน์นั้น มีผลต่อความหมายของภาพเป็นอย่างมาก การใช้กล้องโทรทัศน์เพื่อถ่ายทอดหรือนำเสนอภาพ สามารถจำแนกออกเป็น 3 มุมมองที่แตกต่างกัน คือ มุมมองแบบการรายงาน มุมมองแบบวัตถุวิสัย มุมมองแบบอัตวิสัย

มุมมองแบบการรายงาน (Reportorial Perspective) หรือ Presentational Perspective มุมกล้องแบบนี้จะใช้เมื่อผู้ที่เป็นผู้นำเสนอ (Presenter) หรือ ผู้รายงานข่าว (Reporter) กำลังพูดกับผู้ชมโดยตรงผ่านทางกล้องโทรทัศน์ ผู้พูดจะจับจ้องสบตากับกล้อง และพูดโดยตรงกับเลนส์กล้อง มุมกล้องแบบนี้ใช้บ่อยในรายการรายงานข่าว การทำงานของกล้องในลักษณะนี้มักจะใช้ถ่ายภาพผู้พูดด้วยภาพ จนกว่าที่ผู้พูดจะแสดงหรือใช้สิ่งของบางอย่างหรือต้องการสาธิต

มุมมองแบบวัตถุวิสัย (Objective Perspective) วิธีง่ายที่สุดที่จะวาดภาพให้เห็นถึงมุมกล้องแบบนี้ คือการจินตนาการว่ากล้องโทรทัศน์มีบทบาทเสมือนผู้แอบดูเหตุการณ์ กล้องโทรทัศน์จะถูกตั้งอยู่ ด้านหลังฉากเหตุการณ์ ทำตัวเหมือนเป็นวัตถุที่เฝ้ามองความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ และคอยดูว่าเหตุการณ์ต่อไปจะเป็นอย่างไร จะไม่มีกิจกรรมใดที่น่าเสนอโดยตรงกับกล้อง ไม่มีใครจ้องมองกล้องโดยตรง กล้องโทรทัศน์ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์กิจกรรมต่าง ๆ มุมมองการถ่ายภาพลักษณะนี้ กล้องโทรทัศน์จะทำให้เรารู้สึกเหมือนว่าเรากำลังเห็นอะไรในจอโทรทัศน์

มุมมองแบบอัตวิสัย (Subjective Perspective) มุมกล้องแบบนี้ จะใช้เฉพาะเจาะจง เมื่อเราต้องการจะสื่อความหมายพิเศษ เมื่อประยุกต์ใช้กับการผลิตรายการที่มีลักษณะเป็นละคร การถ่ายภาพลักษณะนี้ต้องเชื่อมโยงความคิดไปถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาวะ เมื่อผู้เขียนบทหรือผู้กำกับต้องการกำหนดให้วางตำแหน่งผู้ชมในตำแหน่งของนักแสดงคนหนึ่งในเรื่อง

การเคลื่อนกล้อง

การเคลื่อนกล้อง (Camera Movement) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการถ่ายภาพเพื่อสื่อความหมาย และสร้างมุมมองต่อการรับรู้ของผู้ชม ได้อย่างน่าสนใจซึ่งประกอบด้วยรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

การแพน (Pan) เป็นการถ่ายภาพโดยการเคลื่อนตัวกล้อง (Camera head) ในแนวระนาบจากซ้ายไป ขวา หรือ ขวาไปซ้าย โดยความหมายภาพที่ได้จากการแพนนั่น คือ 1. เป็นการเชื่อมต่อพื้นที่ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน 2. ทำให้ผู้ชมเกิดภาพในใจ และ 3. แสดงให้เห็นถึงความน่าประทับใจของสถานที่

การทิลท์ (Tilt) เป็นการเคลื่อนกล้องในแนวระดับตั้งฉากกับพื้น มี 2 แบบคือการทิลท์อัพ (Tilt Up) บางทีเรียกกันว่าการเงยกล้อง และการทิลท์ดาวน์ (Tilt Down) บางทีเรียกกันว่าการก้มกล้อง โดยประโยชน์ของการทิลท์อัพ (Tilt Up) คือมีไว้เพื่อ 1.เพิ่มความน่าสนใจ และสามารถสร้างอารมณ์ ให้มีความหวัง เกิดการคาดหวัง ในขณะที่ประโยชน์ของการทิลท์ดาวน์ (Tilt Down) สื่อความหมายถึงภาพที่มีความน่าสนใจน้อย ไร้ความสำคัญ และเศร้าโศก หรืออยู่ในภาวะวิกฤต

การทรัค (Track) เป็นการเคลื่อนกล้องในทางระนาบโดยเคลื่อนไปทางซ้ายหรือทางขวาของวัตถุ ใช้ในการถ่ายภาพเหตุการณ์ที่มีการเคลื่อนที่ไปทางซ้ายหรือขวา เพื่อเปลี่ยนมุมมองให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

การถือกล้องถ่าย (Handheld) ทำให้ภาพมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา จะทำให้ได้ภาพที่ไม่เป็นแบบแผน มักใช้ถ่ายเสมือนว่าอยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้น ๆ ให้ความหมายภาพที่ความสับสนอลหม่าน และใช้แทนสายตาของผู้ที่เฝ้ามองเหตุการณ์นั่นเอง

การดอลลี (Dolly) เป็นการเคลื่อนกล้องในทิศทางที่เคลื่อนเข้าไปหา หรือถอยห่างออกมาจากวัตถุที่เราถ่ายภาพ ใช้ในการถ่ายภาพที่ต้องการสื่อความหมายทางอารมณ์ สร้างอารมณ์ร่วมทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนเดินเข้าไปหาหรือเดินออกมาจากวัตถุที่ถูกถ่ายภาพ หรือเดินผ่านวัตถุ ที่ถูกถ่ายภาพ ให้ความรู้สึกได้ดีกว่าการใช้วิธีการซูมดึงภาพเข้ามาใกล้

การอาร์ค (Arc) เป็นการเคลื่อนกล้องในทิศทางโค้งลักษณะครึ่งวงกลมรอบวัตถุที่เราถ่ายภาพ ใช้ในการถ่าย ภาพการแสดงที่มีผู้แสดงจำนวนมากเช่นการบรรเลงดนตรี ออร์เคสตรา ทำให้สามารถถ่ายภาพการเล่นดนตรีอย่างต่อเนื่อง ไม่ทำให้สะดุดหรือเสียอารมณ์ในการชมเหมือนการตัดภาพ

การเพเดสตัล (Pedestal) เป็นการยกตัวกล้องในทางตั้ง โดยยกให้สูงขึ้นหรือต่ำลงเมื่อเทียบระยะห่างจากพื้น ทั้งนี้โดยขาตั้งกล้องอยู่กับพื้นไม่เคลื่อนที่ ใช้ในการถ่ายภาพวัตถุสิ่งของที่อยู่ต่ำ เช่น ถ่ายภาพการปรุงอาหารในกระทะระหว่างการสาธิต

เสียง (Sound)

เสียง (Sound) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของรายการโทรทัศน์ เสียงมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้ชม ทั้งทางด้านการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และสร้างความรู้สึกละเอียดอารมณ์ที่ผู้ชมมีต่อเรื่องที่กำลังชม เสียงช่วยสร้าง ความคิดให้แก่ผู้ชมว่า ควรจะให้ความหมายที่มีต่อภาพที่กำลังชมอย่างไร รวมทั้งเกิดความรู้สึกและอารมณ์อย่างไร ดังนั้น

เสียงจึงมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการสื่อความหมายของภาพในรายการโทรทัศน์เป็นอย่างมาก โดยเสียงนั้นมีหน้าที่ในการสื่อความหมายทางโทรทัศน์ 4 ประการ ดังนี้คือ

1. การเล่าเรื่อง (Narrative Function) เสียงเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการเล่าเรื่อง เสียงช่วยเติมเต็ม ความสมบูรณ์ของเรื่องที่เล่า เช่น เสียงของตัวละครช่วยให้ผู้ชมเข้าใจความคิดของตัวละคร
2. การให้ข้อมูล (Informative Function) เสียงสามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการจะบอกผู้ชมให้ทราบได้ เช่น เสียงบรรยายสารคดี
3. การสร้างแรงดึงดูดความสนใจ (Interesting Function) เสียงช่วยสร้างพลังในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้ติดตามเรื่องราวไปจนจบเรื่องได้ เช่น เสียงพิเศษ
4. การสร้างอารมณ์ (Emotional Function) เสียงสามารถสร้างโน้มนำและควบคุมอารมณ์ของผู้ชมให้เป็นไปตามที่ผู้สร้างสรรคต้องการ เช่น การใช้เสียงกลองเร่งเร้าจังหวะในรายการเกมโชว์

ประเภทของเสียงในรายการโทรทัศน์

1. เสียงพูด (Speech) ได้แก่ เสียงที่เกิดจากการพูดของบุคคลที่มาปรากฏตัวในรายการโทรทัศน์ อาทิ นักแสดง พิธีกร ผู้ประกาศ ผู้ดำเนินรายการ ผู้บรรยาย ผู้สื่อข่าว ผู้ให้สัมภาษณ์ แกร็บเชิญเสียงพูดแบ่งออกตามหน้าที่ได้เป็น 2 ประเภทคือ เสียงพูดแบบเล่าเรื่อง และเสียงพูดแบบสนทนา

เสียงพูดแบบเล่าเรื่อง (Narration) เสียงที่ใช้บรรยายหรือเล่าเรื่องโดยปกติจะเป็นเสียงบรรยายและ เสียงบรรยายซ้อน (Voice-Over) หมายถึง เสียงที่อธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำต่าง แต่ไม่ใช่เสียงของผู้ทำกิจกรรมนั่นเอง เสียงพูดที่ใช้เล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือการเล่าเรื่องโดยตรง การเล่าเรื่องโดยอ้อม และการเล่าเรื่องแบบตรงกันข้าม

เสียงพูดแบบสนทนา (Dialogue) เสียงสนทนา เป็นเสียงจากการพูดคุยระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในบทสนทนาส่วนที่เป็นความหมายจะเกิดจากคำพูดหรือวจนะภาษาส่วนที่เป็นเนื้อหาจากการสนทนา แต่อวจนะภาษาก็มีส่วนในการสร้างความหมายได้เช่นกัน อย่างเช่น เสียงกระแอม น้ำเสียงสูงต่ำ เสียงดังเสียงเบา คนที่พูดด้วยเสียงเบา ๆ ก็อาจจะสื่อความหมายถึงความสุภาพ ความนุ่มนวล

2. เสียงพิเศษ (Sound Effects) เป็นเสียงที่ให้ผลพิเศษทางเสียง ได้แก่ เสียงที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ประกอบการนำเสนอเรื่องเพื่อสร้างความรู้สึก และความหมายต่อเรื่อง เสียง

พิเศษแบ่งออกตามหน้าที่พื้นฐานออกเป็น 2 ประเภทคือ เสียงพิเศษที่เป็นการสร้างบริบท และ เสียงพิเศษที่เป็นการเล่าเรื่อง (Bordwell and Thompson, 1986: 242)

เสียงพิเศษที่เป็นการสร้างบริบท (Contextual Sound) เป็นเสียงที่กระจายออกมาจากแหล่งเสียงหลัก เป็นเสียงที่เกิดจากการทำซ้ำของแหล่งเสียงหลักอย่างเช่น เสียงม้าควบ เสียงกรอบแกรบของกระดาษา เสียงที่เราได้ยินเช่นนี้ถือเป็นเสียงตามธรรมชาติ แต่เสียงลมพายุ เสียงเป่าสพายหลังกระทบพื้น อย่างนี้ถือเป็นเสียงที่สร้างบริบท อาจเรียกได้ว่าเป็นเสียงที่เล่าเรื่องโดยตรง หรือเรียกในอีกชื่อว่า เสียงที่อยู่ในท้องเรื่อง (Story Space)

เสียงพิเศษที่เป็นการเล่าเรื่อง (Narrative Sound) แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ เสียงบรรยาย (Descriptive Sound) ซึ่งช่วยสร้างเสริมบรรยากาศของฉาก โดยปกติแล้วเสียงนี้จะไม่เชื่อมโยงโดยตรงกับการกระทำหลักของตัวละคร แต่เป็นเสียงพิเศษใส่เข้าไปเพื่อเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาสาระและความหมายเข้าไปในเรื่อง หรือเรียกในอีกชื่อว่า เสียงที่อยู่นอกท้องเรื่อง (Non-Story Space)

3. เสียงดนตรี (Music) สามารถนำไปใช้ในการสื่อความหมายในรายการโทรทัศน์ได้หลายประการ เช่น การสร้างความรู้สึกให้การแสดงแรงจูงใจหรือเข้มข้นขึ้น ดนตรีบางประเภทช่วยสร้างความน่าสะพรึงกลัวตอนที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมของขวัญ

การตัดต่อ (Editing)

การตัดต่อเป็นเทคนิคสำคัญในการผลิตข่าวโทรทัศน์ และเป็นกลยุทธ์ในการสร้างความต่อเนื่องของเรื่องราว โดยโครงสร้างของคลิปข่าวคือชุดของช็อตภาพ (Shot) ที่นำมาเรียงต่อกัน โดยที่แต่ละช็อตแสดงถึงเวลาในขณะนั้น ดังนั้น ความยาวของแต่ละช็อตและการตัดต่อเรียบเรียงช็อต จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแนวทางและลำดับเวลาของเรื่อง ซึ่งการจัดเรียงลำดับช็อตนั้นทำให้เกิดเป็นโครงเรื่อง (Plot) ขึ้นมา ที่จะจัดรูปร่างและควบคุมการเล่าเรื่อง (Helen Fulton 2005, อ้างถึงใน กันต์ หทัย เกษชุมพล, 2553, p. 24)

Thomas H. Bivins (2006) ได้กล่าวถึงเทคนิคการตัดต่อลำดับภาพที่มีความสำคัญในการสร้างผลเชิงจิตวิทยาให้แก่ภาพยนตร์ คือ เทคนิคในการเชื่อมต่อภาพแต่ละภาพเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นเทคนิคการตัดต่อที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในภาพยนตร์ และภาพยนตร์ตัวอย่างทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การตัดตรง (Cut) เป็นการเปลี่ยนภาพจากภาพหนึ่งไปอีกภาพหนึ่งอย่างรวดเร็ว เช่น เปลี่ยนจากภาพนาย A เป็นภาพนาย B ซึ่งสนทนากันอยู่ในฉากเดียวกัน หรือเปลี่ยนขนาดภาพ จากภาพไกลของตัวบ้านมาเป็นภาพใกล้ของประตูเพื่อนำเข้าสู่เรื่องราวในฉากเปิดเรื่อง

การซ้อนเปลี่ยนภาพ (Dissolve) คือ การทำให้ภาพจางซ้อนกัน หรือการเปลี่ยนภาพจาก ภาพหนึ่งไปเป็นอีกภาพหนึ่งโดยมีช่วงเวลาของการทับซ้อนกัน

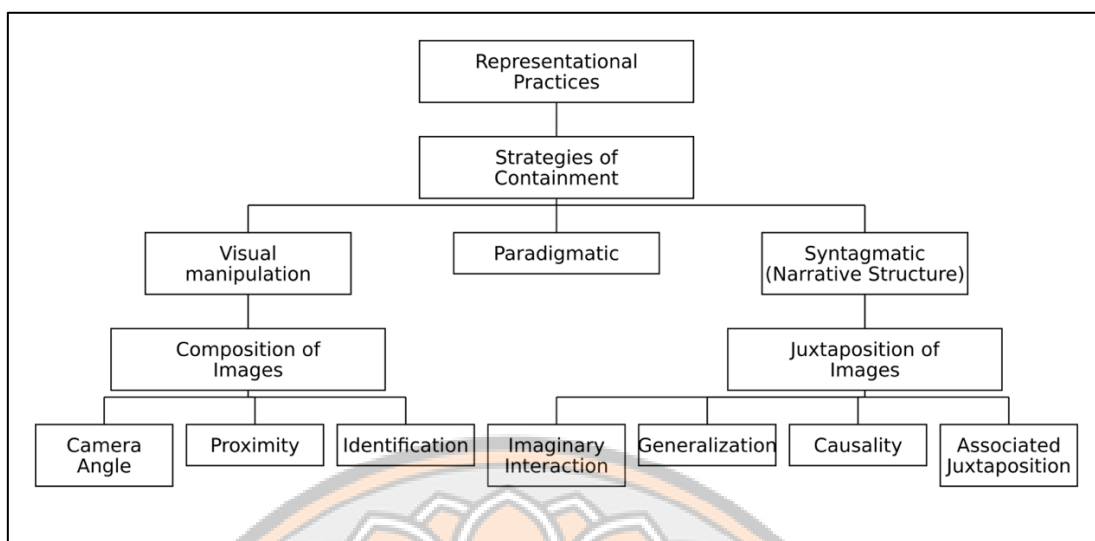
การกวาดภาพ (Wipe) เป็นเทคนิคพิเศษที่ทำให้ภาพหนึ่งถูกกวาดออกไปจากหน้าจอ และ ถูกแทนที่ด้วยอีกภาพหนึ่ง ซึ่งเทคนิคนี้เป็นที่นิยมมากที่สุดในยุคของหนังเงียบ

การจาง (Fade) คือ การที่ภาพค่อย ๆ ปรากฏชัดขึ้นจากหน้าจอสีดำ เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อการเปิดฉาก (Fade In) และ ปิดฉาก (Fade Out)

เพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสื่อมวลชน ในแง่ของการคัดเลือกและจัดการกับเนื้อหาข่าวสาร ที่ต้องกระทำอยู่ภายใต้กรอบและกฎเกณฑ์ของอุดมการณ์ทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องนั้น ผู้วิจัยได้สืบค้นแนวคิดที่จะนำมาใช้ในการอธิบายและสร้างเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ตัวบท (Text) ผ่านรูปของสัญญาณ (Sign) และรหัส (Code) ซึ่งได้ค้นพบแนวคิดเรื่องกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย (Strategies of Containment) ที่จะนำมาอธิบายถึงรูปแบบของการจัดการกับเนื้อหา (Messages) ว่าสื่อมวลชนมีวิธีคิดเบื้องหลังอย่างไรในการที่จะผลิตเนื้อหาใด ๆ ขึ้นมา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

9. แนวคิดเรื่องกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย (Strategies of containment)

สำหรับการวิเคราะห์ตัวบทของสื่อโทรทัศน์นั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย (Strategies of containment) ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ได้ 3 แบบ คือ 1. การจัดการกับภาพ (Visual Manipulation) 2. Paradigmatic Analysis และ 3. Syntagmatic Analysis โดยผิงองค์ประกอบของการพิจารณาโครงสร้างของตัวบท มีดังนี้ (สุภาพร โพธิ์แก้ว, 2536)

(อ้างอิงจาก : สุภาพร โพธิ์แก้ว, 2536)

1. Visual Manipulation หมายถึง การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือเป็นวิถีทางในการสร้างอิทธิพลต่อคนดูให้มีปฏิกิริยาต่อภาพตามเจตจำนงของผู้ส่งสาร เครื่องมือทั้งหมดที่ถูกนำมาใช้จะประกอบด้วยกลุ่มกลยุทธ์ใหญ่ ๆ 2 กลุ่ม คือ

1.1 Composition Of Images (การวางตำแหน่งของภาพ) การใช้เครื่องมือนี้หมายถึงกระบวนการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพ เช่น ตัวละคร/ผู้ปรากฏตัวในภาพ สถานที่/ฉาก กิจกรรมในภาพนั้น โดยจัดวางตำแหน่งแห่งที่ ทั้งกายภาพ และ ทางสังคม ไว้ให้สัมพันธ์กับมุมมอง/ตำแหน่ง ที่แน่นอน ซึ่งก็หมายความว่า เป็นการกำหนดจุดยืนและมุมมองของคนดูนั่นเองโดยผ่านเทคนิคทางภาพ ดังนี้

การใช้มุมกล้องในแนวดิ่ง (Camera Angle) เนื่องจากผู้ดูทุกคนมีรหัสเดียวกับผู้ถ่ายภาพคือ หากมีการใช้มุมกล้องจากที่สูงและถ่ายกดยลงมา คนดูจะได้ความรู้สึกว่าอยู่เหนือสิ่งที่อยู่ในภาพ ถ้าถ่ายด้วยมุมกล้องที่อยู่ต่ำกว่าและถ่ายชันขึ้นมา คนที่อยู่ในภาพก็จะมีฐานะเหนือกว่า วิธีการกำหนดมุมกล้องเช่นนี้สอดคล้องกับประสบการณ์ที่เป็นจริงในการดูของคนโดยทั่วไป

ระยะใกล้ชิดในการใช้มุมกล้องในแนวนอน (Proximity) ระยะใกล้ไกลของภาพเป็นระบบสัญญาณที่บ่งบอกถึงความเกี่ยวข้องกับคนดู และถูกใส่ความหมายให้เป็นความใกล้/ไกล ทางจิตใจและอารมณ์อีกด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการเน้นความสำคัญของเรื่องราวและการดึงคนดูเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

Identification เมื่อเวลาที่เราดูภาพยนตร์ มุมกล้องจะเป็นตัวกำหนดจุดยืนของคนดูว่าจะให้ดูหรือเป็นฝ่ายตัวละครตัวใดในเรื่อง หากมุมกล้องพาคนดูตามหลังผู้ร้ายไป คนดูก็ต้องมองออกไปจากมุมของผู้ร้ายและเป็นฝ่ายผู้ร้ายไปโดยปริยาย

การมีปฏิสัมพันธ์แบบจินตนาการ (Imaginary Interaction) เทคนิคนี้เกือบจะคล้ายกับเรื่อง identification หากแต่มีความชัดเจนกว่า กล่าวคือเทคนิคของการถ่ายภาพ นอกจากจะพาคนดูตามหลังกับตัวละครบางตัวแล้ว ยังทำให้คนดูสร้างจินตนาการว่าได้มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับตัวละครหรือกับเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่อง นั่นคือนอกจากจะยืนอยู่มุมเดียวจุดเดียวกับกล้องแล้ว คนดูยังจะคิดอย่างเดียวกันรู้สึกอย่างเดียวกัน และอาจจะมีปฏิกริยาร่วมไปอย่างเดียวกับตัวละครที่ผู้ชม identify ด้วย

1.2 Juxtaposition of Image (การจัดรวมภาพ) เครื่องมือชิ้นนี้หมายถึงการนำเอาภาพต่าง ๆ มาเรียงกันเอาไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากธรรมชาติของข่าวโทรทัศน์นั้นจะประกอบด้วยการนำเอาภาพที่ถ่ายแยกกัน มาเรียงเข้าเอาด้วยกันให้กลายเป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมา การที่จะตีความภาพทั้งหมดที่ถูกนำมาถ้อยร้อยเข้าด้วยกันออกมาในลักษณะใด ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการเรียงร้อยและบริบทของภาพนั้น ซึ่งวิธีการที่นำมาใช้ในการจัดการกับภาพ คือ

การสร้างข้อสรุปจากการเห็นภาพย่อย ๆ ที่สั่งสมกันมา (Generalization Through Cumulating) เนื่องจากธรรมชาติของภาพนั้นจะชวนให้ผู้ดูนำไปสู่ข้อสรุปได้ยากกว่าภาษา ทั้งนี้เพราะภาษามีเทคนิคหลายอย่างที่จะช่วยในการสร้างข้อสรุปรวม เช่น การใช้คำสรรพนาม หรือคำรวม ๆ แต่ทว่าภาพนั้นจะบ่งบอกถึงแต่สิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม

การนำภาพมาวางคู่กันให้ดูเสมือนว่าเป็นเหตุเป็นผลกัน (Propinquity for Causality) อันที่จริงภาพเป็นสื่อที่มีขีดจำกัดที่จะบอก “ความเป็นสาเหตุผลลัพธ์” ในตัวเองไม่ได้เหมือนสื่อภาษาที่สามารถจะระบุได้เลยว่า “เพราะสาเหตุนี้ ดังนั้น” ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการเรียงร้อยภาพให้นำไปสู่ความหมายของการเป็นสาเหตุและผลลัพธ์ด้วยการนำมาเข้าคู่กัน

การใช้ภาพเพื่อสร้างความเชื่อมโยงในจินตนาการ (Associational Juxtaposition) เป็นการจับภาพมาคู่กันไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม และนำพาให้ผู้ชมเชื่อมโยง 2 ภาพนั้นเข้าด้วยกัน แม้จะไม่ใช่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน แต่ก็บ่งบอกเป็นนัย ว่าสองเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกันอยู่

2. Paradigmatic Analysis คือ กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ใช้ในการคัดเลือกเหตุการณ์ (Selection) และการจัดจำแนกประเภทเหตุการณ์ให้รวมกันเป็นหมวดหมู่ (Categorization) ดังนี้

คุณสมบัติของเหตุการณ์ที่จะเป็นข่าวนั้น จะต้องประกอบด้วยความใหม่ สด (Recent) เป็นเรื่องของชนชั้นนำของสังคม (Elite) เป็นเรื่องในทางลบ (Negative) และเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจ

การตอกย้ำมายาคติเรื่องความเป็นกลาง (Myth of objectivity) ที่เชื่อว่าข่าวคือความเป็นจริงแบบดิบ ๆ ปราศจากการปรุงแต่งใด ๆ ทั้งสิ้น เทคนิคที่นำมาใช้เพื่อการนี้ก็คือ การปล่อยเสียงให้กับคนในข่าวออกเสียงเอง หรือให้ตัวนักข่าวพูดบรรยายว่าตนกำลังอยู่ที่ไหนด้วยการใช้เสียงจริงขณะนั้น เป็นต้น

มีเทคนิคประการหนึ่งของทฤษฎีสัญญาวิทยาที่เรียกว่า Metonymy คือการที่องค์ประกอบเล็กๆ น้อยๆ จะถูกเลือกมาเพื่อยืนยันแทนความเป็นจริงทั้งหมด

3. Syntagmatic Analysis คือ การวิเคราะห์แบบ Syntagmatic จะเกี่ยวข้องกับการเลือกผสมผสาน (Combination) และกระบวนการเล่าเรื่อง (Narrative) การวิเคราะห์แบบนี้จะสนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเล่าเรื่อง เช่น ใครเป็นคนเล่า โครงสร้างของการเล่าเรื่องเป็นอย่างไร จะใช้เสียงอะไรมาเล่า เป็นต้น

แม้ในทางทฤษฎีจะมีการแยกแยะระหว่างเรื่องจริงกับเรื่องที่แต่งขึ้นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ในทางปฏิบัติก็แทบจะแยกความจริงกับการแต่งเรื่องไม่ออก เพราะในขณะที่ข่าวนั้นเป็นเรื่องของคนจริง ๆ ที่มีตัวตน แต่วิธีการเล่าเรื่องนั้นก็ทำราวกับเป็นเรื่องแต่งแบบละคร ไม่ว่าจะดูจาก การกระทำ คำพูด ปฏิกริยา Reactions ของตัวละคร ซึ่งก็มักจะถูกนำเสนอในแบบของละคร รวมทั้งบทบาทต่าง ๆ ของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ก็จะถูกกำหนดให้มีบทบาทเหมือนกับบทของตัวละคร กล่าวคือ มีบทของพระเอก บทผู้ร้าย บทของผู้ช่วยพระเอก บทของผู้สังหาร เป็นต้น

การวิเคราะห์การสร้างความจริงผ่านการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมต้องอาศัยแนวคิดกลยุทธการวางขอบเขตความหมาย ซึ่งแยกองค์ประกอบของสัญญาณออกเป็นความหมายโดยนัย ความหมายโดยตรง และรหัสที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหา การอ่านรหัสและความหมายในตัวบทสื่อ จากนั้นวิเคราะห์ความหมายแบบหลายชั้นควบคู่กับบริบททางวัฒนธรรมที่ล้อมรอบ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นของกระบวนการนำเสนอ เช่น การจัดวางภาพ การใช้เสียง หรือการตัดต่อเนื้อหาที่ใช้เล่าเหตุการณ์

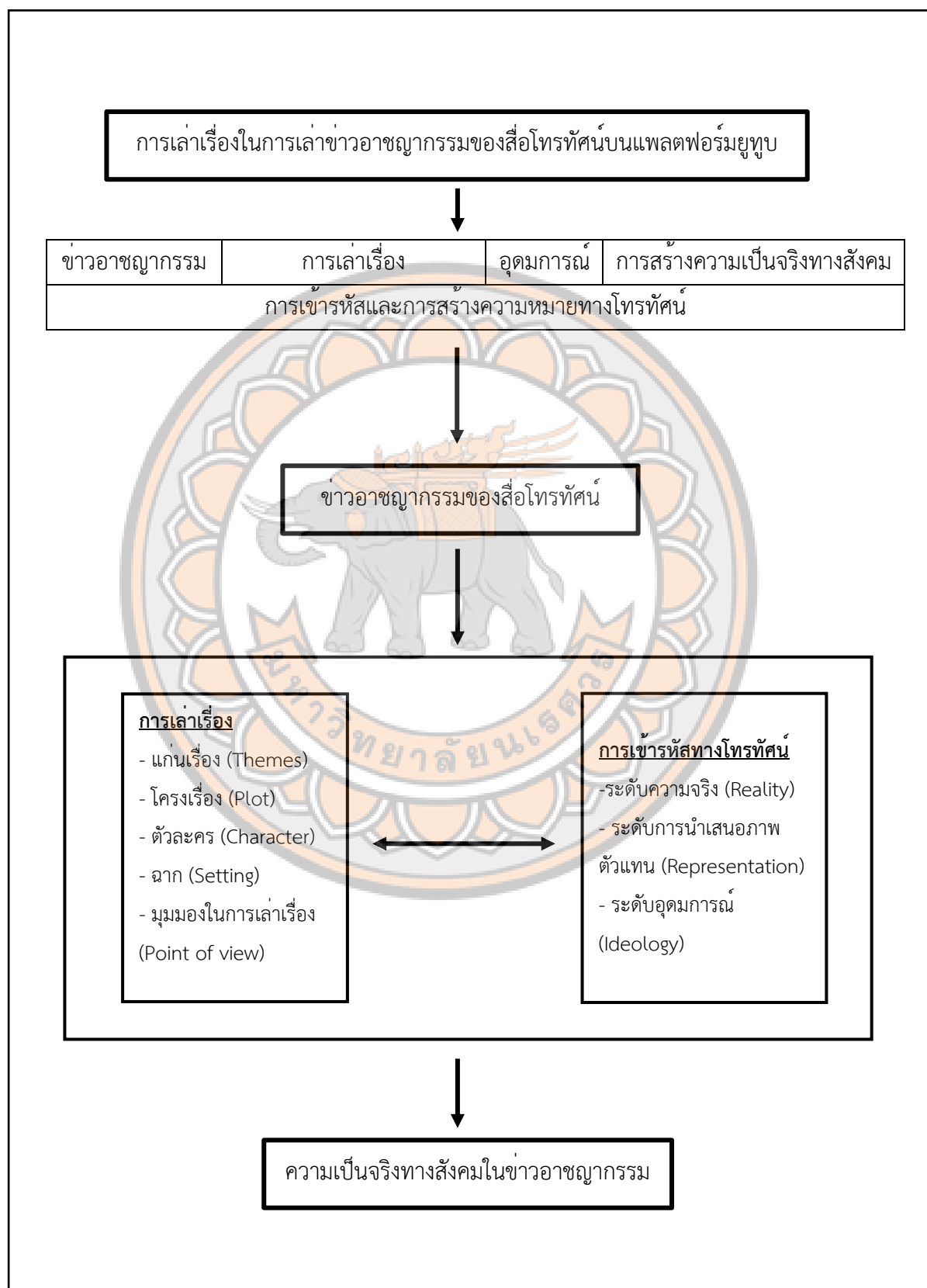
ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดเรื่องกลยุทธ์การวางขอบเขตแห่งความหมาย (Strategies of containment) มาใช้เพื่อพิจารณาว่าสื่อมวลชนมีการจัดการกับเนื้อหาสาร (Messages) อย่างไร โดยพิจารณาประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องและการสื่อความหมายทางโทรทัศน์ แต่ก่อนที่จะเริ่มสร้างเครื่องมือ มีแนวคิดซึ่งมีความสำคัญเรื่องหนึ่งที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องทบทวนวรรณกรรมเพื่อทำความเข้าใจกับการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม

จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เรียกว่า “ข่าวอาชญากรรม” นั้น แท้จริงแล้วเป็นกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านเทคนิควิธีการเล่าเรื่อง โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์แล้วนำมาเดินเรื่อง สร้างสีสันผ่านภาษาซึ่งให้คำอธิบายว่าเป็นกลไกในการสร้างรหัสกำกับความคิด และกำหนดความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในสื่อ นั้น จนกลายมาเป็นชนบ หรือแบบแผนบางอย่างที่เป็นความเข้าใจร่วมของคนในสังคม ยกตัวอย่างในกรณีข่าวก็มักมีสูตรสำเร็จในการรายงานข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิด ที่มักมีภาพเหมารวมอันได้แก่ ชนชั้นล่าง ผู้ชาย นักเรียนอาชีวะ คนชายขอบ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกเรียกว่าเป็นคนอื่นของสังคม ในกรณีนี้ สื่อมวลชนจึงเปรียบเสมือนผู้มีอำนาจในการเล่าเรื่องอันหมายถึงอำนาจในการประกอบสร้างความเป็นจริงของภาพคนร้าย คนดี ให้ปรากฏชัดเด่นยิ่งขึ้น (นิธิดา แสงสิงห์แก้ว, 2556)

รัตนา ประยูรรัช (2545) ศึกษาเรื่อง “การประกอบสร้างความเป็นจริงของสื่อ และการตัดสินใจผู้ตกเป็นข่าวจากเรื่องเล่าในหนังสือพิมพ์” ผลการวิจัยพบว่า การนำเสนอข่าว มีการประกอบสร้างความจริงในเชิงตัดสินผู้ตกเป็นข่าวในทุกกรณีด้วยวิธีการบรรยายเรื่อง ได้แก่ ฉาก ตัวละคร บทพูด และการกระทำ และจัดโครงเรื่องที่ ได้จากการเลือกนำเสนอเหตุการณ์ และการร้อยเรียงเรื่องให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ จนทำให้เกิดความคิดรวบยอดต่อผู้ตกเป็นข่าวในกรณีนั้น ๆ ในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

การศึกษา "การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ" ในครั้งนี้ มุ่งศึกษาว่าข่าวอาชญากรรมใช้กลวิธีการเล่าเรื่องเพื่อสร้างสรรค์ความเป็นจริงทางสังคมอย่างไร จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าสื่อมวลชนมีการคัดเลือกประเด็น การกำหนดกรอบข่าว และการใช้คุณค่าข่าวภายใต้อุดมการณ์ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสถาบันสื่อ การใช้วิธีการเล่าเรื่องและการจัดการขอบเขตความหมายในสื่อโทรทัศน์จะช่วยเผยกลวิธีที่การเล่าเรื่องสนับสนุนการรายงานข่าวอาชญากรรม และยืนยันว่าการเล่าเรื่องสามารถสร้างความหมายให้กับข่าวอาชญากรรมได้ งานวิจัยนี้ นำแนวคิดการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์มาวิเคราะห์เนื้อหาข่าว เพื่อศึกษารูปแบบการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรม ก่อนสร้างเครื่องมือวิเคราะห์ด้วยแนวคิดการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการเก็บข้อมูลและเครื่องมือการวิจัยในบทถัดไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” นั้น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมของสื่อมวลชนบนแพลตฟอร์มยูทูบ เพื่อค้นหาคำตอบว่าการเล่าเรื่องนั้น มีส่วนในการสร้างความเป็นจริงทางสังคมอย่างไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวบท (Textual analysis) และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) โดยมีกรอบการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ตัวบท (Textual analysis)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คลิปวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับข่าวอาชญากรรม ในหมวดคดีฆาตกรรมจากสำนักข่าวออนไลน์ที่เผยแพร่บนแพลตฟอร์มยูทูบทั้ง 3 สำนัก ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์ (Thairath Online), อมรินทร์ทีวี (Amarin TV) และ ข่าวช่อง 8 เพื่อวิเคราะห์การเล่าเรื่องจากเนื้อหาข่าว รวมไปถึงวิธีการนำเสนอที่สำนักข่าวนั้น ๆ ได้ใช้ในการเผยแพร่เกี่ยวกับข่าวอาชญากรรม เพื่อตอบคำถามในการวิจัยข้อที่ 1 นั่นคือ สื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูบ มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์เนื้อหา คือ วิดีโอข่าวที่มีเนื้อหาการก่อเหตุฆาตกรรม และเผยแพร่บนช่องยูทูบของ Thai Rath Online, อมรินทร์ทีวี (Amarin TV) และ ข่าวช่อง 8 ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 - ตุลาคม พ.ศ. 2566 โดยเลือกจากลักษณะการกระทำความผิดที่เข้าข่ายการก่อเหตุในหมวดข่าวอาชญากรรม ที่เป็นคดีฆาตกรรม

การเลือกแหล่งข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่างวิดีโอข่าวอาชญากรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. เลือกข้อมูลจากเนื้อหาข่าวที่เข้าข่ายการกระทำผิดฐานคดีฆาตกรรม จำนวน 6 ข่าว ที่เผยแพร่บนช่องยูทูบของช่อง Thai Rath Online, อมรินทร์ทีวี และ ข่าวช่อง 8 ระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 - ตุลาคม พ.ศ. 2566

2. เลือกสำนักข่าวทั้ง 3 โดยพิจารณาจากยอดผู้ติดตาม ไทยรัฐออนไลน์ (8.2 ล้านผู้ติดตาม อมรินทร์ทีวี (4.5 ล้านผู้ติดตาม) และข่าวช่อง 8 (2.8 ล้านผู้ติดตาม) ที่แสดงถึงความเป็นที่นิยมในสังคม รวมทั้งพิจารณาจากรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เช่น 1. ไทยรัฐออนไลน์ มีลักษณะการนำเสนอข่าวแบบรายงานตรงไปตรงมา 2. อมรินทร์ทีวี เน้นการวิเคราะห์และอภิปรายเหตุการณ์ และ ข่าวช่อง 8 ให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่และการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. เลือกคลิปข่าวอาชญากรรมจากรายการลุยชนข่าว, ทูบโตะข่าว และไทยรัฐนิวส์โชว์ ต้องเป็นคดีฆาตกรรมที่มีการเสียชีวิตจริง ไม่ใช่เพียงแค่ข้อสงสัยหรือคดีพยายามฆ่า

4. เลือกแบบเจาะจง โดยเน้นเรื่องราวที่เกิดในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่างจังหวัด รวมทั้งเจาะจงเลือกข่าวที่สามารถจับตัวฆาตกรได้ และข่าวที่ยังไม่พบตัวฆาตกร ทั้งนี้ ยังพิจารณาจากความหลากหลายของประเภทฆาตกรรม ได้แก่ 1. ข่าวฆาตกรรมในครอบครัว 2. ข่าวฆาตกรรมจากความขัดแย้งส่วนบุคคล และ 3. ข่าวฆาตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกปิดอาชญากรรม

ตารางแสดงแหล่งข้อมูล

ข่าวที่	ช่อง	รายการ	ชื่อข่าว	วันที่เผยแพร่
1	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	เมียช็อกผัววินยิง 4ศพ โต๊ะบ๊อง อุ่มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงแม่ยายทำไม	9 สิงหาคม พ.ศ. 2566
2	ไทยรัฐออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์โชว์	หลานทรพีคัลยา ฆ่าปาดคอตา-ยาย	28 สิงหาคม พ.ศ. 2566
3	อมรินทร์ทีวี	ทูบโตะข่าว	ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำแม่ฮึดด้วยข้อปุนโบทศพอำพรนางานกว่า 4 เดือน	19 กันยายน พ.ศ. 2566
4	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	แกะรอยเทาล่าฆาตกร ยิงสาวตกลูก ฝ่าโศกเศร้าช่วยคน รุมแย็บ	20 กันยายน พ.ศ. 2566
5	ไทยรัฐออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์โชว์	พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก	8 ตุลาคม พ.ศ. 2566
6	อมรินทร์ทีวี	ทูบโตะข่าว	สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาโย่ง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทั้ง	10 ตุลาคม พ.ศ. 2566

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลข่าวอาชญากรรม ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลจาก การศึกษาคลิปข่าวของไทยรัฐออนไลน์ (Thairath Online), อมรินทร์ทีวี (Amarin TV) และ ข่าวช่อง 8 จากแพลตฟอร์มยูทูบ (YouTube) ที่เผยแพร่ระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 - ตุลาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งเน้นไปที่การมุ่งคัดเลือกเนื้อหาข่าวในคดีฆาตกรรม โดยไม่เจาะจงติดตามความต่อเนื่องของ รูปคดี ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพียงตัวบท (Text) จากเนื้อหาภายในข่าวเท่านั้น ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะ พิจารณาจากเนื้อหาจากการอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดูคลิป ฟังเสียงบรรยาย และลงข้อมูลใน ตารางลงรหัส (Coding Sheet)

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบผ่านการวิเคราะห์ องค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง (Themes) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) ฉาก (Setting) และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view) เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ว่า “สื่อมวลชนที่ นำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูบ มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการ เล่าเรื่องอย่างไร ?” โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการพิจารณา ดังนี้

1. วิเคราะห์การเล่าเรื่อง

1.1. แก่นเรื่อง (Themes) เป็นการวิเคราะห์แก่นสาระของเนื้อหา โดยวิเคราะห์ จากการตั้งชื่อคลิป และประมวลจากสาระสำคัญของเรื่องราวที่แฝงไปด้วยคุณค่าข่าวที่ ปรากฏในข่าว

1.2. โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง การจัดวางเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยผู้เล่าเป็นผู้กำหนด โดยโครงเรื่องเป็นการนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานำเสนอด้วยการวางรูปแบบเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างราบรื่น โดยผู้วิจัยจะเลือกพิจารณา 3 ขั้นตอน ได้แก่

การเปิดเรื่อง (Exposition) เป็นการเริ่มเรื่องเพื่อดึงดูดให้ผู้ชมเกิดการ ติดตามเรื่องราวต่อไป สามารถเปิดเรื่องได้หลากหลาย โดยไม่จำเป็นต้องเริ่มแบบ เรียงลำดับเหตุการณ์

การดำเนินเรื่อง (Rising Action) เป็นช่วงที่เรื่องราวกำลังดำเนินไปอย่าง ต่อเนื่อง เริ่มปรากฏปัญหา ความขัดแย้ง โดยการดำเนินเรื่องอาจเป็นแบบไล่เรียง ตามเหตุการณ์ หรือเป็นการเล่าย้อนถึงอดีต (Flash back) เพื่อให้เห็นถึงสาเหตุแห่ง การกระทำของตัวละคร

การปิดเรื่อง (Ending) การจบสถานการณ์ และรับทราบถึงบทสรุป

1.3. ตัวละคร (Character) เป็นการวิเคราะห์บุคคลที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าของข่าวอาชญากรรม โดยผู้วิจัยจะศึกษาว่าสื่อมวลชนให้บทบาทและมีการสร้างความหมายของตัวละครในบทบาทนั้นอย่างไรบ้าง โดยประเภทของตัวละครในข่าวอาชญากรรมนั้น แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ตำรวจ ฆาตกรเหยื่อ และพยาน ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์ผ่านการปรากฏตัวและบทบาทของตัวละคร อีกทั้งยังจะพิจารณาจากลักษณะการแต่งกาย กิริยาท่าทาง และการพูด ที่ส่งผลต่อเนื้อเรื่อง

1.4. ฉาก (Setting) หมายถึง เวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในของข่าวอาชญากรรมที่นำมาวิเคราะห์ ทั้งนี้ องค์ประกอบของฉากที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้วิเคราะห์ประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน คือ

1. ช่วงเวลา (Time) ได้แก่ การระบุช่วงเวลาในเรื่องราว
2. สถานที่ (Location) ได้แก่ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์นั้นในข่าว เช่น ฉากในซอยเปลี่ยวไร่บ้านเรือน ฉากในที่อยู่ของเหยื่ออาชญากรรม หรือฉากภายในสถานีตำรวจ เป็นต้น
3. สัญลักษณ์ (Symbol) ได้แก่ สิ่งซึ่งปรากฏในเรื่องราว ที่อาจจะไม่ได้ถูกกล่าวถึงโดยตรง แต่สามารถสื่อความหมายสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เช่น เลือด ที่สื่อความหมายถึงการถูกทำร้าย หรือโลงศพ ที่สื่อถึงพิธีกรรมเกี่ยวกับความตาย เป็นต้น

1.5. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) หมายถึง มุมมองของการเล่าเรื่องที่ปรากฏในการรายงานข่าว โดยใน ผู้วิจัยจะพิจารณาจากเรื่องราวที่ถูกเล่าผ่านตัวละคร 3 มุมมอง ได้แก่

1. มุมมองการเล่าเรื่องผ่านพิธีกร
2. มุมมองการเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม
3. มุมมองการเล่าเรื่องผ่านตัวละครภายในเรื่องราว

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในคลิปข่าวฆาตกรรม ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาไปอภิปรายผ่านแนวคิดการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ของ John Fiske เพื่อตรวจสอบว่าเรื่องเล่าของข่าวอาชญากรรมถูกเข้ารหัสตามที่ Fiske เสนอหรือไม่ โดย Fiske แบ่งระดับความจริงเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความเป็นจริง (Reality) ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผู้วิจัยจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความเป็นจริงทางสังคมกับการเล่าเรื่องของสื่อมวลชน เพื่อนำไปสู่การสรุปผลและอภิปรายในขั้นตอนต่อไป

2. วิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

ในการวิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคมที่ถูกสร้างผ่านการเล่าเรื่องนั้น ผู้วิจัยจะพิจารณาองค์ประกอบของการเล่าเรื่องในส่วนต่าง ๆ เพื่อศึกษาระดับของ “ความเป็นจริง” ที่ถูกสร้างขึ้นโดยการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ และพิจารณาผ่านองค์ประกอบ ดังนี้

ระดับความเป็นจริง (Reality) ได้แก่ รหัสทางสังคม คือ สิ่งที่ปรากฏเชิงการภายในจอโทรทัศน์ ซึ่งเป็นที่รับรู้ร่วมกันของผู้รับสารที่ได้รับชมข่าวอาชญากรรม ได้แก่ การแต่งกาย พฤติกรรม ลักษณะการพูด ลักษณะท่าทาง การพูด เสียง สภาพแวดล้อม เป็นต้น

ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ได้แก่ รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบนำเสนอ (Conventional Representation Code) คือ การมุ่งพิจารณาเทคนิคการนำเสนอที่ถูกถ่ายทอดผ่านกระบวนการทำงานของสื่อมวลชน ได้แก่ การเล่าเรื่อง มุมกล้อง แสง การตัดต่อ เพลงประกอบ ตัวละคร การแสดง บทสนทนา ฉาก และตัวแสดง เป็นต้น

ระดับอุดมการณ์ (Ideology) หรือ รหัสทางอุดมการณ์ คือ ชุดความคิดที่แฝงอยู่ในแก่นเรื่องและเนื้อหาของข่าวอาชญากรรม ที่สะท้อนชุดความคิด ทศนคติ และค่านิยมของสังคมไทยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บัณฑิตนิยม เชื้อชาติ ชนชั้น วัตถุนิยม ทุนนิยม เป็นต้น

3. การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอผลการศึกษาแยกเป็น 2 ส่วน ตามประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง และการเข้ารหัสทางโทรทัศน์
2. อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

ในการรายงานผลการวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับการเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูป ผู้วิจัยจะใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ในการนำเสนอ และอธิบายข้อมูลในส่วนถัดไป

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่าสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูบ มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร ซึ่งจะศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง และการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง และการเข้ารหัสทางโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาผ่านคลิปข่าวที่เผยแพร่บนแพลตฟอร์มยูทูบ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2566 – วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ผ่านช่องของสำนักข่าวทั้ง 3 สำนัก ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์, อมรินทร์ทีวี และ ข่าวช่อง 8 รวมทั้งหมดจำนวน 6 ข่าว ดังนี้

ข่าวที่	ช่อง	รายการ	ชื่อข่าว	วันที่เผยแพร่
1	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	เมียช็อกผัววินยิง 4ศพ โต๊ะช้อน อุ้มศพ ลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปรีศนายิ่งแม่ม่ายทำไม	9 สิงหาคม พ.ศ. 2566
2	ไทยรัฐออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์โชว์	หลานทรพีคลั่งยา ข่าวดาคอตา-ยาย	28 สิงหาคม พ.ศ. 2566
3	อมรินทร์ทีวี	ทูบโตะข่าว	ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยชื่อปุนโบทศพอำพรนางานกว่า 4 เดือน	19 กันยายน พ.ศ. 2566
4	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิ่งสาวตกปลา ผัวโชว์ทำยกขาช่วย คนรุมแฉยับ	20 กันยายน พ.ศ. 2566
5	ไทยรัฐออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์โชว์	พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก	8 ตุลาคม พ.ศ. 2566
6	อมรินทร์ทีวี	ทูบโตะข่าว	สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปรีศนา ถูกฆ่าเผาโย่ง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง	10 ตุลาคม พ.ศ. 2566

ข่าวที่ 1			
ชื่อข่าว	เมียช็อกผัววินยิง 4ศพ โต๊ะบ๊วย อุ้มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงแม่ยายทำไม		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	ข่าวช่อง 8	รายการ	ลุยชนข่าว
วันที่เผยแพร่	9 สิงหาคม พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เกิดเหตุฆาตกรรมขึ้นในซอยแจ้งวัฒนะ 6 โดยนายสมชาย หรือ "โบ้" อาชีพวินมอเตอร์ไซด์ ซึ่งได้ขับมอเตอร์ไซด์ไปที่ตลาดนัด และยิงแม่ยายที่กำลังนั่งขายลอตเตอรี่อยู่จนเสียชีวิต จากนั้นก็ได้ขับมอเตอร์ไซด์กลับมาที่คอนโด และก่อเหตุยิงเหยื่ออีก 3 ราย ประกอบด้วยเด็กชายสองพี่น้องอายุ 7 และ 9 ขวบ ซึ่งเป็นลูกติดของภรรยา และพี่สาวของแม่ยาย หลังจากก่อเหตุ นายโบ้ได้ขับมอเตอร์ไซด์ไปที่หน้าคอนโดและยิงตัวตายตาม

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : เมียช็อกผัววินยิง4ศพ โต๊ะบ๊อง อุ่มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงแม่ยายทำไม คุณค่าข่าว : ความรุนแรง, ความขัดแย้งภายในครอบครัว
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เริ่มเล่าจากจุดที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ โดยพิธีกรเปิดด้วยการสรุปภาพรวมของเหตุการณ์ว่ามีผู้เสียชีวิต 5 ศพ ดำเนินเรื่อง : เรียงลำดับเหตุการณ์โดยแบ่งเป็นสามช่วงสำคัญ ได้แก่ การยิงแม่ยายที่ตลาด การก่อเหตุที่คอนโด และการฆ่าตัวตาย จบเรื่อง : ใช้วิธีการเปิดเผยสาเหตุและความเป็นมาของเหตุการณ์ ผ่านคำให้สัมภาษณ์ของภรรยาผู้ก่อเหตุ ซึ่งเป็นการอธิบายสาเหตุและแรงจูงใจของเหตุการณ์ในครั้งนี้
ตัวละคร	ฆาตกร : นายสมชาย หรือ พี่โบ เหยื่อ : แม่ยาย พี่สาวแม่ยาย และเด็กชาย 2 คน ตำรวจ : ไม่ปรากฏ พยาน : นางชมพู่ (ญาติของผู้เสียชีวิต), คุณปวีณา (ผู้ที่เข้ามาช่วยเหลือ)
ฉาก	เวลา : ระบุลำดับเวลาของเหตุการณ์ "ทุ่ม 7 นาฬิกา" และ "ทุ่ม 8 นาฬิกา" สถานที่ : ตลาด, คอนโด, บริเวณซอยละแวกสถานที่เกิดเหตุ สัญลักษณ์ : ภาพจากกล้องวงจรปิด, เสียงปืน,
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : มีลักษณะการเล่าแบบรอบรู้, ทำหน้าที่เชื่อมโยงลำดับเหตุการณ์และองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องราวเข้าด้วยกัน การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : แสดงข้อมูลจากวัตถุพยานเพื่อรายงานข้อเท็จจริง การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : บอกเล่าประสบการณ์และความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าว

ข่าวนี้ได้นำเสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ที่นำไปสู่โศกนาฏกรรม โดยสื่อความหมายผ่านชื่อข่าว "เมียช็อกผัววินยิง 4 ศพ" ซึ่งใช้ภาษาที่สื่อถึงความรุนแรงและผลกระทบทางอารมณ์ อีกทั้งยังนำเสนอปัญหาสังคม เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัว การใช้ความรุนแรงเป็นทางออก และผลกระทบต่อผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ เรื่องราวยังสะท้อนคุณค่าทางสังคมเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว บทบาทหญิงชาย และการตัดสินใจทางศีลธรรมต่อการใช้ความรุนแรง

การเล่าเรื่องใช้โครงสร้างแบบไม่เรียงลำดับเวลา (Non-linear narrative) โดยเปิดเรื่องด้วยการสรุปผลลัพธ์ของเหตุการณ์คือการเสียชีวิต 5 ศพ จากนั้นจึงย้อนกลับไปเล่าเหตุการณ์ตามลำดับเวลาผ่านภาพวงจรปิดผ่าน 3 เหตุการณ์ เริ่มจากการไปยิงเมียชายที่ตลาด การก่อเหตุที่คอนโด และการฆ่าตัวตาย การดำเนินเรื่องมีการสอดแทรกข้อมูลเบื้องหลังเกี่ยวกับความสัมพันธ์และความขัดแย้งในครอบครัว และปิดเรื่องด้วยการเปิดเผยสาเหตุผ่านคำให้สัมภาษณ์ของภรรยาผู้ก่อเหตุ

ตัวละครในข่าว ถูกนำเสนอผ่านบทบาทและความสัมพันธ์ที่ชัดเจน โดยมีฆาตกร (พี่โบ๊) เป็นผู้ก่อเหตุที่มีพฤติกรรมรุนแรงและมีประวัติการใช้ความรุนแรงในครอบครัว เขยื่อ (แม่ยาย เด็กสองคน และพี่สาวแม่ยาย) ถูกนำเสนอในฐานะผู้บริสุทธิ์ที่ได้รับผลกระทบ และภรรยา (ชมพู่) ในฐานะผู้รอดชีวิตที่ต้องสูญเสียครอบครัว นอกจากนี้ยังมีพยานและผู้ให้ความช่วยเหลือที่เสริมความน่าเชื่อถือให้กับเรื่องราว

การนำเสนอฉาก ใช้อุปกรณ์ประกอบที่สร้างความสมจริงและความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดซึ่งแสดงเวลาและสถานที่อย่างชัดเจน เหตุการณ์เกิดขึ้นในสามพื้นที่หลัก ได้แก่ ตลาดที่แม่ยายขายลอตเตอรี่ คอนโดมิเนียมที่เกิดเหตุ และศาลาที่ผู้ก่อเหตุฆ่าตัวตาย นอกจากจะเป็นการแสดงสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์แล้ว การนำเสนอสถานที่ยังเผยวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ของสังคมเมือง

การเล่าเรื่องผสมผสานมุมมองที่หลากหลาย ทั้งมุมมองของพิธีกรที่ทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องหลักและเชื่อมโยงเหตุการณ์ มุมมองของนักข่าวภาคสนามที่นำเสนอข้อเท็จจริงและภาพเหตุการณ์ และมุมมองของผู้เกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นและความรู้สึก การผสมผสานมุมมองเหล่านี้ช่วยสร้างความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือให้กับการเล่าเรื่อง

โดยสรุป จากการเล่าเรื่องของชาวดังกล่าว มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง ซึ่งได้เข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ดังนี้

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องของข่าว พบว่าในข่าวที่เผยแพร่ผ่านรายการลุยชนข่าว ของข่าวช่อง 8 มีกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัสในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทางสังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : ความรุนแรง, ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ, ชนชั้น โครงเรื่อง : เริ่มจากความขัดแย้งในครอบครัว การใช้ความรุนแรง ไปจนถึงการสูญเสีย, นำเสนอหลักฐานตามลำดับเวลาผ่านภาพวงจรปิดยังแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่เป็นจริงของผู้ก่อเหตุ, แสดงถึงผลกระทบของเหตุการณ์ และสันนิษฐานสาเหตุของเรื่องราวและสรุปผล ตัวละคร : ลักษณะทางกายภาพของตัวละคร, ข้อมูลส่วนตัว, ความสัมพันธ์ของตัวละคร ฉาก : ตลาดนัด, คอนโด, ศาลาหน้าคอนโด มุมมองการเล่าเรื่อง : การทำงานของสื่อ, การเข้าถึงแหล่งข้อมูล, การนำเสนอมุมมองที่ครบถ้วน

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “เมียช็อกผัววินยิง4ศพ โต๊ะบ๊อง อุ้มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนา ยิ่งแม่ยายทำไม” แสดงให้เห็นการใช้รหัสทางสังคมในการสร้างความหมายหลายระดับ ประการแรก การเลือกใช้คำว่า "เมีย" และ "ผัว" แทนคำว่า "ภรรยา" และ "สามี" สะท้อนการใช้ภาษาที่สื่อถึงชนชั้นทางสังคมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคู่สมรส ประการที่สอง การระบุอาชีพ "วิน" บ่งบอกถึงสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ก่อเหตุ ซึ่งเป็นรหัสที่ผู้รับสารในสังคมไทยเข้าใจร่วมกัน ประการที่สาม การใช้คำว่า "ช็อก" และ "น้ำตา" สื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกที่เป็นสากล สร้างการรับรู้ร่วมทางอารมณ์กับผู้ชม

ในด้านคุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในเนื้อหาข่าว พบการสะท้อนความเป็นจริงทางสังคมที่หลากหลาย ประการแรก คือการนำเสนอปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ที่แสดงให้เห็นว่าความรุนแรงมักเริ่มต้นจากการใช้อำนาจควบคุมและการข่มขู่ ก่อนจะพัฒนาไปสู่การทำร้ายร่างกายและการใช้อาวุธ ประการที่สอง คือการสะท้อนมุมมองต่อผู้หญิงในสังคมไทย โดยเฉพาะประเด็นการแต่งงานหลายครั้งที่มีกฏติตราทางสังคม ประการที่สาม คือการให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ในครอบครัวขยาย โดยเฉพาะบทบาทของแม่ยายที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาในสังคมไทย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมหลายประการ เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ, ค่านิยมชายเป็นใหญ่, ความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ การนำเสนอประเด็นเรื่องหนี้สินและความรับผิดชอบทางการเงินระหว่างคู่สมรส สะท้อนความเป็นจริงทางสังคมเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจในระดับครอบครัว ขณะที่การเน้นย้ำความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับเด็ก สะท้อนค่านิยมทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับความบริสุทธิ์และความไร้เดียงสาของเด็ก การประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านแก่นเรื่องเหล่านี้ไม่เพียงรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ยังสะท้อนและตอกย้ำโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม และค่านิยมที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยร่วมสมัย

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง พบทห้สทางสังคมผ่านการนำเสนอภาพรวมของเหตุการณ์ สะท้อนขวัญที่เกิดขึ้นที่ “ซอยแจ้งวัฒนะ 6” โดยพิธีกรใช้ภาษาที่สื่อถึงความรุนแรง และผลกระทบทางอารมณ์ เช่น "เหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนใจ" และ "กราดยิง คนในครอบครัว" การเปิดเรื่องในลักษณะนี้สะท้อนห้สทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการ รายงานข่าวอาชญากรรมในสังคมไทย ที่มักเน้นความรุนแรงและผลกระทบทาง อารมณ์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง พบทห้สทางสังคมผ่านการใช้ภาพวงจรปิดเป็นหลักฐาน ยืนยันลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เริ่มจากการไปยังแม่ยายที่ตลาด การกลับมาที่ คอนโด การสนทนากับ รปภ. การขึ้นไปก่อเหตุในห้อง และการเดินออกมาเพื่อฆ่าตัว ตาย การนำเสนอพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงเหล่านี้สะท้อนห้สทางสังคมเกี่ยวกับการใช้ ความรุนแรงที่มีการวางแผนและไตร่ตรอง ไม่ใช่เพียงการกระทำด้วยอารมณ์ชั่ววูบ

การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง พบทห้สทางสังคมผ่านการเปิดเผยสาเหตุและความเป็นมาของ เหตุการณ์ผ่านคำให้สัมภาษณ์ของภรรยา ซึ่งเล่าถึงประวัติความรุนแรงในครอบครัว การถูกทำร้ายร่างกาย และการถูกข่มขู่ด้วยอาวุธปืน การปิดเรื่องด้วยมุมมองของ ผู้เสียหายสะท้อนห้สทางสังคมเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับเสียงของผู้หญิงที่ตก เป็นเหยื่อความรุนแรง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยร่วมสมัย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านโครง เรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผ่านการระบุจุดเริ่มต้นของ เหตุการณ์ โดยเน้นไปที่ส่วนที่สำคัญที่สุดของเหตุการณ์ นั่นก็คือการเล่าถึงการก่อเหตุ ฆาตกรรมจำนวนหลายศพ จากนั้นจึงดำเนินเรื่องการสร้างลำดับเหตุการณ์ (Timeline) เพื่อนำเสนอเส้นทางการลงมือก่อเหตุของฆาตกร ปิดเรื่องด้วยผลสรุปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริงโดยมีการระบุวันเวลา สถานที่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และร้อยเรียง

ผ่านวัตถุพยานตามลำดับของเหตุการณ์ที่ปรากฏ แม้จะเป็นการนำเสนอความจริงในระดับพื้นฐานที่ยังไม่ผ่านการตีความ หรือประกอบสร้างความหมายในระดับที่ซับซ้อน แต่ก็แสดงให้เห็นความเข้าใจต่อภาพรวมของเรื่องราว และสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ การจัดวางโครงเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่นำเสนอลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ยังสะท้อนรหัสทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสามีภรรยา และการเปลี่ยนแปลงในการรายงานข่าวที่เริ่มให้ความสำคัญกับเสียงของผู้เสียหายมากขึ้น

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร		นายสมชาย หรือ โบ้ ปรากฏผ่านการนำเสนออัตลักษณ์ทางสังคมที่ชัดเจน โดยเฉพาะการระบุอาชีพ "วินมอเตอร์ไซด์" ซึ่งสื่อถึงชนชั้นทางสังคมและสถานะทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงที่ถูกนำเสนอ ทั้งการทำร้ายร่างกายภรรยา การข่มขู่ด้วยอาวุธปืน และการพกพาอาวุธติดตัว สะท้อนรหัสทางสังคมเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้ชายเหนือผู้หญิงในครอบครัว นอกจากนี้ การแสดงออกถึงความหึงหวงและการไม่ยอมรับการหย่าร้างยังสะท้อนค่านิยมเรื่องการครอบครองในความสัมพันธ์แบบปิตาธิปไตย
เหยื่อ	 	นางโสภา (แม่ยาย) และ นางสาวทวี (น้องของแม่ยาย) ถูกนำเสนอในฐานะผู้หญิงสูงวัยที่ถูกกระทำความรุนแรง สะท้อนประเด็นความรุนแรงต่อผู้อ่อนแอในสังคม

เหยื่อ		ด.ช. กฤตภาส และ ด.ช. ชนกฤต ถูกนำเสนอในฐานะผู้บริสุทธิ์ที่ต้องสูญเสียชีวิตจากความรุนแรง การเน้นย้ำอายุของเด็ก (7 และ 9 ขวบ) และการนำเสนอภาพแม่ผู้มศพลูกสะท้อนรหัสทางสังคมที่ให้คุณค่ากับความบริสุทธิ์ของเด็ก
		
ตำรวจ	ไม่ปรากฏ	-
พยาน		นางสาววีระยา หรือ ชมพู (ญาติของผู้เสียชีวิต) ถูกนำเสนอในฐานะผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง การเปิดเผยประวัติการแต่งงานหลายครั้งและการมีลูกหลายคนสะท้อนรหัสทางสังคมเกี่ยวกับการตีตราผู้หญิงที่แต่งงานหลายครั้ง ขณะที่การให้พื้นที่เธอในการเล่าประสบการณ์ความรุนแรงสะท้อนการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เริ่มรับฟังเสียงของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงมากขึ้น
		รปภ. ถูกนำเสนอบทบาทในฐานะผู้เห็นเหตุการณ์ที่ไม่ทันระวังภัย การที่ผู้ก่อเหตุสามารถหลอกใช้เหตุผลเรื่อง "การขึ้นไปเอาถังแก๊ส" สะท้อนรหัสทางสังคมเกี่ยวกับความไว้วางใจ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพ รวมไปถึงสาเหตุ แรงจูงใจ และผลกระทบของเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวละครภายในเรื่อง โดยการระบุตัวตน บทบาท และการกระทำที่สามารถพิสูจน์ได้ผ่านพยานหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งตัวละครในเรื่องราวจะมีลำดับการปรากฏตัวและบทบาทที่แตกต่างกัน การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับนี้กระทำผ่านการแสดงรูปพรรณสัณฐาน ที่แสดงถึงบุคลิก ลักษณะการแต่งกาย อากัปกิริยา อารมณ์ และถ้อยคำที่แสดงออกของตัวละครนั้น ๆ ซึ่งมีความและเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกันกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น การวิเคราะห์ตัวละครในระดับความเป็นจริงนี้แสดงให้เห็นว่า การประกอบสร้างตัวละครไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนและผลิตซ้ำความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ค่านิยม และโครงสร้างทางสังคมที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยร่วมสมัย

จาก

เวลา

พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ผ่านการระบุเวลาที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ผ่านข้อมูลจากภาพวงจรปิด ที่ระบุเวลา "19:00 น." การกำกับเวลาที่ชัดเจนนี้ เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานผ่านหลักฐานจากที่เกิดเหตุ นอกจากนี้ การเน้นย้ำระยะเวลา "2 เดือน" ที่ภรรยาขอหย่า และ "6 ปี" ที่คบหาอยู่กัน ยังเผยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวละครภายในเรื่องราว

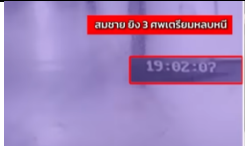
สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ตลาด		ตลาดซอยแจ้งวัฒนะ 6 เป็นจุดแรกที่ฆาตกรก่อเหตุถึงแม่ยาย ซึ่งเป็นสถานที่สาธารณะและมีผู้คนพลุกพล่าน
เส้นทางระหว่าง การก่อเหตุ		ภาพบันทึกจากกล้องวงจรปิดระหว่างเส้นทางการขับรถไป-กลับ ของฆาตกร
คอนโด		ภาพบันทึกจากกล้องวงจรปิดที่คอนโด ตึก 5 ชั้น 9 สถานที่ซึ่งฆาตกรลงมือสังหารน้องของแม่ยาย และลูกเลี้ยงอีก 2 คน ซึ่งตัวฆาตกรสามารถขึ้นไปก่อเหตุได้อย่างง่ายดายเนื่องจากมีความคุ้นชินกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ศาลาหน้า คอนโด ซอย แจ้งวัฒนะ 6		สถานที่ซึ่งฆาตกรปลิดชีพ ตนเอง หลังจากได้ลงมือ สังหารเหยื่อไปทั้งหมด 4 ศพ
สถานที่รับศพ หน้าคอนโด		ภาพของนางสาวชมพู่ ซึ่งมา รับศพของผู้เสียชีวิตทั้งหมด ท่ามกลางบรรยากาศการ ทำงานของเจ้าหน้าที่กู้ภัยและ นักข่าวจำนวนมาก

ด้านสถานที่ พบการนำเสนอพื้นที่สำคัญ 3 แห่ง ที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์แตกต่างกัน ได้แก่ "ตลาด" ที่แม่ยายขายลอตเตอรี่ซึ่งสะท้อนพื้นที่สาธารณะและวิถีชีวิตของคนชั้นแรงงาน "คอนโดมิเนียม" ที่เกิดเหตุซึ่งสะท้อนที่อยู่อาศัยของคนเมืองและความเป็นส่วนตัว และ "ศาลาหน้าคอนโด" ที่ผู้ก่อเหตุฆ่าตัวตายซึ่งสะท้อนพื้นที่สาธารณะที่กลายเป็นพื้นที่แห่งความตาย การระบุสถานที่ที่ชัดเจน เช่น "ซอยแจ้งวัฒนะ 6" และ "ชั้น 9" ยังสะท้อนความเป็นพื้นที่เมืองที่มีการจัดระเบียบและแบ่งแยกอย่างชัดเจน

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
วัน/เดือน/ปี ใน ภาพกล้องวงจรปิด		สื่อความหมายถึงภาพเหตุการณ์ที่ ถูกบันทึกไว้ขณะเกิดเหตุการณ์จริง
เสียงปืน	ปรากฏเสียงในข่าว	สื่อความหมายถึงการใช้อาวุธก่อ เหตุ ซึ่งนำไปสู่การเสียชีวิตของ เหยื่อและตัวฆาตกรเอง

เจ้าหน้าที่กู้ภัย		สื่อความหมายถึงการจัดการกับศพ และสถานที่เกิดเหตุ
คุณปวีณา หงสกุล		สื่อความหมายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับการเยียวยาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านสัญลักษณ์ นำเสนอรหัสทางสังคมผ่านองค์ประกอบที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น "กล่องวงจรปิด" ที่สะท้อนสังคมเมืองที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการรักษาความปลอดภัย "มอเตอร์ไซค์" ที่เป็นพาหนะประจำตัวของผู้ก่อเหตุซึ่งสะท้อนอาชีพและชนชั้นทางสังคม และ "อาวุธปืน" ที่สะท้อนความรุนแรงและการใช้อำนาจ ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้ทำหน้าที่ในการสร้างความน่าเชื่อถือในฐานะพยานหลักฐานของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นการนำเสนอความจริงขั้นพื้นฐาน ผ่านการแสดงบริบทของเหตุการณ์ ทั้งในแง่ของเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ โดยมีภาพจากกล่องวงจรปิดจากหลายจุดที่แสดงให้เห็นการกระทำผู้ก่อเหตุ การแสดงภาพบรรยากาศของสถานที่ซึ่งสามารถรับรู้กันได้โดยทั่วไป เช่น ตลาดนัด คอนโด หรือบริเวณสถานที่จอดรถด้านหน้าตึก ทำให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สามารถเข้าใจกันได้โดยทั่วไปในสังคม

นอกจากนี้ การเน้นย้ำเรื่องเวลาในการก่อเหตุยังแสดงให้เห็นถึงการวางแผนของฆาตกร รวมไปถึงสัญลักษณ์ เช่น เสียงปืน ก็สื่อถึงการใช้อาวุธปืนและความรุนแรงที่เกิดขึ้นจริง การวิเคราะห์ฉากในระดับความเป็นจริงนี้แสดงให้เห็นว่า การประกอบสร้างฉากไม่ได้เป็นเพียงการอ้างอิงเวลาและสถานที่ แต่ยังสะท้อนรหัสทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตเมือง ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยร่วมสมัย การทำความเข้าใจความหมายเชิงสัญลักษณ์ของฉาก จึงช่วยให้เห็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ที่ปรากฏอยู่ในการรายงานข่าว

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

พิธีกร 2 คนแต่งกายในชุดกึ่งทางการ นั่งอยู่หน้าป้ายภาพที่แสดงตัวละครภายในข่าวพร้อมขึ้นตัวอักษรพาดหัวข่าว “วินคลั่ง ฆ่ายกครัวเมียเก่า สะเทือนขวัญ 5 ศพ” โดยใช้วิธีการเริ่มเรื่องราวด้วยทักทายผู้ชมผ่านภาษากึ่งทางการ และกล่าวว่า “คุณผู้ชมครับ” สื่อสารโดยตรงไปยังผู้รับชมรายการ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้รับสารและเรื่องที่กำลังจะเล่า ระหว่างบรรยาย ในขณะที่ฝ่ายหนึ่งบรรยายเนื้อหาหลัก อีกฝ่ายจะแสดงการมีส่วนร่วมผ่านการพยักหน้า การพูดคำว่า “ค่ะ”, “ใช่ค่ะ”, “อืม” เป็นต้น โดยในการบรรยายพิธีกรจะสื่อสารกับผู้ชมผ่านคำพูด “คุณผู้ชมครับ”, “คุณผู้ชมสังเกตุดูนะครับ”, “เนี่ยฮะ เห็นมั๊ยฮะ”, “นี่คือตอนที่กำลังยิงนะฮะ” เพื่อเน้นย้ำถึงสิ่งที่เกิดขึ้น และสนับสนุนข้อมูลที่ปรากฏอยู่บนจอภาพ

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองของนักข่าวภาคสนาม นำเสนอรหัสทางสังคมผ่านการรายงานเหตุการณ์และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ การเคลื่อนไหวของผู้ก่อเหตุ และปฏิกิริยาของผู้เกี่ยวข้อง การรายงานในลักษณะนี้สะท้อนรหัสทางสังคมเกี่ยวกับการทำงานของสื่อมวลชนที่ต้องนำเสนอข้อเท็จจริงควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจในบริบทของเหตุการณ์

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

แสดงให้เห็นถึงการใช้ข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเหตุการณ์ที่นำเสนอ โดยเฉพาะการเลือกนำเสนอมุมมองชมพู่ (ญาติของเหยื่อ) ซึ่งให้ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว การถูกทำร้ายร่างกาย และการถูกข่มขู่ด้วยอาวุธปืน การให้พื้นที่กับเสียงของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงสะท้อนการเปลี่ยนแปลงในสังคม ที่เริ่มรับฟังและให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของผู้หญิงมากขึ้น นอกจากนี้ การเปิดเผยประวัติส่วนตัวของเธอยังสะท้อนรหัสทางสังคมเกี่ยวกับการตีตราผู้หญิงที่แต่งงานหลายครั้งอีกด้วย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมอง การเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงการสร้างความจริงผ่านมุมมองต่อเหตุการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละมุมมองล้วนทำหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจต่อผู้ชม เช่น มุมมองพิธีกรสร้างความเข้าใจภาพรวมและเน้นย้ำสิ่งที่ปรากฏ มุมมองนักข่าวภาคสนามแสดงหลักฐานและสร้างความน่าเชื่อถือ และมุมมองของผู้เสียหาย ที่ช่วยสร้างความเข้าใจและแสดงให้เห็นถึงมิติของความเป็นมนุษย์ของตัวละครจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การผสมผสานมุมมองทั้งสามระดับนี้ ไม่เพียงสร้างความสมบูรณ์ให้กับการเล่าเรื่อง แต่ยังสะท้อนการทำงานของรหัสทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข่าว บทบาทของสื่อมวลชน และการให้คุณค่ากับเสียงของผู้เสียหายในสังคมไทยร่วมสมัย การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่อง จึงช่วยให้เข้าใจว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในข่าว เกิดจากการผสมผสานมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละมุมมองมีบทบาทในการสร้างและสะท้อนความหมายทางสังคมที่แตกต่างกัน

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัส จากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Code)	แก่นเรื่อง : เทคนิคการตั้งชื่อข่าว, คุณค่าข่าว, การวางกรอบข่าว, การเน้นย้ำเนื้อหา โครงเรื่อง : การตัดต่อ, การจัดรวมภาพ, การจัดลำดับการเล่าเรื่องแบบไม่เรียงเวลา (Non-linear narrative), เสียงบรรยาย (Voice Over), อินโฟกราฟิก ตัวละคร : การวางตำแหน่งภาพ, บทบรรยาย, การสัมภาษณ์, แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของตัวละคร ฉาก : สตูดิโอ, การเคลื่อนกล้อง, เสียงของผู้คนในเหตุการณ์, อุปกรณ์บันทึกเสียง, อินโฟกราฟิก, ลูกศรระบุตำแหน่ง มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง และภาษาที่ใช้บรรยาย, การวางกรอบข่าว, การตอบโต้กันของพิธีกร, การลงพื้นที่, ลำดับข้อมูลของพยาน

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “เมียช็อกผัววินยิง4ศพ โต้คบซ้อน อุ้มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงเมียทำไม” ในด้านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) สื่อได้ใช้กลวิธีทางภาษาในการสร้างความหมายผ่านชื่อข่าว โดยเลือกใช้คำว่า "ยิง 4 ศพ", "อุ้มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา " เพื่อสื่อถึงความรุนแรงและความสะเทือนใจของเหตุการณ์ อีกทั้งยังใช้คำว่า “เปิดปริศนายิงเมียทำไม” ที่แฝงปริศนาชวนให้ติดตาม โดยจากการเลือกประเด็นและการตั้งชื่อข่าวนั้น ใช้การวางกรอบข่าวและคุณค่าข่าวแฝงอยู่ในเนื้อหาทั้งในแง่ของความแปลกหรือความผิดปกติ (Oddity or Unusual) , ความร่ำอารมณ์ (Human interest or Emotion) และความขัดแย้ง (Conflict) เป็นต้น

ในด้านรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) การประกอบสร้างความหมายปรากฏผ่านการใช้นิพนธ์การเล่าเรื่องแบบข่าวอาชญากรรมในสื่อไทย ที่มีกผสมผสานระหว่างการรายงานข้อเท็จจริง (จำนวนผู้เสียชีวิต ความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง) กับการสร้างอารมณ์สะเทือนใจ (การใช้คำว่า "ช็อก" "น้ำตา") นอกจากนี้ การสร้างปมขัดแย้งผ่านประเด็น "โต้คบซ้อน" และการสร้างปริศนาผ่านคำถาม "ทำไม" ยังสะท้อนขนบการเล่าเรื่องแบบละครที่ถูกนำมาใช้ในการรายงานข่าว

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงการคัดเลือกประเด็น การเน้นย้ำความสะเทือนใจ ซึ่งนำไปสู่การวางกรอบข่าวเพื่อกำหนดทิศทางของเนื้อหา ผ่านการใช้เทคนิคการตัดต่อภาพและเสียงบรรยายที่เน้นย้ำความรุนแรงของเหตุการณ์ การใช้ภาพจากการสัมภาษณ์ผู้เสียหายที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก รวมไปถึงการนำเสนอข้อมูลเบื้องหลังที่สะท้อนปัญหาในครอบครัว เพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และดึงดูดให้ผู้ชมติดตาม การประกอบสร้างความหมายผ่านรหัสทั้งสองระดับนี้ไม่เพียงทำให้ข่าวน่าสนใจและน่าติดตาม แต่ยังสะท้อนคุณค่าทางสังคมที่สำคัญ เช่น การให้ความสำคัญกับความรุนแรงในครอบครัว การนำเสนอเสียงของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อ และการสร้างความตระหนักต่อปัญหาสังคม การวิเคราะห์แก่นเรื่องในระดับการนำเสนอภาพตัวแทนจึงช่วยให้เข้าใจว่าการรายงานข่าวไม่ได้เป็นเพียงการถ่ายทอดข้อเท็จจริง แต่เป็นการประกอบสร้างความหมายผ่านการใช้เทคนิคและขนบการนำเสนอที่ซับซ้อน

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

ในส่วนการเปิดเรื่อง มีการใช้เทคนิคการตัดต่อภาพและเสียงที่ซับซ้อน เริ่มด้วยการให้พิธีกรบรรยายภาพรวมของเหตุการณ์ "คุณผู้ชมครับ มีเหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนใจ" พร้อมกับแสดงแผนผังความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้องบนหน้าจอ การใช้เทคนิคการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) แสดงภาพระหว่างพิธีกรกับแผนผัง ซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจต่อภาพรวม และสร้างความน่าสนใจต่อเหตุการณ์ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอจะพบการเลือกเปิดเรื่อง ด้วยการสรุปผลลัพธ์ของเหตุการณ์ก่อน โดยทำการบรรยายของพิธีกร ประกอบกับภาพแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างฆาตกรเหยื่อ และญาติของผู้เสียชีวิต ซึ่งเป็นขนบการรายงานข่าวอาชญากรรม ที่มักเริ่มต้นการเล่าเรื่องจากจุดที่น่าตื่นเต้นที่สุด

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง นำเสนอผ่านการเลือกใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดเป็นหลักฐานยืนยันเหตุการณ์ และใช้การวางตำแหน่งภาพเพื่อกำกับ ขนาดภาพ และมุมกล้อง โดยตัดต่อภาพจากกล้องหลายตัว ในบางช่วงที่ต้องการเน้นย้ำสถานการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละครจะใช้เทคนิคการชะลอภาพ และการแสดงภาพซ้ำ (Repeat) นอกจากนี้ยังใช้การเน้นย้ำเวลาบนภาพ เพื่อแสดงถึงความต่อเนื่องของลำดับเหตุการณ์ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการจัดลำดับการเล่าเรื่องแบบไม่เรียง นำเสนอเหตุการณ์สลับไปมาระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันกับการย้อนเล่าที่ผ่านมา และการใช้เสียงบรรยายของพิธีกรเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

การปิดเรื่อง

ปิดเรื่อง โดยการ นำเสนอภาพบรรยากาศขณะที่ญาติผู้เสียชีวิตกำลังให้สัมภาษณ์ โดยในขณะที่ผู้เสียหายกำลังเล่าถึงความเศร้าสะเทือนใจอยู่นั้น สื่อได้ใช้เทคนิคการวางตำแหน่งภาพระยะใกล้ (Close Up) และใช้มุมกล้องแบบมุมสูงสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกโศกเศร้า ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการปิดเรื่องด้วยบทสรุปที่ทิ้งให้ผู้ชมคิดต่อ ซึ่งเป็นขนบของการรายงานข่าวที่มุ่งสร้างความตระหนักต่อปัญหาสังคม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการดึงดูดความสนใจผ่านการเปิดเรื่อง การสร้างความต่อเนื่องในการรับชมผ่านการดำเนินเรื่อง และการสรุปทิ้งท้ายไว้ให้เป็นข้อคิดหรืออุทาหรณ์ในส่วนของการปิดเรื่อง โดยสื่อได้ร้อยเรียงโครงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกันผ่านเทคนิคการตัดต่อ การวางตำแหน่งภาพ และการจัดรวมภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและลำดับ ก่อน-หลังของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผ่านการบรรยายของพิธีกรที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเน้นย้ำ และสรุปเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละลำดับของโครงเรื่อง การวิเคราะห์โครงเรื่องในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน แสดงให้เห็นว่าการจัดลำดับเหตุการณ์ในข่าวไม่ได้เป็นเพียงการเรียงร้อยเหตุการณ์ตามลำดับเวลา แต่เป็นการประกอบสร้างความหมายผ่านการใช้เทคนิคและขนบการนำเสนอเพื่อสร้างความน่าสนใจ ความน่าเชื่อถือ และผลกระทบทางอารมณ์ต่อผู้ชม

ตัวละคร

ฆาตกร

การนำเสนอตัวละครฆาตกร (นายสมชายหรือพี่โบ้) ปรากฏผ่านการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวและการลงมือของฆาตกร ใช้การวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) ในการเลือกมุมกล้องและจังหวะการตัดต่อที่เน้นให้เห็นพฤติกรรมที่ผ่านการคิดมาเป็นระบบและมีการวางแผน เช่น การชะลอภาพตอนเดินเข้าตึก การซูมภาพการพูดคุยกับ รปภ. และการแสดงภาพการเดินทางออกจากที่เกิดเหตุอย่างช้า ๆ ส่วนรหัสขนบการนำเสนออื่น ๆ ปรากฏการสร้างภาพตัวแทนของฆาตกรตามขนบการรายงานข่าวอาชญากรรม ผ่านการเล่าเรื่องแบบ Flashback เพื่อแสดงภูมิหลังของตัวละครฆาตกร ซึ่งมักนำเสนอประวัติความรุนแรง พฤติกรรมการข่มขู่ และการใช้อาวุธ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อที่มาของของการก่อเหตุ

เหยื่อ

เหยื่อ ถูกนำเสนอผ่านการแสดงภาพนิ่งขณะมีชีวิต ในการสื่อความหมายถึงเหยื่อ นอกจากนี้ยังมีการอธิบายความสัมพันธ์ของเหยื่อกับฆาตกรผ่านแผนผังเพื่ออธิบายถึงการเป็น “ผู้ถูกระทำ” นอกจากนี้เหยื่อยังปรากฏขึ้นอีกครั้งในฐานะของศพ ขณะที่กำลังถูกอุ้มร่างขึ้นรถของหน่วยกู้ภัย โดยในส่วนนี้สื่อได้ใช้ภาพขนาดใหญ่

(Close Up) และใช้การเคลื่อนกล้องแบบแพน (Pan) เพื่อติดตามเหตุการณ์ซึ่งสร้างความสะเทือนใจ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการสร้างภาพตัวแทนของเหยื่อในฐานะผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะการนำเสนอเรื่องราวของเด็กและผู้สูงอายุที่เสียชีวิต การให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหายในการเล่าประสบการณ์ความรุนแรง และการนำเสนอบริบทชีวิตที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจและเห็นใจ

ตำราจ

ไม่ปรากฏภาพ หรือการกล่าวถึงบทบาทการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

พยาน

พยาน ถูกนำเสนอผ่านการใช้มุมกล้องและการจัดแสง ที่สื่ออารมณ์ขณะสัมภาษณ์ญาติของผู้เสียชีวิต (ชมพู่) โดยการใช้ภาพระยะใกล้ (Close-up) เพื่อแสดงความรู้สึกและอารมณ์ และการบันทึกภาพขณะอุ้มศพลูกที่สื่อความหมายถึงความสูญเสียในฐานะผู้เป็นแม่ อีกทั้งยังใช้เทคนิคการเบลอน้ำเพื่อปกปิดตัวตนของพยาน ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏการสร้างภาพตัวแทนของเหยื่อในฐานะผู้บริสุทธิ์ โดยการนำเสนอภาพการเสียชีวิตของเด็กและผู้สูงอายุ รวมทั้งการให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหายในการให้สัมภาษณ์ ซึ่งสื่อถึงบริบทชีวิตที่ทำให้เกิดความเห็นใจ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงเทคนิคที่สื่อมวลชนใช้ในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับตัวละคร เช่น สร้างความรู้สึกน่าหวงกลัวในตัวละครฆาตกร, การสร้างความรู้สึกน่าสะเทือนใจและน่าเห็นอกเห็นใจในตัวละครเหยื่อ, เทคนิคการรักษาความลับหรือการเปิดเผยอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครพยาน เป็นต้น การวิเคราะห์ตัวละครในระดับการนำเสนอภาพตัวแทนนี้แสดงให้เห็นว่าการประกอบสร้างตัวละครในข่าวใช้ทั้งรหัสทางเทคนิคและรหัสขนบการนำเสนอที่ซับซ้อน เพื่อสร้างความหมายและความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ของตัวละครแต่ละประเภท การทำความเข้าใจรหัสเหล่านี้ช่วยให้เห็นว่าการนำเสนอตัวละครในข่าวไม่ได้เป็นเพียงการรายงานข้อเท็จจริง แต่เป็นการสร้างความหมายที่สะท้อนและผลิตซ้ำความเข้าใจทางสังคมเกี่ยวกับผู้กระทำผิด เหยื่อ และพยานในคดีอาชญากรรม

จาก

เวลา

ในการสื่อความหมายเกี่ยวกับเวลา สื่อได้ใช้รหัสทางเทคนิคเพื่อเน้นตัวเลข ระบุเวลาบนภาพของกล้องวงจรปิด ประกอบกับการบรรยายของพิธีกร เช่น "ทุ่ม 7 นาฬิกา" และ "ทุ่ม 8 นาฬิกา" จากนั้นจึงใช้เทคนิคการตัดต่อภาพที่แสดงความต่อเนื่องของลำดับเวลา นอกจากนี้ในรหัสขนบการนำเสนอก็ได้ใช้การเน้นย้ำช่วงเวลาที่มีความหมายผ่านคำบรรยายของพิธีกร เช่น ระบุเวลา 19:07 น. เมื่อผู้ก่อเหตุขับรถผ่านร้านก๋วยเตี๋ยวไปยิงแม่ยาย และ ระบุเวลา 19:08 น. เมื่อขับรถกลับ โดยพิธีกรได้สรุปว่า "ใช้เวลาในการก่อเหตุเพียงแค่หนึ่งนาทีเท่านั้น" ซึ่งสื่อความหมายให้เห็นถึงความรวดเร็วในการก่อเหตุและการวางแผนของฆาตกรที่เตรียมตัวมาเป็นอย่างดี

สถานที่

ในสร้างความหมายเกี่ยวกับสถานที่ พบการใช้รหัสเทคนิค ผ่านการนำเสนอภาพด้วยมุมมองที่หลากหลาย ทั้งภาพมุมสูงจากกล้องวงจรปิด ที่แสดงให้เห็นการเคลื่อนไหวในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยภาพระดับสายตา (Eye Level) และการเคลื่อนกล้องแบบแพน (Pan) ที่แสดงให้เห็นบรรยากาศของสถานที่เกิดเหตุ และภาพของผู้คนที่อยู่ในเหตุการณ์ขณะเคลื่อนย้ายศพ อีกทั้ง ยังใช้เทคนิคภาพอินโฟกราฟิกสร้างภาพแผนผังที่แสดงข้อมูลของพื้นที่และระยะทางจากจุดเกิดเหตุแรกจนถึงจุดเกิดเหตุสุดท้าย ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการเลือกนำเสนอสถานที่ที่สำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ ตลาดที่แม่ยายขายลอตเตอรี่ คอนโดมิเนียมที่เกิดเหตุ และศาลาที่ผู้ก่อเหตุฆ่าตัวตาย ซึ่งเป็นขนบของการรายงานข่าวที่มักนำเสนอสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และมีความหมายต่อการเล่าเรื่อง

สัญลักษณ์ ปรากฏในการใช้องค์ประกอบที่ประมวลผลสร้างความหมายเพิ่มเติมให้แก่เรื่องราว เช่น การใช้แผนผังความสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นความซับซ้อนของความสัมพันธ์ในครอบครัว การใช้ภาพอาวุธปืนที่สื่อถึงความรุนแรง และการใช้ภาพมอเตอร์ไซค์ที่สื่อถึงอาชีพและชนชั้นทางสังคม การนำเสนอสัญลักษณ์เหล่านี้ใช้เทคนิคการถ่ายภาพและการตัดต่อที่เน้นความสำคัญของวัตถุและความหมายที่แฝงอยู่ ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอปรากฏในการใช้สัญลักษณ์ที่คุ้นเคยในการรายงานข่าวอาชญากรรม เช่น เส้นกันที่เกิดเหตุ การเก็บหลักฐาน และการขนส่ง เป็นต้น

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) ถูกใช้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และสร้างความรู้สึกลบการจากบรรยากาศของสถานที่ ผ่านรหัสทางเทคนิค เช่น การวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) เพื่อเน้นย้ำหรือนำเสนอบรรยากาศผ่านมุมมอง ขนาดภาพ และการเคลื่อนกล้อง อีกทั้งยังใช้การจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) เพื่อแสดงความเชื่อมโยงระหว่างภาพเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุเข้ากับบทสรุป นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคภาพอินโฟกราฟิก ระบุตำแหน่งเพื่อเน้นการปรากฏของสัญลักษณ์ และสรุปข้อมูลออกมาเป็นแผนผังให้ผู้ชมเข้าใจบริบทเชิงสถานที่ ในแง่ของรหัสชนบการนำเสนอ นั้น พบการใช้ลำดับเวลาจากกล้องวงจรปิดในการสร้างลำดับของเหตุการณ์ (Timeline) เพื่อให้สร้างความเข้าใจต่อผู้ชม การทำงานร่วมกันของรหัสทางเทคนิคและรหัสชนบการนำเสนอช่วยสร้างบริบทที่สมบูรณ์ให้กับเหตุการณ์ ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจทั้งมิติด้านเวลา พื้นที่ และความหมายที่แฝงอยู่ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของฉาก

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

ในมุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร ถูกนำเสนอภาพและเสียงที่ซับซ้อน เช่น การจัดรวมภาพ (Juxtaposition of image) หรือการใช้เทคนิค Two-shot ที่แสดงทั้งพิธีกรและภาพประกอบบนหน้าจอ การซ้อนกราฟิกแผนผังความสัมพันธ์ขณะพิธีกรอธิบาย และการใช้เทคนิคการตัดภาพที่สอดคล้องกับจังหวะการบรรยาย เพื่อสร้างความต่อเนื่องของเรื่องราวที่กำลังเล่า

ในขณะที่รหัสชนบทการนำเสนอ นั้น จะปรากฏผ่านการวางบทบาทพิธีกรให้เป็นผู้เล่าเรื่องหลัก (Main Narrator) ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงเหตุการณ์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม และสรุปประเด็น ด้วยการใช้คำเสียงและรูปแบบภาษาที่การสร้างวงกรอบการรับรู้ให้กับผู้ชม เช่น "คุณผู้ชมครับ", "คุณผู้ชมสังเกตดูนะครับ" นอกจากนี้พิธีกรเองก็ยังมีส่วนในการกำกับลำดับในการนำเสนอภาพและหลักฐานต่าง ๆ ผ่านการพูดว่า "ลองเปิดภาพขึ้นมาหน่อยครับ", "ตัดภาพไปที่...", "ขอดูแผนผังซักนิดนึงนะครับ", "ถัดมาครับ", "หลังจากนั้นครับคุณผู้ชม เรามาดูกันต่อที่...", "เนียแหละฮะ" เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการติดตามเรื่องราวอย่างต่อเนื่องราวกับพิธีกรได้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากับตา

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

พบการเลือกนำเสนอภาพที่แสงสื่อถึงบรรยากาศของสถานที่เกิดเหตุ และนำเสนอเสียงผู้คนในที่เกิดเหตุช่วยสื่อถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้น การนำเสนอภาพบรรยากาศและเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมราวกับว่าผู้ชมอยู่ในสถานที่แห่งนั้น นอกจากนี้ในการใช้มุมมองระดับสายตา (Eye Level) และการเคลื่อนกล้องแบบใช้มือถือ (Hand Held) บันทึกภาพขณะที่พยานกำลังมารับศพของเหยื่อทั้ง 4 คนนั้น แสดงถึงการเป็นส่วนหนึ่งในเหตุการณ์และความเป็นปัจจุบันของข่าว ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอคือการวางบทบาทให้นักข่าวภาคสนามเป็นผู้บันทึกเหตุการณ์และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

พบการนำเสนอรหัสทางเทคนิคผ่านการใช้ภาพมุมสูง ระยะใกล้ ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก การแสดงน้ำเสียงของพยานทั้งในส่วนที่กำลังร้องไห้ขณะกำลังอุ้มศพของลูก และเสียงขณะให้สัมภาษณ์ถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ในการตัดต่อยังเน้นการแสดงออกทางอารมณ์ และการพูดถึงสาเหตุหรือแรงจูงใจของฆาตกรในการก่อเหตุที่เกิดขึ้น ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอปรากฏในการให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหายในการเล่าประสบการณ์และความรู้สึก ซึ่งมีผลในการตีความของผู้ชมในฐานะของมนุษย์คนหนึ่ง ที่ต้องพบกับเหตุสะเทือนขวัญเช่นนี้

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นวิธีการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ มุมมองของพิธีกร มุมมองของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองของตัวละครในเรื่องราว โดยในแต่ละมุมมองนั้น จะใช้ภาษาและวิธีในการสื่อสารที่แตกต่าง แต่มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดระยะของผู้ชมกับเรื่องราวผ่านเทคนิคการวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) ในแง่ของการเคลื่อนกล้องแบบใช้การถือกล้องถ่าย (Handheld) และการใช้ภาพขนาดกลาง (Medium Shot) ที่สื่อความหมายราวกับผู้ชมเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย การเข้ารหัสในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็นรหัสทางเทคนิค (Technical Code) ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบ (Style) ของการเล่าเรื่อง และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Code) ที่แสดงให้เห็น กรอบ หรือ ขนบในการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ความรุนแรง, ชายเป็นใหญ่, ครอบครัว, ชนชั้น, อุดมการณ์สื่อมวลชน โครงเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, ความรุนแรง, ชายเป็นใหญ่, เพศ, ความเป็นแม่, ศีลธรรม ตัวละคร : เพศ, ศีลธรรม, ชายเป็นใหญ่ ฉาก : ความเป็นเมือง, การแผ้วถาง, ความเหลื่อมล้ำ, ครอบครัว มุมมองการเล่าเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, ความเป็นแม่

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว "เมียช็อกผัววินยิง4ศพ โด่คบซ้อน อุ้มศพลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงแม่ยายทำไม" แสดงให้เห็นอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ และอุดมการณ์ครอบครัว ผ่านการนำเสนอชื่อข่าว "เมียช็อกผัววินยิง 4 ศพ" ที่เผยความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสามีภรรยา และความคาดหวังต่อบทบาทในครอบครัว นอกจากนี้ยังสะท้อนอุดมการณ์ชนชั้นผ่านการระบุอาชีพ "วิน" ที่บ่งบอกถึงสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การนำเสนอคุณค่าทางสังคมในข่าวยังสะท้อนอุดมการณ์ความรุนแรงที่มักถูกนำเสนอว่าเป็นทางออกของปัญหาในสังคมไทย นอกจากนี้ยังพบการทำงานของอุดมการณ์สื่อมวลชนที่มุ่งนำเสนอข่าวในแบบประชานิยมผ่านการเลือกประเด็นที่กระทบความรู้สึก การใช้ภาษาที่สร้างอารมณ์สะเทือนใจ และการเน้นย้ำความสูญเสียของครอบครัว การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่เพียงสะท้อนค่านิยมและความเชื่อที่มีอยู่ในสังคม แต่ยังมีส่วนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์เหล่านี้ให้ฝังรากลึกในสังคมไทย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนได้ทำการคัดเลือกประเด็นที่สะท้อนและผลิตซ้ำคุณค่าทางสังคม ผ่านการชี้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงเป็นการตอกย้ำบทเรียนทางสังคมผ่านเรื่องราวที่นำเสนอ ดังนั้น "ข่าว" จึงไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอข้อเท็จจริง แต่ยังเป็นพื้นที่ของการต่อสู้ทางความหมายและการประกอบสร้างความจริงทางสังคม ที่มีส่วนในการกำหนดผลิตซ้ำและกรอบความคิด ค่านิยม และความคาดหวังของผู้คนในสังคม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

ในส่วนการเปิดเรื่อง ปรากฏการทำงานของอุดมการณ์สื่อมวลชน (Media ideology) ผ่านการเลือกเปิดด้วยประโยค "คุณผู้ชมครับ เหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนใจ" ซึ่งสะท้อนอุดมการณ์การรายงานข่าวแบบประชานิยม (Populist ideology) ที่มุ่งสร้างผลกระทบทางอารมณ์ต่อผู้ชม นอกจากนี้ การเปิดด้วยผลลัพธ์ของเหตุการณ์คือการเสียชีวิต 5 ศพ ยังสะท้อนอุดมการณ์ความรุนแรง (Violence ideology) ที่มักถูกนำเสนอว่าเป็นจุดสูงสุดของความขัดแย้งในสังคมไทย

ดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง แสดงให้เห็นการทำงานของอุดมการณ์วารสารศาสตร์ (Journalism ideology) ผ่านการลำดับเหตุการณ์ตามภาพวงจรปิดที่สร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นกลาง อีกทั้งยังสะท้อนอุดมการณ์ความทันสมัย (Modernization ideology) ผ่านการใช้เทคโนโลยีการเฝ้าระวังในการยืนยันความจริง การดำเนินเรื่องยังแสดงให้เห็นอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) และอุดมการณ์ครอบครัว (Family ideology) ผ่านการนำเสนอความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความรุนแรงในครอบครัว

ปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง ปรากฏการทำงานของอุดมการณ์เพศสภาพ ผ่านการให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหายที่เป็นผู้หญิงในการเล่าประสบการณ์ความรุนแรง สะท้อนการเปลี่ยนแปลงในการรายงานข่าวที่เริ่มให้ความสำคัญกับมุมมองของผู้หญิง อย่างไรก็ตาม การนำเสนอประวัติการแต่งงานหลายครั้งของผู้เสียหายก็สะท้อนอุดมการณ์ศีลธรรมที่มีต่อผู้หญิงในสังคมไทย นอกจากนี้ การปิดเรื่องด้วยภาพการอุ้มศพลูกยังตอกย้ำอุดมการณ์ความเป็นแม่และความสูญเสียที่เกิดจากความรุนแรง

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการคัดเลือกและเน้นย้ำคุณค่าทางสังคมที่นำเสนอผ่านโครงเรื่อง ทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การเปิดเรื่องด้วยการสะท้อนการให้คุณค่าและความสำคัญกับประเด็นทางสังคม 2. การดำเนินเรื่องด้วยสอดแทรกการวิเคราะห์เชิงสังคม และการตีความผ่านถึงสาเหตุของปัญหา และ 3. การปิดเรื่องด้วยการสอดแทรกบทเรียนทางสังคมทางสังคม การวางโครงเรื่องในข่าว ไม่ได้เป็นเพียงการรายงานเหตุการณ์ตามลำดับเวลา แต่เป็นการสร้างความหมายผ่านการทำงานของอุดมการณ์ต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในโครงสร้างการเล่าเรื่อง การทำความเข้าใจการทำงานของอุดมการณ์เหล่านี้จึงช่วยให้เห็นว่าการรายงานข่าวมีส่วนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำความสัมพันธ์เชิงอำนาจ บทบาททางเพศ และความคาดหวังทางสังคมที่ดำรงอยู่

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (นายสมชาย หรือพี่โบ้) ถูกนำเสนอผ่านการสร้างภาพตัวแทนของผู้ชายที่ใช้ความรุนแรงเพื่อรักษาอำนาจและศักดิ์ศรี การนำเสนออาชีพ "วินมอเตอร์ไซด์" ไม่เพียงระบุอาชีพ แต่ยังสะท้อนอุดมการณ์ชนชั้นที่เชื่อมโยงความรุนแรงกับชนชั้นแรงงาน พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง การพกพาอาวุธปืน และการไม่ยอมรับการหย่าร้าง สะท้อนอุดมการณ์ปิตาธิปไตยที่ผู้ชายมีสิทธิควบคุมและครอบครองร่างกายและชีวิตของภรรยาและครอบครัว ความหึงหวงและการกล่าวหาเรื่องการนอกใจสะท้อนมาตรฐานทางเพศ ที่กำกับพฤติกรรมของผู้หญิงในสังคมไทย

เหยื่อ

เหยื่อ ถูกนำเสนอในบทบาทของผู้บริสุทธิ์ ซึ่งไม่เคยมีความบาดหมางกับผู้ก่อเหตุมาก่อน แต่กลับถูกกระทำอย่างโหดร้ายภายในที่พักของตนเอง การนำเสนอภาพของเด็กและผู้สูงอายุที่เป็นเหยื่อก็นำเสนออุดมการณ์ครอบครัว และอุดมการณ์ศีลธรรม ที่มองว่าความรุนแรงต่อผู้บริสุทธิ์เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้

ตำรวจ

ไม่ปรากฏภาพ หรือบทบาทของตำรวจภายในเรื่องราว

พยาน

การนำเสนอตัวละครพยาน ถูกนำเสนอผ่านแง่มุมของเพศสภาพ โดยเฉพาะในการนำเสนอภาพของภรรยา (ชมพู่) ที่มีประวัติการแต่งงานหลายครั้ง ซึ่งสะท้อนการตีตราทางสังคมต่อผู้หญิง ขณะเดียวกันก็ยังสะท้อนภาพของผู้หญิงที่ตกอยู่ภายใต้อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ซึ่งต้องแบกรับความหวาดกลัวและความรุนแรง อีกทั้งยังต้องสูญเสียคนในครอบครัวไปทั้งหมดจากการกระทำของผู้ก่อเหตุ นอกจากนี้ ยังปรากฏบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือคือ คุณปวีณา หงสกุล ที่เข้ามาเยียวยาและช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดการศพ การนำเสนอในลักษณะนี้สะท้อนค่านิยมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมไทย และความเป็นมืออาชีพ ผ่านการทำงานของเจ้าหน้าที่และการให้ความช่วยเหลือขององค์กรการกุศล

การเข้ารหัสทางโทรทัศนในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงการสร้างภาพ "คนร้าย" จากตัวละครฆาตกร และเชื่อมโยงกับประเด็นความรุนแรงในครอบครัวผ่านเหยื่อและพยาน พร้อมแสดงบทบาทเจ้าหน้าที่มูลนิธิผู้ให้ความช่วยเหลือ ข่าวจึงไม่ใช่เพียงการนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นการผลิตซ้ำอุดมการณ์ในสังคม โดยเฉพาะความสัมพันธ์เชิงอำนาจ บทบาททางเพศ และความคาดหวังทางสังคม การวิเคราะห์ตัวละครในระดับอุดมการณ์แสดงให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวไม่ใช่การรายงานข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่เป็นพื้นที่ผลิตซ้ำอุดมการณ์หลักในสังคม ได้แก่ อุดมการณ์ปิตาธิปไตย อุดมการณ์ทางเพศ และอุดมการณ์ชนชั้น ที่ควบคุมความสัมพันธ์และพฤติกรรมในสังคมไทย อย่างไรก็ตาม การให้พื้นที่เสียงผู้หญิงเหยื่อสะท้อนความพยายามท้าทายอุดมการณ์กระแสหลักเหล่านี้

ฉาก

เวลา

ในด้านเวลา พบการระบุเวลาที่แม่นยำผ่านกล้องวงจรปิด เช่น "ทุ่ม 7 นาฬิกา" และ "ทุ่ม 8 นาฬิกา" ซึ่งสะท้อนแนวคิดของความทันสมัยในการใช้เทคโนโลยีเพื่อบันทึกและติดตามเวลา การเกิดเหตุในเวลากลางคืนยังแสดงถึงแนวคิดเรื่องความปลอดภัยที่มองว่าช่วงเวลาดังกล่าวมีความเสี่ยงและต้องการการเฝ้าระวังพิเศษ การนำเสนอลำดับเวลาอย่างครบถ้วนยังสะท้อนแนวคิดทางวารสารศาสตร์ที่เน้นความแม่นยำและความน่าเชื่อถือในการรายงานข่าว

สถานที่

ด้านสถานที่ แสดงให้เห็นการทำงานของอุดมการณ์เมืองผ่านพื้นที่ที่สำคัญสามแห่ง คือ ตลาดที่แม่ยายขายลอตเตอรี่ซึ่งสะท้อนชีวิตคนชั้นกลางล่างในเมือง คอนโดมิเนียมที่แสดงรูปแบบการอยู่อาศัยสมัยใหม่และความเป็นปัจเจกบุคคล และศาลาที่ผู้ก่อเหตุฆ่าตัวตายซึ่งแสดงพื้นที่สาธารณะที่เปลี่ยนเป็นพื้นที่รุนแรง การเลือกใช้พื้นที่เหล่านี้ยังสื่อถึงอุดมการณ์ชนชั้นที่เผยให้เห็นความเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งทางสังคมในเมือง

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ภาพจากกล้องวงจรปิด	คำบรรยายของพิธีกร	อุดมการณ์การเฝ้าระวัง (Surveillance Ideology) ที่มองว่าความปลอดภัยในสังคมต้องอาศัยเทคโนโลยีการควบคุม
อาวุธปืน	คำบรรยายของพิธีกร	สะท้อนอุดมการณ์ความรุนแรง (Violence Ideology) ที่แฝงอยู่ในสังคมไทย
เสียงปืน	เสียงที่ปรากฏ	
มอเตอร์ไซด์		สะท้อนอุดมการณ์ชนชั้นและความเหลื่อมล้ำทางสังคมของผู้ก่อเหตุ
แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง		อุดมการณ์ครอบครัว (Family Ideology) ที่พยายามจัดระเบียบและทำความเข้าใจความสัมพันธ์ในครอบครัว
แผนผังแสดงลำดับการก่อเหตุ		อุดมการณ์เมือง ที่มีความใกล้ชิดและสามารถเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดได้ในเวลาอันรวดเร็ว

ด้านสัญลักษณ์ พบการนำเสนอรหัสทางอุดมการณ์ ผ่านการใช้สัญลักษณ์ที่มีความหมายทางสังคม เช่น "กล้องวงจรปิด" สะท้อนอุดมการณ์การควบคุมและการเฝ้าระวังในสังคมเมือง แต่กลับไม่สามารถป้องกันความรุนแรงได้ และ "มอเตอร์ไซด์" ในฐานะพาหนะประจำตัวของผู้ก่อเหตุสะท้อนอุดมการณ์ชนชั้น และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ส่วน "อาวุธปืน" สะท้อนอุดมการณ์ความเป็นชายที่เชื่อมโยงกับความรุนแรงและการใช้อำนาจ รวมไปถึง “แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของครอบครัว” ที่สะท้อนอุดมการณ์ครอบครัว และ “แผนผังแสดงลำดับการก่อเหตุ” ที่แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์เมือง ที่มีความใกล้ชิด และสามารถเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดได้ในเวลาอันรวดเร็ว

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงบริบทสังคมและสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์ ผ่านมิติด้านสถานที่ ในขณะที่เดียวกันก็สะท้อนถึงการกระทำที่อุกอาจ ผ่านการลงมือสังหารในที่สาธารณะตอนกลางวันแสก ๆ และใช้เวลาก่อเหตุในระยะเวลานานสั้น ซึ่งถูกนำเสนอผ่านมิติด้านเวลาในการก่อเหตุ นอกจากนี้ ยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทและโครงสร้างทางสังคมด้วยการสื่อความหมายผ่านสัญลักษณ์ที่ปรากฏ การวิเคราะห์ฉากในระดับอุดมการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าการนำเสนอองค์ประกอบด้านฉากไม่ได้เป็นเพียงการอ้างอิงเวลาและสถานที่ แต่เป็นพื้นที่ในการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์หลักในสังคม โดยเฉพาะอุดมการณ์ปิตาธิปไตย อุดมการณ์ชนชั้น และอุดมการณ์สังคมเมือง ที่กำกับวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมไทยร่วมสมัย ซึ่งช่วยให้เห็นโครงสร้างอำนาจและความไม่เท่าเทียมที่ดำรงอยู่ในสังคม

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

ในมุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร สะท้อนการทำงานของอุดมการณ์วารสารศาสตร์ ผ่านการวางตำแหน่งของพิธีกรให้เป็นผู้รู้และผู้มีอำนาจในการเล่าเรื่อง การใช้คำพูดที่สร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นกลาง แสดงถึงภาพความเป็นมืออาชีพในการรายงานข่าว นอกจากนี้ การเลือกใช้คำที่สร้างอารมณ์ เช่น "สะเทือนใจ" "โศกนาฏกรรม" ยังสะท้อนอุดมการณ์การนำเสนอข่าวแบบประชานิยม ที่มุ่งสร้างผลกระทบทางอารมณ์ให้แก่ผู้ชม

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

ในมุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม ปรากฏการทำงานของอุดมการณ์ความเป็นกลาง ผ่านการรายงานข้อเท็จจริงจากพื้นที่เกิดเหตุ การใช้ภาพวงจรปิดเป็นหลักฐานยืนยันเหตุการณ์สะท้อนอุดมการณ์ความทันสมัย และอุดมการณ์การแผ่ระว่าง ที่เชื่อมั่นในเทคโนโลยีการบันทึกภาพ นอกจากนี้ การนำเสนอภาพความสูญเสียของครอบครัวยังสะท้อนอุดมการณ์ครอบครัว และอุดมการณ์ศีลธรรม ที่ตัดสินความรุนแรงในครอบครัว

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง โดยเฉพาะการให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหาย (ชมพู่) สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของอุดมการณ์เพศสภาพ ที่เริ่มให้ความสำคัญกับประสบการณ์และมุมมองของผู้หญิง อย่างไรก็ตาม การนำเสนอประวัติการแต่งงานหลายครั้งก็สะท้อนอุดมการณ์ปิตาธิปไตย (Patriarchy) ที่ยังคงตีตราผู้หญิงผ่านประสบการณ์ทางเพศ นอกจากนี้ การนำเสนอบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือยังสะท้อนอุดมการณ์ความเป็นชุมชน ที่เน้นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมไทย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นว่าชาวชาติกรรมถูกประกอบสร้างผ่านการผสมผสานมุมมองต่างๆ ที่ทำงานร่วมกันในการสร้างความหมายและความเข้าใจต่อเหตุการณ์ โดยแต่ละมุมมองจะมีบทบาทและวิธีการเฉพาะในการสื่อสารที่แตกต่างกันในแง่ของความคิดเห็น อารมณ์ และความหมายทางสังคม ซึ่งรวมกันเป็นภาพรวมของการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านสื่อ การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่องในระดับอุดมการณ์นี้แสดงให้เห็นว่ามุมมองต่างๆ ในการเล่าเรื่องไม่ได้เป็นเพียงวิธีการนำเสนอข้อเท็จจริง แต่เป็นพื้นที่ในการต่อสู้ทางความหมายระหว่างอุดมการณ์กระแสหลักและการท้าทายอุดมการณ์ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว บทบาทหญิงชาย และความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมไทย การที่ชาวให้พื้นที่กับมุมมองที่หลากหลาย โดยเฉพาะเสียงของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อ สะท้อนความพยายามในการเปลี่ยนแปลงการรายงานข่าวที่เริ่มท้าทายอุดมการณ์กระแสหลักมากขึ้น

ข่าวที่ 2			
ชื่อข่าว	หลานทรพิคัลงยา ฆ่าปาดคอตา-ยาย		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	THAIRATH TV Originals	รายการ	ไทยรัฐนิวส์โชว์
วันที่เผยแพร่	28 สิงหาคม พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เกิดเหตุขึ้นในจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อชายหนุ่มวัย 19 ปี ชื่อ "ไอซ์" ที่เกิดอาการคลั่งยาเสพติด และลงมือก่อเหตุฆาตกรรมโดยใช้อาวุธมีดฟันเข้าที่ท้ายทอยของตาและยายจนเสียชีวิตทั้งคู่ โดยทราบชื่อในภายหลังว่าผู้เสียชีวิตคือนางสุชาดา วัย 58 ปี และนายวันดี วัย 63 ปี ซึ่งทั้งหมดเป็นญาติกัน โดยหลังก่อเหตุ นายไอซ์ (ฆาตกร) ได้หลบหนีโดยขี่รถจักรยานยนต์ไปซ่อนตัวที่บ้านชาบบ้านในตำบลอื่น ก่อนที่จะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมได้ในที่สุด

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : หลานทรพีคลั่งยา ฆ่าปาดคอตายาย คุณค่าข่าว : ปัญหายาเสพติด, ความรุนแรง, สายสัมพันธ์ของครอบครัว
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เริ่มด้วยการเล่าเรื่องผลลัพธ์ของเหตุการณ์ (เหตุฆาตกรรม) ดำเนินเรื่อง : ได้เรียงเรื่องราวตามลำดับเวลาหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้น จบเรื่อง : สถานะปัจจุบันของคดี (ผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรักษาตัว รอ ดำเนินคดี)
ตัวละคร	ฆาตกร : นายไอซ์ เหยื่อ : นางสาวดา (ย่า) และนายวันดี (ปู่) ตำรวจ : เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบและนอกเครื่องแบบ ไม่เปิดเผยชื่อ พยาน : ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, ยายทวด, แม่, เจ้าของบ้านที่ไอซ์ไปหลบซ่อน
ฉาก	เวลา : เน้นความฉับพลันของเหตุการณ์ (เช้าวันเกิดเหตุ), การติดตามผู้ก่อเหตุ สถานที่ : บ้านในชนบท, พื้นที่งานศพ, เส้นทางหลบหนี, บ้านที่เข้าไป หลบหนี สัญลักษณ์ : ยาบ้า, คราบเลือด, เทปกันเขต, ศพ, โลงศพ, เสียงชาวบ้านในพื้นที่
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : เล่าเรื่องในฐานะผู้รู้เหตุการณ์ทั้งหมด เน้นอารมณ์และ ความรู้สึก การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : นำเสนอข้อเท็จจริงผ่านการสืบค้น หลักฐาน การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : เล่าเกี่ยวกับมุมมองและความรู้สึกของตนเอง

วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าว

ข่าวนี้นำเสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับโศกนาฏกรรมในครอบครัวที่เกิดจากยาเสพติด โดยสะท้อนความขัดแย้งระหว่างภาพลักษณ์ภายนอกของ "เด็กดี" กับผลของยาเสพติดที่ทำลายทั้งตัวผู้เสพและครอบครัว การนำเสนอเน้นย้ำคุณค่าทางสังคมเรื่องความกตัญญูและความสัมพันธ์ในครอบครัวไทยที่ถูกทำลายลง เมื่อหลานชายที่เคยเป็นที่รักกลับฆ่าตายของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดแทรกประเด็นทางสังคมเรื่องปัญหายาเสพติดที่แทรกซึมเข้าสู่ชุมชนชนบท และบทบาทของชุมชนในการจัดการกับปัญหา

การเล่าเรื่องถูกจัดวางอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการเปิดเรื่องด้วยผลของเหตุการณ์คือการพบศพของตาและยายที่ถูกฆ่าโดยหลานชายแท้ ๆ ซึ่งสร้างความสะเทือนใจและดึงดูดความสนใจของผู้ชม จากนั้นดำเนินเรื่องด้วยการย้อนเล่าเหตุการณ์ผ่านคำให้การของพยานต่างๆ ทั้งยายหวด แม่ของผู้ก่อเหตุ และเพื่อนบ้าน ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวและการเปลี่ยนแปลงของผู้ก่อเหตุ ตามด้วยการติดตามจับกุมที่แสดงให้เห็นความร่วมมือของชุมชน และปิดเรื่องด้วยสถานะปัจจุบันของคดีที่ผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรักษาตัวและรอการดำเนินคดี

ตัวละครในเรื่อง ถูกนำเสนอในหลายมิติ โดยตัวละครหลักคือนายไอซ์ ผู้ก่อเหตุวัย 19 ปี ถูกนำเสนอในฐานะ "เด็กดี" ที่เปลี่ยนไปเพราะยาเสพติด ส่วนเหยื่อคือตาและยายถูกนำเสนอในฐานะผู้ใหญ่ที่รักและเมตตาหลาน นอกจากนี้ยังมีตัวละครพยานที่ให้มุมมองต่างๆ ต่อเหตุการณ์ ทั้งยายหวดที่อยู่ในที่เกิดเหตุ แม่ของผู้ก่อเหตุที่สะท้อนความเปลี่ยนแปลงของลูกชาย และเพื่อนบ้านที่ให้ความช่วยเหลือ รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แสดงบทบาทในการรักษากฎหมาย

ฉาก ถูกนำเสนอผ่านองค์ประกอบสำคัญสามด้าน ได้แก่ เวลา ที่ระบุชัดเจนว่าเกิดเหตุในเวลากลางวัน (11:10 น.) สถานที่ คือบ้านในชุมชนชนบทของจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่สะท้อนวิถีชีวิตเรียบง่ายผ่านองค์ประกอบอย่างบ้านไม้และแคร่ไม้ไผ่ และสัญลักษณ์ เช่น คราบเลือด มีด และร่องรอยการต่อสู้ ที่สื่อถึงความรุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ครอบครัว

การเล่าเรื่องผสมผสานมุมมองจากผู้เล่าหลายกลุ่ม โดยพิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่าหลักที่นำเสนอภาพรวมของเหตุการณ์และสร้างอารมณ์ร่วม นักข่าวภาคสนามนำเสนอข้อเท็จจริงและหลักฐานเชิงประจักษ์ผ่านการสืบค้นและสัมภาษณ์ และตัวละครในเรื่องให้มุมมองที่หลากหลายผ่านประสบการณ์ตรงของแต่ละคน การผสมผสานมุมมองเหล่านี้ช่วยสร้างความเข้าใจต่อเหตุการณ์ในหลายมิติ

โดยสรุป การเล่าเรื่องของชาวดังกล่าว มีการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการ เข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพ ตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ดังนี้

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้น พบว่าในข่าว “หลานทรพีคัลลิ่งยา ซ่าปาดคอตตา-ยาย” ที่เผยแพร่ผ่านรายการไทยรัฐนิวส์โชว์ ของช่องไทยรัฐทีวี นั้น ผู้วิจัยพบว่าการเล่าเรื่องของข่าวนี้นี้ถูก เข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบ การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบ การเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทางสังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : ปัญหายาเสพติด, ความรุนแรง, ความกตัญญู, ครอบครัว โครงเรื่อง : รายงานภาพรวมของเหตุการณ์, นำเสนอ สถานการณ์ตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น, การสรุปผลของคดีความ ตัวละคร : ลักษณะทางกายภาพของตัวละคร, ข้อมูลส่วนตัว, ความสัมพันธ์ของตัวละคร, พฤติกรรม, ภูมิหลัง ความเป็น ชุมชน ฉาก : การลงพื้นที่จริง, การบรรยายภาพของความสูญเสีย, วิถี ชนบท, สัญลักษณ์ซึ่งแสดงถึงความรุนแรงและความสูญเสีย มุมมองการเล่าเรื่อง : การทำงานของสื่อ, การเข้าถึง แหล่งข้อมูล, การนำเสนอมุมมองที่ครบถ้วน, การเป็นส่วน หนึ่งในพื้นที่เกิดเหตุ, อารมณ์และมิติของความเป็นแม่

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “หลานทรพีคลั่งยาฆ่าปาดคอตา-ยาย” แก่นเรื่องของข่าวนี้ แสดงให้เห็นการสื่อความหมายผ่านระบบความสัมพันธ์และค่านิยมในสังคมไทยผ่านการนำเสนอโศกนาฏกรรมในครอบครัวที่เกิดจากปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นการใช้รหัสทางสังคมที่แสดงความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังทางสังคมกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น กล่าวคือ มีการนำเสนอภาพของ “หลานชายที่ดี” ผ่านคำบอกเล่าของครอบครัวที่ว่า “เป็นคนดี” “ไม่เคยมีปัญหา” “ช่วยงานบ้านงานครัว” ซึ่งตรงกับความต้องการของสังคม แต่กลับถูกทำลายด้วยการกระทำที่ผิดทั้งกฎหมายและจารีตประเพณี นั่นคือการฆ่าตายายของตนเอง

แก่นเรื่องยังสื่อความหมายถึงการล่มสลายของสถาบันครอบครัวอันเนื่องมาจากยาเสพติด โดยใช้รหัสทางสังคมที่แสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจและบทบาทหน้าที่ในครอบครัวไทย การที่หลานชายซึ่งอยู่ในฐานะผู้น้อยกลับทำร้ายตายายผู้มีพระคุณ จึงเป็นการทำลายระบบคุณค่าพื้นฐานของสังคมไทยที่ยึดถือเรื่องความกตัญญูและความเคารพผู้อาวุโส อีกทั้งการสื่อความหมายผ่านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ก่อเหตุ จาก “เด็กดี” กลายเป็นผู้มีอาการ “หลอน” และ “คิดว่ามีคนจะมาทำร้าย” สะท้อนให้เห็นอันตรายของยาเสพติดที่สามารถทำลายล้างทั้งตัวผู้เสพและความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นมิติของชุมชนชนบทไทยผ่านรหัสทางสังคมที่แสดงความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการพึ่งพาอาศัยกัน เห็นได้จากการที่เพื่อนบ้านและผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหา แสดงให้เห็นระบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่เข้มแข็งในชุมชนชนบทแม้นายามที่เกิดเหตุการณ์รุนแรง

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอข้อเท็จจริงที่สะท้อนคุณค่าทางสังคม เช่น การอ้างอิงประวัติการทำความดี ภูมิหลังของผู้เสียชีวิต หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้ก่อเหตุ ข้อเท็จจริงเหล่านี้มักถูกนำเสนอเพื่อสร้างการตัดสินใจทางศีลธรรม การประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านแก่นเรื่องดังกล่าว ไม่เพียงนำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนและตอกย้ำระบบคุณค่า ความเชื่อ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดำรงอยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องครอบครัว ยาเสพติด และความสัมพันธ์ในชุมชน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นข้อเท็จจริงที่ล้วนเคยเกิดขึ้นและปรากฏในสังคมมาก่อน จึงทำให้เป็นประเด็นที่อยู่ในการรับรู้ของผู้คน และสามารถพิสูจน์หรือทำความเข้าใจได้ในระดับพื้นฐาน

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง เริ่มต้นด้วยการนำเสนอผลของเหตุการณ์ นั่นคือการพบศพของตาและยาย โดยซึ่งเป็นรหัสทางสังคมที่สื่อถึงความรุนแรงและการทำลายความสัมพันธ์ในครอบครัว ผ่านการบรรยายสภาพศพที่มีบาดแผลฉกรรจ์ และตำแหน่งที่พบศพ ทั้งบนแคร่ไม้ไผ่และในบ้าน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ควรปลอดภัยสำหรับสมาชิกในครอบครัว การเปิดเรื่องในลักษณะนี้สร้างความตระหนักและสะเทือนใจเนื่องจากขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง ดำเนินผ่านการย้อนเล่าเหตุการณ์ผ่านมุมมองของบุคคลต่าง ๆ สะท้อนรหัสทางสังคมที่แสดงระบบความสัมพันธ์ในชุมชนชนบท เริ่มจากคำบอกเล่าของยายทวดที่ได้ยินเสียงต่อสู้แต่เข้าใจว่าเป็นการเล่นกัน สื่อถึงความไว้วางใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างหลานและตายายก่อนเกิดเหตุ ตามด้วยคำให้การของแม่ผู้ก่อเหตุที่สะท้อนความขัดแย้งระหว่างภาพลักษณ์ของ "ลูกที่ดี" กับผลของยาเสพติดที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จากนั้นเล่าถึงการหลบหนีและจับกุม ซึ่งแสดงให้เห็นการทำงานร่วมกันของชุมชนในการจัดการปัญหา

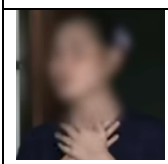
การจบเรื่อง

การปิดเรื่อง ใช้นำเสนอสถานะปัจจุบันของคดี ที่ผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรักษาตัวในโรงพยาบาล สะท้อนรหัสทางสังคมที่แสดงการทำงานของระบบยุติธรรมและการดูแลผู้ต้องหาตามหลักมนุษยธรรม การรอให้อาการดีขึ้นก่อนแจ้งข้อกล่าวหาและการพิจารณาความสมัครใจในการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ แสดงให้เห็นขั้นตอนและกระบวนการทางกฎหมายที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหา

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) เป็นการแสดงถึงการเลือกนำเสนอข้อเท็จจริงที่สำคัญที่สุด นั่นคือการ “บอกผล” โดยการเล่าถึงสถานการณ์การพบศพของผู้เสียชีวิตที่ถูกสังหารโดยหลานชาย จากนั้นจึง “อธิบายเหตุ” ว่าเป็นเพราะอาการหลอนยาบ้าซึ่งปกติแล้วหลานชายไม่เคยมีพฤติกรรมแบบนี้มาก่อน จากนั้นจึงนำไปสู่ “ข้อสรุป” เกี่ยวกับการจับกุมตัวของฆาตกรได้ผ่านความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ตำรวจ การจัดวางโครงเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงถ่ายทอดลำดับเหตุการณ์ แต่ยังแสดงความเป็น เหตุ-ผล และสะท้อนระบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ซับซ้อน ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางสังคม การประกอบสร้างความจริงผ่านโครงเรื่องจึงช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจเหตุการณ์ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหายาเสพติด และกระบวนการยุติธรรม

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร		“ไอซ์” อายุ 19 ปี เป็นผู้ก่อเหตุเพราะหลอนฤทธิ์ของยาเสพติด โดยลักษณะของนายไอซ์ที่ปรากฏในเรื่องราวจะแต่งกายด้วยเสื้อแขนยาว กางเกงขาสั้น นั่งอยู่บนพื้น อยู่ในอาการหวาดกลัว
เหยื่อ		ผู้เสียชีวิต คือ ตาและยาย ถูกนำเสนอในฐานะเหยื่อที่ถูกสังหารภายในบริเวณพื้นที่บ้านของตนเอง โดยทั้งคู่ไม่เคยมีเหตุขัดข้องหมองใจกับฆาตกรมาก่อน
ตำรวจ		ตำรวจ ปรากฏตัวด้วยชุดในเครื่องแบบและนอกเครื่องแบบ ซึ่งได้เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุและใช้กระบวนการในการสืบสวน จนสามารถจับกุมตัวฆาตกรได้ในที่สุด
พยาน		ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้บอกเล่าในมุมมองของประจักษ์พยาน ที่พูดถึงการได้เผชิญหน้ากับผู้ก่อเหตุ โดยได้พูดจาด้วยภาษาถิ่น

	ยายทวด เล่าเรื่องในมุมมองของผู้อยู่ในเหตุการณ์ ได้ให้สัมภาษณ์ว่าตนไม่คาดคิดว่าจะเกิดเรื่องนี้ขึ้น และยังคงรู้สึกช็อกต่อเหตุการณ์ดังกล่าว
	แม่ เป็นผู้ที่บอกเล่าในมุมมองของผู้ปกป้องลูก ซึ่งพูดถึงภูมิหลังเกี่ยวกับพฤติกรรมของนายไอซ์ ได้ให้สัมภาษณ์ในอาการโศกเศร้า
	นายบันเทิง (ชาวบ้านผู้แจ้งความ) เล่าถึงสภาพของ ผู้ก่อเหตุที่มาหลบในบ้านของตน และยังคงเล่าถึง เหตุการณ์ก่อนที่ตนจะตัดสินใจโทรแจ้งตำรวจ โดยในการพูดจะมีลักษณะภาษาแบบไม่เป็นทางการ เป็นการเล่าในมุมมองของคนนอกที่ถูกดึงเข้ามา เกี่ยวข้อง

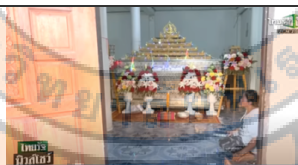
การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพ และพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งถูกนำเสนอผ่านข้อมูลส่วนตัว, ความสัมพันธ์ของตัวละคร, บทบาทของตัวละครที่ส่งผลต่อเรื่องราว ซึ่งมีลำดับของการปรากฏตัวและบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริงในข่าวนี้นี้ จะกระทำผ่าน (1.) การแต่งกาย ที่สะท้อนสถานภาพทางสังคมของตัวละครผ่านการแต่งกายแบบชนบท เรียบง่าย ไม่หรูหรา หรือ การใช้เครื่องแบบของเจ้าหน้าที่ตำรวจสื่อถึงอำนาจรัฐและความเป็นทางการ (2.) พฤติกรรมของตัวละคร เช่น การนำเสนอความขัดแย้งระหว่างภาพลักษณ์ “เด็กดี” กับพฤติกรรมรุนแรง ที่สะท้อนปัญหาการแสดงออกที่แตกต่างจากบรรทัดฐานสังคม อีกทั้งยังแสดงให้เห็นพฤติกรรมการช่วยเหลือกันในชุมชนชนบท ผ่านการรวมตัวของชาวบ้านเมื่อเกิดเหตุ และ (3.) การพูดในภาษาถิ่นและสำเนียงท้องถิ่นของตัวละคร ที่สื่อให้เห็นถึงความเป็นชุมชนซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

จาก

เวลา

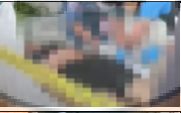
พบการนำเสนอประเด็นเรื่องเวลา ผ่านความผิดปกติของการเกิดอาชญากรรมในช่วงเวลากลางวัน ซึ่งโดยปกติมักจะเป็นเวลาที่ผู้คนดำเนินชีวิตตามปกติและควรปลอดภัย ทั้งนี้ การเผยให้เห็นถึงเวลาที่ชัดเจนในการหลบหนีและจับกุม ยังสะท้อนการทำงานอย่างรวดเร็วของชุมชนและเจ้าหน้าที่ในการประสานงานเพื่อจัดการกับเหตุการณ์ แสดงให้เห็นระบบการทำงานร่วมกันของคนในชุมชนชนบท เรื่องราวถูกนำเสนอว่าเกิดขึ้นและจบภายในวันเดียว แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
สถานที่ก่อเหตุ		บ้านในชนบท โถงกลางบ้าน หองครัว และแคร่ไม้ไผ่ สื่อถึงวิถีชีวิตชาวบ้าน และพื้นที่ส่วนรวมในครอบครัว
งานศพ		การเตรียมงานศพที่บ้าน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และสื่อถึงเหยื่อผู้เสียชีวิต
เส้นทาง การหลบหนี		ถนนลูกรังสลับคอนกรีต และระยะทางที่หลบหนี สื่อความหมายถึงการคมนาคมพื้นฐานในชนบท
บ้านที่ ฆาตกรเข้าไป ซ่อนตัว		บ้านของชาวบ้านในตำบลอื่น สื่อความหมายถึงความร่วมมือระหว่างชุมชนและเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำผิด
โรงพยาบาล กาฬสินธุ์		แสดงถึงการให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ที่ถึงแม้นายไธสงจะเป็นฆาตกร แต่ก็ควรได้รับการรักษาตัว

ด้านสถานที่ พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ที่สื่อถึงวิถีชีวิตชนบทไทย ผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น บ้านไม้ แคร่ไม้ไผ่ ถนนลูกรัง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความเรียบง่ายและความสัมพันธ์แบบเครือญาติในชุมชน การเกิดเหตุในพื้นที่บ้านซึ่งควรเป็นที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับสมาชิกในครอบครัว ยิ่งตอกย้ำความรุนแรงของเหตุการณ์ที่ทำลายพื้นที่แห่งความไว้วางใจ นอกจากนี้ การหลบหนีข้ามตำบลระยะทาง 7 กิโลเมตร ยังสะท้อนลักษณะภูมิประเทศชนบทที่มีพื้นที่กว้างและการคมนาคมที่ไม่สะดวกนัก

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ยาบ้า	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	สิ่งผิดกฎหมาย ต้นตอของเหตุการณ์ทั้งหมด
คราบเลือด	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	การถูกทำร้ายและอาการบาดเจ็บสาหัส
ศพ		ความตาย, การเสียชีวิต
โลงศพ		การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
เสียงของชาวบ้าน	เสียงในคลิป	สถานที่เกิดเหตุ, ความเป็นที่สนใจของผู้คน
เทปกันเขต		การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
เจ้าหน้าที่กู้ภัย		การจัดการกับศพ
วัน/เดือน/ปี ในภาพกล้องวงจรปิด	ข้อมูลในกล้องวงจรปิด	การบันทึกเหตุการณ์ในขณะเกิดเหตุ

ด้านสัญลักษณ์ มีการสื่อความหมายผ่านวัตถุและร่องรอยต่าง ๆ ในพื้นที่เกิดเหตุ เช่น คราบเลือดในห้องครัวและบริเวณแคร์ มิดที่ใช้ก่อเหตุ และร่องรอยการต่อสู้ ซึ่งไม่เพียงเป็นหลักฐานทางคดี แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ของความรุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ครอบครัว การพบศพบนแคร์ไม์ซึ่งปกติเป็นพื้นที่พักผ่อนและพูดคุยของสมาชิกในครอบครัว ยิ่งเน้นย้ำการทำลายความสงบสุขในครอบครัว รวมถึงการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่แสดงให้เห็นการหลบหนีของผู้ก่อเหตุ สะท้อนการผสมผสานระหว่างวิถีชีวิตดั้งเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในชุมชนชนบท

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของเหตุการณ์ โดยนำเสนอผ่าน เวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ ซึ่งสื่อสารผ่านความหมายโดยนัย ทั้งสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏในฉากยังแสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมและวิถีชีวิตแบบชนบท ที่แสดงถึงสภาพปัญหาเสียดสีในพื้นที่ชายขอบ และสื่อถึงความร่วมมือร่วมใจกันของผู้คนในชุมชน นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความรุนแรง ความตาย และการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการปรากฏของสัญลักษณ์ต่าง ๆ จะมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของตัวละครในฉาก

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

ในส่วนของพิธีกร พบการนำเสนอรหัสทางสังคมที่สื่อถึงความเป็นผู้นำเสนอข่าวมืออาชีพ ผ่านน้ำเสียง ท่าทาง และการเลือกใช้คำที่สร้างอารมณ์ร่วม เช่น การเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างผู้ก่อเหตุและเหยื่อว่าเป็น "หลานชายแท้ๆ" การใช้คำว่า "ตายคาบ้าน", "หลานทรพีคัลลิ่งยา", "ฆ่าปาดคอ" รวมถึงการใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความสะเทือนใจ สะท้อนค่านิยมเรื่องความกตัญญูและความรักในครอบครัว เช่น "ลูกคนนี้แหละค่ะ ที่หลอนยาบ้าและไล่ฟันตากับยายจนตายคาบ้าน" เพื่อเน้นความรุนแรงของเหตุการณ์ และการบรรยายสภาพศพอย่างละเอียดเพื่อสร้างความสะเทือนใจ นอกจากนี้ยังมีการเน้นย้ำประเด็นยาเสพติด สะท้อนปัญหาสังคมที่ต้องได้รับการแก้ไข การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่เพียงรายงานข้อเท็จจริง แต่ยังชี้้นำให้ผู้ชมตระหนักถึงความรุนแรงของโศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้นในครอบครัว

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

นักข่าวภาคสนาม ถูกนำเสนอผ่านรหัสทางสังคมที่แสดงความเป็นมืออาชีพ ผ่านการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ การตรวจสอบหลักฐาน และการสัมภาษณ์ แหล่งข่าวหลากหลาย โดยสวมเสื้อคลุมสีดำระบุสังกัด "ไทยรัฐนิวส์โชว์" และทำหน้าที่สำรวจ นำเสนอเรื่องราว บรรยากาศในพื้นที่ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง นักข่าวยังร่วมเดินทางกับรถตำรวจติดตามเส้นทางหลบหนีจนจับกุมผู้ก่อเหตุสำเร็จ การนำเสนอข้อเท็จจริงผ่านการสัมภาษณ์หลายฝ่ายสื่อถึงความพยายามหาความจริง และการทำงานรอบด้านเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

ตัวละครภายในเรื่อง ถูกนำเสนอผ่านรหัสทางสังคมที่สะท้อนความสัมพันธ์ และค่านิยมในสังคมไทย ผ่านการให้ปากคำของบุคคลต่างๆ เช่น ยายทวดที่เล่าถึงความไว้วางใจที่มีต่อหลาน แม่ของผู้ก่อเหตุที่พยายามอธิบายการเปลี่ยนแปลงของลูกชาย และเพื่อนบ้านที่เล่าถึงความพยายามช่วยเหลือ แต่ละมุมมองสะท้อนความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชนที่แตกต่างกัน ทำให้เห็นภาพรวมของเหตุการณ์จากหลายแง่มุม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) เป็นการมุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงผ่านมุมมองที่หลากหลาย ผ่านพิธีกร ที่ทำงานสอดคล้องกับทีมข่าวภาคสนาม ทำให้มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือผ่านรูปแบบการทำงานของสื่อมวลชน ในขณะที่มีการนำคำให้สัมภาษณ์ของพยานผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์มาเสนอประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึก และการตัดสินใจของตัวละครในฉากต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อเรื่องราว การเล่าเรื่องผ่านมุมมองที่หลากหลายนี้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นกลางในการนำเสนอ และยังสื่อถึงความใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ในหลายระดับ การผสมผสานมุมมองการเล่าเรื่องจากผู้เล่าหลายกลุ่มในลักษณะนี้ ช่วยสร้างความเข้าใจต่อเหตุการณ์ในหลายมิติ ทั้งในแง่ข้อเท็จจริง ผลกระทบทางอารมณ์ และความสัมพันธ์ทางสังคม โดยแต่ละมุมมองต่างมีบทบาทในการประกอบสร้างความจริงที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานและค่านิยมในสังคมไทย การนำเสนอผ่านมุมมองที่หลากหลายนี้ยังช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความซับซ้อนของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นในระดับครอบครัวและสังคม

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการ นำเสนอ (Convention Code)	แก่นเรื่อง : เทคนิคการตั้งชื่อข่าว, คุณค่าข่าว, การวางกรอบข่าว โครงเรื่อง : การตัดต่อ, การจัดรวมภาพ, เทคนิคการเล่าย้อนเวลา (Flashback), เสียงบรรยาย (Voice Over) ตัวละคร : การวางตำแหน่งภาพ, บทบรรยาย, การสัมภาษณ์ ฉาก : การวางตำแหน่งภาพ, เสียงของผู้คนในเหตุการณ์, ตราแสดงสังกัดสื่อ, อุปกรณ์บันทึกเสียง, Infographic มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง และภาษาที่ใช้บรรยาย, การวางกรอบข่าว, การตอบโต้กันของพิธีกร, การส่งหน้าที่ให้ทีมข่าว, การลงพื้นที่จริง, ลำดับข้อมูลของพยาน

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “หลานทรพีคลั่งยาฆ่าปาดคอตายาย” มีการตั้งชื่อโดยใช้คำภาษาที่รุนแรง ผ่งไปด้วยคุณค่าข่าวในแง่ของความแปลกหรือความผิดปกติ (Oddity or Unusual), ความเร้าอารมณ์ (Human interest or Emotion) และความขัดแย้ง (Conflict) เป็นต้น โดยใช้คำว่า “ทรพี” ที่สื่อถึงการกระทำที่ผิดกับค่านิยมความกตัญญูของสังคม และใช้คำว่า “ฆ่าปาดคอ” ที่สื่อถึงการกระทำที่โหดเหี้ยม ซึ่งเป็นเรื่องที่ผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นคนในครอบครัวที่กระทำต่อกัน

ด้านรหัสทางเทคนิค ปรากฏการนำเสนอแก่นเรื่องผ่านการเล่าเรื่องที่เน้นย้ำโศกนาฏกรรมในครอบครัว เริ่มจากการใช้ภาพและเสียงที่สร้างผลกระทบทางอารมณ์ เช่น การเปิดฉากด้วยภาพสถานที่เกิดเหตุพร้อมเสียงดนตรีประกอบที่สร้างความรู้สึกหดหู่ การใช้เทคนิคการตัดต่อที่สลับระหว่างภาพปัจจุบันกับภาพจากกล้องวงจรปิดเพื่อย้ำเตือนความ

รุนแรงของเหตุการณ์ และการใช้มุกล้อที่แสดงให้เห็นรายละเอียดของหลักฐานและ ร่องรอยการก่อเหตุ เทคนิคเหล่านี้ช่วยสร้างความสมจริงและความน่าเชื่อถือให้กับเรื่องราว ขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ร่วมกับโศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้น

ด้านรหัสขนบการนำเสนอ แก่นเรื่องถูกนำเสนอผ่านโครงสร้างการเล่าเรื่องแบบข่าว อาชญากรรมที่คุ้นเคย โดยมีการผสมผสานระหว่างการรายงานข้อเท็จจริงกับการสร้าง อารมณ์สะเทือนใจ เริ่มจากการนำเสนอผลของเหตุการณ์ที่สะเทือนขวัญ ตามด้วยการ เปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ก่อเหตุและเหยื่อที่เป็นญาติกัน การใช้คำบรรยายที่เน้นย้ำ ความขัดแย้งระหว่าง "เด็กดี" กับ "ฆาตกร" และการให้พื้นที่กับเสียงของครอบครัวและชุมชน ในการสะท้อนผลกระทบของยาเสพติด นอกจากนี้ยังเป็นการวางกรอบประเภทกรอบข่าวเชิง ลบ ที่ชี้ให้เห็นถึงการกระทำผิดของบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำผิดกฎหมายและนำมาสู่ผลลัพธ์ที่ น่าสะเทือนใจ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบ ด้านแก่นเรื่อง (Themes) พบการใช้รหัสทางเทคนิคและรหัสขนบนำเสนอ ในการประกอบ สร้างความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่สื่อมวลชนพยายามจะเน้นย้ำความน่าสนใจของ เรื่องราวผ่านคุณค่าของสังคม ตัวอย่างในกรณีข่าวนี้นี้คือประเด็นเรื่องยาเสพติด และความ เปราะบางของครอบครัว ผ่านการนำเสนอถึงภาพฆาตกรที่เคยเป็นเด็กดี แต่เกิดอาการหลอน ยาจจนได้ลงมือก่อเหตุดังกล่าวขึ้น การผสมผสานระหว่างรหัสทั้งสองประเภทนี้มีส่วนสำคัญใน การประกอบสร้างความหมายและการสื่อสารคุณค่าทางสังคมผ่านการรายงานข่าว เทคนิค การนำเสนอร่วมกับขนบการเล่าเรื่องยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าติดตาม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

ในส่วนของการเปิดเรื่อง พบว่ามีการนำเสนอรหัสทางเทคนิค ผ่านการตัด ต่อภาพและเสียง ที่สร้างผลกระทบทางอารมณ์อย่างรุนแรง โดยเริ่มด้วยภาพสถานที่ เกิดเหตุและศพของผู้เสียชีวิต ประกอบกับเสียงดนตรีที่สร้างความรู้สึกหดหู่ การใช้ มุกล้อที่แสดงรายละเอียดของบาดแผลและคราบเลือด รวมถึงการตัดต่อภาพที่ เน้นความรุนแรงของเหตุการณ์ ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏผ่านการจัดวาง โครงเรื่องแบบข่าวอาชญากรรม ที่เริ่มด้วยผลของเหตุการณ์อันสะเทือนขวัญ ตาม ด้วยการเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ก่อเหตุและเหยื่อ เพื่อสร้างความสนใจและ ความสะเทือนใจให้กับผู้ชม

ดำเนินเรื่อง

ในการดำเนินเรื่อง มีการใช้เทคนิคการเล่าแบบย้อนเหตุการณ์ (Flashback) การสลับมุมมองระหว่างพิธีกร นักข่าวภาคสนาม และแหล่งข่าว รวมถึงการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิด เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ การเชื่อมโยงโครงเรื่องใช้เทคนิคการจัดรวมภาพ เพื่อแสดงความสำคัญและลำดับเหตุการณ์ พร้อมเสียงบรรยาย (Voice Over) ของพิธีกรเป็นตัวเชื่อมเรื่อง เสียงบรรยายทำหน้าที่บอกเหตุการณ์และคาดการณ์ล่วงหน้า โดยนำเสนอภาพรวมก่อนเปิดเผยรายละเอียดผ่านภาพและบทสัมภาษณ์ รหัสชนบทการนำเสนอปรากฏในการจัดลำดับตามแบบแผนการสืบสวน ตั้งแต่รวบรวมหลักฐาน สัมภาษณ์พยาน ติดตามเส้นทางหลบหนี จนถึงการจับกุม พร้อมสอดแทรกการวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบทางสังคม

ปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง ถูกนำเสนอใช้ผ่านการตัดต่อที่ค่อย ๆ ผ่อนคลายความตึงเครียด การใช้ภาพและเสียงที่สื่อถึงการจบเรื่องราว เช่น ภาพการควบคุมตัวผู้ต้องหา และการรักษาในโรงพยาบาล ขณะที่รหัสชนบทการนำเสนอปรากฏในการสรุปสถานะปัจจุบันของคดีและการคาดการณ์ขั้นตอนทางกฎหมายที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการทิ้งท้ายด้วยข้อคิดเกี่ยวกับผลกระทบของยาเสพติดต่อครอบครัวและสังคม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงความพยายามสร้างความสนใจของผู้ชมผ่านการให้น้ำหนักกับการเปิดเรื่อง โดยเลือกเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกมาใช้ในการเปิดเรื่อง รวมถึงยังเป็นการสร้างความต่อเนื่องของเรื่องราวด้วยการสร้างลำดับเหตุการณ์ (Timeline) ผ่านการแสดงหลักฐานต่าง ๆ ด้วยเทคนิคการวางองค์ประกอบภาพ (Position of Image) และการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) ร้อยเรียงเรื่องราวผ่านการบรรยายของพิธีกร (Voice Over) ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอด เน้นย้ำ และสรุปเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละลำดับของโครงเรื่อง นอกจากนี้ยังใช้ชนบทการนำเสนอในการลำดับเรื่องราวแบบข่าวสืบสวนสอบสวน ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจต่อลำดับเหตุการณ์ และ เหตุ-ผล ของเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (นายไอซ์) ถูกนำเสนอวิธีทางเทคนิคผ่านการเลือกมุมกล้องและการตัดต่อที่สื่อถึงความขัดแย้งในตัวละคร เช่น การใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่แสดงการหลบหนี สลับกับภาพสัมภาษณ์แม่และญาติที่เล่าถึงความเป็น "เด็กดี" ของเขา การใช้เสียงบรรยายที่เน้นย้ำความขัดแย้งระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอปรากฏผ่านการสร้างภาพตัวแทนของ "เหยื่อยาเสพติด" ที่เปลี่ยนจากคนดีกลายเป็นอาชญากร การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่เพียงรายงานการกระทำผิด แต่ยังสะท้อนโศกนาฏกรรมของการสูญเสียตัวตนจากยาเสพติด

เหยื่อ

การนำเสนอภาพของเหยื่อ (ตาและยาย) พบการนำเสนอวิธีทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพ การจัดวางองค์ประกอบที่สื่อถึงความบริสุทธิ์ และความน่าเห็นใจ เช่น การใช้ภาพบ้านและแคร่ไม้ไผ่ที่แสดงถึงวิถีชีวิตเรียบง่าย การใช้มุมกล้องที่เน้นความรุนแรงของบาดแผลเพื่อสร้างความสะเทือนใจ ส่วนรหัสชนบการนำเสนอปรากฏในการสร้างภาพตัวแทนของผู้ใหญ่ที่รักและเมตตาหลาน ผ่านคำบอกเล่าของญาติที่สะท้อนความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวก่อนเกิดเหตุ

ตำรวจ

ในการนำเสนอภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบการนำเสนอวิธีทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพและการตัดต่อที่สื่อถึงความเป็นมืออาชีพ เช่น การใช้ภาพการทำงานในที่เกิดเหตุ การตรวจสอบหลักฐาน และการจับกุมผู้ต้องหา ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอปรากฏในการสร้างภาพตัวแทนของผู้พิทักษ์กฎหมาย ที่ทำงานอย่างรอบคอบและเป็นระบบ

พยาน

ในการนำเสนอภาพของพยาน ทั้งยายทวด แม่ของผู้ก่อเหตุ และเพื่อนบ้าน ปรากฏรหัสทางเทคนิคผ่านการใช้ภาพและเสียงสัมภาษณ์ที่สื่อถึงความจริงใจและความน่าเชื่อถือ ซึ่งในการให้สัมภาษณ์จะมีพยานที่พูดสำเนียงภาษาถิ่น จึงมีการขึ้นบทบรรยาย (Subtitle) เพื่ออธิบายเป็นภาษากลาง นอกจากนี้ ภาพของพยานที่ปรากฏในเรื่องราว จะเป็นภาพขนาดปานกลาง (Medium Shot) ที่สื่อให้เห็นถึงการพูดคุยในสภาวะปกติหลังจากเหตุการณ์คลี่คลาย นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพขนาดใหญ่ (Close-Up Shot) เพื่อสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึกของพยาน โดยภาพดังกล่าวจะถูกนำเสนอผ่านมุมมองในระดับสายตา (Level Shot) เพื่อสื่อถึงมุมมองโดยทั่วไป และยังเซ็นเซอร์ใบหน้าของแม่ฆาตกรเพื่อปกปิดตัวตน ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการสร้างภาพตัวแทนของสมาชิกในชุมชนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) เป็นกระบวนการสร้างสรรค์อารมณ์และทัศนคติของผู้รับชมต่อบุคคลต่างๆ ในรายการ ซึ่งดำเนินการผ่านวิธีการพรรณนาของผู้ดำเนินรายการที่ประสานไปกับการสนทนาและการให้สัมภาษณ์ของบุคคลเหล่านั้น ในขณะเดียวกัน คุณลักษณะหรือลักษณะนิสัยที่ไม่ได้รับการอธิบายผ่านเสียงพูด จะได้รับการถ่ายทอดผ่านเทคนิคการจัดวางองค์ประกอบภาพ (Composition of Image) โดยการใช้ประโยชน์จากขนาดของเฟรมภาพและมุมมองของกล้องถ่ายทำ เพื่อควบคุมและชี้นำการรับรู้ของผู้ชมเกี่ยวกับตัวละครในหน้าที่และบทบาทที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีการประยุกต์ใช้เทคนิคการแสดงข้อความบรรยาย (Subtitle) เพื่อเผยให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะในการใช้ภาษาและรูปแบบการสื่อสารของแต่ละตัวละคร ทั้งนี้ จะเห็นว่าการสร้างสรรค์ตัวละครผ่านเทคนิคการผลิตสื่อ และแนวทางการนำเสนอตามประเพณีของสื่อมวลชน มีส่วนช่วยสร้างความหมายที่มีความซับซ้อนและลึกซึ้งเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความเชื่อมโยงระหว่างตัวละครในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การนำเสนอดังกล่าวไม่เพียงแต่ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงมิติทางสังคมศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้อง ส่งผลให้ผู้รับชมสามารถเข้าใจและรับรู้เหตุการณ์ในบริบทที่มีความกว้างขวางและประกอบด้วยมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

จาก

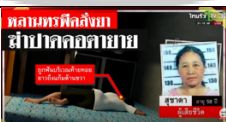
เวลา

ด้านเวลา ถูกนำเสนอผ่านเทคนิคการตัดต่อภาพและเสียง เพื่อสร้างลำดับเหตุการณ์ โดยเฉพาะการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่มีการระบุเวลาชัดเจน เพื่อชี้ให้เห็นการหลบหนีของผู้ก่อเหตุ ระบบบันทึกเวลาบนภาพกล้องแสดงถึงการจับภาพในวันที่เกิดเหตุ การถ่ายทำข่าวทั้งหมดในช่วงกลางวันสื่อความหมายว่าเรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นภายในวันเดียว

สถานที่

ด้านสถานที่ มีการใช้เทคนิคทางภาพผ่านมุมมองและองค์ประกอบที่สะท้อนบรรยากาศชนบท เช่น ภาพมุมกว้างที่แสดงบ้านไม้ แคร่ไม้ไผ่ และถนนลูกรัง รวมถึงการเคลื่อนกล้องเพื่อแสดงระยะทางหลบหนี 7 กิโลเมตร ส่วนการนำเสนอตามขนบธรรมเนียมปรากฏในการสร้างภาพชุมชนชนบทที่มีความเชื่อมโยงแบบเครือญาติ โดยนำเสนอพื้นที่บ้านซึ่งควรเป็นที่ปลอดภัย แต่กลับเป็นจุดเกิดเหตุรุนแรง

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
อินโฟกราฟิก แสดงภาพศพ		แสดงข้อมูล การแต่งกาย และระบุลักษณะบาดแผลของเหยื่อ
ตรารายการ บนเสื้อคลุม นักข่าว ภาคสนาม		แสดงให้เห็นว่านักข่าวภาคสนามภายใต้สังกัดไทยรัฐทีวี ได้ไปยังพื้นที่เกิดเหตุ

ไมโครโฟน		แสดงให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวไทยรัฐได้ข้อมูลจากคำสัมภาษณ์ของพยานโดยตรง
อินโฟกราฟิก ความสัมพันธ์		แสดงความสัมพันธ์ของฆาตกรและเหยื่อ พร้อมระบุวิธีการลงมือก่อเหตุ
มิตปลาย แหลม		แสดงให้เห็นถึงอาวุธ และจำลองเหตุการณ์ขณะที่ฆาตกรกำลังก่อเหตุ โดยเป็นภาพที่ถูกสร้างขึ้นจากเทคโนโลยีจำลองภาพเคลื่อนไหวสามมิติ
อินโฟกราฟิก แสดงแผนที่		แสดงถึงพื้นที่โดยรอบของตำบล และเส้นทางการหลบหนีของฆาตกร
เสียงชาวบ้าน	เสียงประกอบฉาก	แสดงถึงบรรยากาศของพื้นที่ชุมชน

ด้านสัญลักษณ์ พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพและการตัดต่อที่เน้นย้ำความหมายของวัตถุและร่องรอยต่าง ๆ เช่น การใช้ภาพระยะใกล้ (Close-up) กับคราบเลือดในห้องครัวและบริเวณแคร์ การใช้แสงและมุมกล้องที่เน้นมิติที่ไขก่เหตุ ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการใช้สัญลักษณ์เหล่านี้เพื่อสื่อถึงความรุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ครอบครัว โดยเฉพาะแคร์ไม่ไผ่ที่ปกติเป็นพื้นที่พักผ่อนและพูดคุย แต่กลับกลายเป็นที่พบศพ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงการทำงานของสื่อมวลชน ตั้งแต่การลงพื้นที่ การเข้าถึงข้อมูล การนำเสนอ รวมถึงเทคนิคการสร้างหลักฐานผ่านภาพจำลองสามมิติและอินโฟกราฟิก การเข้ารหัสส่วนนี้แสดงหลักฐาน "สิ่งที่ไม่ปรากฏในการบรรยาย" แต่ช่วยสรุปเรื่องราวผ่านการสื่อความหมายโดยนัย การสร้างฉากผ่านการทำงานร่วมกันของรหัสทั้งสองประเภท ไม่เพียงกำหนดบริบทเหตุการณ์ แต่ยังสร้างความหมายลึกซึ้งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลอดภัยในครอบครัวและชุมชน การผสมผสานความเรียบง่ายของชีวิตชนบทกับความรุนแรงของอาชญากรรม และการสะท้อนผลกระทบของยาเสพติดที่แทรกซึมเข้าสู่ชุมชนสงบ

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองพิธีกร ปรากฏให้เห็นทางเทคนิคผ่านการจัดวางตำแหน่งและบทบาทของพิธีกรในฐานะผู้นำเสนอหลัก โดยใช้เทคนิคการถ่ายภาพที่เน้นการปรากฏตัวในสตูดิโอที่ดูน่าเชื่อถือ การใช้น้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สร้างอารมณ์ร่วม และการเชื่อมโยงเรื่องราวผ่านการตัดต่อที่ราบรื่น ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการวางบทบาทพิธีกรเป็นผู้เล่าเรื่องที่รู้เหตุการณ์ทั้งหมด สามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างข้อเท็จจริงกับอารมณ์ความรู้สึก

ในการเล่าข่าวพิธีกรจะใช้น้ำเสียงที่สื่อถึงเหตุการณ์สะเทือนขวัญที่ชาตกรได้ลงมือโดยการเน้นเสียงที่คำบางคำ เช่น “หลานชายคนนี้แหละค่ะ ที่หลอนยาบ้าและก่อเหตุฆ่าตัวตาย” นอกจากนี้พิธีกรชายยังมีการอุทานว่า “หุย”, “ครับ” และ “อื้อหือ” เพื่อตอบโต้และแสดงความรู้สึกต่อข่าวโดยพิธีกรจะทำหน้าที่บรรยายผ่านเนื้อหาและอารมณ์ เพื่อสรุปเรื่องราวจากคำบอกเล่าของพยานแต่ละคน และนำเสนอภาพรวมทั้งเสียงที่สัมภาษณ์จากพยานในพื้นที่ในส่วนถัดมา โดยตลอดการบรรยายนั้นพิธีกรจะใช้น้ำเสียงที่ออกกรส และแสดงความรู้สึกต่อเรื่องราวที่รายงาน

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองนักข่าวภาคสนาม พบการใช้ภาพและเสียงที่สื่อถึงความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือ เช่น การถ่ายภาพที่แสดงการทำงานในพื้นที่จริง การใช้ภาพหลักฐานจากกล้องวงจรปิด และการสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่หลากหลาย ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการวางบทบาทนักข่าวเป็นผู้สืบค้นความจริง ผ่านการรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบหลักฐาน และการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ

บทบาทของนักข่าวภาคสนาม เริ่มขึ้นหลังจากพิธีกรในห้องส่งกล่าวว่า “เราได้ส่งคุณเนติเชาว์ลงพื้นที่นะคะ...” จากนั้นจะนำเสนอภาพการลงพื้นที่ โดยภาพของนักข่าวภาคสนามนั้นจะปรากฏผ่านภาพขนาดใหญ่ (Long Shot) เพื่อสื่อถึงการอยู่ท่ามกลางพื้นที่เกิดเหตุและผู้คนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังใช้ภาพขนาดกลาง (Medium Shot) ซึ่งสื่อถึงความใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลในเรื่อง โดยภาพทั้งหมดจะมี

การเคลื่อนกล้องในลักษณะของการถือกล้องถ่าย (Handheld) ซึ่งสื่อความหมายถึง การเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่นั้นและกำลังติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด

นักข่าวภาคสนามมักจะปรากฏอยู่ในภาพที่มีพยานอยู่ด้วย โดยจะปรากฏ อยู่ในฐานะผู้สังเกตการณ์ และเป็นผู้สอบถามข้อมูลหรือความรู้สึกของบุคคลที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องราว ซึ่งภาพในการทำงานของนักข่าวภาคสนาม ก็คือการสวมเสื้อคลุมที่แสดงถึงสถาบันสื่อที่ตนสังกัด และถือไมค์โครโฟนหรืออุปกรณ์บันทึกเสียง ประกอบการทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว มุมมองนี้มีลักษณะเป็นบุคคลที่สาม (Subjective Third Person) ที่พบเห็นและสัมผัสกับเหตุการณ์โดยตรง

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองตัวละครภายในเรื่อง ปรากฏวิธีทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพและ การตัดต่อที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับคำให้การของพยาน เช่น การใช้ภาพระยะใกล้ กับใบหน้าเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก การใช้เสียงสัมภาษณ์ที่ไม่มีการตัดต่อเพื่อ รักษาความต่อเนื่องของเรื่องเล่า ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการให้พื้นที่ กับเสียงของผู้เกี่ยวข้องในการเล่าประสบการณ์ตรง ทั้งขยายทอดที่อยู่ในที่เกิดเหตุ แม่ ของผู้ก่อเหตุที่สะท้อนความเปลี่ยนแปลงของลูกชาย และเพื่อนบ้านที่เห็นเหตุการณ์

การนำเสนอมุมมองของตัวละครต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวนั้น ถูกนำเสนอผ่านคำให้สัมภาษณ์โดยตรง ทำให้เห็นถึงมุมมองต่อเหตุการณ์ที่ หลากหลาย ทั้งในแง่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวอาชญากรและเหยื่อ รวมไปถึงผู้ที่ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอาชญากรและเหยื่อ แต่เป็นพลเมืองดีที่เข้ามาช่วยคลี่คลายเหตุการณ์

โดยภาพที่ปรากฏของพยาน จะอยู่ในภาพขนาดกลาง (Medium Shot) ซึ่ง สื่อถึงการให้ความสำคัญกับตัวพยานที่กำลังให้สัมภาษณ์ อีกทั้งยังเป็นการทำให้ มุมมองภาพดูเป็นปกติราวกับถูกมองด้วยสายตาของผู้ชม นอกจากนี้ในการนำเสนอ ข้อมูลของพยานยังใช้การเล่าเรื่องแบบลำดับเหตุการณ์ผ่านเทคนิคการตัดต่อ เพื่อ สร้างความเข้าใจต่อเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) เป็นการแสดงให้เห็นวิธีการนำเสนอมุมมองที่หลากหลาย ได้แก่ มุมมองของพิธีกร มุมมองของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองของตัวละครในเรื่องราว โดยในแต่ละมุมมองนั้น ก็จะมีการใช้ภาษาและวิธีในการสื่อสารที่แตกต่าง อีกทั้งยังมีแนวโน้มว่าจะถูกวางกรอบข่าวไว้ ในรูปแบบของกรอบข่าวที่เกี่ยวข้องกับมุมมองและทัศนคติ โดยทุก ๆ มุมมองจะพูดสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเป็นมุมมองเชิงลบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกำหนดความระยยะของผู้ชมกับเรื่องราวด้านเทคนิคการวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image)

ในแง่ของการเคลื่อนกล้องแบบใช้การถือกล้องถ่ายและการใช้ภาพขนาดกลาง ที่สื่อความหมายราวกับผู้ชมเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย การเข้ารหัสในส่วนนี้จะแบ่งออกเป็นรหัสทางเทคนิคที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการเล่าเรื่อง และ รหัสชนบทการนำเสนอ แสดงให้เห็น กรอบ หรือ ขนบในการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน การประกอบสร้างมุมมองการเล่าเรื่องผ่านการทำงานร่วมกันของรหัสทั้งสองประเภทนี้ ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างการรายงานข้อเท็จจริงกับการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึก การผสมผสานมุมมองที่หลากหลายช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์อย่างรอบด้าน ทั้งในแง่ของข้อเท็จจริง ผลกระทบทางอารมณ์ และบริบททางสังคม อันเป็นลักษณะสำคัญของการรายงานข่าวที่มีคุณภาพ

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ความกตัญญู, ครอบครัว, ยาเสพติด โครงเรื่อง : กระบวนการยุติธรรม, ความร่วมมือของชุมชน ตัวละคร : ยาเสพติด, ความรุนแรง, ความกตัญญู, ความยุติธรรม ฉาก : อุดมการณ์ท้องถิ่นนิยม มุมมองการเล่าเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, การควบคุมทางสังคม, ยาเสพติด

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “หลานทรพีคลั่งยา ฆ่าปาดคอตายาย” แสดงถึงโทษของยาเสพติด โดยการใช้คำว่า “คลั่งยา” ที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การลงมือสังหารตาและยายด้วยวิธีการอันโหดเหี้ยม ซึ่งใช้คำแทนตัวฆาตกรว่า “หลานทรพี” ที่สื่อความหมายถึงบุคคลที่มีความอกตัญญูด้วยความประพฤติและการกระทำอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ พบการวางกรอบข่าวตามองค์ประกอบคุณค่าข่าวในแง่ของความแปลกหรือความผิดปกติ, ความเร้าอารมณ์ และความขัดแย้ง ผ่านเทคนิคการเลือกใช้ภาษาในการตั้งชื่อเรื่อง โดยเป็นการตีกรอบให้ผู้ชมมีความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุสะเทือนขวัญครั้งนี้ว่าเกิดอะไรขึ้น ผ่านการใช้คำที่เร้าอารมณ์ แฝงไปด้วยความรุนแรง เน้นย้ำการกระทำผิดศีลธรรม และชี้ถึงความผิดอย่างชัดเจนตั้งแต่การตั้งชื่อข่าว

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) ที่ทำผ่านการตั้งชื่อและคุณค่าที่ปรากฏในเรื่องราวนี้ เกิดขึ้นอยู่ภายใต้กลไกด้านอุดมการณ์ ซึ่งเป็นกลไกในการกำหนดกรอบพฤติกรรมของผู้คนในสังคม โดยในกรณีนี้เป็นการชี้ให้เห็นถึง การที่ผู้เป็นหลานได้ลงมือสังหารตายายอย่างโหดเหี้ยม โดยมีสาเหตุมาจากการเสพยาเสพติด ขาวนี้จึงเป็นการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ เกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติดว่าสิ่งที่ทั้งกฎหมายและผิดศีลธรรม และการเล่าเรื่องในข่าวนี้นี้ก็ได้แสดงให้เห็นว่าการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นจะมีแต่ผลร้ายแรงเกิดขึ้นทั้งกับตัวเองและคนรอบข้าง การประกอบสร้างแก่นเรื่องในลักษณะนี้จึงไม่เพียงถ่ายทอดข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่ยังมีส่วนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำระบบคุณค่าและความเชื่อที่สังคมไทยยึดถือ ทั้งเรื่องความอกตัญญู การต่อต้านยาเสพติด และความสามัคคีในชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นบทบาทของสื่อมวลชนในการธำรงรักษาอุดมการณ์หลักของสังคม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

เปิดเรื่องด้วยผลของเหตุการณ์รุนแรง ด้วยการเสนอว่าพบศพของตาและยาย ที่ถูกฆ่าโดยหลานชายแท้ ๆ สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ถูกทำลาย การนำเสนอความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ควรปลอดภัยที่สุดและกระทำโดยผู้ที่ควรให้ความเคารพรัก สื่อถึงความผิดปกติที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคม อันนำไปสู่การเรียกร้องให้มีการจัดการกับสิ่งที่ผิดปกตินี้

ดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์การรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ผ่านการนำเสนอกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่และชุมชนในการติดตามจับกุมผู้ก่อเหตุ การย้อนเล่าถึงสาเหตุที่มาจากยาเสพติดผ่านคำบอกเล่าของครอบครัวและพยาน ตอกย้ำอุดมการณ์การต่อต้านยาเสพติดในฐานะตัวการที่ทำลายความสงบสุขของสังคม ขณะเดียวกัน การแสดงให้เห็นความร่วมมือของชุมชนในการแจ้งเบาะแส และช่วยจับกุมผู้ก่อเหตุ สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความสามัคคีและการพึ่งพาอาศัยกันในชุมชนชนบท

ปิดเรื่อง

การปิดเรื่องด้วยสถานะของคดีที่ผู้ต้องหาอยู่ระหว่างการรักษาตัวและรอการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม สะท้อนอุดมการณ์เรื่องกฎหมายและความยุติธรรมในสังคม การระบุว่าต้องรอให้ผู้ต้องหาเข้าการดีขึ้นก่อนแจ้งข้อกล่าวหา และต้องพิจารณาความสมัครใจในการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ สะท้อนอุดมการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนและหลักนิติธรรมที่แม้ผู้กระทำผิดก็พึงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) การเข้ารหัสทางอุดมการณ์ในโทรทัศน์ผ่านโครงเรื่องมุ่งดึงดูดผู้ชมด้วยคุณค่าทางสังคม โดยสร้างความต่อเนื่องจากการตีความเนื้อหาและแทรกบทเรียนสังคม ช่วงเปิดเรื่องชี้ให้เห็นว่าสาเหตุมาจากนายไอซ์ซึ่งเป็นมาดกรที่ฆ่าตากับยายหลังคลุ้มคลั่งยาเสพติด โดยมีการสรุปผลการจับกุมได้ภายในวันเดียว ส่วนท้ายเรื่องพิธีกรแจ้งว่านายไอซ์เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว ต้องรักษาตัวที่โรงพยาบาลก่อนดำเนินคดี

การวางโครงเรื่องที่เน้นการติดตามจับกุมแสดงประสิทธิภาพของตำรวจและกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชน โดยให้ผู้ต้องหาการรักษาตัวก่อนดำเนินคดี การจัดวางดังกล่าวไม่เพียงเล่าเหตุการณ์ แต่ยังสื่อสารอุดมการณ์ทางสังคม ในแง่ของระบบระเบียบความยุติธรรม และการรักษากฎหมาย ที่ชี้ให้เห็นว่าเมื่อมีการละเมิดบรรทัดฐาน ระบบกฎหมายและความร่วมมือของชุมชนจะเข้ามาจัดการเพื่อคืนความสงบให้สังคม

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (นายไอซ์) สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความดี-ความชั่วผ่านการนำเสนอความขัดแย้งในตัวละคร ในด้านหนึ่งเขาถูกนำเสนอผ่านภาพ "เด็กดี" ที่ "ช่วยงานบ้านงานครัว" "ไม่เคยมีปัญหา" สะท้อนอุดมการณ์เรื่องลูกที่ดีในสังคมไทย แต่ในอีกด้านหนึ่งเขาก็เป็นผู้ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมด้วยการฆ่าตายาย อันเป็นการทำลายอุดมการณ์เรื่องความกตัญญู การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่เพียงสะท้อนโศกนาฏกรรมของตัวละคร แต่ยังตอกย้ำอุดมการณ์การต่อต้านยาเสพติดในฐานะตัวการทำลายคนดีให้กลายเป็นอาชญากร

เหยื่อ

เหยื่อ (ตาและยาย) สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัวไทยผ่านการนำเสนอภาพของผู้ใหญ่ที่รักและเมตตาหลาน ให้การอุปการะเลี้ยงดู และพร้อมให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน การที่พวกเขาต้องมาเสียชีวิตด้วยน้ำมือหลาน จึงยิ่งตอกย้ำความรุนแรงของการทำลายอุดมการณ์เรื่องความกตัญญูและความเคารพผู้ใหญ่ในสังคมไทย

ตำรวจ

ตำรวจสะท้อนอุดมการณ์เรื่องอำนาจรัฐและกระบวนการยุติธรรม ผ่านการนำเสนอบทบาทในการรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย การทำงานอย่างเป็นระบบในการจับกุมผู้กระทำความผิด และการคำนึงถึงสิทธิของผู้ต้องหา สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความยุติธรรมและหลักนิติธรรมในสังคมประชาธิปไตย

พยาน

พยานทั้งหมด ได้บอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นผ่านมุมมองของตัวเอง จากคำให้สัมภาษณ์ของพยานทั้งหมด แสดงถึงกลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological State Apparatus) ซึ่งเป็นกลไกในการกำหนดกรอบพฤติกรรม จึงทำให้เกิดความพยายาม

ที่จะยับยั้งเหตุการณ์โดยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และ เจ้าของบ้านที่ฆาตกรหนีไปหลบซ่อน ซึ่งสะท้อนถึงการเป็นพลเมืองดีที่ช่วยกันดูแลสอดส่องความผิดปกติในสังคม และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ ในขณะเดียวกัน กลไกด้านอุดมการณ์ ก็เป็นสิ่งที่ทำให้แม่และยายหวดต้องสยบยอม ปลอบให้เหตุการณ์เป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมาย ถึงแม้จะมีความเชื่อลึก ๆ ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในครั้งนี้จะไม่ใช่พฤติกรรมปกติของลูกหลานก็ตาม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) ในข่าวนี้ ชี้ให้เห็นถึงกลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological State Apparatus) ที่สะท้อนผ่านการพยายามเข้าไปยับยั้งเหตุการณ์โดยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและนายบันเทิง (เจ้าของบ้านที่ฆาตกรหนีไปหลบซ่อน) อีกทั้งยังสะท้อนผ่านคำให้สัมภาษณ์ของแม่และยายหวดที่ยอมให้เป็นไปตามกลไกของกระบวนการยุติธรรม ถึงแม้ว่าลึก ๆ แล้วทั้งแม่และยายหวดจะเชื่อว่านี่ไม่ใช่นิสัยปกติของผู้ก่อเหตุ โดยเหตุการณ์อันไม่ปกติทั้งหมดในเรื่องนี้ถูกจัดการให้กลับคืนสู่ความปกติผ่านกลไกด้านการปราบปราม (Repressive State Apparatus) ซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจนั่นเอง การประกอบสร้างตัวละครในลักษณะนี้จึงไม่เพียงนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ แต่ยังสื่อสารและตอกย้ำอุดมการณ์ต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคมไทย ทั้งเรื่องครอบครัว ความยุติธรรม และความสัมพันธ์ในชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการนำเสนอตัวละครในข่าวมีส่วนในการผลิตซ้ำและธำรงรักษาระบบคุณค่า

ฉาก

เวลา

การนำเสนอภาพการก่อเหตุในช่วงเวลากลางวัน สะท้อนแนวคิดเรื่องความปลอดภัยและความเชื่อใจในครอบครัว เนื่องจากเป็นเวลาที่ผู้คนใช้ชีวิตตามปกติและควรมีความปลอดภัย เหตุรุนแรงในช่วงดังกล่าวจึงทำลายความรู้สึกปลอดภัยและความไว้วางใจระหว่างสมาชิกครอบครัว การระบุเวลาการหลบหนีและจับกุมอย่างชัดเจนแสดงให้เห็นประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่และความร่วมมือของชุมชนในการรักษาความสงบ นอกจากนี้ การที่เหตุการณ์ทั้งหมดสิ้นสุดภายในวันเดียวยังสื่อถึงประสิทธิภาพของระบบยุติธรรมและการปฏิบัติงานของตำรวจ

สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
งานศพ		ภาพชาวบ้านกำลังเตรียมงานศพ บรรยากาศเต็มไปด้วยความโศกเศร้า สื่อถึงการประกอบพิธีกรรมทาง ศาสนา แสดงถึงการเป็นที่รับรู้ เกี่ยวกับเสียชีวิตครั้งนี้ โดยมีชาวบ้าน ในชุมชนร่วมเป็นสักขีพยาน
เส้นทางทหาร หลบหนี		ภาพเส้นทางลูกรังสลับกับพื้นที่ปลูก อ้อย ที่ขาดกรับมอเตอร์ไซด์ผ่าน ชุมชนในระยะทางกว่า 7 กิโลเมตร สื่อถึงโครงสร้างทางสังคมพื้นฐานที่ ค่อนข้างทรูกันดาร ผ่านภาพความ เป็นอยู่แบบชนบท
สถานที่ จับกุม ฆาตกร		ภาพแสดงฆาตกรนั่งบนพื้นโดยมีการ เบลอใบหน้าเพื่อปกป้องความเป็น ส่วนตัวตามหลักการสื่อมวลชน บริเวณที่ฆาตกรนั่งอยู่มีเจ้าหน้าที่ ตำรวจและชาวบ้านยืนล้อมรอบ สะท้อนถึงความสำเร็จในการจับ เหตุการณ์ด้วยความร่วมมือระหว่าง เจ้าหน้าที่และชุมชนในการระงับเหตุ ครั้งนี้
โรงพยาบาล กาฬสินธุ์		ภาพการส่งตัวฆาตกรเข้ารับการ รักษาอาการทางจิตก่อนที่จะนำเข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม แสดงถึงการ คำนึงถึงหลักมนุษยธรรมในการ ดำเนินคดี

ด้านสถานที่ สะท้อนอุดมการณ์เรื่องวิถีชีวิตชนบทไทยที่พึ่งพาอาศัยกัน ผ่านการนำเสนอภาพของบ้านไม้ แคร่ไม้ไผ่ และถนนลูกรัง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ ชุมชนชนบทที่ยังรักษาความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การที่พื้นที่อันแสดงถึงความสงบ สุขและความสัมพันธ์อันดีนี้ต้องกลายเป็นสถานที่เกิดเหตุรุนแรง จึงสะท้อนการ แทรกซึมของปัญหาสังคมสมัยใหม่เข้าสู่ชุมชนดั้งเดิม โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดที่ ทำลายความสงบสุขของครอบครัวและชุมชน

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ยาบ้า	คำบรรยายของพิธีกร “ลูกคนนี้ ละคะ รอนยาบ้าแล้วไปไล่ฟันตา กับยายจนตายคา บ้าน”	สิ่งผิดกฎหมายซึ่งนำมาสู่ เหตุการณ์ที่เลวร้ายต่อทั้งผู้เสพ และคนรอบข้าง
โลงศพ		เป็นการยืนยันถึงการเสียชีวิต และการนำไปสู่การประกอบ พิธีกรรมทางศาสนา
เสียงพูด คุยของ ชาวบ้าน	เสียงประกอบ	แสดงถึงการรับรู้ต่อเหตุ ฆาตกรรมในครั้งนี้โดยชาวบ้าน ในชุมชนต่างก็ให้ความสนใจ

ด้านสัญลักษณ์ สะท้อนอุดมการณ์เรื่องความรุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ครอบครัว ผ่านการนำเสนอคราบเลือดในห้องครัวและบริเวณแคร่ มีดที่ใช้ก่อเหตุ และร่องรอยการต่อสู้ โดยเฉพาะแคร่ไม้ไผ่ซึ่งปกติเป็นพื้นที่พักผ่อนและพูดคุยของสมาชิกในครอบครัว แต่กลับ กลายเป็นที่พบศพ สะท้อนการทำลายพื้นที่แห่งความสุขและความอบอุ่นในครอบครัว ขณะเดียวกัน การปรากฏของกล้องวงจรปิดในชุมชนชนบทยังสะท้อนการผสมผสานระหว่าง วิถีชีวิตดั้งเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) ในส่วนของเวลาในเรื่องราวนั้น จากบทสรุปของการจับกุมคนร้ายได้ภายในวันเดียว เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว การเข้ารหัสผ่านสถานที่ต่าง ๆ ภายในเรื่องราว เป็นการแสดงให้เห็นถึงบริบทชีวิต รวมไปถึงสภาพแวดล้อมของผู้คน ซึ่งอยู่รายรอบเหตุการณ์ในวันที่เกิดเหตุ ซึ่งแสดงภาพความเป็นชนบท อยู่ในพื้นที่ห่างไกล สะท้อนความเป็นพื้นที่ชายขอบของสังคม โดยมีวัยรุ่นคนหนึ่งเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจนเกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมดังกล่าว ในขณะที่สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นการสะท้อนอุดมการณ์แบบท้องถิ่นนิยม โดยจะเห็นว่ามีความร่วมมือจากชาวบ้านในชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้อง ตั้งแต่การเข้าไปยับยั้งเหตุการณ์ การแจ้งตำรวจให้มาจับฆาตกร รวมไปถึงการจัดงานศพซึ่งมีชาวบ้านหลายคนมาร่วมแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียที่เกิดขึ้น

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

พบการทำงานของอุดมการณ์สื่อมวลชนในฐานะผู้กำหนดความหมายและขึ้นนำการตีความของสังคม ผ่านการเลือกประเด็นและการนำเสนอที่เน้นความรุนแรง เช่น การใช้วาทกรรม "หลานชายแท้ๆ", "ตายคาบ้าน" เพื่อตอกย้ำการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมเรื่องความกตัญญูและความสัมพันธ์ในครอบครัว รวมทั้งเชื่อมโยงกับปัญหายาเสพติดเพื่อสะท้อนผลกระทบต่อสังคม

แม้จะเป็นการเล่าเรื่องแบบบุคคลที่สาม แต่นักข่าวก็มีการใช้น้ำเสียงที่เร้าอารมณ์ในบางคำที่พูดถึง เช่น "หลานทรพีคัลยิ่งยา", "นายคนนี้แหละค่ะ", "ที่ฆ่าป่าดคอดายายจนตาย" อีกทั้งยังนำเสนอรายละเอียดที่น่าสะเทือนใจ เช่น การบรรยายสภาพศพ การหลบหนีของผู้ก่อเหตุ สร้างความรู้สึกเหมือนกำลังติดตามละครหรือภาพยนตร์ การนำเสนอเช่นนี้มีลักษณะเป็นการสะท้อนอุดมการณ์สื่อมวลชนเชิงพาณิชย์ที่ต้องนำเสนอข่าวแบบเร้าอารมณ์ดึงดูดผู้ชม นอกจากนี้พิธีกรยังเน้นว่า “แต่ครั้งนี้ทำผิดมหันต์เลยนะค่ะ จริงๆการเสพยาเสพติดก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่ถูกอยู่แล้วด้วย” เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการเน้นย้ำว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ผิดและไม่ควรกระทำ ภายใต้กรอบด้านอุดมการณ์

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม แสดงให้เห็นอุดมการณ์ความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของสื่อ ผ่านการนำเสนอข้อเท็จจริง การตรวจสอบหลักฐาน และการสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่หลากหลาย การติดตามเส้นทางหลบหนีและใช้ภาพกล้องวงจรปิดเป็นหลักฐานสะท้อนอุดมการณ์เรื่องความจริงและความยุติธรรม นักข่าวนำเสนอภายใต้อุดมการณ์ของสื่อที่ต้องเป็นกลางและให้ข้อมูลครบถ้วน ผ่านการนำเสนอคำพูดของผู้เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น แม่ผู้ก่อเหตุและชาวบ้าน รวมทั้งเล่าผ่านมุมมองที่ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ซึ่งปรากฏชัดจากเนื้อเรื่องที่นักข่าวขึ้นทำยกรกระบะค้นหาตัวฆาตกรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

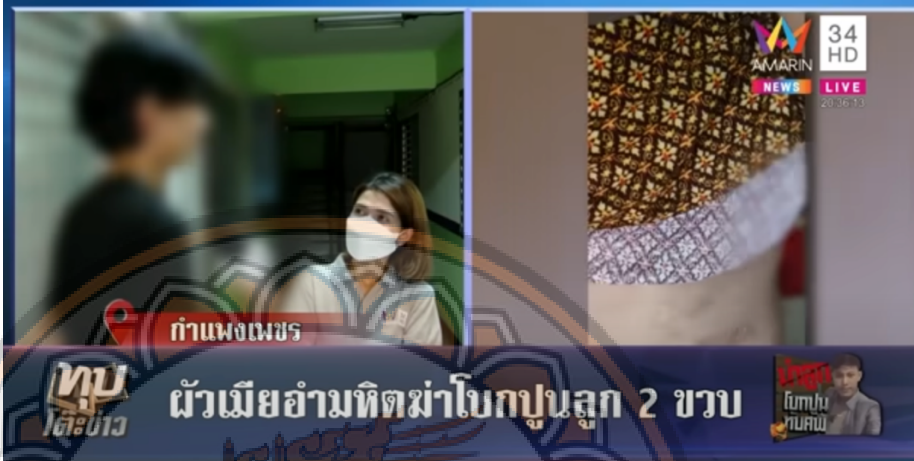
การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

แม่ของผู้ก่อเหตุ ยายทวด และเพื่อนบ้าน สะท้อนค่านิยมสังคมไทยผ่านการตีความเหตุการณ์จากมุมมองชุมชนชนบท แม่อธิบายความเป็น "เด็กดี" ของลูกก่อนติดยา ยายทวดเล่าถึงความไว้วางใจที่มีต่อหลาน และเพื่อนบ้านแสดงความเห็นอกเห็นใจซึ่งสะท้อนคุณค่าครอบครัวและการเกื้อกูลในสังคมไทย การนำเสนอหลายมุมมองแสดงความครบถ้วนของข้อมูล ทั้งมุมมองชาวบ้านที่ต้องการป้องกันเหตุร้าย กับมุมมองและยายทวดที่เศร้าโศกสับสน แสดงให้เห็นว่าสื่อมุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงโดยไม่ตัดทอนอารมณ์หรือความรู้สึก

การเข้ารหัสอุดมการณ์ทางโทรทัศน์ผ่านมุมมองการเล่าเรื่อง แสดงให้เห็นอุดมการณ์การทำงานของสื่อที่ต้องนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นกลาง แต่ในขณะเดียวกันข้อมูลที่แสดงออกมาก็มีทิศทางสอดคล้องกัน คือความเชื่อที่ว่า "เมื่อทำผิดต้องได้รับโทษ" ซึ่งเป็นผลผลิตของกลไกอุดมการณ์ที่กำหนดกรอบสังคมเรื่องสิ่งถูกผิดและการลงโทษ

ตัวอย่างที่ชัดเจนคือมุมมองของพยานที่เป็นยายทวดและแม่ ซึ่งแม้จะรู้สึกละอายใจในสิ่งที่เกิดขึ้นของผู้ก่อเหตุ แต่ก็ยอมต่อกระบวนการยุติธรรมและปล่อยให้ไปไปตามขั้นตอนกฎหมาย โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะตัวแทนรัฐจะเข้ามาจัดการต่อไป

การผสมมุมมองจากผู้เล่าหลายกลุ่มไม่เพียงสร้างความเข้าใจเหตุการณ์หลายมิติ แต่ยังช่วยผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์ทางสังคมเรื่องครอบครัว ความยุติธรรม และความสัมพันธ์ชุมชนสะท้อนบทบาทสื่อมวลชนในการรักษาระบบคุณค่าและความเชื่อของสังคม

ข่าวที่ 3			
ชื่อข่าว	ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยซื้อปูนโบกศพอำพรางนานกว่า 4 เดือน		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	AMARIN TV	รายการ	ทูปได้ข่าว
วันที่เผยแพร่	19 กันยายน พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เกิดเหตุการณ์ช่วยเหลือเด็กสองคนถูกทารุณกรรมในหอพักแห่งหนึ่ง โดยกล้องวงจรปิดบันทึกภาพเหตุการณ์ในวันที่ 9 กันยายน การสืบสวนต่อเนื่องนำไปสู่การค้นพบที่น่าสะเทือนใจว่า นอกจากเด็กสองคนที่ถูกทารุณกรรม ยังมีเด็กอีกคนหนึ่งชื่อ "น้องโมเดล" ซึ่งเป็นบุตรสาวแท้ ๆ ถูกฆาตกรรมตั้งแต่เดือนพฤษภาคม โดยบิดาและมารดาได้ร่วมกันอำพรางศพด้วยการนำร่างใส่รถยนต์คันดังกล่าวแล้วขับไปที่จังหวัดกำแพงเพชร จากนั้นฝังศพและโบทูกับไว้ที่บ้าน โดยมีหลักฐานว่ามารดาเป็นผู้ไปซื้อปูนมาเพื่อการอำพรางศพด้วยตนเอง

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยซื้อปูนโบกศพอำพรนานกว่า 4 เดือน คุณค่า/อุทาหรณ์ : ความโหดเหี้ยม, ศีลธรรม, ครอบครัว
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เริ่มจากจุดวิกฤตของเหตุการณ์ผ่านภาพจากกล้องวงจรปิดที่บ้านที่ภภาพของผู้ต้องหาในวันเกิดเหตุ ดำเนินเรื่อง : พัฒนาเหตุการณ์แบบไต่ระดับความเข้มข้น (Rising Action) โดยเริ่มจากการช่วยเหลือเด็กสองคนที่ถูกทารุณกรรม ไปสู่การค้นพบความจริงที่น่าสะเทือนใจมากขึ้นเป็นลำดับ จบเรื่อง : เล่าถึงการจับกุมผู้ต้องหาทั้งสองและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งเป็นการเปิดเผยรายละเอียดของการก่อเหตุและการอำพรางคดี และท้ายให้ผู้ชมคิดต่อ (Open-ended) โดยยังไม่เปิดเผยแรงจูงใจที่แท้จริงของการก่อเหตุ
ตัวละคร	มาตรา : นายเอ็ม (พ่อ) และ แม่ เหยื่อ : น้องโมเดล (ลูก) ตำรวจ : พลตำรวจตรีจิตต์วัฒน์ สุริยฉาย, ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 2, ตำรวจในพื้นที่ พยาน : เด็กวัย 2 ขวบ และ 4 ขวบ (ผู้รอดชีวิต), กัน จอมพลัง (ทนาย)
ฉาก	เวลา : พฤษภาคม - กันยายน พ.ศ.2566 สถานที่ : หอพักที่จังหวัดกรุงเทพ, บ้านคลองใหม่พัฒนาที่อำพรางศพ จังหวัดกำแพงเพชร สัญลักษณ์ : รถเก๋ง, อุปกรณ์ก่อสร้าง, ปูน, รอยแผล, หน่วยกู้ภัย
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : มีลักษณะการเล่าแบบรอบรู้, ทำหน้าที่เชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องเข้าด้วยกัน ผ่านวิธีการใช้ภาษาในแบบการรายงานข่าว การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : แสดงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : บอกเล่าข้อมูลส่วนตัวที่รับรู้ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าว

ข่าวนี้นำเสนอแก่นเรื่องหลักเกี่ยวกับความโหดร้ายทารุณของผู้เป็นพ่อแม่ที่กระทำต่อลูกของตนเอง สะท้อนผ่านชื่อเรื่อง "ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยชี้อปุนโบกศพอำพรนางานกว่า 4 เดือน" ที่ใช้คำแสดงความรุนแรง เช่น "ใจเหี้ยม" "โหด" เพื่อตอกย้ำความผิดปกติของพฤติกรรมที่พ่อแม่กระทำต่อลูก นอกจากนี้ยังสะท้อนคุณค่าทางสังคมเรื่องความรักความผูกพันในครอบครัวที่ถูกทำลาย และความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ที่ควรปกป้องดูแลลูก แต่กลับเป็นผู้ทำร้ายลูกเสียเอง

การเล่าเรื่องเริ่มต้นด้วยการนำเสนอจุดเปลี่ยนสำคัญคือการช่วยเหลือเด็กสองคนจากการถูกทารุณกรรม จากนั้นดำเนินเรื่องด้วยการเปิดเผยความจริงที่น่าสะเพื่อนใจเกี่ยวกับการฆาตกรรมเด็กอีกคนหนึ่ง การอำพรนางาน และการจับกุมผู้กระทำผิด โครงเรื่องมีการสร้างความตึงเครียดด้วยการค่อย ๆ เปิดเผยรายละเอียดของคดี และปิดเรื่องด้วยการทำแผนประกอบคำรับสารภาพของผู้ต้องหา โดยยังทิ้งปมปริศนาเรื่องแรงจูงใจในการก่อเหตุไว้

ตัวละครในข่าว ถูกนำเสนอในลักษณะขัดตรงข้ามระหว่างคนดีและคนร้ายอย่างชัดเจน โดยฝ่ายร้ายคือพ่อและแม่ผู้กระทำผิด ถูกนำเสนอในฐานะผู้มีจิตใจโหดเหี้ยม ไร้ความเมตตา ขณะที่ฝ่ายดีคือเจ้าหน้าที่ตำรวจและพลเมืองดีที่เข้าช่วยเหลือเด็ก ถูกนำเสนอในฐานะผู้พิทักษ์ความยุติธรรม ส่วนเด็ก ๆ ที่เป็นเหยื่อถูกนำเสนอในฐานะผู้บริสุทธิ์ที่ต้องเผชิญชะตากรรมอันเลวร้าย

การนำเสนอฉากในข่าว มีการระบุเวลาและสถานที่อย่างละเอียด โดยเฉพาะการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่แสดงให้เห็นลำดับเหตุการณ์ก่อนและหลังการหลบหนีของผู้ต้องหา นอกจากนี้ยังมีการใช้สัญลักษณ์ เช่น รถยนต์ Honda Jazz สีเทา ที่เป็นพาหนะสำคัญในการอำพรนางาน และถังน้ำที่ใส่ผสมปูนซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญในคดี สถานที่เกิดเหตุทั้งในกรุงเทพฯ และกำแพงเพชรถูกนำเสนอเพื่อแสดงให้เห็นการวางแผนและความพยายามในการปกปิดความผิด

การเล่าเรื่องในข่าวนี้ มีความซับซ้อนด้วยการผสมผสานมุมมองจากหลายฝ่าย พิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่าหลักที่เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้คำเสียงและถ้อยคำที่แสดงความตกใจและสะเพื่อนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ("โหดเหี้ยม" "น่าตกใจ") มีการสอดแทรกมุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านการสัมภาษณ์ที่ให้ข้อมูลเชิงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดี และมุมมองของผู้ต้องหาที่แสดงออกผ่านพฤติกรรมระหว่างการทำแผน การผสมผสานมุมมองเหล่านี้ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความสมจริงให้กับเรื่องราว

โดยสรุป การเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรม “ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยซ้ำ” ปูนโบกศพอำพรางนานกว่า 4 เดือน” มีการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ดังนี้

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้น พบว่าในข่าวที่เผยแพร่ผ่านรายการทูบโต้ข่าว ของช่อง AMARIN TV นั้น ผู้วิจัยพบว่าการเล่าเรื่องของข่าวนี้นี้ถูกเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทางสังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : ความโหดเหี้ยม, มนุษยธรรม, ครอบครัว โครงเรื่อง : รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น, นำเสนอลำดับเวลาของเรื่องราว, การสรุปผลของคดีความ ตัวละคร : ลักษณะทางกายภาพของตัวละคร, ข้อมูลส่วนตัว, ความสัมพันธ์ของตัวละคร, บทบาทของตัวละครที่ส่งผลต่อเรื่องราว ฉาก : หอพักที่กรุงเทพฯ, บ้านที่ใช้อำพรางศพ จังหวัดกำแพงเพชร มุมมองการเล่าเรื่อง : การทำงานของสื่อ, การเข้าถึงแหล่งข้อมูล, การเป็นส่วนหนึ่งในพื้นที่เกิดเหตุ

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วย ชื่อขุนโบทศพอำพรานานกว่า 4 เดือน” ทีมข่าวไทร์หัสทางสังคมโดยการเลือกใช้คำที่สื่อถึงความรุนแรง เช่น “ใจเหี้ยม” และ “พ่อโหด” แสดงถึงการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมที่คาดหวังให้บิดามารดาต้องปกป้องดูแลบุตร การใช้คำว่า “ยัดถุงดำ” และ “โบทศพอำพราน” ตอกย้ำความโหดเหี้ยมของการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนไว้มาก่อน นอกจากนี้ การระบุระยะเวลา “นานกว่า 4 เดือน” ยังสื่อถึงการทำผิดที่ยาวนาน แสดงถึงความไร้มนุษยธรรมของผู้กระทำผิด นอกจากนี้ ในประเด็นบทบาทหน้าที่ของบิดามารดาที่พึงมีต่อบุตร การที่มารดาเลือกปกป้องสามีแทนที่จะปกป้องบุตร (“แม่ฮึดด้วย”) แสดงถึงการละทิ้งสัญชาตญาณความเป็นแม่ที่เชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีมาแต่กำเนิด

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) คือการมุ่งนำเสนอข้อเท็จจริงขั้นพื้นฐานของเหตุการณ์ โดยมักจะเลือกนำเสนอข้อเท็จจริงที่สะท้อนคุณค่าทางสังคม ในกรณีข่าวนี้ จะเห็นถึงการนำเสนอความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยเฉพาะการใช้ความรุนแรงต่อผู้ที่อ่อนแอกว่า เช่น การทำให้เด็กตกจากการฉีดยาเข้าตา และการจับเด็กกดน้ำ ซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้มากที่สุด การนำเสนอรายละเอียดความโหดร้ายเหล่านี้เป็นการตอกย้ำการละเมิดสิทธิเด็กและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การประกอบสร้างความจริงผ่านแก่นเรื่องในระดับนี้จึงไม่เพียงรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ยังทำหน้าที่ตอกย้ำบรรทัดฐาน ค่านิยม และความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสถาบันครอบครัว การปกป้องสิทธิเด็ก และความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องของข่าวนี้เริ่มต้นด้วยการนำเสนอภาพจากกล้องวงจรปิดที่บ้านที่เกิดเหตุการณ์ในวันที่ 9-10 กันยายน โดยระบุเวลาและรายละเอียดอย่างชัดเจน เช่น “บ่าย 3 โมงครึ่ง” และ “รถ Honda Jazz สีเทา” การเปิดเรื่องในลักษณะนี้สะท้อนการประกอบสร้างความจริงผ่านการใช้หลักฐานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นรหัสทางสังคมที่ยืนยันความน่าเชื่อถือของเหตุการณ์ การระบุเวลาและรายละเอียดที่ชัดเจน แสดงถึงความพยายามในการเสนอข้อเท็จจริงที่ตรวจสอบได้

การดำเนินเรื่อง

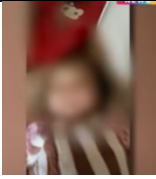
การดำเนินเรื่องมีการพัฒนาเหตุการณ์ที่สะท้อนกระบวนการทางสังคมในการค้นหาความจริง เริ่มจากการช่วยเหลือเด็กสองคนที่ถูกทารุณกรรม นำไปสู่การสืบสวนที่เปิดเผยการฆาตกรรมเด็กอีกคนหนึ่ง การเรียงลำดับเหตุการณ์ในลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานของกลไกทางสังคมในการตรวจสอบและเปิดโปงความจริงที่ถูกปิดบัง โดยเฉพาะการทำงานร่วมกันระหว่างพลเมืองดีและเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งเป็นรหัสทางสังคมที่แสดงถึงความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมในการปกป้องผู้เยาว์

การจบเรื่อง

การปิดเรื่องนำเสนอการจับกุมผู้ต้องหาและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ แม้ผู้ต้องหาจะแสดงอาการเศร้าและร้องไห้ แต่ก็ไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุของการฆาตกรรม การปิดเรื่องในลักษณะนี้สะท้อนถึงการทำงานของกระบวนการยุติธรรมในการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่บางครั้งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลที่สังคมยอมรับ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านรหัสทางสังคม ที่มุ่งเน้นไปที่จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ ซึ่งเริ่มจากการพยายามเข้าไปช่วยเหลือเด็กที่ถูกทำร้าย แต่กลับพบเงื่อนงำที่โยงไปสู่การสืบสวนเหตุฆาตกรรมภายในครอบครัว ดังนั้น การเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และปิดเรื่องในการเข้ารหัสระดับความเป็นจริงนี้ จึงสะท้อนให้เห็นระบบความสัมพันธ์และกลไกการทำงานของสังคม ทั้งในแง่ของการตรวจสอบความจริง การบังคับใช้กฎหมาย และการรักษาความยุติธรรม อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่ถึงแม้จะมีการจับกุมผู้กระทำผิดได้ แต่รากเหง้าของปัญหาอาจยังไม่ได้รับการแก้ไข

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร		นายเอ็ม (พ่อ)
	คำบรรยายของพิธีกร	แม่
เหยื่อ	คำบรรยายของพิธีกร	น้องโมเดล (ถูกฆาตกรรม)
ตำรวจ		ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 2
		พลตำรวจตรีฐิตวัฒน์ สุริยฉาย
		ตำรวจในพื้นที่เกิดเหตุ
พยาน		กัน จอมพลัง (ทนายผู้เข้ามาช่วยเหลือ)
		ลูกวัย 4 ขวบ (ผู้รอดชีวิต)
		ลูกวัย 2 ขวบ (ผู้รอดชีวิต)
	คำบรรยายของพิธีกร	พลเมืองดี (แจ้งเรื่องแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ)

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีอย่างเป็นระบบ โดยมีการระบุตัวตน บทบาท และการกระทำที่สามารถพิสูจน์ได้ ซึ่งจะมีลำดับของการปรากฏตัวและบทบาทที่แตกต่างกัน การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับนี้ จะทำผ่านการแสดงรูปพรรณสัณฐาน ที่แสดงถึงบุคลิก ลักษณะการแต่งกาย อากัปกริยา และถ้อยคำที่แสดงความคิดเห็นของตัวละครนั้น ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

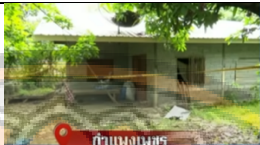
การประกอบสร้างตัวละครทั้งหมดนี้ไม่เพียงสะท้อนบทบาทและหน้าที่ทางสังคมที่แต่ละฝ่ายพึงมี แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความรับผิดชอบที่สังคมคาดหวัง โดยเฉพาะในประเด็นการปกป้องสวัสดิภาพเด็กซึ่งเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคม การนำเสนอความขัดแย้งระหว่างบทบาทที่ควรจะเป็นกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริงช่วยตั้งคำถามต่อระบบการคุ้มครองเด็กและความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในสังคมปัจจุบัน

ฉาก

เวลา

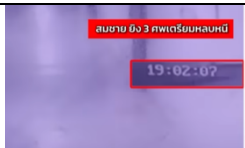
ด้านเวลา ในช่วงนี้มีการระบุช่วงเวลาชัดเจนและต่อเนื่อง เริ่มต้นจากเดือนพฤษภาคมที่เกิดการฆาตกรรม ไปจนถึงวันที่ 9-10 กันยายน พ.ศ. 2566 ที่มีการช่วยเหลือเด็ก ทั้งยังใช้การกำหนดเวลาที่แน่นอน เช่น "บ่าย 3 โมงครึ่ง" และ "เที่ยงครึ่ง" เป็นรหัสทางสังคมที่สร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นจริงให้กับเหตุการณ์ นอกจากนี้ การระบุว่าการอำพรางศพเกิดขึ้น "นานกว่า 4 เดือน" ซึ่งแสดงถึงระยะเวลาในการเกิดเหตุที่ยาวนาน

สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
หอพัก		บริเวณหน้าหอพักที่ จ.กรุงเทพฯ แสดงภาพนายเอ็มซึ่งกำลังจะขับรถเพื่อหลบหนีการจับกุม
บ้านที่ใช้อำพรางศพ จ.กำแพงเพชร		บ้านที่ใช้อำพรางศพ หมู่บ้านคลองใหม่พัฒนา จ.กำแพงเพชร

ด้านสถานที่ พบการนำเสนอรหัสทางสังคมในสองพื้นที่หลัก ได้แก่ หอพักในกรุงเทพฯ และบ้านในจังหวัดกำแพงเพชร การที่เหตุการณ์เกิดขึ้นในหอพักซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนตัวและค่อนข้างปิด เป็นรหัสทางสังคมที่สะท้อนลักษณะของความรุนแรงในครอบครัวที่มักเกิดขึ้นในพื้นที่ที่สังคมภายนอกเข้าถึงได้ยาก ส่วนการย้ายสถานที่ไปยังจังหวัดกำแพงเพชรเพื่ออำพรางศพ สะท้อนความพยายามในการหลีกเลี่ยงการตรวจสอบของสังคมและกระบวนการยุติธรรม ระยะทางระหว่างสองจังหวัดยังแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างระยะห่างระหว่างสถานที่ก่อเหตุและการอำพรางศพ

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
รถเก๋ง		รถ Honda Jazz สีเทา ที่ถูกใช้เป็นทั้งพาหนะในการขนย้ายศพและเป็นหลักฐานสำคัญจากกล้องวงจรปิด
วัน/เดือน/ปี ในภาพกล้องวงจรปิด		แสดงการบันทึกเหตุการณ์ในขณะเกิดเหตุ

เจ้าหน้าที่กู้ภัย		การจัดการกับศพและสถานที่เกิดเหตุ
อุปกรณ์ก่อสร้างและถังปูน		อุปกรณ์ก่อสร้างและปูนที่ใช้โบกทับศพ แสดงถึงการไตร่ตรองในการวางแผนอำพรางศพ
พื้นห้องน้ำ		สถานที่ซึ่งถูกคาดว่าจะถูกใช้ในการอำพรางศพด้วยการโบกปูน

ในด้านสัญลักษณ์ พบการนำเสนอรหัสทางสังคมผ่านการเน้นย้ำไปที่ภาพของรถ Honda Jazz สีเทา ซึ่งถูกใช้เป็นทั้งพาหนะในการขนย้ายศพและหลักฐานสำคัญจากกล้องวงจรปิด รถคันนี้จึงเป็นทั้งเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมและหลักฐานที่นำไปสู่การเปิดโปงคดี เช่นเดียวกับปูนที่ใช้โบกทับศพ ซึ่งเป็นรหัสทางสังคมที่สะท้อนถึงความเยือกเย็นและการไตร่ตรองในการวางแผนอำพรางคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอองค์ประกอบพื้นฐานในการทำความเข้าใจกับบริบทของเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทของกล้องวงจรปิด ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของเทคโนโลยีที่มีส่วนช่วยในการเฝ้าระวังและป้องกันอาชญากรรมในสังคมปัจจุบัน แม้จะไม่สามารถป้องกันเหตุร้ายได้โดยตรง แต่ภาพจากกล้องวงจรปิดก็เป็นหลักฐานสำคัญในการไล่เรียงลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี จนนำไปสู่การติดตามและนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาเทคโนโลยีในการรักษาความปลอดภัยและความยุติธรรมในสังคม การประกอบสร้างฉากทั้งหมดนี้ไม่เพียงช่วยในการจัดลำดับเรื่องราว แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การปกปิดอาชญากรรม และกระบวนการค้นหาความจริงในสังคมปัจจุบัน องค์ประกอบของฉากแต่ละส่วนทำหน้าที่เป็นรหัสทางสังคมที่สื่อความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ การควบคุมทางสังคม และการแสวงหาความยุติธรรม

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร แสดงให้เห็นการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านการใช้ภาษาและน้ำเสียงที่สะท้อนค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคม การใช้คำที่แสดงความรู้สึกสะเทือนใจและการประณามการกระทำผิด เช่น "น่าตกใจ" "โหดเหี้ยม" เป็นรหัสทางสังคมที่สื่อถึงการละเมิดมาตรฐานทางศีลธรรมของสังคม นอกจากนี้ การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ของพิธีกร เช่น "ทำไมแม่ถึงพยายามบอกว่าลูกโกหก" "แม่รักผิวเข้าข้างผิวหรือเปล่า" สะท้อนการตั้งข้อสงสัยต่อการละทิ้งบทบาทหน้าที่ของความเป็นมารดาที่สังคมคาดหวัง

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม มีลักษณะของการรายงานข้อเท็จจริงที่เป็นกลางและมีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอรายละเอียดการสืบสวนสอบสวนและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพเป็นรหัสทางสังคมที่สะท้อนกระบวนการค้นหาความจริงและความยุติธรรมในสังคม การอ้างอิงแหล่งข่าวที่เป็นทางการ เช่น การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูง แสดงถึงความพยายามในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลผ่านสถาบันที่สังคมยอมรับ

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

ส่วนมุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง มีความหลากหลายและสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ข้อมูลในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย การรายงานว่าผู้ต้องหายอมรับสารภาพแต่ไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุ และแสดงอาการเศร้าร่ำไห้ระหว่างการทำแผน เป็นรหัสทางสังคมที่สะท้อนความขัดแย้งระหว่างการยอมรับความผิดกับการไม่สามารถอธิบายเหตุผลที่สังคมยอมรับได้

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมอง การเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นการประกอบสร้างความจริงพื้นฐานผ่านมุมมองที่หลากหลาย และสะท้อนความซับซ้อนของความเป็นจริงทางสังคม โดยแต่ละมุมมองทำหน้าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น มุมมองพิธีกร สร้างความเข้าใจในภาพรวม มุมมองนักข่าว ภาคนามสร้างความจริงและความน่าเชื่อถือ และมุมมองของผู้เสียหายสร้างความเข้าใจในมิติมนุษยของเหตุการณ์ การประกอบสร้างมุมมองการเล่าเรื่องจากหลายแง่มุมนี้ไม่เพียงช่วยให้เรื่องราวมีความน่าสนใจและน่าติดตาม แต่ยังสะท้อนระบบความสัมพันธ์และความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ทั้งสถาบันครอบครัว สื่อมวลชน และกระบวนการยุติธรรม การผสมผสานมุมมองที่หลากหลายยังช่วยสร้างความเข้าใจต่อความซับซ้อนของปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยมุมมองเดียว การประสานมุมมองเหล่านี้เข้าด้วยกันจึงช่วยสร้างความเข้าใจที่รอบด้านต่อปรากฏการณ์ความรุนแรงในสังคม

องค์ประกอบ การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบ การเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการ นำเสนอ (Convention Code)	แก่นเรื่อง : เทคนิคการตั้งชื่อข่าว, คุณค่าข่าว, การใช้ถ้อยคำซ้ำ ๆ เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของเนื้อหา, การวางกรอบข่าว โครงเรื่อง : การตัดต่อ, การจัดรวมภาพ, การวางตำแหน่งภาพ, เสียงบรรยาย (Voice Over) ตัวละคร : การวางตำแหน่งภาพ, บทบรรยาย, การสัมภาษณ์, แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของตัวละคร ฉาก : การเคลื่อนกล้อง, เสียงของผู้คนในเหตุการณ์, ภาพจากกล้องวงจรปิด, Infographic, ลูกศรระบุตำแหน่ง มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง และภาษาที่ใช้บรรยาย, การวางกรอบข่าว, การตอบโต้กันของพิธีกร, การลงพื้นที่, ลำดับข้อมูลของพยาน

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยช้อนป้อนโบทพ้อพรางนานกว่า 4 เดือน” สื่อเลือกใช้คำที่สื่อถึงความรุนแรงและการกระทำที่ผิดศีลธรรม เช่น “ใจเหี้ยม” ซึ่งการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ต่อท้าย เป็นการเน้นย้ำความรุนแรงของเหตุการณ์ และการใช้คำว่า “พ่อโหด” เป็นการเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและเหยื่อ ซึ่งเป็นการวางกรอบข่าวที่มุ่งสร้างความขัดแย้งระหว่างบทบาทที่ควรจะเป็นกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง และแฝงไปด้วยคุณค่าข่าวในแง่ของความแปลกหรือความผิดปกติ, ความเร้าอารมณ์ และความขัดแย้ง เป็นต้น นอกจากนี้ แก่นเรื่องถูกประกอบสร้างผ่านการใช้แบบแผนการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่เป็นที่คุ้นเคยในสังคม การเลือกใช้คำที่สื่อถึงความรุนแรงและการกระทำที่ผิดศีลธรรม เช่น “ใจเหี้ยม” “พ่อโหด” เป็นขนบการนำเสนอที่มุ่งสร้างผลกระทบทางอารมณ์ และตอกย้ำการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม การเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและเหยื่อ (“พ่อ” “ลูก”) เป็นการใช้ขนบการนำเสนอที่มุ่งสร้างความขัดแย้งระหว่างบทบาทที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) พบการใช้รหัสทางเทคนิคในการประกอบสร้างความหมายหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการสะท้อนปัญหาความรุนแรงในครอบครัวผ่านการเน้นย้ำเรื่องความเป็นพ่อ-แม่ โดยการใช้เทคนิคการตัดต่อภาพและเสียงบรรยายที่เน้นความสะเทือนใจของเหตุการณ์ และการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนปัญหาในครอบครัว การผสมผสานระหว่างรหัสทางเทคนิคและรหัสขนบการนำเสนอในการประกอบสร้างแก่นเรื่องนี้ แสดงให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดข้อเท็จจริง แต่เป็นกระบวนการผลิตความหมายที่มีการวางแผนอย่างพิถีพิถัน เพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และความเข้าใจต่อเหตุการณ์ อีกทั้งยังเป็นการตอกย้ำระบบคุณค่าและความเชื่อที่สังคมยึดถือผ่านการนำเสนอข่าวอาชญากรรม

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง ใช้เทคนิคการนำเสนอภาพจากกล้องวงจรปิดที่บ้านทีกเหตุการณ์ในวันที่ 9-10 กันยายน มีการใช้เทคนิคการตัดต่อภาพที่เน้นรายละเอียดสำคัญ เช่น รถ Honda Jazz สีเทา และการเคลื่อนไหวของผู้ต้องหา ประกอบกับการใช้เสียงบรรยายของพิธีกรที่สร้างความน่าติดตาม ในส่วนของรหัสขนบการนำเสนอ การเปิดเรื่องใช้รูปแบบการนำเสนอแบบสืบสวนสอบสวน (Investigation Style) ที่เริ่มจากการพบเบาะแสสำคัญและนำไปสู่การขยายผล

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง ใช้เทคนิคการตัดต่อภาพสลับระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอดีต โดยใช้เทคนิคการการจัดวางภาพ (Juxtaposition of Image) เพื่อแสดงระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอดีต และใช้ตัวอักษรและลูกศรระบุตำแหน่งเพื่อนำข้อมูลสำคัญ นอกจากนี้ยังใช้การวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) เพื่อชวนเข้าไปยังจุดที่ต้องการเน้นย้ำพร้อมกับบรรยายอย่างสอดคล้อง การดำเนินเรื่องเป็นไปตามขนบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่ค่อย ๆ เปิดเผยความน่าสะเทือนใจ มีการสร้างจุดหักเห เมื่อพบว่าการฆาตกรรมเด็กอีกคนหนึ่งและอำพรางศพ

การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง ใช้เทคนิคการถ่ายภาพการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ การใช้มุมกล้องและแสงที่เน้นบรรยากาศที่ลึกลับของสถานที่ทำแผนประกอบคำรับสารภาพ รวมไปถึงการสื่อสารถึงอารมณ์และการแสดงออกของผู้ต้องหา ผ่านการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ก็ยังทิ้งประเด็นให้ขบคิดเกี่ยวกับสาเหตุของการก่อเหตุที่ยังไม่มีคำตอบ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการสร้างความน่าสนใจในช่วงเปิดเรื่อง การสร้างความต่อเนื่องในช่วงดำเนินเรื่อง และการสร้างปมเรื่องทิ้งท้ายไว้ให้คิดในส่วนของการปิดเรื่อง การผสมผสานระหว่างรหัสทางเทคนิคและรหัสขนบการนำเสนอโครงเรื่องนี้มีเป้าหมายในการสร้างความน่าสนใจและความน่าติดตาม ขณะเดียวกันก็สื่อสารความหมายเชิงสังคมเกี่ยวกับความยุติธรรมและการลงโทษผู้กระทำความผิด

การเลือกใช้เทคนิคและขนบการนำเสนอต่างๆ ไม่เพียงช่วยในการเล่าเรื่อง แต่ยังมีส่วนในการประกอบสร้างความเข้าใจของผู้ชมต่อปรากฏการณ์ความรุนแรงในครอบครัวและกระบวนการยุติธรรมในสังคม การประกอบสร้างโครงเรื่องในลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นว่า การนำเสนอข่าวไม่ใช่เพียงการรายงานเหตุการณ์ตามลำดับเวลา แต่เป็นกระบวนการเลือกสรรจัดวาง และนำเสนอเหตุการณ์ผ่านเทคนิคและขนบการนำเสนอที่มีการวางแผนอย่างพิถีพิถันเพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และความเข้าใจต่อเหตุการณ์ในแบบที่สื่อต้องการ รวมถึงการตอกย้ำระบบคุณค่าและความเชื่อที่สังคมยึดถือ

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (พ่อและแม่) ถูกเสนอผ่านการบรรยายของพิธีกรเกี่ยวกับพฤติกรรมทำร้ายลูก รวมทั้งภาพจากกล้องวงจรปิดที่แสดงการกระทำก่อนหลบหนี และการใช้ภาพระยะใกล้เพื่อแสดงรูปพรรณอย่างชัดเจน อีกทั้งยังใช้การนำเสนอตามขอบประเพณีสื่อปรากฏผ่านถ้อยคำและน้ำเสียงของพิธีกรที่สร้างภาพลักษณ์ผู้ร้ายไร้มนุษยธรรม การกระทำที่ผิดธรรมชาติของพ่อแม่ และพฤติกรรมเย็นชาในการปกปิดคดี เช่น "ที่น่าตกใจก็คือมันโหดเหี้ยม มันฆ่าเด็ก" หรือ "ตำรวจพยายามค้น แต่ค้นเท่าไรมันก็ไม่ยอมตอบว่าฆ่าเด็กทำไม"

เหยื่อ

เหยื่อ (เด็กที่เสียชีวิต) ถูกนำเสนอผ่านการบรรยายที่สื่อให้เห็นว่าเด็กถูกกระทำอย่างโหดเหี้ยมและไร้ทางสู้ ซึ่งเป็นการเน้นย้ำความอ่อนแอและการพึ่งพาผู้ใหญ่ และการสร้างความรู้สึกร่วมกับความทุกข์ทรมานที่เด็กได้รับ

ตำรวจ

ตำรวจ ปรากฏผ่านการถ่ายภาพในเครื่องแบบที่แสดงอำนาจและความน่าเชื่อถือ การใช้มุมกล้อง Low-angle เพื่อสร้างความรู้สึกเกรงขาม และแสงสว่างที่สื่อถึงความยุติธรรม รหัสชนบทการนำเสนอแสดงผ่านภาพตำรวจในฐานะผู้พิทักษ์ความยุติธรรม การเน้นความมุ่งมั่นในการทำงาน และการแสดงความสามารถในการสืบสวนจนคลี่คลายคดีสำเร็จ

พยาน

พยานในเรื่องราวแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ เด็กที่รอดชีวิตซึ่งนำเสนอผ่านการบรรยายของตัวละคร (กัน จอมพลัง) ที่อธิบายถึงความไร้เดียงสาของเด็กในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพ่อแม่ มีการใช้เทคนิคเบลอภาพเพื่อปกป้องตัวตนและเสียงบรรยายที่แสดงความเห็นใจต่อเด็กที่รอดมา กลุ่มที่สองคือ กัน จอมพลัง (ทนายผู้ประสานงาน) ที่เข้ามาช่วยเหลือเด็กและให้ข้อมูลสำคัญต่อคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงการสร้างความรู้สึกเชื่อมโยงระหว่างผู้ชม และตัวละครในบทบาทต่าง ๆ ผ่านเทคนิคการเลือกใช้ภาพ การจัดวางภาพ และการตัดต่อประกอบประกอบการบรรยายของพิธีกรที่ใช้ถ้อยคำและน้ำเสียงที่เร้าใจชวนให้มีความอารมณ์ร่วมและน่าติดตาม ในขณะที่ขั้นตอนการนำเสนอซึ่งเป็นที่คุ้นเคยในการรายงานข่าวอาชญากรรม คือการค่อย ๆ เปิดเผยถึงเรื่องราวภูมิหลังและการกระทำของแต่ละตัวละครที่มีผลต่อเนื้อเรื่อง

การทำงานร่วมกันของรหัสทั้งสองประเภทนี้ช่วยสร้างความเข้าใจต่อบทบาทแรงจูงใจ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครต่าง ๆ การประกอบสร้างตัวละครผ่านรหัสทั้งสองประเภทนี้ไม่เพียงช่วยในการดำเนินเรื่อง แต่ยังสะท้อนระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อบทบาทของแต่ละฝ่าย การนำเสนอในลักษณะนี้มีส่วนในการตอกย้ำค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมเกี่ยวกับความยุติธรรม ความรับผิดชอบ และการปกป้องผู้เยาว์จากความรุนแรง

ฉาก

เวลา

มิติด้านเวลา พบการใช้กราฟิกแสดงไทม์ไลน์ (Timeline) ของเหตุการณ์ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน แสดงให้เห็นถึงการย่อและสรุปความยาวนานของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังใช้เทคนิคการเน้นย้ำตัวเลข ระบุเวลาบนภาพจากกล้องวงจรปิด และเทคนิคการตัดต่อภาพที่สลับเรื่องราวไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน

ส่วนรหัสขั้นตอนการนำเสนอ นั้น ได้แสดงผ่านการลำดับเหตุการณ์แบบสืบสวนสอบสวน การเน้นจุดเวลาสำคัญที่นำไปสู่การเปิดโปงคดี และการสร้างความต่อเนื่องของเรื่องราวผ่านการระบุเวลาที่ชัดเจนโดยการแสดงหลักฐานประกอบกับการบรรยายของพิธีกร

สถานที่

มิติด้านสถานที่ พบการใช้ภาพมุมสูงแสดงที่ตั้งของหอพัก การใช้ภาพกราฟิกแสดงเส้นทางการเคลื่อนย้ายศพจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งแสดงถึงการย่อและสรุปความเข้าใจของผู้ชมที่มีต่อระยะทางที่ห่างไกล และ การใช้เทคนิคการถ่ายภาพที่สื่อถึงบรรยากาศของสถานที่เกิดเหตุ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการนำเสนอสถานที่เกิดเหตุในลักษณะที่เป็นที่คุ้นเคยในข่าวอาชญากรรม การเน้นความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว และการแสดงให้เห็นการอำพรางคดีผ่านการย้ายสถานที่

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ภาพกล้องวงจรปิด		การใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดที่สื่อถึงการเฝ้าระวังและการติดตาม
รถแก๊ง		การใช้ภาพระยะใกล้ (Close-up) กับรถ Honda Jazz สีเทา แสดงถึงการเน้นย้ำการหลบหนี
อุปกรณ์ก่อสร้าง และถังปูน		สื่อถึงการเตรียมตัวที่จะอำพรางศพ โดยมีการวางแผนและไตร่ตรองมาก่อน
พื้นห้องน้ำ		สื่อถึงสถานที่อำพรางศพ

ในส่วนของสัญลักษณ์ พบการใช้เทคนิคการถ่ายภาพที่เน้นรายละเอียดของ วัตถุพยานสำคัญ เช่น การใช้ภาพระยะใกล้ (Close-up) กับรถ Honda Jazz สีเทา การใช้แสงและมุมกล้องที่เน้นความสำคัญของปูนที่ใช้อำพรางศพ และการใช้ภาพ จากกล้องวงจรปิดที่สื่อถึงการเผ่าระวังและการติดตาม ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ แสดงผ่านการนำเสนอวัตถุพยานในลักษณะที่เป็นกุญแจสำคัญของคดี การเชื่อมโยง สัญลักษณ์ต่าง ๆ เข้ากับการกระทำผิดและการอำพราง และการใช้วัตถุพยานเพื่อยืนยันความจริงของเหตุการณ์

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบ ด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญในการสร้างความสมจริงและความ น่าเชื่อถือให้กับเรื่องราวผ่านการผสมผสานระหว่างเทคนิคการนำเสนอ ในแง่ของการเลือกใช้ ภาพ การจัดวางตำแหน่งภาพ และการใช้กราฟิกเพื่อเน้นย้ำภาพและสรุปความเข้าใจต่อ เหตุการณ์ย่อย ๆ ภายในเรื่อง อีกทั้งในส่วนของขนบการเล่าเรื่องยังช่วยให้ผู้ชมเข้าใจบริบทของ เหตุการณ์และความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในคดี นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็น ว่าการนำเสนอฉากไม่ใช่เพียงการแสดงสถานที่และเวลา แต่เป็นการสร้างความหมายที่สื่อถึง การวางแผน การปกปิด และการเปิดโปงความจริงในคดีอาชญากรรมอีกด้วย

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

แม้จะไม่ปรากฏภาพของพิธีกรในห้องส่งหรือสตูดิโอ แต่บทบาทของพิธีกรก็ ดำเนินไปอย่างลื่นไหลผ่านการบรรยาย ซึ่งทำหน้าที่ในการเล่าเรื่องแบบผู้รู้รอบด้าน เชื่อมโยงเหตุการณ์เข้าด้วยกัน ไปจนถึงการตั้งข้อสังเกตและให้ความเห็นต่อ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสื่อสารผ่านถ้อยคำและน้ำเสียง ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ แสดงผ่านการใช้น้ำเสียงที่สื่ออารมณ์ การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อพฤติกรรมของ ผู้กระทำผิด และการแสดงจุดยืนในการประณามการกระทำที่ผิดศีลธรรม ต่อตัว ละครหาตรกรภายในเรื่องราว

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

นักข่าวภาคสนาม ปรากฏผ่านการนำเสนอภาพแบบ On-location ที่สร้างความรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์ การใช้ไมโครโฟนและเสียงบรรยากาศจริงที่เพิ่มความสมจริง และการใช้การเคลื่อนกล้องแบบ Follow Shot ที่ติดตามการดำเนินประจักษ์การรับสารภาพ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการรายงานข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา การสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ และการนำเสนอหลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุ

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

การเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง พบการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การปกปิดใบหน้าสำหรับพยาน และการใช้ภาพจากกล้องวงจรปิดเพื่อยืนยันคำให้การ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการให้พื้นที่แก่เสียงของผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย การนำเสนอมุมมองที่แตกต่างต่อเหตุการณ์ และการใช้คำพูดที่สะท้อนบทบาทและสถานะทางสังคมของแต่ละฝ่าย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) เป็นการแสดงให้เห็นวิธีการนำเสนอมุมมองที่หลากหลาย ได้แก่ มุมมองของพิธีกร ที่เน้นการสร้างความน่าสนใจและสร้างความต่อเนื่องในการเล่าเรื่อง มุมมองของนักข่าวภาคสนาม เน้นการนำเสนอหลักฐานและความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุ และมุมมองของตัวละครในเรื่องราว แสดงถึงมุมมองส่วนบุคคลที่มีอารมณ์และความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยในแต่ละมุมมองนั้น ก็จะมีการใช้ภาษาและวิธีในการสื่อสารที่แตกต่างกัน แต่จะพูดสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือความเห็นเชิงลบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งก็ถือเป็นเรื่องปกติในสังคมที่เมื่อเกิดการกระทำผิดกฎหมาย ก็ต้องมีการร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการช่วยจัดการแก้ไขต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ความโหดเหี้ยม, มนุษยธรรม, ครอบครัว โครงเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, กระบวนการยุติธรรม, ความโหดเหี้ยม, มนุษยธรรม ตัวละคร : ครอบครัว, ศีลธรรม, บทบาททางสังคม, กระบวนการยุติธรรม ฉาก : ความเป็นเมือง, การแผ่ร้าวทางสังคม มุมมองการเล่าเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, บทบาททางสังคม, กระบวนการยุติธรรม

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว "ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วยชี้อุปนโยกศพอำพรนางานกว่า 4 เดือน" แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ความเป็นครอบครัวในอุดมคติกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น การใช้คำว่า "พ่อโหด" และการกล่าวถึง "แม่ฮึด" โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่มารดาเลือกที่จะ "ฮึด" หรือสมรู้ร่วมคิดกับการกระทำผิด แทนที่จะทำหน้าที่ปกป้องบุตรตามสัญชาตญาณความเป็นแม่ที่สังคมเชื่อว่ามีมาแต่กำเนิด นอกจากนี้ คุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในข่าวสะท้อนอุดมการณ์หลายประการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและระบบความเชื่อของสังคม ประการแรก คือ อุดมการณ์เกี่ยวกับสถาบันครอบครัวที่ต้องทำหน้าที่ปกป้องและดูแลสมาชิกในครอบครัว การละเมิดบทบาทหน้าที่นี้จึงถือเป็นการทำลายรากฐานสำคัญของสังคม ประการที่สอง คือ อุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมและการลงโทษทางสังคม ที่แสดงให้เห็นว่าแม่ผู้กระทำผิดจะพยายามปกปิดหรืออำพรางคดีเพียงใด ในที่สุดก็ต้องถูกเปิดเผยและได้รับการลงโทษ

นอกจากนี้ ยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะผู้พิทักษ์ศีลธรรมและความถูกต้องในสังคม การนำเสนอข่าวในลักษณะที่ประณามการกระทำผิดและเน้นย้ำความโหดร้ายของเหตุการณ์ เป็นการตอกย้ำบรรทัดฐานทางสังคมว่าการกระทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ ขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของสังคมในการแผ่ร้าวและป้องกันความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงการให้คุณค่าและการเน้นย้ำถึงความสำคัญของคุณค่าทางสังคม เช่นในกรณีข่าวนี้นี้ คือการเน้นย้ำเรื่องการปกป้องเด็กจากความรุนแรงภายในครอบครัว ซึ่งคลี่คลายได้ด้วยกลไกทางอุดมการณ์ของสังคม ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องหลายส่วนเข้ามาให้ความช่วยเหลือและคลี่คลายเหตุการณ์นี้ได้ เรื่องราวดังกล่าวไม่เพียงสะท้อนให้เห็นการทำงานของระบบความเชื่อและค่านิยมในสังคม แต่ยังเป็นการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์เหล่านี้ผ่านการนำเสนอข่าว การที่สื่อเลือกนำเสนอเหตุการณ์ในลักษณะที่เน้นความผิดปกติและการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม เป็นการยืนยันว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำที่อยู่นอกเหนือขอบเขตที่สังคมยอมรับได้ และต้องได้รับการประณามและลงโทษอย่างเหมาะสม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

เปิดเรื่องด้วยภาพจากกล้องวงจรปิดที่บ้านเกิดเหตุการณ์ในวันที่ 9-10 กันยายน สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการควบคุมและเฝ้าระวังทางสังคม (Social Surveillance) การที่สังคมสามารถติดตามและตรวจสอบพฤติกรรมของสมาชิกได้ผ่านเทคโนโลยีการเฝ้าระวัง แสดงให้เห็นว่าแม้อาชญากรรมจะเกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนตัว แต่สังคมก็มีกลไกในการตรวจสอบและนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ อุดมการณ์นี้ตอกย้ำความเชื่อที่ว่าความชั่วร้ายไม่สามารถซ่อนเร้นได้ตลอดไป

ดำเนินเรื่อง

ดำเนินเรื่องผ่านการสืบสวน ที่ค่อย ๆ เปิดเผยความจริงที่น่าสะเทือนใจ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและการแสวงหาความจริง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสืบสวนจนพบว่ามีกรฆ่าตมกรรมเด็กอีกคนหนึ่งและอำพรางศพ เป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในระบบกฎหมาย ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของพลเมืองดีในการแจ้งเบาะแสยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกในสังคมที่ต้องช่วยกันปกป้องผู้เยาว์จากความรุนแรง

ปิดเรื่อง

ปิดเรื่องด้วยการจับกุมผู้ต้องหาและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการลงโทษทางสังคมและการชดใช้ความผิด แม้ผู้ต้องหาจะแสดงอาการเศร้าและร้องไห้ แต่ก็ไม่ได้รับการให้อภัยจากสังคม เนื่องจากการกระทำผิดของพวกเขาเป็นการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมที่ร้ายแรง โดยเฉพาะการที่บิดามารดากระทำต่อบุตรของตนเอง การที่ผู้ต้องหาไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุของการฆาตกรรมยิ่งตอกย้ำว่าไม่มีเหตุผลใดที่สามารถอธิบายหรือให้อภัยการกระทำเช่นนั้นได้

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการสะท้อนคุณค่าทางสังคมในช่วงเปิดเรื่อง การสอดแทรกการวิเคราะห์เชิงสังคมในช่วงดำเนินเรื่อง และการสรุปบทเรียนทางสังคมและสร้างข้อเตือนใจในช่วงปิดเรื่อง การประกอบสร้างโครงเรื่องในระดับอุดมการณ์นี้แสดงให้เห็นการทำงานของระบบความเชื่อและค่านิยมที่สังคมใช้ในการจัดการกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน การนำเสนอเรื่องราวในลักษณะที่ความยุติธรรมมีชัยเหนือความชั่วร้าย เป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ขณะเดียวกันก็เป็นการส่งสารถึงสังคมว่าการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคม โดยเฉพาะการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก จะต้องได้รับการลงโทษอย่างสาสม

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (พ่อและแม่) สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทและความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อสถาบันครอบครัว การนำเสนอให้เห็นการละเมิดบทบาทหน้าที่ของความเป็นบิดามารดาที่กระทำการรุนแรงต่อบุตร เป็นการตอกย้ำความผิดปกติที่ขัดต่อธรรมชาติและสัญชาตญาณของการเป็นพ่อแม่ โดยเฉพาะการที่มารดาร่วมมือในการปกปิดอาชญากรรมแทนที่จะปกป้องบุตร สะท้อนการละทิ้งบทบาทที่สังคมเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด การนำเสนอในลักษณะนี้เป็นการตอกย้ำว่าการละเมิดบทบาทหน้าที่ของครอบครัวเป็นการทำทลายรากฐานสำคัญของสังคมที่ไม่อาจยอมรับได้

เหยื่อ

เหยื่อ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความบริสุทธิ์และความเปราะบางของเด็ก ที่ต้องได้รับการปกป้องจากสังคม การนำเสนอรายละเอียดความทุกข์ทรมานที่เด็กได้รับ ในการถูกฆาตกรรม เป็นการตอกย้ำความรุนแรงที่ขัดต่อมโนธรรมสำนึกของสังคม และเป็นการเรียกร้องให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการปกป้องคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ

ตำรวจ

ตำรวจ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจรัฐและกระบวนการยุติธรรม การนำเสนอภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทุ่มเทในการสืบสวนจนสามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ เป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย แสดงให้เห็นว่าสังคมมีกลไกในการปกป้องผู้บริสุทธิ์และนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะพยายามปกปิดหรืออำพรางคดีเพียงใด

พยาน

พยาน สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกในสังคม การที่พลเมืองดีกล้าออกมาแจ้งเบาะแสและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคดี แสดงให้เห็นว่าการปกป้องสวัสดิภาพของเด็กไม่ใช่หน้าที่ของครอบครัวหรือเจ้าหน้าที่รัฐเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในสังคมที่ต้องช่วยกันเฝ้าระวังและป้องกันความรุนแรง

การเข้ารหัสอุดมการณ์ทางโทรทัศน์ผ่านตัวละครมุ่งสร้างความผูกพันต่อเรื่องราวโดยการนำเสนอบทบาทและการกระทำของตัวละคร ผ่านการเชื่อมโยงพฤติกรรมในอดีต การเปรียบเทียบค่านิยมที่สังคมต้องการกับการกระทำจริงของตัวละคร และการสะท้อนความเชื่อมั่นต่อหน้าที่ทางสังคมของเจ้าหน้าที่และประชาชน ซึ่งเชื่อมโยงกับกลไกอุดมการณ์ที่เสริมสร้างบทบาทและความรับผิดชอบที่สังคมคาดหวัง การนำเสนอความขัดแย้งระหว่างการทำผิดศีลธรรมกับการรักษาความยุติธรรมเป็นการผลิตซ้ำแนวคิดที่ว่าสังคมต้องมีกลไกควบคุมและลงโทษพฤติกรรมที่ผิดปกติเพื่อรักษาความสงบและศีลธรรมของสังคม

จาก

เวลา

ด้านเวลา สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการควบคุมทางสังคมและการไม่สามารถหลีกเลี่ยงความผิดได้ตลอดไป การระบุช่วงเวลาตั้งแต่การฆาตกรรมในเดือนพฤษภาคมจนถึงการจับกุมในเดือนกันยายน เป็นการแสดงให้เห็นว่าแม้ผู้กระทำผิดจะพยายามปกปิดความผิดเป็นเวลานาน แต่ในที่สุดความจริงก็ต้องปรากฏ การระบุเวลาที่ชัดเจนในแต่ละเหตุการณ์ เช่น "บ่าย 3 โมงครึ่ง" "เที่ยงครึ่ง" ยังเป็นการตอกย้ำความแม่นยำของกระบวนการยุติธรรมในการติดตามและเชื่อมโยงหลักฐานเพื่อนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

สถานที่

ด้านสถานที่ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นเมือง รวมถึงกลไกการเฝ้าระวังทางสังคม การเกิดเหตุในหอพักซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนตัวสะท้อนลักษณะของความรุนแรงในครอบครัวที่มักเกิดในพื้นที่ปิด แต่การที่สังคมสามารถล่วงรู้และเข้าไปจัดการกับความรุนแรงได้ผ่านกลไกการเฝ้าระวัง เช่น กล้องวงจรปิด และการแจ้งเบาะแสของพลเมืองดี แสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นพื้นที่ส่วนตัว แต่สังคมก็มีสิทธิและหน้าที่ในการเข้าไปตรวจสอบเมื่อเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน การย้ายสถานที่จากกรุงเทพฯ ไปกำแพงเพชรเพื่ออำพรางศยยังสะท้อนความพยายามในการหนีการตรวจสอบของสังคม แต่ก็หนีการติดตามของกระบวนการยุติธรรมไม่ได้

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
กล้องวงจรปิด	คำบรรยายของพิธีกร	อุดมการณ์การเฝ้าระวัง (Surveillance ideology) สะท้อนให้เห็นว่าเทคโนโลยีการเฝ้าระวังเป็นเครื่องมือสำคัญของสังคมใน

		การควบคุมและติดตามพฤติกรรมที่ เบี่ยงเบน
รถเก๋ง		รถ Honda Jazz สีเทาที่ใช้ในการขนย้าย ศพไม่เพียงเป็นพาหนะในการก่อ อาชญากรรม แต่ยังเป็นหลักฐานสำคัญที่ นำไปสู่การเปิดโปงคดีผ่านภาพจากกล้อง วงจรปิด
อุปกรณ์อำ พรางศพ		เป็นทั้งเครื่องมือในการอำพรางคดีและ หลักฐานที่ยืนยันเจตนาในการปกปิด ความผิด สะท้อนให้เห็นว่าความพยายาม ในการปกปิดความผิดยิ่งเป็นการตอกย้ำ ความร้ายแรงของการกระทำ

ด้านสัญลักษณ์ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจและการควบคุมทาง
สังคม เช่น รถ Honda Jazz สีเทาที่ใช้ในการขนย้ายศพไม่เพียงเป็นพาหนะในการ
ก่ออาชญากรรม แต่ยังเป็นหลักฐานสำคัญที่นำไปสู่การเปิดโปงคดีผ่านภาพจาก
กล้องวงจรปิด สะท้อนให้เห็นว่าเทคโนโลยีการเฝ้าระวังเป็นเครื่องมือสำคัญของ
สังคมในการควบคุมและติดตามพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เช่นเดียวกับปูนที่ใช้โบกทับ
ศพ ซึ่งเป็นทั้งเครื่องมือในการอำพรางคดีและหลักฐานที่ยืนยันเจตนาในการปกปิด
ความผิด สะท้อนให้เห็นว่าความพยายามในการปกปิดความผิดยิ่งเป็นการตอกย้ำ
ความร้ายแรงของการกระทำ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก
(Setting) แสดงบทบาทสำคัญของกล้องวงจรปิด ซึ่งสะท้อนแนวความคิดการเฝ้าระวังและความ
ทันสมัยของเมือง แม้เหตุการณ์ผ่านไปหลายเดือนก็ยังสืบสวนได้จากหลักฐานดิจิทัล การ
ทำงานมืออาชีพอันสะท้อนอุดมการณ์เครื่องจักรปราบปรามของรัฐ

ทั้งนี้ จะเห็นว่า พื้นที่ เวลา และสัญลักษณ์ในฉากไม่ใช่เพียงองค์ประกอบทาง
กายภาพ แต่เป็นเวทีการต่อสู้ระหว่าง การปกปิดความผิดกับกลไกตรวจสอบสังคม การ
นำเสนอดังกล่าวเสริมสร้างความเชื่อที่ว่าสังคมต้องมีระบบเฝ้าระวังและควบคุมที่มี
ประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกพื้นที่และเวลา

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะผู้พิทักษ์ศีลธรรมและความถูกต้องในสังคม การใช้น้ำเสียงและถ้อยคำที่แสดงความสะเทือนใจและการประณามการกระทำผิด เช่น "น่าตกใจ" "โหดเหี้ยม" เป็นการตอกย้ำบรรทัดฐานทางสังคมว่าการกระทำรุนแรงต่อเด็กเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ เช่น "ทำไมแม่ถึงพยายามบอกว่าลูกโกหก" "แม่รักผิวเข้าข้างผิวหรือเปล่า" สะท้อนการทำหน้าที่ของสื่อในการกระตุ้นให้สังคมตั้งคำถามต่อการละทิ้งบทบาทหน้าที่ของความเป็นมารดา

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

การเล่าเรื่องโดยนักข่าวภาคสนาม สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม การรายงานข้อเท็จจริงและรายละเอียดการสืบสวนสอบสวนอย่างตรงไปตรงมา เป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย การนำเสนอภาพการจับกุมและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพเป็นการยืนยันว่าผู้กระทำผิดต้องได้รับการลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะพยายามปกปิดหรืออำพรางคดีเพียงใด

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความรับผิดชอบในสังคม การให้พื้นที่แก่เสียงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการอธิบายการสืบสวนและจับกุม เป็นการตอกย้ำอำนาจรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อย ขณะที่การนำเสนอคำให้การของพยานแสดงให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันอาชญากรรม ส่วนการที่ผู้ต้องหาไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุของการก่อเหตุแม้จะแสดงอาการเศร้าและร้องไห้ สะท้อนว่าไม่มีเหตุผลใดที่สังคมจะยอมรับการใช้ความรุนแรงต่อเด็กได้

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้าน มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นว่ามุมมองที่เกิดขึ้นภายในเรื่องราวของ ชาวอาเซียนกรรม ล้วนแล้วแต่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันและอยู่ในกรอบอุดมการณ์ของ สังคมหลายประเภท เช่น อุดมการณ์มนุษยธรรม ที่ทุกคนพยายามจะช่วยเหลือเด็กที่ยังรอด ชีวิต และมีส่วนช่วยในการติดตามจับขาดกร โดยในการพยายามสืบสวนและติดตามตัว ขาดกรนั้น ก็สะท้อนอุดมการณ์ของกระบวนการยุติธรรม และอุดมการณ์สื่อมวลชน ที่ ทำงานสอดประสานกันเพื่อรักษาความปกติของสังคม จะเห็นได้ว่าการนำเสนอข่าวไม่ใช่เพียง การรายงานเหตุการณ์ แต่เป็นพื้นที่ของการผลิตซ้ำและต่อยอดระบบความเชื่อและค่านิยมที่ สังคมยึดถือ การนำเสนอผ่านมุมมองที่หลากหลายช่วยสร้างความชอบธรรมให้กับ การตรวจสอบพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน ขณะเดียวกันก็เป็นการกระตุ้นให้สังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมกันปกป้องผู้เยาว์จากความรุนแรงในทุกรูปแบบ

ข่าวที่ 4			
ชื่อข่าว	แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิงสาวตกปลา ผัวโหดทำยกขาช่วย คนรุ่มแฉยับ		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	ข่าวช่อง 8	รายการ	ลุยชนข่าว
วันที่เผยแพร่	8 ตุลาคม พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เกิดเหตุฆาตกรรมที่ทำเรือปากน้ำหมู่บ้านกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีเจ้าหน้าที่พบศพนางเพชรรัตน์ (คุณมด) ถูกยิงเสียชีวิตด้วยปืนลูกซองขณะกำลังตกปลา บริเวณกหุและท้ายทอยสถานที่เกิดเหตุอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 4 กิโลเมตร ทางครอบครัวผู้ตายเชื่อว่าเป็นการยิงผิดตัว โดยคนร้ายอาจตั้งใจฆ่าสามีแต่พลาดไปยิงภรรยาแทน ปัจจุบันตำรวจยังไม่สามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ แต่มีความคืบหน้าในการสืบสวนจากหลักฐานและคำให้การของเพื่อนบ้าน

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : ปัญหาอาชญากรรมในสังคม, ผลกระทบของอาชญากรรม คุณค่าข่าว: ความรุนแรง, ความมีเงื่อนไข
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : นำเสนอการพบศพหญิงสาวถูกยิงเสียชีวิตขณะตกปลา ดำเนินเรื่อง : มีการคลี่คลายเรื่องราวผ่านการสืบสวนของตำรวจ การจำลองเหตุการณ์ และการสัมภาษณ์พยาน โดยมีการสร้างความน่าสงสัย ความซับซ้อนของคดีผ่านหลักฐานต่าง ๆ จบเรื่อง : จบลงด้วยความไม่แน่ชัดของคดี แต่มีการชี้ไปที่สามีของผู้ตายในฐานะผู้ต้องสงสัย ซึ่งเป็นการเปิดประเด็นให้ผู้ชมคิดต่อและติดตามคดีต่อไป
ตัวละคร	ฆาตกร : - เหยื่อ : นางเพชรรัตน์ (คุณมด) ตำรวจ : พลตำรวจตรีอรุณพล และทีมสืบสวน พยาน : สามี (นายเอกลักษณ์), เพื่อนบ้าน (นายเลิศ) และผู้ใหญ่บ้าน, ยุพดี (น้ำ)
ฉาก	เวลา : เกิดเหตุในเวลาากลางคืน สถานที่ : ท่าเรือปากน้ำหมู่บ้านกลาง สัญลักษณ์ : รอยเท้าในโคลน
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : นำเสนอเรื่องราวในลักษณะการวิเคราะห์และตั้งข้อสงสัย มีการเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ ของเรื่องราว การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : นำเสนอข้อเท็จจริงจากพื้นที่ การสืบค้นหลักฐาน และการสัมภาษณ์พยาน การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : แต่ละฝ่ายให้ข้อมูลที่สะท้อนมุมมองและผลประโยชน์ของตนเอง โดยเฉพาะการให้ข้อมูลที่ส่อไปในทางลบเกี่ยวกับสามีผู้ตาย

วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าว

แก่นเรื่องหลักของข่าวนี้ นำเสนอประเด็นความซับซ้อนของคดีฆาตกรรมในชนบท ที่ผสมผสานระหว่างความน่าสยดสยองของผู้เสียชีวิตกับความน่าสงสัยในตัวสามี โดยสะท้อนคุณค่าทางสังคมหลายประการ ได้แก่ ความยุติธรรม ความรักในครอบครัว และความเหลื่อมล้ำทางสังคม นอกจากนี้ยังแฝงนัยของการตั้งคำถามต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลใกล้ชิดผู้เสียชีวิต รวมถึงประเด็นของการกระทำผิดกฎหมายในชุมชนที่เชื่อมโยงกับยาเสพติดและการลักขโมย

การเปิดเรื่อง เริ่มด้วยการนำเสนอเหตุการณ์ฆาตกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ห่างไกล โดยใช้คำว่า "คดีฆาตกรรมสะเทือนขวัญ" เพื่อดึงดูดความสนใจ การดำเนินเรื่องมีการคลี่คลายประเด็นต่าง ๆ ผ่านการสืบสวนของตำรวจ การจำลองเหตุการณ์ และการสัมภาษณ์พยานแวดล้อม โดยเฉพาะการค้นพบรอยเท้าตองสงสัยที่เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของเรื่อง การปิดเรื่องยังคงทิ้งประเด็นความสงสัยไว้โดยเฉพาะบทบาทของสามีผู้เสียชีวิต สะท้อนลักษณะของการเล่าเรื่องแบบเปิด ซึ่งผู้ชมสามารถตีความและติดตามคดีต่อได้

การนำเสนอตัวละครในข่าว สื่อได้สร้างมิติที่ซับซ้อน โดยเฉพาะในส่วนของเหยื่อ (นางเพชรรัตน์) ที่ถูกนำเสนอในฐานะผู้หญิงที่มีชีวิตน่าสยดสยองถูกทอดทิ้ง และต้องทิ้งลูกไว้เป็นกำพรว้า ในขณะที่สามี (นายเอกลักษณ์) ถูกนำเสนอในลักษณะที่มีความคลุมเครือ มีทั้งภาพของผู้สูญเสียภรรยาและผู้ตองสงสัยในคดี ส่วนตำรวจถูกนำเสนอในฐานะผู้ค้นหาความจริง มีการแสดงให้เห็นกระบวนการสืบสวนอย่างละเอียด ในขณะที่พยานแวดล้อมอย่างเพื่อนบ้านและผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่เปิดเผยข้อมูลที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง

ฉากหลักของเรื่อง คือ พื้นที่ชนบทห่างไกลในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะบริเวณท่าเรือปากน้ำและเขาน้ำริมคลอง ซึ่งมีลักษณะพิเศษคือต้องเดินทางด้วยเรือใช้เวลา 30-40 นาที สะท้อนความห่างไกลและความยากลำบากในการเข้าถึง เวลาที่เกิดเหตุในยามค่ำคืนเพิ่มความน่าสยดสยองให้กับคดี และการพบรอยเท้าในพื้นที่โคลนเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่เชื่อมโยงไปสู่การคลี่คลายคดี

การเล่าเรื่องมีการผสมผสานมุมมองหลากหลาย โดยพิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องหลัก มีการตั้งคำถามและวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง นักข่าวภาคสนามนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์และการจำลองเหตุการณ์ ขณะที่ตัวละครในเรื่องแต่ละคนให้มุมมองที่แตกต่างกัน ทำให้เรื่องมีความซับซ้อนและน่าติดตาม การเล่าเรื่องมีลักษณะแบบหลายมุมมอง ที่ช่วยให้ผู้ชมเห็นภาพรวมของคดีจากหลายแง่มุม

โดยสรุป การเล่าเรื่องของชาวอาชญากรรม “แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิงสาวตกปลา ผัวโง่ทำ
ยักขาช่วย คนรุ่มแฉยับ” มีการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่น
เรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง
3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)
และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ดังนี้

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้น พบว่าในข่าวที่เผยแพร่ผ่านรายการลุยชนข่าว ของช่องข่าว
ช่อง 8 นั้น ผู้วิจัยพบว่าการเล่าเรื่องของข่าวนี้นี้ถูกเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับ
ความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน
(Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ
(Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทาง
อุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทางสังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : ครอบครัว, ความยุติธรรม, ศีลธรรม, ความสัมพันธ์ในชุมชน โครงเรื่อง : การพูด, การแสดงออก, การปฏิสัมพันธ์ ตัวละคร : การแสดงออกทางอารมณ์, ภาษากาย, บทบาททางสังคม ฉาก : สภาพแวดล้อมทางกายภาพ, เสียงธรรมชาติ, วัตถุและสิ่งของ มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง, ภาษากาย, การ อธิบายเหตุการณ์ด้วยภาษาชาวบ้าน

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว "แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิงสาวตกปลา ผัวโหดทำยักขาช่วย คนรุ่มแฉยับ" สะท้อนรหัสทางสังคมหลายประการ คำว่า "แกะรอยเท้า" และ "ล่าฆาตกร" แสดงความเชื่อในกระบวนการค้นหาความจริงผ่านหลักฐานกายภาพ การเรียกเหยื่อว่า "สาวตกปลา" สะท้อนภาพผู้หญิงชนบทที่ใช้ชีวิตเรียบง่าย ส่วน "ผัวโหดทำยักขาช่วย" และ "คนรุ่มแฉยับ" แสดงกลไกควบคุมสังคมผ่านการวิจารณ์และเปิดโปงพฤติกรรมน่าสงสัย การเข้ารหัสนี้ไม่เพียงบอกเหตุการณ์ แต่สะท้อนการตัดสินทางศีลธรรมของสังคม การระบุสถานที่ "ท่าเรือปากน้ำหมู่บ้านกลาง" สื่อถึงบริบทชุมชนชนบทและความห่างไกลจากเมือง

ด้านคุณค่าทางสังคม การสร้างความเป็นจริงปรากฏผ่านคุณค่าเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว ซึ่งเน้นย้ำประวัติผู้เสียชีวิตที่ "ถูกแม่ทิ้งตั้งแต่เยาว์" และผลกระทบที่ "ลูกสาวกลายเป็นเด็กกำพร้า" การเข้ารหัสนี้สื่อความสำคัญของครอบครัวสมบูรณ์ในสังคมไทย และแสดงว่าการสูญเสียสมาชิกครอบครัวไม่เพียงเป็นโศกนาฏกรรมส่วนตัว แต่เป็นการทำลายโครงสร้างสังคม

นอกจากนี้ยังมีการสร้างความเป็นจริงผ่านคุณค่าความยุติธรรมและศีลธรรม โดยที่เพื่อนบ้านและผู้ใหญ่บ้านกล่าวถึง "ลักขโมยกุ้ง" และ "เกี่ยวข้งยาเสพติด" เป็นการเข้ารหัสที่สื่อการละเมิดบรรทัดฐานศีลธรรมและกฎหมาย นำไปสู่การตั้งคำถามความน่าเชื่อถือของตัวละครและความซับซ้อนของคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงพื้นฐานที่ปรากฏในข่าว ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางของเรื่องราว อย่างเช่นในข่าวนี้ ได้แก่การนำเสนอประเด็น การเสียชีวิตอย่างปริศนาของเจ้าของนากุ้ง ซึ่งถูกยิงในพื้นที่ของตนเองและไม่พบเบาะแสของฆาตกร ในขณะที่การนำเสนอมุ่งไปที่การตั้งข้อสงสัยต่อสามีของเธอ โดยข่าวนี้แสดงให้เห็นคุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในหลายมิติ ได้แก่ ด้านครอบครัว สะท้อนผ่านภาพแม่ที่พลัดพรากจากลูกและประวัติการถูกทอดทิ้ง ด้านความยุติธรรม แสดงผ่านการเรียกร้องความจริงจากญาติ ด้านศีลธรรม สะท้อนผ่านประเด็นการลักขโมยกุ้งและยาเสพติด และด้านความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชน ที่แสดงผ่านระบบการนิโทษและการควบคุมทางสังคม

ทั้งหมดนี้สะท้อนระบบคุณค่าและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมชนบทไทยได้อย่างชัดเจน โดยสรุป แก่นเรื่องของข่าวนี้นี้แสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมที่ซับซ้อน สะท้อนทั้งระบบคุณค่า ความเชื่อ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ดำรงอยู่ในสังคมชนบทไทย ผ่านการสร้างความหมายในระดับความเป็นจริงที่ผู้ชมสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้จากประสบการณ์ร่วมทางสังคม

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง แสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมที่สะท้อนความคาดหวังของสังคมต่อกระบวนการจัดการกับอาชญากรรม โดยเริ่มต้นด้วยการรายงานการแจ้งเหตุและการเดินทางไปตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การลำดับเหตุการณ์เช่นนี้สื่อถึงระบบการทำงานที่เป็นขั้นตอนและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ นอกจากนี้ การบรรยายสภาพที่ "ถูกคนร้ายใช้อาวุธปืนลูกซองยิงเข้าที่บริเวณกกหูและท้ายทอย" เป็นการเข้ารหัสที่สื่อถึงความรุนแรงของเหตุการณ์และความผิดปกติที่เกิดขึ้นในสังคม

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง เกิดขึ้นผ่านการนำเสนอขั้นตอนการสืบสวนที่เป็นระบบ โดยเฉพาะการค้นพบหลักฐานสำคัญอย่าง "รอยเท้าต้องสงสัย" ที่นำไปสู่การขยายขอบเขตการสืบสวน การสอบปากคำพยานที่เปิดเผยมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของสามผู้ตายในเรื่อง "การลักขโมยกุญแจ" และ "การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด" เป็นการเข้ารหัสที่สะท้อนการละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมและกฎหมาย อีกทั้งยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชนผ่านบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการให้ข้อมูล

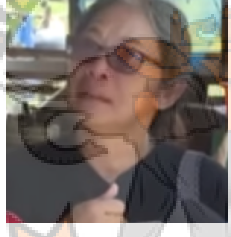
การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง แสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมที่ซับซ้อน โดยเฉพาะการนำเสนอประเด็นความน่าสงสารของผู้เสียชีวิตที่ "เคยถูमारดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์" และผลกระทบต่อ "ลูกสาวทั้งสองคนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า" เป็นการเข้ารหัสที่สื่อถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัวในสังคมไทย ขณะเดียวกัน การที่ "เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยได้" แต่ "กำลังเร่งดำเนินการสืบสวนสอบสวน" เป็นการเข้ารหัสที่สะท้อนความคาดหวังของสังคมต่อกระบวนการยุติธรรมและการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงผ่านลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเปิดเรื่องจากการกล่าวถึงการเกิดเหตุฆาตกรรมที่ภรรยาเจ้าของนาุ้ง ซึ่งถูกยิงจนเสียชีวิตอย่างมีเงื่อนงำ จากนั้นจึงเป็นการดำเนินเรื่อง เพื่อนำเสนอถึงเบาะแสและเงื่อนงำของเหตุการณ์โดยมุ่งเป้าสันนิฐานอย่างไม่มีเป็นทางการไปที่สามีของผู้ตาย และในช่วงปิดเรื่อง เป็นการนำเสนอข้อเรียกร้องให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ตายเพราะเธอมีชีวิตที่น่าสงสารมาโดยตลอด ซึ่งในส่วนปิดท้ายก็ยังต้องติดตามผลของคดีผ่านการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกันต่อไป โครงเรื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นลำดับชั้นของอำนาจและบทบาทของแต่ละฝ่ายในการร่วมสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ โดยสรุป โครงเรื่องของข่าวนี้ได้ประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านรหัสทางสังคมที่หลากหลาย ทั้งในแง่ของวิถีชีวิต ระบบความสัมพันธ์ การควบคุมทางสังคม และความคาดหวังของชุมชน การเรียงร้อยเหตุการณ์ผ่านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ของตัวละครต่าง ๆ ไม่เพียงนำเสนอข้อเท็จจริงของคดี แต่ยังสะท้อนให้เห็นโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนชนบทไทย

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏตัวฆาตกร แต่จะมีการตั้งข้อสงสัยแก่นายเอกลักษณะสามีของเหยื่อ เนื่องด้วยมีพฤติกรรมที่เคยติดยาเสพติด โดยมีคำบอกเล่าของพยานเป็นหลักฐานสนับสนุน
เหยื่อ		สะท้อนภาพผู้หญิงชนบทผ่านการแต่งกายเรียบง่ายและการทำมาหากิน มีการสร้างภาพผู้หญิงที่ต่อสู้ชีวิต การเสียชีวิตจึงไม่เพียงเป็นการสูญเสีย แต่ยังส่งผลให้เกิดวัฏจักรของการทอดทิ้งในครอบครัว
ตำรวจ		ถูกนำเสนอผ่านการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการ การตรวจสอบหลักฐาน การสอบปากคำ และการจำลองเหตุการณ์

พยาน		นายเอกลักษณ์ (สามีของเหยื่อที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัย) ถูกนำเสนออย่างขัดแย้ง ด้านหนึ่งแสดงความเศร้าโศก แต่อีกด้านถูกชุมชนมองว่ามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งลักขโมยและยาเสพติด
		นายเลิศ (เพื่อนบ้าน) ให้ข้อมูลเชิงลบเกี่ยวกับพฤติกรรมการลักขโมยของสามีผู้ตาย
ถูกกล่าวถึงโดยพรีกอร์		ผู้ใหญ่บ้าน เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดของนายเอกลักษณ์
		คุณยุพดี (ญาติของผู้ตาย) ผ่านการเรียกร้องความยุติธรรมและการแสดงความสงสัยต่อสามีผู้ตาย การใช้ภาษาและน้ำเสียงในการสื่อสารสะท้อนความคาดหวังของสังคมต่อความรับผิดชอบในครอบครัวและการลงโทษผู้กระทำผิด

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมผ่านการนำเสนอลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมที่สังเกตได้ เพื่อสร้างความรู้สึกลึกซึ้งเชื่อมโยงกับตัวละครผ่านการนำเสนอข้อมูลส่วนตัวและภูมิหลัง ในขณะที่ใช้การนำเสนอเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เพื่อแสดงให้เห็นถึงบทบาทของตัวละครที่มีต่อเรื่องราวเรื่องราว การนำเสนอตัวละครแต่ละประเภทมีการสอดแทรกค่านิยม ความเชื่อ และอคติทางสังคมที่มีต่อคนกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งข้อสงสัยแก่สามีที่มีภูมิหลังเป็นคนไม่น่าไว้วางใจ การให้ความเห็นในเชิงลบเกี่ยวกับตัวสามีที่บอกเล่าโดยคนในชุมชน และการนำเสนอภูมิหลังที่น่าสงสารของเหยื่อซึ่งมีความแร้นแค้นมาตั้งแต่ยังเด็ก การนำเสนอในลักษณะนี้มีส่วนในการตอกย้ำถึงความสะเทือนใจต่อเรื่องที่เกิดขึ้น และชวนให้เกิดความสงสัยต่อเจตนาหรือปมของเรื่องราวที่ยังไม่คลี่คลาย

จาก

เวลา

ด้านเวลา พบการนำเสนอวิธีทางสังคมผ่านการระบุสาเหตุการเกิดขึ้นใน ยามค้าคืน การเข้ารหัสในลักษณะนี้สื่อถึงความเปราะบางด้านความปลอดภัยใน พื้นที่ชนบทห่างไกล โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ทัศนวิสัยจำกัดและการเข้าถึงความ ช่วยเหลือทำได้ยากลำบาก นอกจากนี้ การระบุระยะเวลาการเดินทางที่ "ใช้เวลา ประมาณ 30-40 นาที" ยังเป็นการเข้ารหัสที่สื่อถึงความห่างไกลและการเข้าถึงที่ ยากลำบากของพื้นที่เกิดเหตุ

สถานที่

สถานที่	ภาพปรากฏ	การสื่อความหมาย
ท่าเรือปากน้ำ หมู่บ้านกลาง		ตั้งอยู่ห่างจากศาลา อเนกประสงค์ในเขตเมือง ประมาณ 4 กิโลเมตร ต้องใช้ เรือในการเดินทาง 30-40 นาที สะท้อนความห่างไกลและการ เข้าถึงที่ยากลำบาก
ชน้ำ		ที่เกิดเหตุตั้งอยู่ติดคลอง แสดง ถึงลักษณะที่อยู่อาศัยแบบ ชนบทริมน้ำ
บ่อกัก		ถูกกล่าวถึงในฐานะที่มาของ ความขัดแย้งสะท้อนวิถีการทำ มาหากินของคนในชุมชน

ในด้านสถานที่ พบการระบุชื่อเรียกของสถานที่ เช่น "ท่าเรือปากน้ำหมู่บ้านกลาง" และ "ขนำที่ตั้งติดคลอง" ซึ่งสื่อถึงวิถีชนบทและความห่างไกลจากความเจริญ การระบุระยะ "4 กิโลเมตร" จากศาลาอเนกประสงค์และการเดินทางด้วยเรือ แสดงข้อจำกัดการเข้าถึงบริการรัฐและความเหลื่อมล้ำระหว่างเมือง-ชนบท การพบ "รอยเท้าต้องสงสัย" ในระยะ "190 เมตร" และ "400 เมตร" จากจุดเกิดเหตุ ยังสะท้อนลักษณะชุมชนชนบทที่สมาชิกรู้จักและเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ศพ		สื่อถึงการเสียชีวิต และเหตุฆาตกรรม
รอยเท้าในโคลน		เป็นทั้งหลักฐานทางคดีและสัญลักษณ์ของร่องรอยการกระทำผิด
น้ำและคลอง		เป็นทั้งแหล่งทำมาหากินและอุปสรรคในการเข้าถึงพื้นที่
ขนำ		ความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายและความยากจน
บ่อกึ่ง		เป็นทั้งแหล่งอาหารและที่มาของความขัดแย้งในชุมชน
เทพกั้นเขต		แสดงถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เจ้าหน้าที่ กู้ภัย		แสดงถึงการจัดการกับศพของผู้ตาย
-----------------------	---	--------------------------------

ด้านสัญลักษณ์ ถูกนำเสนอผ่านองค์ประกอบซึ่งอยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ เช่น "ขน้า" แทนความยากจนและวิถีชีวิตเรียบง่าย "คลอง" สื่อถึงการพึ่งพาธรรมชาติ และ "นาทุ่ง" แสดงการประกอบอาชีพในชุมชน การใช้สัญลักษณ์เหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนสภาพความเป็นอยู่ แต่ยังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนกับสภาพแวดล้อมในชุมชนชนบท

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอข้อมูลเชิงกายภาพที่ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจบริบทเหตุการณ์ สัญลักษณ์ในฉากทำหน้าที่เป็นเบาะแสสำคัญ เช่น บ่อเลี้ยงกุ้ง ขน้า หรือคลองสัจจกร ที่แสดงถึงความเป็นชนบทและความห่างไกลซึ่งอาจทำให้การสืบสวนเป็นไปได้ยาก การเน้นเวลากลางคืนยิ่งเพิ่มความท้าทายในการหาเบาะแส แต่การนำเสนอสัญลักษณ์ชี้ให้เห็นว่ายังมีเบาะแสสำหรับการทำงานของตำรวจ การสร้างฉากไม่เพียงกำหนดบริบทเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนความหมายทางสังคม โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับความเปราะบางของชีวิตชนบท ความห่างไกลที่ส่งผลต่อการรักษาพยาบาล และระบบชุมชนที่มีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ฉากในข่าวจึงเป็นมากกว่าสถานที่และเวลาเกิดเหตุ แต่เป็นพื้นที่สื่อความหมายทางสังคมที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ การควบคุมทางสังคม และความไม่ปลอดภัยของพื้นที่ชนบท

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

การเล่าเรื่องของพิธีกรสะท้อนการเข้ารหัสทางสังคมผ่านภาษาและน้ำเสียง ที่แสดงความตึงเครียดและความผิดธรรมดา เช่น การใช้คำว่า "อันนี้แปลกมากนะฮะ" และการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ต่อเนื่อง เช่น "แล้วคนยังมันไม่อยู่แถวนั้นได้ยังไงอะ" รูปแบบการเข้ารหัสนี้แสดงบทบาทสื่อมวลชนในการตรวจสอบและสร้างข้อสงสัยต่อเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ การใช้คำลงท้าย "นะฮะ" และ "ครับ" อย่างสม่ำเสมอยังเป็นสัญญาณที่บ่งบอกถึงสภาพและความเป็นทางการในการนำเสนอข่าว

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม การประกอบสร้างความเป็นจริง ปรากฏผ่านการบรรยายสภาพแวดล้อมและการจำลองเหตุการณ์อย่างละเอียด เช่น การอธิบายเส้นทางการเดินทาง ระยะห่างระหว่างจุดต่างๆ และการจำลองท่าทางการอัมพฤกษ์ของสามิผู้เสียชีวิต การเข้ารหัสในลักษณะนี้สื่อถึงความพยายามในการสืบค้นความจริงและการทำให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการใช้ภาพและการสาธิตประกอบการรายงาน ซึ่งสะท้อนวิธีการทำงานของสื่อมวลชนในการนำเสนอความจริงผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง การประกอบสร้างความเป็นจริงปรากฏผ่านการให้ปากคำและความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างคำให้การของสามิผู้เสียชีวิตที่ปฏิเสธการมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี กับคำให้การของเพื่อนบ้านและผู้ใหญ่บ้านที่กล่าวถึงพฤติกรรมการลักขโมยและการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นอกจากนี้ คำให้การของคุณยุพดี น้ำของผู้เสียชีวิต ที่ระบุว่า "คนที่รู้ดีที่สุดต้องเป็นหลานเขย" เป็นการเข้ารหัสที่สื่อถึงความไม่ไว้วางใจและความสงสัยที่มีต่อสามิผู้เสียชีวิต

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงการเข้ารหัสทางสังคมที่ซับซ้อน โดยแต่ละมุมมองไม่เพียงนำเสนอข้อเท็จจริง แต่ยังสื่อถึงความสัมพันธ์เชิงของชุมชน อารมณ์ ความรู้สึก และความมีเงื่อนไขบางอย่าง การผสมผสานมุมมองเหล่านี้สร้างภาพรวมของเหตุการณ์ที่สะท้อนความซับซ้อนของความสัมพันธ์ทางสังคมและการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่แตกต่างกันไปตามบริบทและสถานะของผู้เล่าเรื่อง การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่ามุมมองการเล่าเรื่องในข่าวเป็นพื้นที่ของการต่อรองความหมายและการสร้างความเข้าใจต่อความเป็นจริงทางสังคม การที่แต่ละฝ่ายมีมุมมองและวิธีการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันยังสะท้อนความหลากหลายของการตีความและการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ในสังคม

องค์ประกอบ การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบ การเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการ นำเสนอ (Convention Code)	แก่นเรื่อง : ชื่อเรื่อง, คุณค่าข่าว, การวางกรอบข่าว โครงเรื่อง : การลำดับภาพ, การตัดต่อ, การจัด รวมภาพ, การวางตำแหน่งภาพ, การจำลอง เหตุการณ์, เสียงบรรยาย (Voice Over) ตัวละคร : การใช้มุมกล้อง, การเลือกช่วงเวลาใน การแสดงอารมณ์, การสัมภาษณ์, การนำเสนอสามี ในฐานะผู้ต้องสงสัย, การให้น้ำหนักกับคำให้การ ของพยาน ฉาก : การเคลื่อนกล้อง, การจัดแสง, เสียงของ ผู้คนในเหตุการณ์, อินโฟกราฟิก มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียงและภาษาที่ใช้ บรรยาย, การวางกรอบข่าว, การสัมภาษณ์, การ ตอบโต้กันของพิธีกร, การรายงานจากพื้นที่จริง

แก่นเรื่อง

จากข้อข่าว “แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิ่งสาวตกปลา ผัวโชว์ท่ายกขาช่วย คนรุ่มแฉยับ” พบการใช้ภาษาที่เน้นความลึกลับและมีปริศนาผ่านคำว่า “แกะรอยเท้าล่าฆาตกร” ซึ่งสื่อความหมายถึงสถานะของคดีที่ยังตามจับตัวฆาตกรไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีการใช้คำที่เน้นไปทางการสร้างกรอบข่าวว่าผู้เป็นสามีคือผู้ต้องสงสัย โดยมีคำว่า “ผัว” และ “คนรุ่มแฉยับ” ซึ่งสื่อให้เห็นการมุ่งเป้าว่ามีปมของเหตุการณ์ชี้ไปที่ตัวละครสามี โดยอาศัยคุณค่าข่าวด้านความแปลก ความเร้าอารมณ์ และความมีเงื่อนงำ อีกทั้งยังใช้การวางกรอบข่าวเชิงคุณค่าข่าวในการสนับสนุนแก่นเรื่องของข่าวนี้อย่างชัดเจน

การนำเสนอแก่นเรื่องเริ่มต้นด้วยการใช้เทคนิคการผลิตที่สร้างความน่าสนใจและดึงดูดผู้ชม โดยเฉพาะการใช้ดนตรีประกอบที่มีจังหวะเร้าใจเมื่อพูดถึง “คดีฆาตกรรมสะเทือนขวัญ” การเลือกใช้เสียงดนตรีที่สร้างความตื่นเต้นและความระทึกขณะพิธีกรกล่าวถึงรายละเอียดของการฆาตกรรม เช่น “ถูกยิงด้วยปืนลูกซอง” ช่วยเน้นย้ำความรุนแรงของ

เหตุการณ์ นอกจากนี้ การตัดต่อภาพสลับระหว่างภาพรวมของสถานที่เกิดเหตุกับภาพขนาดใหญ่ (Close-up) ของจุดสำคัญ เช่น รอยเท้าต้องสงสัย หรือการแสดงออกทางอารมณ์ของผู้เกี่ยวข้อง ช่วยสร้างความซับซ้อนและมิติให้กับเรื่องราว

ในส่วนของการห้สขบการนำเสนอ ข่าวนี้อใช้รูปแบบการรายงานข่าวอาชญากรรมแบบสืบสวนสอบสวน ที่มีลักษณะเฉพาะในการนำเสนอผ่านคุณค่าข่าวในแง่ของความแปลก ความมีเงื่อนงำ และเรื่องเร้าความสนใจ เริ่มจากการพาดหัวข่าวที่เน้นความผิดปกติและความรุนแรงของเหตุการณ์ ตามด้วยการค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลและหลักฐานใหม่ที่น่าไปสู่การตั้งข้อสงสัยต่อผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของสามผู้เสียชีวิตที่ "ลักขโมยกุ้ง" และ "เกี่ยวข้องกับยาเสพติด" ซึ่งเป็นขบวนการนำเสนอที่พบได้บ่อยในข่าวอาชญากรรมที่ต้องการสร้างความสงสัยและชวนติดตาม

คุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในข่าว ถูกนำเสนอผ่านการผสมผสานระหว่างรหัสทางเทคนิคและขบวนการนำเสนอ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ซึ่งเห็นได้จากการใช้เทคนิคการถ่ายภาพและการตัดต่อที่เน้นความรู้สึกสะเทือนใจเมื่อนำเสนอประวัติของผู้เสียชีวิตที่ "ถูกแม่ทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์" และผลกระทบต่อ "ลูกสาวที่ต้องกำพร้า" การเลือกใช้ดนตรีที่สื่อถึงความโศกเศร้าประกอบการนำเสนอประเด็นเหล่านี้ช่วยตอกย้ำความสำคัญของความสมบูรณ์ในครอบครัวตามค่านิยมของสังคมไทย

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นวิธีการที่สื่อเลือกนำเสนอเพื่อเน้นย้ำประเด็นต่าง ๆ ผ่านการใช้รหัสทางเทคนิค และรหัสขบวนการนำเสนอในการประกอบสร้างความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่สื่อมวลชนพยายามเน้นย้ำความน่าสนใจของเรื่องราวด้วยคุณค่าของสังคมบางประการ อย่างในกรณีข่าวนี้นี้ คือ ประเด็นเรื่องความเปราะบางของชีวิตในชนบท ที่ภรรยาเจ้าของนาุ้งถูกฆาตกรรมอย่างปริศนา การผสมผสานระหว่างรหัสทั้งสองประเภทนี้มีส่วนสำคัญในการประกอบสร้างความหมายและการสื่อสารคุณค่าทางสังคมผ่านการรายงานข่าว การใช้เทคนิคการนำเสนอร่วมกับขบวนการเล่าเรื่องยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าติดตามให้กับข่าว ขณะเดียวกันก็สะท้อนและผลิตซ้ำความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมและความปลอดภัยในสังคม

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

ในการเปิดเรื่อง ปรากฏการใช้ภาพมุมกว้าง ของสถานที่เกิดเหตุที่แสดงให้เห็นความห่างไกลและความทุรกันดารของพื้นที่ ประกอบกับการใช้ดนตรีที่สร้างความระทึกขณะพิธีกรเกริ่นนำเรื่อง การตัดต่อภาพสลับระหว่างภาพรวมของสถานที่กับภาพ ขนาดใกล้ของจุดสำคัญช่วยปูพื้นฐานให้ผู้ชมเข้าใจบริบทของเหตุการณ์ ในด้านรหัสชนบนการนำเสนอ มีการใช้รูปแบบการรายงานข่าวด่วนที่เน้นความเร่งด่วน และความผิดปกติของเหตุการณ์ผ่านการใช้คำว่า "คดีฆาตกรรมสะเทือนขวัญ" และการรายงานรายละเอียดการเสียชีวิตในทันที

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง ถูกแสดงให้เห็นผ่านการจัดลำดับการนำเสนอที่สร้างความน่าติดตาม มีการใช้เทคนิคการตัดต่อแบบต่อเนื่อง (Continuous Editing) เพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์และหลักฐานต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการสลับภาพระหว่าง การจำลองเหตุการณ์กับการสัมภาษณ์พยาน การใช้กล้องติดตาม (Following Shot) ในการแสดงการสืบสวนของตำรวจช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกับการค้นหาความจริง ส่วนรหัสชนบนการนำเสนอใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน ที่ค่อยๆ เปิดเผยข้อมูลใหม่ เช่น การค้นพบรอยเท้า การให้ปากคำของพยาน และข้อมูลพฤติกรรมของสามผู้เสียชีวิต เพื่อสร้างความซับซ้อนและความน่าติดตามให้กับเรื่อง

การปิดเรื่อง

ในการปิดเรื่อง พบการใช้ภาพและเสียง ที่สื่อถึงความโศกเศร้าและความไม่สมบูรณ์ของการคลี่คลายคดี การใช้ภาพใบหน้าญาติผู้เสียชีวิตที่แสดงความเศร้าโศก สร้างความสะเทือนใจ และช่วยตอกย้ำผลกระทบของเหตุการณ์ต่อครอบครัวและชุมชน ในด้านรหัสชนบนการนำเสนอ มีการใช้รูปแบบการจบแบบเปิด (Open-ended) ที่ทิ้งประเด็นความสงสัยและข้อสันนิษฐานต่างๆ ไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ชมติดตามความคืบหน้าของคดีต่อไป

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคในการสร้างความสนใจ การคงไว้ซึ่งความต่อเนื่องของเรื่องราว และการสรุปอย่างมีเงื่อนไขชวนให้สงสัย โดยใช้เทคนิคการตัดต่อผสมผสานระหว่างบทสัมภาษณ์ของตัวละครที่เกี่ยวข้อง และการนำเสนอวัตถุพยานที่อยู่ในเหตุการณ์ โดยร้อยเรียงโครงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกันด้วยเทคนิคการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Images) ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และลำดับของเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังใช้การบรรยายของพิธีกร (Voice Over) เพื่อทำหน้าที่เชื่อมต่อส่วนประกอบทั้งหมดของโครงเรื่องเข้าด้วยกันผ่านการอธิบาย เน้นย้ำ และสร้างความมีเงื่อนไขด้วยการปิดเรื่องแบบปลายเปิด (Open End) โครงเรื่องดังกล่าว แสดงให้เห็นลักษณะของการรายงานข่าวอาชญากรรมร่วมสมัยที่มุ่งสร้างความน่าสนใจควบคู่ไปกับการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ

ตัวละคร

เหยื่อ

เหยื่อ (นางเพชรรัตน์) ถูกนำเสนอผ่านเทคนิคการถ่ายภาพที่เน้นความน่าสงสาร เช่น ภาพศพในชุดวอร์มที่แสดงความเรียบง่าย การใช้แสงและมุมกล้องสร้างบรรยากาศหม่นหมองร่วมกับประวัติ "ถูกแม่ทอดทิ้ง" และผลกระทบต่อ "ลูกกำพร้า" ในด้านการนำเสนอ มีการสร้างภาพผู้เสียหายเป็นบุคคลบริสุทธิ์ที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง ซึ่งเป็นรูปแบบที่พบเห็นได้ทั่วไปในข่าวอาชญากรรม

ฆาตกร

แม้จะไม่ปรากฏตัวละครฆาตกร แต่มีการนำเสนอที่เน้นน้ำหนักไปทางข้อสันนิษฐานว่า นายเอกลักษณ์ สามีผู้ตาย โดยการเข้ารหัสทางเทคนิคผ่านการเลือกมุมกล้องและการตัดต่อที่สร้างความน่าสงสัย เช่น การซูมภาพใบหน้าขณะให้สัมภาษณ์ การแสดงท่าทางที่ไม่น่าเชื่อถือผ่านการจำลองเหตุการณ์ ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอได้สร้างภาพของสามีที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย ผ่านการเปิดเผยประวัติด้านลบทั้งเรื่อง การลักขโมยและการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้ผู้ชมเกิดความเคลือบแคลงในความบริสุทธิ์ของตัวละครนี้

ตำราจ

เจ้าหน้าที่ตำรวจ รหัสทางเทคนิคใช้มุมกล้องที่สื่อความน่าเชื่อถือและความเป็นทางการ เช่น การถ่ายภาพการสืบสวนและเก็บหลักฐานในระยะปานกลาง (Medium Shot) แสดงความเป็นมืออาชีพในการทำงาน กล้องติดตามขณะสืบสวน สร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมกับกระบวนการค้นหาความจริง ด้านรหัสขนบการนำเสนอ สร้างภาพตัวแทนตำรวจเป็นผู้พิทักษ์กฎหมายและผู้แสวงหาความจริง

พยาน

สามิผู้เสียชีวิต (นายเอกลักษณ์) มีสถานะกำกวมระหว่างผู้สูญเสียและผู้ต้องสงสัย การใช้เทคนิคการถ่ายทำปรากฏผ่านมุมกล้องและแสงที่สร้างความคลุมเครือ เช่น ภาพ Close-up แสดงความเศร้าสลับกับมุมกล้องที่สื่อความน่าสงสัย โดยเฉพาะฉากจำลองการอุ้มศพภรรยา การนำเสนอสร้างภาพซับซ้อนที่ผสมระหว่างสามิผู้สูญเสียกับผู้ต้องสงสัยที่มีประวัติ "ลักขโมย" และ "ยาเสพติด"

พยานในคดีประกอบด้วยเพื่อนบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และญาติผู้เสียชีวิต เทคนิคการถ่ายใช้การจัดองค์ประกอบภาพและเสียงเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เช่น มุมกล้องระดับสายตาในการสัมภาษณ์ที่สื่อความเท่าเทียมและจริงจัง การตัดต่อเน้นน้ำเสียงและท่าทางที่แสดงความมั่นใจในข้อมูล การนำเสนอสร้างภาพพยานเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ช่วยไขคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงการสร้างความรู้สึกและการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของตัวละครแต่ละประเภท โดยสื่อใช้การเข้ารหัสทางเทคนิคด้วยเสียงบรรยายของพิธีกรประกอบเสียงสัมภาษณ์ และใช้เทคนิคการวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) ด้วยขนาดภาพ การเคลื่อนกล้อง และมุมกล้อง เพื่อสื่อความหมายถึงรูปลักษณ์ภายนอก การแสดงออกทางอารมณ์ และความใกล้ชิดต่อเรื่องราวของตัวละคร การประกอบสร้างตัวละครเหล่านี้ไม่เพียงสร้างความน่าสนใจ แต่ยังสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจและบทบาททางสังคม โดยเฉพาะการนำเสนอภาพตัวแทนของแต่ละฝ่ายที่กำหนดทิศทางการรับรู้ของผู้ชม การนำเสนอตัวละครยังสะท้อนการทำงานของอำนาจในสังคม ทั้งอำนาจรัฐผ่านตำรวจ อำนาจชุมชนผ่านพยาน และความรู้ อำนาจของผู้ตกเป็นเหยื่อ ทำให้ผู้ชมเข้าใจความซับซ้อนของปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้อย่างรอบด้าน

ฉาก

เวลา

ด้านเวลา พบการใช้รหัสทางเทคนิคที่ถูกนำเสนอผ่านการใช้แสงและการถ่ายภาพที่สื่อถึงบรรยากาศยามค่ำคืน การใช้แสงน้อยและเงาที่ทอดยาวช่วยสร้างความรู้สึกลึกลับและอันตราย โดยเฉพาะในฉากการจำลองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดต่อภาพสลับระหว่างเวลากลางวันที่มีการสืบสวนกับภาพจำลองเหตุการณ์ในเวลากลางคืนช่วยสร้างความเข้าใจถึงลำดับเวลาและความซับซ้อนของคดี ในส่วนของรหัสขนบการนำเสนอ การเน้นย้ำว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นในยามวิกาล เป็นการสื่อถึงความเสี่ยงและความเปราะบางด้านความปลอดภัยในพื้นที่ห่างไกล

สถานที่

ด้านสถานที่ พบการใช้รหัสทางเทคนิคที่แสดงผ่านการใช้มุมกล้องที่หลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงพื้นที่ การใช้ภาพมุมสูง (Bird's Eye View) แสดงให้เห็นความห่างไกลและการเข้าถึงที่ยากลำบาก การใช้กล้องเคลื่อนที่ (Tracking Shot) ติดตามการเดินทางทางน้ำที่ใช้เวลา "30-40 นาที" ช่วยสร้างความรู้สึกถึงระยะทางและความห่างไกล ส่วนรหัสขนบการนำเสนอมีการสร้างภาพตัวแทนของพื้นที่ชนบทห่างไกลที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงความช่วยเหลือจากรัฐ ซึ่งเป็นการตอกย้ำความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบท

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
รอยเท้าโคลน		ใช้การการซูมภาพระยะใกล้และการใช้แสงเพื่อเน้นรายละเอียด มีการแสดงการวัดขนาดและการหล่อรอยเท้าโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

การเล่าเรื่องของพิธีกรสะท้อนการใช้เทคนิคที่ซับซ้อน โดยเฉพาะการใช้เสียงบรรยายที่ผสมผสานกับภาพเหตุการณ์ การเลือกน้ำเสียงเร้าอารมณ์เมื่อกล่าวถึงรายละเอียดการฆาตกรรม เช่น "ถูกยิงด้วยปืนลูกซอง" หรือการค้นพบหลักฐาน การตัดต่อที่สลับระหว่างภาพพิธีกรกับเหตุการณ์ช่วยสร้างจังหวะที่น่าสนใจ ในด้านการนำเสนอ พิธีกรแสดงบทบาทเป็นผู้เล่าที่น่าเชื่อถือและเป็นกลาง ขณะเดียวกันสามารถตั้งคำถามและแสดงความสงสัยต่อประเด็นต่าง ๆ ได้

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม ถูกนำเสนอผ่านการใช้กล้องแบบ Hand-held ที่สร้างความรู้สึกสมจริงและการมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ การถ่ายภาพแบบติดตาม ขณะสำรวจสถานที่เกิดเหตุและการจำลองเหตุการณ์ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น การใช้เสียงบรรยายภาคจริง (Natural Sound) ประกอบการรายงานช่วยเพิ่มความสมจริงให้กับเรื่องราว ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ นักข่าวภาคสนามทำหน้าที่เป็นผู้สืบค้นและรายงานข้อเท็จจริงจากพื้นที่ โดยเน้นการนำเสนอหลักฐานและการสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง ถูกนำเสนอผ่านการจัดวางองค์ประกอบภาพและการใช้เสียงที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับการให้ข้อมูล การใช้ภาพ Close-up ของใบหน้าผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก เช่น ความเศร้าโศกของญาติผู้เสียชีวิต หรือความมั่นใจในการให้ข้อมูลของเพื่อนบ้านและผู้ใหญ่บ้าน การตัดต่อที่เน้นน้ำเสียงและท่าทางที่สื่อถึงความจริงใจหรือความกังวล ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ แต่ละตัวละครมีบทบาทในการเล่าเรื่องที่แตกต่างกัน ทั้งในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องสงสัย ซึ่งช่วยสร้างมิติและความซับซ้อนให้กับเรื่องราว

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงการทำงานของสื่อที่นำเสนอมุมมองหลากหลายผ่านการตัดต่อที่สลับระหว่างพิธีกร นักข่าวภาคสนาม และผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้เสียงบรรยายประกอบภาพเพื่อเชื่อมโยงเรื่องราว ในด้านขนบการนำเสนอใช้รูปแบบข่าวสืบสวนที่ผสมผสานการรายงานข้อเท็จจริงกับการวิเคราะห์

การใช้มุมมองหลากหลายมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจประเด็นสังคมที่ซับซ้อน เช่น ความยุติธรรม ความสัมพันธ์ชุมชน และกระบวนการยุติธรรม แต่ละมุมมองเผยมิติปัญหาที่อาจถูกมองข้ามหากนำเสนอผ่านมุมเดียว

การสร้างความจริงผ่านมุมมองหลากหลายไม่เพียงทำให้การรายงานสมบูรณ์ แต่ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจความซับซ้อนของปัญหาอาชญากรรมได้ลึกซึ้งขึ้น การวิเคราะห์นี้แสดงว่าการสร้างความเป็นจริงในระดับการนำเสนอเกิดจากการผสมผสานเทคนิคการผลิตและขนบการนำเสนอที่สร้างความน่าเชื่อถือ การเข้าใจรหัสเหล่านี้ช่วยให้เห็นว่าการนำเสนอมุมมองในข่าวไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดความคิดเห็น แต่เป็นกระบวนการสร้างความหมายที่ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชม

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ครอบครัวยุคใหม่, ความสงบเรียบร้อย โครงเรื่อง : กระบวนการยุติธรรม, ความสงบเรียบร้อย, ศีลธรรม ตัวละคร : สถานะทางสังคม, ความชอบธรรมในสังคม ฉาก : ความเหลื่อมล้ำ, ความไม่ปลอดภัย, ความเป็นชนบท มุมมองการเล่าเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน, ความชอบธรรมในสังคม

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “แกะรอยเท้าล่าฆาตกร ยิงสาวตกปลา ผัวโง่ทำยกขาช่วย คนรุ่มแฉยับ” สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์หลายประการ

ประการแรก การใช้คำว่า "แกะรอยเท้า" และ "ล่าฆาตกร" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมที่ต้องติดตามจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ โดยเฉพาะการใช้คำว่า "ล่า" ที่สื่อถึงความชอบธรรมในการใช้อำนาจรัฐเพื่อจัดการกับอาชญากรรม

ประการที่สอง การระบุว่าเหยื่อเป็น "สาวตกปลา" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับเพศสภาพและความเปราะบางของผู้หญิงในสังคมชนบท

ประการที่สาม คำว่า "ผัวโง่ทำยกขาช่วย" และ "คนรุ่มแฉยับ" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบุคคลผ่านการวิพากษ์วิจารณ์ของชุมชน

ในส่วนของคุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในข่าว สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์เกี่ยวกับสถาบันครอบครัวอย่างชัดเจน การนำเสนอประวัติของผู้เสียชีวิตที่ "ถูกแม่ทอดทิ้งตั้งแต่เด็ก" และผลกระทบต่อ "ลูกสาวทั้งสองต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า" สะท้อนอุดมการณ์ที่ให้คุณค่ากับความสมบูรณ์ของสถาบันครอบครัว และมองว่าการขาดพ่อหรือแม่เป็นความสูญเสียที่ร้ายแรง นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลว่าสามีมีพฤติกรรม "ลักขโมยกุ้ง" และ "เกี่ยวข้องกับยาเสพติด" สะท้อนอุดมการณ์ทางศีลธรรมที่แบ่งแยกระหว่างความดีและความชั่ว รวมถึงความคาดหวังของสังคมต่อบทบาทของสามีในฐานะผู้นำครอบครัวที่ควรประพฤติตนอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรม และที่สำคัญ แก่นเรื่องของข่าวยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการพัฒนา การนำเสนอภาพของชุมชนชนบททางไกลที่มีปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด สะท้อนอุดมการณ์การพัฒนาที่มองว่าพื้นที่ห่างไกลความเจริญมักเป็นแหล่งของปัญหาสังคม ซึ่งเป็นการตอกย้ำความเชื่อเรื่องความด้อยพัฒนาและความไม่ปลอดภัยของชนบทเมื่อเทียบกับเมือง

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงการให้ความสำคัญกับประเด็นสังคม เช่น อุดมการณ์ครอบครัวและกระบวนการยุติธรรมที่แฝงในข่าว มีการผสมผสานอุดมการณ์หลากหลายที่ไม่เพียงสะท้อนระบบคุณค่าในสังคม แต่ยังผลิตซ้ำความเชื่อเรื่องศีลธรรม ความปลอดภัย และความเป็นชนบทผ่านการสร้างความหมายในข่าวอาชญากรรม การวิเคราะห์นี้เผยให้เห็นว่าแก่นเรื่องของข่าวไม่ใช่เพียงการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีฆาตกรรม แต่เป็นพื้นที่ผลิตซ้ำอุดมการณ์สังคม ทั้งเรื่องสถาบันครอบครัว ศีลธรรม เพศสภาพ และอำนาจในการกำหนดความจริง การทำความเข้าใจรหัสอุดมการณ์เหล่านี้ช่วยให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวมีบทบาทในการตอกย้ำและผลิตซ้ำระบบความคิดที่ครอบงำสังคม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและระบบกฎหมายในสังคม โดยเริ่มจากการรายงานว่า "เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งและเดินทางไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ" แสดงให้เห็นอุดมการณ์ที่เชื่อว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นหน้าที่ของรัฐผ่านกลไกการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากนี้การบรรยายสภาพศพที่ "ถูกคนร้ายใช้อาวุธปืนลูกซองยิงเข้าที่บริเวณอกและท้ายทอย" สะท้อนอุดมการณ์ที่มองว่าความรุนแรงเป็นสิ่งผิดปกติที่ต้องได้รับการจัดการแก้ไข

ดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและการตรวจสอบความจริงในสังคม การนำเสนอขั้นตอนการสืบสวนที่เริ่มจากการตรวจสอบที่เกิดเหตุ การค้นพบหลักฐานสำคัญอย่าง "รอยเท้าต้องสงสัย" และการสอบปากคำพยานแวดล้อม แสดงให้เห็นอุดมการณ์ที่เชื่อในระบบการค้นหาความจริงผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการรวบรวมพยานหลักฐาน นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของสามีที่ "ลักขโมยกุ้ง" และ "เกี่ยวข้องกับยาเสพติด" สะท้อนอุดมการณ์ทางศีลธรรมที่เชื่อว่าพฤติกรรมในอดีตสามารถบ่งชี้ถึงแนวโน้มในการกระทำผิดในปัจจุบัน

ปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับสถาบันครอบครัวและความยุติธรรมในสังคม การเน้นย้ำว่าผู้เสียชีวิต "เคยถูमारดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์" และผลกระทบที่ "ลูกสาวทั้งสองคนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า" สะท้อนอุดมการณ์ที่ให้ความสำคัญกับความสมบูรณ์ของสถาบันครอบครัว ขณะที่การระบุว่า "เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่สามารถจับกุมผู้ต้องสงสัยได้" แต่ "กำลังเร่งดำเนินการสืบสวนสอบสวน" สะท้อนอุดมการณ์ที่เชื่อในกระบวนการยุติธรรมและการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในการอำนวยความยุติธรรมให้กับสังคม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการเน้นย้ำอุดมการณ์ผ่านความหมายแฝงที่ประกอบอยู่ในแต่ละส่วนของโครงเรื่อง ตัวอย่างเช่นในข่าวนี้ ช่วงเปิดเรื่อง จะเน้นเรื่องการเสียชีวิตอย่างปริศนาของภรรยาเจ้าของนาถุ้ง ที่สะท้อนถึงอุดมการณ์ความสงบเรียบร้อยของสังคมซึ่งถูกทำลายผ่านการลงมือของฆาตกร ในขณะที่ช่วงดำเนินเรื่อง จะแสดงให้เห็นอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและบทบาททางสังคมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงกลไกด้านการปราบปรามสิ่งที่ไม่ดีในสังคม โดยในช่วงดำเนินเรื่องจะมีการตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับตัวละครสามิของผู้เสียชีวิต เนื่องจากมีภูมิหลังและพฤติกรรมที่น่าไม่ไว้วางใจ ในช่วงปิดเรื่อง สื่อได้เน้นย้ำถึงอุดมการณ์ความยุติธรรม โดยญาติของเหยื่อเรียกร้องให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียชีวิต เพราะไม่ต้องการให้เสียชีวิตอย่างไร้ผู้รับผิดชอบ

การวางโครงเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงสร้างความน่าติดตาม แต่ยังผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์หลักในสังคมเกี่ยวกับครอบครัว ความเรียบร้อยของสังคม และกระบวนการยุติธรรม ผ่านการจัดวางลำดับเหตุการณ์และการให้น้ำหนักกับประเด็นต่าง ๆ ที่ทำให้อุดมการณ์เหล่านี้ดูเป็นเรื่องปกติและเป็นที่ยอมรับในสังคม การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ผ่านโครงเรื่องเกิดจากการจัดวางและเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนและผลิตซ้ำระบบความคิดและความเชื่อที่ครอบงำสังคม ทั้งอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ศีลธรรม สถาบันครอบครัว และการควบคุมทางสังคม การเข้าใจการทำงานของรหัสทางอุดมการณ์เหล่านี้ช่วยให้เราเห็นว่าการเล่นเรื่องในข่าวมีส่วนในการตอกย้ำและผลิตซ้ำโครงสร้างอำนาจที่ดำรงอยู่ในสังคม

ตัวละคร

ฆาตกร

แม้ว่าในการเล่นเรื่องจะไม่ปรากฏตัวละครฆาตกร แต่มีการตั้งข้อสงสัยกับนายเอกลักษณะ สามิของผู้ตาย โดยชาวบ้านผู้เป็นพยานในเรื่องราว สิ่งนี้สะท้อนถึงอุดมการณ์การควบคุมในสังคม และความไม่ไว้วางใจกันในกลุ่มครอบครัวและชุมชน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการหาตัวคนผิด สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เหยื่อ

เหยื่อ (นางเพชรรัตน์) สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับเพศสภาพและสถาบันครอบครัวในสังคมไทย การที่เธอถูกนำเสนอในฐานะผู้หญิงที่ "ถูกแม่ทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์" และ "เสียชีวิตทิ้งลูกให้กำพร้า" สะท้อนอุดมการณ์บทบาทสำคัญในการดูแลครอบครัวและลูก การสูญเสียแม่จึงถือเป็นโศกนาฏกรรมที่กระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานของสังคม นอกจากนี้ การนำเสนอว่าเธอ "กำลังตกปลา" ขณะถูกฆาตกรรม ยังสะท้อนภาพของผู้หญิงชนบทที่ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายและพึ่งพาธรรมชาติ

ตำรวจ

เจ้าหน้าที่ตำรวจสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจรัฐและกระบวนการยุติธรรม การที่ตำรวจถูกนำเสนอในฐานะผู้มีอำนาจและความชอบธรรมในการสืบสวน สอบสวน และตรวจสอบพยานหลักฐาน สะท้อนอุดมการณ์ที่เชื่อในระบบราชการและกลไกของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อย การเน้นย้ำการทำงานอย่างเป็นระบบและการติดตามหลักฐานสะท้อนความเชื่อในกระบวนการค้นหาความจริงแบบวิทยาศาสตร์

พยาน

การนำเสนอตัวละคร สามี (นายเอกลักษณ์) สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ชายในสังคม การที่เขาถูกนำเสนอในฐานะผู้ต้องสงสัยที่มีประวัติ "ลักขโมยกั๋ง" และ "เกี่ยวข้องกับยาเสพติด" สะท้อนอุดมการณ์ทางศีลธรรมที่คาดหวังให้ผู้ชายในฐานะหัวหน้าครอบครัวต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของกฎหมายและศีลธรรม การวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของเขาโดยชุมชนสะท้อนกลไกการควบคุมทางสังคมผ่านการตรวจสอบพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน

สำหรับพยานในคดี ซึ่งประกอบด้วยเพื่อนบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และญาติของผู้เสียชีวิต การนำเสนอภาพตัวแทนสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจและการควบคุมทางสังคมในระดับชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการให้ข้อมูลเชิงลบเกี่ยวกับสามีผู้เสียชีวิต สะท้อนอำนาจของผู้นำชุมชนในการกำหนดความน่าเชื่อถือของบุคคล ขณะที่การให้ข้อมูลของเพื่อนบ้านและญาติสะท้อนกลไกการควบคุมทางสังคมผ่านการนิเทศและการวิพากษ์วิจารณ์

การเข้ารหัสทางโทรทัศนในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงการสร้างภาพตัวแทนที่สะท้อนความเชื่อและค่านิยมทางสังคม เช่น การสร้างภาพคนชั่วผ่านการประณามฆาตกร การเสนอบทบาทตำรวจที่สะท้อนอุดมการณ์ กระบวนการยุติธรรม การเรียกร้องความยุติธรรมของญาติผู้เสียชีวิตที่สะท้อนอุดมการณ์ ศีลธรรม และการนำเสนอเหยื่อที่มีภูมิหลังน่าสงสาร การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ผ่านตัวละครเกิดจากการนำเสนอภาพตัวแทนที่สอดคล้องกับระบบความคิดที่ครอบงำสังคม ทั้งอุดมการณ์เกี่ยวกับเพศสภาพ ครอบครัว ศีลธรรม และอำนาจ การเข้าใจการทำงานของรหัสทางอุดมการณ์เหล่านี้ช่วยให้เราเห็นว่าการนำเสนอตัวละครในข่าวมีส่วนผลิตซ้ำและต่อยอดโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม

ฉาก

เวลา

ด้านเวลา เหตุการณ์ที่เกิดในยามค่ำคืนสะท้อนแนวคิดเรื่องความปลอดภัย และการพัฒนาชนบท ความมืดและเงียบในยามวิกาลแสดงถึงความเสี่ยงและความอ่อนแอของชุมชนห่างไกล การระบุระยะทางเดินทาง "30-40 นาที" ถึงจุดเกิดเหตุสะท้อนความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการรัฐ โดยเฉพาะสถานการณ์ฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือทันที

สถานที่

ด้านสถานที่ พบการนำเสนอภาพของ "ท่าเรือปากน้ำหมู่บ้านกลาง" และ "ขนาที่ตั้งอยู่ติดกับคลอง" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาและความทันสมัย การที่ต้องเดินทางด้วยเรือและระยะทาง "4 กิโลเมตร" จากตัวเมืองสะท้อนความห่างไกลทั้งในเชิงกายภาพและในเชิงการพัฒนา การพึ่งพาการคมนาคมทางน้ำแสดงให้เห็นความไม่เท่าเทียมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระหว่างเมืองกับชนบท นอกจากนี้ การพบ "รอยเท้า" ในระยะ "190 เมตร" และ "400 เมตร" จากที่เกิดเหตุยังสะท้อนลักษณะความสัมพันธ์ในชนบทที่มีการรู้จักและเชื่อมโยงกันในวงแคบ

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์ การปรากฏของ "ชนา" เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความยากจนและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม "คลอง" และ "นาทุ่ง" สะท้อนการพึ่งพาธรรมชาติและทรัพยากรในการดำรงชีพ ซึ่งเป็นลักษณะของชุมชนที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ การพบ "รอยเท้าในโคลน" เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนความล้าหลังในกระบวนการสืบสวนที่ต้องพึ่งพาหลักฐานทางกายภาพแบบพื้นฐาน แทนที่จะเป็นเทคโนโลยีทันสมัยอย่างกล้องวงจรปิดที่พบได้ทั่วไปในเมือง

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงความหมายแฝงที่สื่อถึงความเป็นชนบทและความไม่ปลอดภัย โดยในข่าวนี้นี้ได้เน้นการนำเสนอไปที่ “ชนา” หรือ “บ่อทุ่ง” ซึ่งต้องใช้การเดินทางที่ยากลำบากด้วยเรือในระยะทางกว่า 4 กิโลเมตร เพื่อที่จะขอความช่วยเหลือจากโรงพยาบาลได้ สะท้อนให้เห็นโครงสร้างทางสังคมและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ซับซ้อน โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาและการเข้าถึงบริการของรัฐระหว่างเมืองกับชนบท การนำเสนอในลักษณะนี้มีส่วนในการตอกย้ำและผลิตซ้ำความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตในเมืองกับชนบท

นอกจากนี้ การนำเสนอฉากยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจในการจัดการพื้นที่และการควบคุมทางสังคม ผ่านการแสดงให้เห็นข้อจำกัดในการเข้าถึงและควบคุมพื้นที่ห่างไกลของรัฐ และสะท้อนให้เห็นพลังของชุมชนในการจัดการและควบคุมพื้นที่ของตนเอง การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ผ่านฉากเกิดจากการนำเสนอองค์ประกอบทางกายภาพที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมในการพัฒนาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการของรัฐ และความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตในเมืองกับชนบท การเข้าใจการทำงานของรหัสทางอุดมการณ์เหล่านี้ช่วยให้เราเห็นว่าการนำเสนอฉากในข่าวมีส่วนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ดำรงอยู่

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะผู้ตรวจสอบและผู้แสวงหาความจริง การใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความสงสัย เช่น "อันนี้แปลกมากนะฮะ" หรือ "แล้วคนยังมันไม่อยู่แถวนั้นได้ยังไงอะ" สะท้อนอุดมการณ์ที่เชื่อในหน้าที่ของสื่อในการตั้งคำถามและตรวจสอบความไม่ชอบมาพากลในสังคม นอกจากนี้ การที่พิธีกรมักใช้คำลงท้าย "นะฮะ" และ "ครับ" อย่างสม่ำเสมอยิ่งสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นทางการและความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข่าว

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นกลางและความเป็นวิทยาศาสตร์ในการรายงานข่าว การนำเสนอข้อมูลผ่านการสำรวจพื้นที่ การจำลองเหตุการณ์ และการสัมภาษณ์แหล่งข่าวสะท้อนความเชื่อในการค้นหาความจริงผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์ การเน้นย้ำรายละเอียดเชิงกายภาพ เช่น ระยะทาง ระยะเวลา และการค้นพบหลักฐาน สะท้อนอุดมการณ์ที่ให้คุณค่ากับความแม่นยำและความเป็นวัตถุวิสัยในการรายงานข่าว

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจและการควบคุมทางสังคมในระดับชุมชน การให้น้ำหนักกับคำให้การของผู้ใหญ่บ้านและเพื่อนบ้านที่วิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของสามีผู้เสียชีวิต สะท้อนอุดมการณ์ที่เชื่อในอำนาจของชุมชนในการตัดสินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของบุคคล ขณะที่คำให้การของคุณยุพดี น้ำของผู้เสียชีวิต ที่ระบุว่า "คนที่รู้ดีที่สุดต้องเป็นหลานเขย" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัวและความไม่ไว้วางใจที่มีต่อสมาชิกที่เข้ามาใหม่

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงการสอดแทรกมุมมองเชิงสังคมผ่านพิธีกร นักข่าวภาคสนาม และตัวละครในเรื่อง โดยนำเสนอผ่านอุดมการณ์สื่อมวลชน ศีลธรรม และความยุติธรรม ซึ่งสะท้อนการทำงานร่วมของอำนาจหลายระดับในการนิยามความจริง ทั้งอำนาจสื่อ รัฐ และชุมชน การนำเสนอหลากหลายมุมมองไม่เพียงสะท้อนความซับซ้อนของเหตุการณ์ แต่ยังแสดงการต่อรองความหมายระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม

การผสมผสานมุมมองนี้สะท้อนอุดมการณ์สื่อสมัยใหม่ที่เน้นการนำเสนอความจริงหลายด้าน (Multi-perspective) ทำให้การรายงานข่าวน่าเชื่อถือและเปิดพื้นที่การถกเถียง อันเป็นลักษณะสำคัญของสื่อในสังคมประชาธิปไตย การวิเคราะห์นี้แสดงว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์เกิดจากการผสมผสานเสียงของผู้เล่าที่สะท้อนระบบความคิดแตกต่างกัน การเข้าใจรหัสทางอุดมการณ์เหล่านี้ช่วยให้เห็นว่าการนำเสนอมุมมองต่างๆ ในข่าวมีส่วนตอกย้ำและผลิตซ้ำโครงสร้างอำนาจในสังคม

ข่าวที่ 5			
ชื่อข่าว	พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	ไทยรัฐทีวี	รายการ	ไทยรัฐนิวส์โชว์
วันที่เผยแพร่	8 ตุลาคม พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เจ้าหน้าที่พบศพนายวิจิต ชิตวิมาน อายุ 63 ปี อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน ในห้องน้ำชั้น 2 ของบ้านห้วยยานซอยวิภาวดี 20 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โดยศพถูกอำพรางด้วยกล่องกระดาษขนาดใหญ่ ผู้ตายถูกแทงที่หน้าอก 3 แผลและถูกต้อนที่ใบหน้า 2 ครั้ง พบมีดเปื้อนเลือด 2 เล่มและร่องรอยการต่อสู้ตั้งแต่ประตูหน้าบ้านถึงที่เกิดเหตุ รวมทั้งมีการรื้อค้นทรัพย์สิน ทั้งนี้ผู้ตายเพิ่งย้ายเข้ามาอยู่เมื่อวันที่ 9 กันยายน และขาดการติดต่อตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน จนกระทั่งเพื่อนบ้านได้กลิ่นเหม็นจึงแจ้งนิติบุคคลหมู่บ้านให้มาตรวจสอบและพบเหตุการณ์ดังกล่าว

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก คุณค่าข่าว : ความผิดปกติ, ความน่าสนใจของปฏิกชน, เงื่อนงำ, ความเด่นด้านบุคคล
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เริ่มด้วยการพบศพในสภาพที่ถูกอำพรางในบ้านหรู สร้างความน่าสนใจด้วยการเน้นสถานะของผู้ตายและความผิดปกติของสถานที่พบศพ ดำเนินเรื่อง : เล่าเรียงเหตุการณ์ตามลำดับการสืบสวน เริ่มจากการตรวจสอบที่เกิดเหตุ การพบร่องรอยการต่อสู้ การสืบประวัติผู้ตาย ไปจนถึงการสอบสวนผู้ต้องสงสัย จบเรื่อง : จบด้วยความคืบหน้าของคดีที่ตำรวจระบุว่าทราบตัวผู้ก่อเหตุแล้วว่าเป็นคนต่างด้าว แต่ยังคงอยู่ระหว่างการรวบรวมหลักฐานเพื่อขออนุมัติหมายจับ
ตัวละคร	ฆาตกร : ชายชาวต่างด้าว เหยื่อ : นายวิจิต ชิตวิมาน อดีตเอกอัครราชทูต ตำรวจ : พล.ตำรวจตรีอรุณพล อนุศิษฐ์ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล และพล.ตำรวจตรีพนัสศิลป์ พูนสวัสดิ์ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล พยาน : เพื่อนบ้าน นิติบุคคลหมู่บ้าน และญาติของผู้ตาย
ฉาก	เวลา : ระหว่างวันที่ 9-27 กันยายน พ.ศ.2566 สถานที่ : หมู่บ้านหรู, บ้านของเหยื่อ, สถานีตำรวจ สัญลักษณ์ : กล้องกระดาดอำพรางศพ, มีดเปื้อนเลือด, รอยเลือด, การไม่พบรอยงัดแงะ
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : ทำหน้าที่ผู้ดำเนินเรื่องหลักผ่านการตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : รายงานข้อมูลจากพื้นที่ที่เกิดเหตุโดยตรง พร้อมการอ้างอิงแหล่งข่าวและสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : เล่าเรื่องจากการรับรู้เหตุการณ์และประสบการณ์ส่วนตัว

การเล่าเรื่องในข่าว

ข่าวนี้เล่าถึงการฆาตกรรมอดีตเอกอัครราชทูตในบ้านห้วยน้ำขาว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้แต่ชนชั้นสูงที่อาศัยในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย ก็ยังเสี่ยงต่ออาชญากรรมได้ เหตุการณ์นี้สะท้อนปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหายกับบุคคลรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นลูกเลี้ยงหรือคนงานก่อสร้าง ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

เรื่องราวถูกวางโครงเรื่องอย่างเป็นระบบ โดยเปิดเรื่องด้วยการค้นพบศพในห้องน้ำชั้นสองของบ้านห้วย ดำเนินเรื่องโดยเปิดเผยรายละเอียดผ่านการสืบสวน การสัมภาษณ์พยาน และตรวจสอบหลักฐาน เนื้อเรื่องสร้างความสงสัยและซับซ้อนผ่านการเชื่อมโยงตัวละคร จบด้วยการเปิดเผยผู้ต้องสงสัยเป็นชาวต่างชาติที่ยังหลบหนีอยู่ ทำให้เรื่องยังคงความน่าติดตาม

ตัวละครในเรื่องถูกนำเสนอผ่านบทบาทที่ชัดเจน โดยมีผู้ตาย คือ นายวิจิต ชิดวิมาน อดีตเอกอัครราชทูต เป็นเหยื่อที่มีสถานะทางสังคมสูง มีการนำเสนอภาพของผู้ต้องสงสัยหลายกลุ่ม ทั้งลูกเลี้ยงสองคน ครอบครัวของช่างก่อสร้าง และสุดท้ายคือคนต่างด้าวที่เป็นผู้ต้องสงสัยหลัก ตำรวจถูกนำเสนอในฐานะผู้สืบสวนที่มีความเชี่ยวชาญ และมีพยานหลายฝ่าย ทั้งเพื่อนบ้าน นิติบุคคลหมู่บ้าน และครอบครัวของผู้ต้องสงสัย

ฉากถูกสร้างขึ้นอย่างละเอียดผ่านการอธิบายสถานที่เกิดเหตุ คือบ้านห้วยในโครงการที่มีราคาเฉลี่ย 20 ล้านบาท มีการอธิบายรายละเอียดของสถานที่ทั้งภายนอกและภายในบ้าน การจัดวางกล้องวงจรปิด 25 ตัว และสภาพแวดล้อมโดยรอบ ด้านเวลามีการระบุช่วงเวลาชัดเจน ตั้งแต่วันที่ผู้ตายย้ายเข้าบ้าน วันที่สูญหาย จนถึงวันที่พบศพ สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่องคือกล้องกระดาศที่ใช้ปิดบังศพ ซึ่งเป็นกล้องที่ใช้ในการย้ายบ้าน

การเล่าเรื่องมีการผสมผสานมุมมองจากหลายฝ่าย โดยพิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่าหลักที่เชื่อมโยงเหตุการณ์และสร้างความน่าสนใจให้กับเรื่อง มีการสอดแทรกมุมมองของนักข่าวภาคสนามที่รายงานสดจากที่เกิดเหตุ และมุมมองของตัวละครในเรื่องผ่านการสัมภาษณ์โดยตรง เช่น คำให้การของพ่อผู้ต้องสงสัย และแถลงการณ์ของตำรวจ การผสมผสานมุมมองเหล่านี้ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความสมจริงให้กับการรายงานข่าว

โดยสรุป การเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรม “พบศพอดีตเอกอัครราชทูต ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก” มีการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ดังนี้

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้น พบว่าในข่าวดังกล่าวที่เผยแพร่ผ่านรายการไทยรัฐนิวส์โชว์ ของช่องไทยรัฐทีวีนั้น ผู้วิจัยพบว่าการเล่าเรื่องของข่าวนี้นี้ถูกเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทาง สังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : สถานะทางสังคม, ชนชั้น, ความปลอดภัยในสังคม โครงเรื่อง : การเปิดเรื่องด้วยการเน้นย้ำความเป็น "บ้านหรุ" และสถานะของผู้ตาย, ดำเนินเรื่องที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างชนชั้น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับลูกคนงานก่อสร้าง, การปิดเรื่องที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ก่อเหตุเป็นคนต่างด้าว สะท้อนมิติของความเป็นอื่นในสังคม ตัวละคร : ลักษณะทางกายภาพของตัวละคร, ข้อมูลส่วนตัว, บทบาททางสังคมของตัวละคร, ความเป็นต่างด้าว, อำนาจรัฐ, ความสัมพันธ์ทางสังคม ฉาก : บ้านหุราคา 20 ล้านบาท, บริบทแวดล้อม, ระบบรักษาความปลอดภัย, สถานีตำรวจ, กล้องกระดาดหาอาพรางศพ, มีด, รอยเลือด มุมมองการเล่าเรื่อง : การใช้ภาษาที่สะท้อนความสะเทือนใจ, การนำเสนอข้อเท็จจริงพร้อมเน้นย้ำสถานะทางสังคม

แก่นเรื่อง

หากพิจารณาแก่นเรื่องจากชื่อข่าว “พบศพ “อดีตเอกอัครราชทูต” ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก” จะพบการเข้ารหัสทางสังคม (Social Code) ผ่านการนำคำมาว่า “สะเทือนขวัญ”, “บ้านทรู” ประกอบกับการระบุสถานะ “อดีตเอกอัครราชทูต” ของผู้ตาย สะท้อนการเข้ารหัสทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับสถานะทางสังคมและความรุนแรงของเหตุการณ์ การเลือกใช้คำเหล่านี้ไม่เพียงบ่งบอกข้อเท็จจริง แต่ยังสื่อถึงการละเมิดความคาดหวังทางสังคมที่มักเชื่อว่าผู้มีสถานะสูงและอาศัยในพื้นที่หรูหราควรได้รับความปลอดภัย นอกจากนี้ คุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในข่าวแสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมในหลายมิติ

ประการแรก คือ การให้คุณค่ากับสถานภาพทางสังคม ผ่านการเน้นย้ำประวัติการทำงานที่มีเกียรติของผู้ตาย การอ้างอิงถึงราคาบ้านที่สูงถึง 20 ล้านบาท และการกล่าวถึงระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน สิ่งเหล่านี้สะท้อนรหัสทางสังคมที่เชื่อมโยงระหว่างความมั่งคั่งกับความปลอดภัย

ประการที่สอง คือ การสะท้อนคุณค่าด้านมนุษยธรรมและความเมตตา ผ่านการนำเสนอบุคลิกของผู้ตายที่มีน้ำใจต่อลูกหลานคนงานก่อสร้าง การเรียกพวกเขาว่า “ลูก” และการซื้อข้าวชื่อน้ำให้เป็นประจำ แสดงให้เห็นรหัสทางสังคมที่ให้คุณค่ากับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ข้ามชนชั้น

ประการที่สาม คือ การสะท้อนความขัดแย้งระหว่างชนชั้นและความเป็นอื่นในสังคม ผ่านการเปิดเผยว่าผู้ต้องสงสัยเป็นคนต่างด้าว สะท้อนรหัสทางสังคมที่มักมองคนนอกหรือคนต่างด้าวในฐานะภัยคุกคามต่อความปลอดภัย

ประการที่สี่ คือ การให้คุณค่ากับกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย ผ่านการนำเสนอการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงในการสืบสวนคดี สะท้อนรหัสทางสังคมที่เชื่อมั่นในอำนาจรัฐและกระบวนการยุติธรรม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง ผ่านการรายงานข่าวนี้ ได้เปิดเผยและวิพากษ์สังคมของวิถีชีวิตในเมืองใหญ่ โดยชี้ให้เห็นว่าความมั่งคั่ง อำนาจ และสถานะทางสังคมไม่สามารถเป็นเกราะป้องกันอาชญากรรมได้อย่างสมบูรณ์ และเผยให้เห็นความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้น และความตึงเครียดระหว่างคนในกับคนนอกสังคม ในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นความเปราะบางของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และความไว้วางใจในสังคมร่วมสมัย

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ผ่านการเน้นสถานะและความผิดปกติของเหตุการณ์ โดยนำเสนอการพบศพอดีตเอกอัครราชทูตในบ้านหรู สื่อถึงความสำคัญของชนชั้นและความรุนแรงที่ผิดไปจากบรรทัดฐานสังคม โดยเฉพาะการเกิดเหตุในพื้นที่ที่ควรปลอดภัยสำหรับชนชั้นสูง ขณะที่การกล่าวถึงการอำพรางศพด้วยกล่องกระดาษ ที่สื่อถึงความพยายามปกปิดอาชญากรรม

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ผ่านการไล่เรียงเหตุการณ์ที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นและอำนาจในสังคม เริ่มจากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุที่เน้นย้ำความหรูหราของบ้านและระบบรักษาความปลอดภัย ตามด้วยการเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับกลุ่มคนต่างๆ โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับลูกคนงานก่อสร้างที่สะท้อนการข้ามชนชั้นทางสังคม

การจบเรื่อง

การปิดเรื่อง พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ที่เกี่ยวกับความเป็นอื่นในสังคม ผ่านการเปิดเผยว่าผู้ก่อเหตุเป็นคนต่างด้าว การปิดเรื่องในลักษณะนี้สื่อถึงการแบ่งแยกระหว่าง "คนใน" และ "คนนอก" สังคม และสะท้อนความวิตกกังวลของสังคมต่อภัยคุกคามจากคนต่างด้าว นอกจากนี้ การระบุว่าตำรวจอยู่ระหว่างการรวบรวมหลักฐานเพื่อขออนุมัติหมายจับยังแสดงให้เห็นการทำงานของกระบวนการยุติธรรมที่เป็นทางการและเป็นระบบ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านรหัสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชนชั้น อำนาจ และความสัมพันธ์ทางสังคม การเล่าเรื่องมีการสอดแทรกค่านิยมและความเชื่อทางสังคมเกี่ยวกับความปลอดภัย ความไว้วางใจ และการแบ่งแยกทางสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรายงานข่าวไม่ได้เป็นเพียงการถ่ายทอดเหตุการณ์ แต่ยังเป็นพื้นที่ของการผลิตซ้ำและตอกย้ำความหมายทางสังคมผ่านการจัดวาง -โครงเรื่องที่มียุทธศาสตร์ทางสังคมแฝงอยู่

กล่าวคือ โครงเรื่องที่ถูกรวบรวมสร้างขึ้นนี้จึงทำหน้าที่เป็นทั้งการรายงานข้อเท็จจริงและการสื่อสารความหมายทางสังคม ผ่านการเข้ารหัสที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ความขัดแย้งทางชนชั้น และความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อความปลอดภัยและคุณธรรม การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าโครงเรื่องของข่าวเป็นพื้นที่สำคัญในการประกอบสร้างและถ่ายทอดความหมายทางสังคมผ่านการเข้ารหัสในระดับต่าง ๆ

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	ฆาตกร (คนต่างด้าว) ถูกนำเสนอผ่านความเป็นอื่นในสังคม การที่สื่อระบุว่าผู้ก่อเหตุเป็นคนต่างด้าว โดยไม่เปิดเผยรายละเอียดอื่น ๆ
เหยื่อ		เหยื่อ (นายวิจิต ชิตวิมาน) ถูกนำเสนอผ่านรหัสทางสังคมที่เน้นสถานะระดับสูงในฐานะอดีตเอกอัครราชทูต พร้อมด้วยคุณลักษณะด้านความเมตตาและการข้ามพหุชนชั้นผ่านการปฏิบัติต่อลูกคนงานก่อสร้างด้วยความรักใคร่และการให้ความช่วยเหลือ ประกอบกับการอาศัยในบ้านหรู สื่อถึงความสำเร็จและสถานะทางสังคม
ตำรวจ		ตำรวจ ถูกนำเสนอถึงอำนาจและความเป็นทางการ การนำเสนอผ่านยศและตำแหน่งที่สูง เช่น พล.ตำรวจตรี รองผู้บัญชาการ แสดงถึงการให้ความสำคัญกับคดีและความน่าเชื่อถือของการสืบสวน การใช้ภาษาที่เป็นทางการและการแสดงความมั่นใจในการจับกุมผู้กระทำผิดสื่อถึงประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

พยาน	ถูกกล่าวถึงโดย พิธีกร	พยาน (เพื่อนบ้าน นิติบุคคล และครอบครัว ผู้ต้องสงสัย) ถูกนำเสนอผ่านความสัมพันธ์ ในชุมชน และความแตกต่าง ทางชนชั้น การให้ปากคำของพ่อเด็กที่เป็น ช่างก่อสร้างแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ข้าม ชนชั้นระหว่างผู้ตายกับคนงาน ขณะที่เพื่อน บ้านและนิติบุคคลสะท้อนลักษณะของ ชุมชนคนมีฐานะที่มีระบบการจัดการที่เป็น ทางการ
------	--------------------------	---

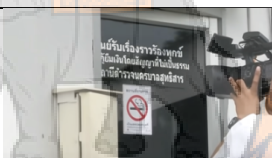
การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมผ่านการนำเสนอลักษณะภายนอกและบทบาททางสังคมของตัวละครแต่ละประเภท การประกอบสร้างตัวละครเหล่านี้ไม่เพียงสะท้อนบทบาทและหน้าที่ในเหตุการณ์ แต่ยังแสดงให้เห็นการเข้ารหัสทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ ชนชั้น และความสัมพันธ์ทางสังคม การนำเสนอตัวละครแต่ละประเภทมีการสอดแทรกค่านิยม ความเชื่อ และอคติทางสังคมที่มีต่อคนกลุ่มต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการยกย่องผู้มีสถานะทางสังคมสูง การหวาดระแวงคนต่างดาว การเคารพเจ้าหน้าที่รัฐ หรือการมองความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้น จะเห็นว่าการประกอบสร้างตัวละครในข่าวเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ที่ไม่เพียงถ่ายทอดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่ยังสะท้อนและผลิตซ้ำความหมายทางสังคมผ่านการเข้ารหัสที่แฝงอยู่ในการนำเสนอลักษณะและบทบาทของตัวละครแต่ละประเภท

ฉาก

เวลา

ด้านเวลา พบการเข้ารหัสทางสังคมผ่านการระบุช่วงเวลาสำคัญ จุดเริ่มต้นวันที่ 9 กันยายน (วันย้ายเข้าบ้าน) และวันที่ 27 กันยายน (วันสุดท้ายที่ติดต่อกัน) สะท้อนความเปราะบางของชีวิตในสังคมเมืองที่แม่อยู่บ้านไม่กี่วัน ก็อาจเกิดโศกนาฏกรรมได้ การค้นพบศพหลังเพื่อนบ้านได้กลิ่นเหม็น 2-3 วัน ยังสะท้อนลักษณะสังคมเมืองที่ผู้คนอยู่อย่างเป็นปัจเจกแม้ในชุมชนเดียวกัน

สถานที่

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
บ้านหรู		การนำเสนอภาพ "บ้านหรู" ราคา 20 ล้านบาทย่านวิภาวดี 20 สื่อถึงพื้นที่ของชนชั้นสูง พร้อมระบบรักษาความปลอดภัยมาตรฐานสูง ทั้งกล้องวงจรปิด 25 ตัว ที่กลับไม่ สามารถป้องกันอาชญากรรมได้ ขณะที่การเปรียบเทียบกับที่พักเดิมที่เป็นคอนโดมิเนียมย่านพหลโยธิน สะท้อนรูปแบบการอยู่อาศัยของชนชั้นกลางระดับสูงในสังคมเมือง
สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร		ถูกนำเสนอในฐานะพื้นที่แห่งอำนาจรัฐ ผ่านการสอบถามคำใน ห้องสอบสวน และการแถลงข่าวของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง

ด้านสถานที่ พบการเช่ารหัสทางสังคมที่เน้นย้ำสถานะและชนชั้นทางสังคม ผ่านการนำเสนอภาพของ "บ้านหรู" ในโครงการที่มีราคาเฉลี่ยหลังละ 20 ล้านบาท ย่านวิภาวดี 20 สะท้อนพื้นที่ของชนชั้นสูงในสังคม การกล่าวถึงระบบรักษาความปลอดภัย กล้องวงจรปิด 25 ตัว และการมีนิติบุคคลหมู่บ้าน สื่อถึงมาตรฐานความปลอดภัยระดับสูงที่คาดว่าจะปกป้องผู้อยู่อาศัย แต่กลับไม่สามารถป้องกันได้ นอกจากนี้ การเปรียบเทียบกับที่พักเดิมที่เป็นคอนโดมิเนียมย่านพหลโยธิน ยังสะท้อนรูปแบบการอยู่อาศัยของชนชั้นกลางระดับสูงในสังคมเมือง

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
กล่องกระดาษ ที่ใช้อำพรางศพ		เป็นกล่องจากการย้ายบ้าน สะท้อนการแปรเปลี่ยนจาก ความหวังในการเริ่มต้นชีวิตใหม่สู่ โศกนาฏกรรม
มิดไนคร้ว	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	สื่อถึงความไม่ปลอดภัยที่แฝงอยู่ใน พื้นที่ที่ควรจะปลอดภัยที่สุด
รอยเลือดจาก ประตูหน้าบ้าน ถึงชั้น 2	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	ผู้แสดงเส้นทาง การต่อสู้และความ พยายามเอาตัวรอด สะท้อนความ รุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ ส่วนตัว
การไร้ร่องรอย จัดแะ	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	การไม่พบร่องรอยการจัดแะ แต่ พบการรื้อค้นทรัพย์สิน สื่อถึง ความไว้วางใจที่ถูกทรยศ

ด้านสัญลักษณ์ พบการเข้ารหัสทางสังคมผ่านวัตถุและร่องรอยที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น 1. กล่องกระดาษที่ใช้อำพรางศพ ซึ่งเป็นกล่องจากการย้ายบ้าน สะท้อนการแปรเปลี่ยนจากความหวังในการเริ่มต้นชีวิตใหม่สู่โศกนาฏกรรม 2. มิดไนคร้วที่กลายเป็นอาวุธสังหาร สื่อถึงความไม่ปลอดภัยที่แฝงอยู่ในพื้นที่ที่ควรจะปลอดภัยที่สุด 3. รอยเลือดจากประตูหน้าบ้านถึงชั้นสอง แสดงเส้นทาง การต่อสู้และความพยายามเอาตัวรอด สะท้อนความรุนแรงที่แทรกซึมเข้าสู่พื้นที่ส่วนตัว 4. การไม่พบร่องรอยการจัดแะ แต่พบการรื้อค้นทรัพย์สิน สื่อถึงการลงมือก่อเหตุโดยมีทรัพย์สินเป็นแรงจูงใจ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) เป็นการมุ่งนำเสนอให้เห็นรูปแบบของข้อมูลที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเป็นการแสดงข้อมูลเชิงกายภาพที่สามารถระบุตำแหน่งได้ ซึ่งทำให้ผู้ชมเห็นภาพและเข้าใจบริบทของเหตุการณ์ได้มากขึ้น นอกจากนี้ สัญลักษณ์ที่ปรากฏในฉากยังทำหน้าที่เป็นวัตถุพยานที่จะชี้เบาะแสให้รูปคดีได้ การประกอบสร้างฉากในลักษณะนี้ไม่เพียงสร้างบริบทให้กับเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนความหมายทางสังคมที่ลึกซึ้งกว่า โดยเฉพาะการตั้งคำถามต่อความปลอดภัยในสังคมเมือง ความเปราะบางของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยีและระบบรักษาความปลอดภัยในการป้องกันอาชญากรรม การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าฉากในข่าวไม่ได้เป็นเพียงสถานที่หรือเวลาที่เกิดเหตุ แต่ยังเป็นพื้นที่ของการสื่อความหมายทางสังคมผ่านการเข้ารหัสในระดับต่าง ๆ ที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ชนชั้น และความปลอดภัยในสังคมร่วมสมัย

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองการเล่าของพิธีกร พบการเข้ารหัสทางสังคมผ่านการนำเสนอที่เน้นความสะเทือนขวัญ การใช้คำเสี่ยงและคำพูดที่สื่อความตกใจ เช่น "โอ้โฮ" "แปลกนะ" สะท้อนการละเมิดความคาดหวังต่อความปลอดภัยของผู้มีสถานะสูง การตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ เช่น "เข้ามาได้ยังไงถ้าไม่ได้จัดแจง" "ใครเป็นคนทำ" สะท้อนความพยายามทำความเข้าใจเหตุการณ์ที่ขัดบรรทัดฐาน การเน้นสถานะของผู้ตาย และมูลค่าบ้านยังสื่อถึงการให้ความสำคัญกับชนชั้นและสถานะทางสังคม

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าของนักข่าวภาคสนาม พบการเข้ารหัสทางสังคมผ่านการรายงานข้อเท็จจริงที่เน้นความเป็นทางการและความน่าเชื่อถือ การอ้างอิงเจ้าหน้าที่ระดับสูง การบรรยายสภาพเหตุการณ์ และการสัมภาษณ์พยาน สะท้อนกลไกรายงานข่าวที่ต้องการความถูกต้องและเป็นกลาง การใช้ภาษาทางการและการอ้างตำแหน่งแหล่งข่าวสะท้อนรหัสทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับอำนาจและความน่าเชื่อถือของสถาบัน

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง พบการเข้ารหัสทางสังคมที่หลากหลายตามสถานะและบทบาทของแต่ละฝ่าย ได้แก่ 1. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ภาษาที่เป็นทางการ แสดงความมั่นใจในการสืบสวน สะท้อนอำนาจและความเป็นมืออาชีพของกระบวนการยุติธรรม 2. พ่อของเด็กที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัย ใช้ภาษาที่แสดงการปกป้องลูกและอธิบายความสัมพันธ์กับผู้ตาย สะท้อนความสัมพันธ์ข้ามชนชั้นและความพยายามพิสูจน์ความบริสุทธิ์ และ 3. เพื่อนบ้านและนิติบุคคลหมู่บ้าน ให้ข้อมูลที่สะท้อนลักษณะของชุมชนมีฐานะและระบบจัดการที่เป็นทางการ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงการเข้ารหัสทางสังคมที่ซับซ้อน โดยแต่ละมุมมองไม่เพียงนำเสนอข้อเท็จจริง แต่ยังสื่อถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ชนชั้นทางสังคม และค่านิยมต่าง ๆ การผสมผสานมุมมองเหล่านี้สร้างภาพรวมของเหตุการณ์ที่สะท้อนความซับซ้อนของความสัมพันธ์ทางสังคมและการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ที่แตกต่างกันไปตามบริบทและสถานะของผู้เล่าเรื่อง การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่ามุมมองการเล่าเรื่องในข่าวเป็นพื้นที่ของการต่อรองความหมายและการสร้างความเข้าใจต่อความเป็นจริงทางสังคม ผ่านการเข้ารหัสที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ บรรทัดฐานทางสังคม และระบบคุณค่าที่แฝงอยู่ในการนำเสนอข่าว การที่แต่ละฝ่ายมีมุมมองและวิธีการเล่าเรื่องที่แตกต่างกันยังสะท้อนความหลากหลายของการตีความและการให้ความหมายต่อเหตุการณ์ในสังคม

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องใน ข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code)	แก่นเรื่อง : เทคนิคการตั้งชื่อข่าว, คุณค่าข่าว, การวางกรอบข่าว โครงเรื่อง : การตัดต่อ, การจัดรวมภาพ, เทคนิคการเล่าแบบค่อย ๆ เปิดเผยข้อมูล, การเน้นเสียงบรรยาย (Voice Over), การจบเรื่องแบบเปิด (Open Ending) ตัวละคร : การวางตำแหน่งภาพ, การจัดรวมภาพ, บทบรรยาย, การสัมภาษณ์, อินโฟกราฟิก ฉาก : กล้องวงจรปิด, มุมกล้อง, การจัดวางภาพ, อุปกรณ์บันทึกเสียง, อินโฟกราฟิก, ลูกศรระบุตำแหน่ง มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง และภาษาที่ใช้ในการบรรยาย, การวางกรอบข่าว, การตอบโต้กันของพิธีกร, การผสมผสานการรายงานสด การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ในสตูดิโอ

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “พบศพอดีตเอกอัครราชทูต ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก” พบการนำเสนอข่าวผ่านการผสมผสานรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) โดยรหัสทางเทคนิค ปรากฏผ่านการใช้เทคนิคการนำเสนอที่เน้นความสะเทือนขวัญและความรุนแรงของเหตุการณ์ โดยเฉพาะในการนำเสนอชื่อข่าว มีการใช้เทคนิคด้านเสียงของพิธีกรที่เน้นหนักคำสำคัญ เช่น "สะเทือนขวัญ" "บ้านหรู" "อดีตเอกอัครราชทูต" การใช้มุมกล้องที่เน้นความใหญ่โตของบ้านและสภาพที่เกิดเหตุ รวมถึงการตัดต่อภาพที่สร้างความต่อเนื่องระหว่างการรายงานในสตูดิโอกับภาพจากสถานที่เกิดเหตุ เทคนิคเหล่านี้มีส่วนในการตอกย้ำความรุนแรงและความผิดปกติของเหตุการณ์ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการจัดวางโครงสร้างการเล่าเรื่องที่เป็นแบบ

แผนของข่าวอาชญากรรม เริ่มจากการพาดหัวข่าวที่เน้นความสะเทือนขวัญและสถานะของผู้ตาย การดำเนินเรื่องที่เน้นความขัดแย้งระหว่างความหรรษาของสถานที่กับความรุนแรงของอาชญากรรม และการนำเสนอคุณค่าทางสังคมที่ถูกละเมิด เช่น ความปลอดภัยของผู้มีสถานะสูง ความไว้วางใจระหว่างมนุษย์ การนำเสนอในลักษณะนี้เป็นไปตามขนบของการรายงานข่าวอาชญากรรมที่มุ่งสร้างผลกระทบทางอารมณ์และความสนใจของผู้ชม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) พบการใช้รหัสทางเทคนิค และรหัสขนบนำเสนอ ในการประกอบสร้างความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่สื่อมวลชนพยายามจะเน้นย้ำความน่าสนใจของเรื่องราว ด้วยคุณค่าของสังคมบางประการ อย่างในกรณีข่าวนี้คือประเด็นเรื่องความปลอดภัยและฐานะทางสังคม การผสมผสานระหว่างรหัสทั้งสองประเภทนี้มีส่วนสำคัญในการประกอบสร้างความหมายและการสื่อสารคุณค่าทางสังคมผ่านการรายงานข่าว โดยเฉพาะการตอกย้ำความสำคัญของสถานะทางสังคม ความปลอดภัย และความยุติธรรม การใช้เทคนิคการนำเสนอร่วมกับขนบการเล่าเรื่องยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าติดตามให้กับข่าว ขณะเดียวกันก็สะท้อนและผลิตซ้ำความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมและความปลอดภัยในสังคม

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง แสดงการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการตัดต่อที่เริ่มด้วยภาพรวมของสถานที่เกิดเหตุ ตามด้วยการซูมเข้าจุดเกิดเหตุ ประกอบกับการใช้เสียงบรรยายของพิธีกรที่เน้นความสะเทือนขวัญ ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอปรากฏผ่านการจัดวางโครงสร้างการเปิดเรื่องแบบข่าวอาชญากรรมที่เน้นผลลัพธ์ของเหตุการณ์ (การพบศพ) ก่อนจะย้อนกลับไปเล่าที่มา

การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการลำดับภาพที่สร้างความต่อเนื่องการสลับมุมมองระหว่างพิธีกรในสตูดิโอกับภาพจากที่เกิดเหตุ การใช้เสียงสัมภาษณ์แหล่งข่าวประกอบภาพ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการเล่าเรื่องแบบสืบสวนสอบสวนที่ค่อยๆ เปิดเผยข้อมูล การสร้างความสงสัยในตัวผู้ต้องสงสัย และการติดตามความคืบหน้าของคดี

การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการตัดต่อที่เน้นความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว การใช้ภาพและเสียงของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงที่ให้ข้อมูล ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอปรากฏในการสรุปคดีที่ยังไม่จบสิ้น แต่มีความคืบหน้าในการระบุตัวผู้ต้องสงสัย เป็นการเปิดท้ายที่เชิญชวนให้ติดตามความคืบหน้าต่อไป

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการแบ่งสัดส่วนของโครงเรื่องด้วยเทคนิคการตัดต่อ โดยผสมผสานระหว่างการรายงานข้อเท็จจริงและการสร้างความน่าติดตามแบบเรื่องสืบสวนสอบสวน แม้ว่าการเล่าเรื่องจะไม่ได้เรียงเรียงเป็นเส้นตรงตามลำดับเวลา (Non-linear Narrative) แต่มีการสลับไปมาระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบัน และอดีต เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและสร้างความเข้าใจในภาพรวมของคดี โดยร้อยเรียงโครงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกันด้วยเทคนิคการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Images) ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และลำดับของเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ยังใช้เสียงบรรยาย (Voice Over) เชื่อมโยงองค์ประกอบทั้งหมดของเรื่องผ่านการอธิบายและเน้นประเด็นสำคัญ พร้อมสร้างความประทับใจด้วยตอนจบแบบปลายเปิด (Open End) ที่ทิ้งให้คิดต่อ โครงเรื่องนี้สะท้อนลักษณะการรายงานข่าวอาชญากรรมสมัยใหม่ที่เน้นสร้างความน่าสนใจควบคู่การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ การผสมผสานรหัสทั้งสองประเภทในการสร้างโครงเรื่องช่วยให้เข้าใจเหตุการณ์ผ่านการจัดระเบียบและลำดับการนำเสนอที่เป็นระบบ ตรงกับความคาดหวังของผู้ชมที่คุ้นเคยกับรูปแบบข่าวอาชญากรรม

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (คนต่างด้าว) ถูกนำเสนอโดยใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการไม่เปิดเผยภาพและข้อมูล การใช้เสียงและคำบรรยายที่สร้างความลึกลับและน่ากลัว ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอแสดงผ่านการสร้างภาพของคนนอกสังคมที่เป็นภัยคุกคามสอดคล้องกับชนบการรายงานข่าวอาชญากรรมที่มักสร้างความแตกต่างระหว่าง "เรา" กับ "เขา"

เหยื่อ

การนำเสนอเหยื่อ (นายวิชิต ชิตวิมาน) พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการเลือกภาพที่แสดงความมีเกียรติและสถานะทางสังคม การใช้เสียงบรรยายที่แสดงความเคารพและเสียใจต่อการสูญเสีย ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอปรากฏผ่านการสร้างภาพลักษณ์ของผู้มีคุณงามความดี ผู้มีสถานะสูงที่มีความเมตตา ซึ่งเป็นการต่อยอดความรุนแรงของโศกนาฏกรรม

ตำรวจ

การนำเสนอบทบาทของตำรวจ พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการใช้มุมกล้องและแสงที่สร้างความน่าเชื่อถือและอำนาจ การเลือกฉากสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอปรากฏในการสร้างภาพของผู้พิทักษ์กฎหมายที่เชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพ

พยาน

การนำเสนอพยาน (เพื่อนบ้าน ครอบครัวผู้ต้องสงสัย) พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก การใช้เสียงสัมภาษณ์ที่สื่อถึงความตึงเครียดและความกังวล ขณะที่รหัสชนบทการนำเสนอแสดงผ่านการสร้างภาพของผู้เกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูลสำคัญต่อคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) สร้างความรู้สึกและการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของตัวละครแต่ละประเภท โดยสื่อมวลชนใช้เทคนิคการเข้ารหัสด้วยเสียงบรรยายและเสียงสัมภาษณ์ ในส่วนของลักษณะที่ไม่ถูกบรรยาย สื่อใช้เทคนิคการวางตำแหน่งภาพ (Composition of Image) ด้วยขนาดภาพ การเคลื่อนกล้อง และมุมกล้อง เพื่อสื่อความหมายเกี่ยวกับรูปลักษณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ และความใกล้ชิดต่อเรื่องราวของตัวละคร นอกจากนี้ยังปรากฏการเข้ารหัสชนบทการนำเสนอผ่านการเลือกตัวละครที่เป็นภาพจำที่ง่ายต่อการเข้าใจ การผสมผสานรหัสทั้งสองประเภทนี้มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจต่อบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ทั้งยังสะท้อนและผลิตซ้ำความเข้าใจทางสังคมเกี่ยวกับอำนาจชนชั้น และความเป็นอื่นผ่านการประกอบสร้างภาพตัวแทนของตัวละครแต่ละประเภท

ฉาก

เวลา

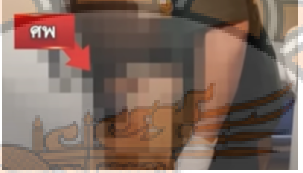
ด้านเวลา นำเสนอวิธีทางเทคนิคผ่านการลำดับภาพและเสียง ที่สร้างความต่อเนื่องของเหตุการณ์ การใช้กราฟิกแสดงไทม์ไลน์ตั้งแต่วันที่ผู้ตายย้ายเข้าบ้าน (9 กันยายน) จนถึงวันที่มีการติดต่อครั้งสุดท้าย (27 กันยายน) ส่วนรหัสชนบท การนำเสนอปรากฏผ่านการเล่าเรื่องย้อนเวลาจากการพบศพสู่การสืบค้นเหตุการณ์ในอดีต สอดคล้องกับชนบทการรายงานข่าวอาชญากรรมที่มักเริ่มจากจุดพบเหตุ

สถานที่

ด้านสถานที่ นำเสนอวิธีทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพที่เน้นความหรรษาของบ้าน การใช้มุมกล้องที่แสดงขนาดและความใหญ่โตของสถานที่ การซูมเข้าจุดสำคัญ เช่น ห้องน้ำชั้น 2 และรอยเลือด ขณะที่รหัสชนบทการนำเสนอแสดงผ่านการสร้างความขัดแย้งระหว่างความหรรษาของสถานที่กับความรุนแรงของเหตุการณ์ การเน้นย้ำระบบรักษาความปลอดภัยที่ไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมได้

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
อินโฟกราฟิก แสดงพิกัดจุด เกิดเหตุ		แสดงถึงภาพบ้านหรู ซึ่งเป็นสถานที่ที่เกิดเหตุ โดยระบุถึงรอยเลือดและจุดพบศพด้วยตัวอักษรและภาพจำลองสามมิติ
อินโฟกราฟิก แสดงไทม์ไลน์ เหตุการณ์		แสดงให้เห็นไทม์ไลน์หรือลำดับเวลาก่อนที่เหยื่อจะเสียชีวิต โดยมีการใช้ภาพจำลองสามมิติจำลองรูปพรรณของฆาตกร

อินโฟกราฟิก แสดงการ ยืนยันตัวของ ฆาตกร		แสดงให้เห็นว่าตำรวจรู้ตัวผู้ก่อเหตุแล้ว โดยเป็นชาวต่างด้าว ที่ระบุสัญชาติ และยังหลบหนีอยู่
อินโฟกราฟิก ย่อประเด็น		แสดงภาพเหยื่อ พร้อมตัวหนังสือ และมีพื้นหลังเป็นกล่องกระดาษอำพรางศพ เป็นการย่อเนื้อหาบางส่วน of ขาว
การเบลอภาพ		แสดงถึงการทำหน้าที่สื่อ ที่ต้องนำเสนอภาพโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมการสื่อสาร
สัญลักษณ์ ระบุย่อ		แสดงให้เห็นจุดสังเกตต่าง ๆ ประกอบกับคำบรรยายของพิธีกร โดยช่วยชี้ให้เห็นในสิ่งที่ถูกบดบัง และเน้นย้ำให้เห็นถึงการมีอยู่ของสิ่งที่กำลังถูกบรรยาย
เจ้าหน้าที่กู้ภัย		ปรากฏตัวอยู่ในพื้นที่เกิดเหตุเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการกับศพ แต่จะไม่มีภาพพูดหรือให้ความเห็นใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องราว

ด้านสัญลักษณ์ นำเสนอหัตถทางเทคนิคผ่านการถ่ายภาพที่เน้นรายละเอียดของวัตถุพยาน เช่น กล้องกระดาศที่ใช้อำพรางศพ มีดเปื้อนเลือด และรอยเลือดตามทางเดิน การใช้แสงและมุมกล้องที่สร้างบรรยากาศน่ากลัว ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอปรากฏผ่านการใช้สัญลักษณ์เหล่านี้เพื่อสื่อถึงความพยายามปกปิดอาชญากรรมและความรุนแรงของเหตุการณ์

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ด้านฉาก (Setting) แสดงชนบทการทำงานของสื่อมวลชนผ่านการลงพื้นที่ การเข้าถึงข้อมูล และเทคนิคการนำเสนอผ่านภาพอินโฟกราฟิก การเข้ารหัสส่วนนี้แสดงหลักฐานของ "สิ่งที่ไม่ปรากฏในการบรรยายของพิธีกร" แต่ช่วยสรุปเรื่องราวผ่านการสื่อความหมายโดยนัย การผสมผสานรหัสทั้งสองประเภทมีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจต่อบริบทของเหตุการณ์ และสะท้อนความขัดแย้งระหว่างความปลอดภัยที่คาดหวังกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นจริง

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองการเล่าของพิธีกร พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการจัดวางตำแหน่งในสตูดิโอที่สร้างความน่าเชื่อถือ การใช้น้ำเสียงที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกสะเทือนใจและตื่นเต้น การสลับมุมกล้องระหว่างพิธีกรกับภาพประกอบ ส่วนรหัสชนบทการนำเสนอปรากฏผ่านบทบาทของผู้ดำเนินเรื่องที่ชี้นำความสนใจของผู้ชม การตั้งคำถามที่กระตุ้นความสงสัย และการสร้างความต่อเนื่องของเรื่องราว

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าของนักข่าวภาคสนาม พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการรายงานสดจากที่เกิดเหตุ การใช้มุมกล้องที่แสดงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมจริง การถ่ายภาพแบบ on-location ที่สร้างความรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์ ขณะที่รหัสชนบทการนำเสนอแสดงผ่านการรายงานข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง การอ้างอิงแหล่งข่าว และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่าน การถ่ายภาพสัมผัสภาษาที่สื่อถึงอารมณ์และความรู้สึก การใช้มุมกล้องและแสงที่สร้าง บรรยากาศเหมาะสมกับบทบาทของแต่ละฝ่าย ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏใน การให้พื้นที่แก่เสียงของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ครอบครัวผู้ต้อง สงสัย และพยานในคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบ ด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงการทำงานของสื่อที่พยายามจะ นำเสนอมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งถูกนำเสนอผ่านมุมมองของพิธีกร เช่น การใช้น้ำเสียง และ ภาษาที่ใช้บรรยาย, การตอบโต้กันของพิธีกร, และการวิเคราะห์เหตุการณ์ในสตูดิโอ อีกทั้งยังมี มุมมองของนักข่าวภาคสนาม ที่นำเสนอการผสมผสานการรายงานสด การสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังมีมุมมองของตัวละครต่าง ๆ ภายในเรื่องราว ที่บอกเล่าผ่านคำให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับความรู้สึกและมุมมองส่วนตัวที่มีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าสนใจให้กับการรายงานข่าว แต่ ยังสะท้อนการประกอบสร้างความจริงผ่านมุมมองที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของการใช้เทคนิค การนำเสนอและการยึดถือขนบการรายงานข่าว การผสมผสานมุมมองการเล่าเรื่องที่ หลากหลายนี้ไม่เพียงสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าสนใจให้กับการรายงานข่าว แต่ยัง สะท้อนการประกอบสร้างความจริงผ่านมุมมองที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของการใช้เทคนิคการ นำเสนอและการยึดถือขนบการรายงานข่าวที่เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการ เข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ชนชั้น, ความปลอดภัย, คุณธรรม, ความเป็นอื่น โครงเรื่อง : ความยุติธรรม, อำนาจอรัฐ, ความขัดแย้งทางชนชั้น ตัวละคร : ชนชั้นสูงที่มีคุณธรรม, ภาพของภัยคุกคามจากคนนอกสังคม, สัญลักษณ์ของอำนาจอรัฐและความยุติธรรม, ความสัมพันธ์ข้ามชนชั้น ฉาก : ทูนิเซีย, เทคโนโลยีความปลอดภัย, ความเป็นเมือง มุมมองการเล่าเรื่อง : กรอบวิชาชีพสื่อมวลชน, มุมมองของสังคมชนชั้นกลางที่ตกใจกับอาชญากรรมในพื้นที่ทุรดาร, ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว "พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก" สะท้อนถึงอุดมการณ์ชนชั้นที่ปรากฏชัดเจนผ่านการนำเสนอชื่อข่าวที่เน้นย้ำสถานะ "อดีตเอกอัครราชทูต" และ "บ้านหรู" สะท้อนระบบคุณค่าที่ให้ความสำคัญกับตำแหน่งทางสังคมและความมั่งคั่ง การเลือกใช้คำเหล่านี้ไม่เพียงบ่งบอกข้อเท็จจริง แต่ยังตอกย้ำความเชื่อที่ว่าสถานะทางสังคมควรเป็นเกราะป้องกันอาชญากรรม

อุดมการณ์เรื่องความปลอดภัยและความไว้วางใจในสังคม ปรากฏผ่านการนำเสนอความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง โดยเฉพาะการที่ผู้มีสถานะสูงและอาศัยในพื้นที่ทุรดารถูกทำร้าย สะท้อนความเปราะบางของความปลอดภัยในสังคมเมือง

อุดมการณ์ความเป็นอื่น (Otherness) ถูกประกอบสร้างผ่านการระบุว่าผู้ก่อเหตุเป็น "คนต่างด้าว" สะท้อนการแบ่งแยกระหว่าง "คนใน" กับ "คนนอก" สังคม ตอกย้ำความหวาดระแวงต่อคนต่างด้าวในฐานะภัยคุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัย

อุดมการณ์คุณธรรม ปรากฏผ่านการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ตายในฐานะผู้มีความเมตตา เอื้อเฟื้อต่อผู้ด้อยโอกาส สะท้อนค่านิยมทางสังคมที่เชื่อมโยงสถานะทางสังคมกับคุณธรรมความดี การเน้นย้ำคุณงามความดีของผู้ตายยังเพิ่มความรุนแรงให้กับการสูญเสียและความโหดร้ายของอาชญากรรม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม อย่างเช่นในข่าวนี้ จะเห็นการทำงานของอุดมการณ์เกี่ยวกับชนชั้น ความปลอดภัย และความเป็นอื่น ที่แฝงอยู่ในแก่นเรื่อง มีการผสมผสานอุดมการณ์ที่หลากหลายอยู่ในแก่นเรื่องของข่าว ซึ่งไม่เพียงสะท้อนระบบคุณค่าที่ดำรงอยู่ในสังคมเท่านั้น หากแต่ยังมีส่วนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำความเชื่อเกี่ยวกับชนชั้น อำนาจ ความปลอดภัย และความเป็นอื่นในสังคมผ่านการประกอบสร้างความหมายในการรายงานข่าวอาชญากรรม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง สะท้อนอุดมการณ์ชนชั้นและอำนาจผ่านการเน้นย้ำสถานะของผู้ตายและลักษณะที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การนำเสนอ "เหตุสะเทือนขวัญในบ้านหรู" และ "อดีตเอกอัครราชทูต" ตอกย้ำความเชื่อเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นกับความปลอดภัย อีกทั้งยังสะท้อนอุดมการณ์ความเป็นระเบียบของสังคมที่ถูกท้าทายด้วยอาชญากรรม

ดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง แสดงอุดมการณ์ความยุติธรรมและอำนาจรัฐผ่านการนำเสนอกระบวนการสืบสวนที่เป็นระบบ การสร้างภาพของตำรวจที่มีประสิทธิภาพ สะท้อนความเชื่อในกลไกของรัฐที่จะนำความยุติธรรมกลับคืนมา นอกจากนี้ การค่อย ๆ เปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับบุคคลต่าง ๆ ยังสะท้อนอุดมการณ์เรื่องความสัมพันธ์ข้ามชนชั้นและความไว้วางใจในสังคม

ปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง ตอกย้ำอุดมการณ์ความเป็นอื่นผ่านการระบุว่าผู้ต้องสงสัยเป็นคนต่างด้าว สะท้อนการสร้างความแตกต่างระหว่าง "เรา" กับ "เขา" ในสังคม ขณะเดียวกันก็แสดงอุดมการณ์ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมผ่านการยืนยันว่าตำรวจทราบตัวผู้กระทำผิดและกำลังรวบรวมหลักฐานเพื่อจับกุม สะท้อนความเชื่อว่าอำนาจรัฐจะสามารถจัดการกับภัยคุกคามจากภายนอกได้

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการเน้นย้ำอุดมการณ์ผ่านความหมายแฝงที่ประกอบอยู่ในแต่ละส่วนของโครงเรื่อง ตัวอย่างเช่นในข่าวนี้ ช่วงเปิดเรื่อง จะเน้นเรื่องชนชั้นและสถานะทางสังคมของเหยื่อ ในขณะที่ช่วงดำเนินเรื่อง จะแสดงให้เห็นอุดมการณ์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและบทบาททางสังคมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงกลไกด้านการปราบปรามสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาในสังคม ในช่วงปิดเรื่อง มีการเน้นย้ำถึงอุดมการณ์ความเป็นอื่นผ่านการระบุว่าผู้ต้องสงสัยคือคนต่างด้าวซึ่งเป็นคนชายขอบของสังคม

การวางโครงเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงสร้างความน่าติดตาม แต่ยังผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์หลักในสังคมเกี่ยวกับชนชั้น อำนาจ ความยุติธรรม และการแบ่งแยกทางสังคม ผ่านการจัดวางลำดับเหตุการณ์และการให้น้ำหนักกับประเด็นต่าง ๆ ที่ทำให้อุดมการณ์เหล่านี้ดูเป็นเรื่องปกติและเป็นที่ยอมรับในสังคม

ตัวละคร

ฆาตกร

ฆาตกร (คนต่างด้าว) สะท้อนอุดมการณ์ความเป็นอื่นในสังคม การระบุว่า เป็น "คนต่างด้าว" โดยไม่เปิดเผยรายละเอียดอื่น ตอกย้ำการแบ่งแยกระหว่าง "คนใน" กับ "คนนอก" และความหวาดระแวงต่อคนต่างด้าวในฐานะภัยคุกคาม สะท้อนอุดมการณ์ชาตินิยมและความหวาดกลัวต่อความแตกต่าง

เหยื่อ

เหยื่อ (นายวิจิต ชิตวิมาน) ถูกนำเสนอผ่านอุดมการณ์ชนชั้นและคุณธรรม โดยการเน้นย้ำสถานะอดีตเอกอัครราชทูตและความมีน้ำใจต่อผู้ด้อยโอกาส สะท้อนความเชื่อที่เชื่อมโยงชนชั้นสูงกับคุณงามความดี การนำเสนอการสูญเสียบุคคลสำคัญยังตอกย้ำผลกระทบต่องสังคมโดยรวม ขณะเดียวกันก็สะท้อนความเปราะบางของอำนาจและสถานะที่ไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมได้

ตำรวจ

ตำรวจ สะท้อนอุดมการณ์อำนาจรัฐและความยุติธรรม การนำเสนอภาพเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีความเชี่ยวชาญและมั่นใจในการจับกุมผู้กระทำผิด ตอกย้ำความเชื่อมั่นในกลไกของรัฐและระบบยุติธรรม สะท้อนอุดมการณ์การรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

พยาน

พยาน (ครอบครัวผู้ต้องสงสัย) สะท้อนอุดมการณ์ความสัมพันธ์ทางสังคมและชนชั้น โดยเฉพาะการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับครอบครัวคนงานก่อสร้าง สะท้อนการข้ามพ้นชนชั้นผ่านความเมตตาและความไว้วางใจ ขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นความเปราะบางของความสัมพันธ์ข้ามชนชั้นในสังคม

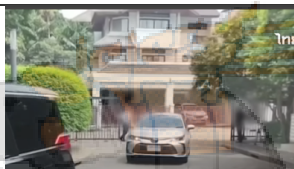
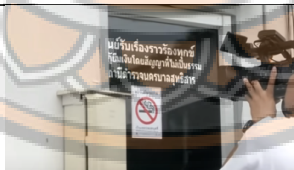
การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) สะท้อนค่านิยมและความเชื่อของสังคมผ่านการนำเสนอบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในข่าว การนำเสนอตัวละครเป็นกระบวนการทางอุดมการณ์ที่ทำงานแบบเนียนในการผลิตซ้ำและตอกย้ำความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียม สอดคล้องกับแนวคิดของ Fiske ที่มองว่าการเข้ารหัสทางโทรทัศน์เป็นการสร้างความเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ให้กับระบบความคิดและความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม ผ่านการจัดวางตำแหน่งและบทบาทของตัวละครที่ทำให้การกีดกันและการครอบงำทางความคิดดูปกติธรรมดาและเป็นที่ยอมรับ

จาก

เวลา

ด้านเวลา สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นระเบียบ และความปลอดภัย ในสังคมเมือง การระบุช่วงเวลาตั้งแต่ผู้ตายย้ายเข้าบ้าน (9 กันยายน) จนถึงวันสุดท้ายที่มีการติดต่อ (27 กันยายน) สะท้อนความเปราะบางของชีวิตในสังคมเมืองที่ แม้อาศัยระยะสั้นก็อาจเกิดโศกนาฏกรรม การที่ศพถูกพบหลังเพื่อนบ้านได้กลิ่น 2-3 วัน สะท้อนอุดมการณ์ความเป็นปัจเจกในสังคมเมืองที่ผู้คนอยู่อย่างโดดเดี่ยว

สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
"บ้านหรุ" ราคา 20 ล้านบาท		เป็นสัญลักษณ์ของความสำเร็จและสถานะทางสังคม การเปรียบเทียบกับที่พักเดิมที่เป็นคอนโดมิเนียมสะท้อน การเลื่อนชั้นทางสังคม ขณะเดียวกัน การที่ระบบรักษาความปลอดภัยไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมได้ สะท้อนข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยี และทุนในการสร้างความปลอดภัย
สถานี ตำรวจ		พื้นที่ของอำนาจรัฐสะท้อนอุดมการณ์ การปกครองที่รวมศูนย์และระบบราชการที่เป็นทางการ

ด้านสถานที่ สะท้อนอุดมการณ์ทุนนิยมและชนชั้น "บ้านหรุ" ราคา 20 ล้านบาท พร้อมระบบรักษาความปลอดภัยและกล้องวงจรปิด 25 ตัว เป็นสัญลักษณ์ของความสำเร็จและสถานะทางสังคม การเปรียบเทียบกับที่พักเดิมที่เป็นคอนโดมิเนียม สะท้อนการเลื่อนชั้นทางสังคม ขณะเดียวกันการที่ระบบรักษาความปลอดภัยไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมได้ สะท้อนข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยีและทุนในการสร้างความปลอดภัย

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
กล่องกระดาษที่ใช้อำพรางศพ		มีดในครัวที่กลายเป็นอาวุธ และรอยเลือดตามทางเดิน สื่อถึงการแปรเปลี่ยนของพื้นที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่อันตราย
มีดในครัว	คำบรรยายของพิธีกร	
รอยเลือดตามทางเดิน	คำบรรยายของพิธีกร	
การไม่พบร่องรอยจัดแะ	คำบรรยายของพิธีกร	ไม่พบร่องรอยการจัดแะ แต่มีการรื้อค้นทรัพย์สินสะท้อนการละเมิดความไว้วางใจและความสัมพันธ์ทางสังคม

ด้านสัญลักษณ์ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงและความไว้วางใจในสังคม กล่องกระดาษที่ใช้อำพรางศพ มีดในครัวที่กลายเป็นอาวุธ และรอยเลือดตามทางเดิน สื่อถึงการแปรเปลี่ยนของพื้นที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่อันตราย การไม่พบร่องรอยการจัดแะแต่มีการรื้อค้นทรัพย์สินสะท้อนการละเมิดความไว้วางใจและความสัมพันธ์ทางสังคม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงความหมายแฝงที่สื่อถึงชนชั้นและสถานะทางสังคม โดยในข่าวนี้นี้ได้เน้นการนำเสนอไปที่ “บ้านหรรุราคา 20 ล้าน” ซึ่งมีความคาดหวังว่าจะต้องปลอดภัย แต่กลับเกิดเหตุการณ์ดั่งกล่าวขึ้น ทั้งนี้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยังสะท้อนถึงปัญหาเรื่องความเหลื่อมล้ำในสังคม ผ่านการที่เจ้านายถูกลูกจ้างสังหารโดยมีการรื้อค้นและขโมยทรัพย์สินอีกด้วย ข่าวนี้อาจผลิตซ้ำอุดมการณ์หลักของสังคมไทยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ โดยเห็นได้จากการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยศสูงเข้ารับผิดชอบคดีอย่างรวดเร็ว การสร้างฉากผ่านรหัสอุดมการณ์ไม่เพียงสะท้อนโครงสร้างอำนาจในสังคม แต่ยังตั้งประเด็นคำถามเรื่องความปลอดภัยของสังคมเมืองด้วย

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองของพิธีกร สะท้อนอุดมการณ์ชนชั้นกลางและความมั่นคงปลอดภัย การใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความตกใจกับอาชญากรรมในพื้นที่หุรหุรา "โอ้โห", "แปลกนะ" สะท้อนความเชื่อที่ว่าพื้นที่ของชนชั้นสูงควรปลอดภัย การตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงบ้านและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตายกับผู้ต้องสงสัย สะท้อนความพยายามทำความเข้าใจการละเมิดความคาดหวังทางสังคม

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองการเล่าของนักข่าวภาคสนามสะท้อนอุดมการณ์วิชาชีพสื่อและความเป็นกลาง การรายงานที่เน้นข้อเท็จจริง การอ้างอิงแหล่งข่าวที่เป็นทางการ และการนำเสนอความคิดเห็นจากหลายฝ่าย สะท้อนความเชื่อในความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือของสื่อมวลชน ขณะเดียวกันการเลือกประเด็นและการให้น้ำหนักกับแหล่งข่าวต่างๆ ก็สะท้อนอำนาจของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่องสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจและความสัมพันธ์ทางสังคม การให้สัมภาษณ์ของตำรวจที่แสดงความมั่นใจในการจับกุมผู้กระทำผิดสะท้อนอำนาจรัฐ ขณะที่การให้ปากคำของครอบครัวผู้ต้องสงสัยที่พยายามพิสูจน์ความบริสุทธิ์สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงการสอดแทรกมุมมองเชิงสังคมและการตีความเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผ่านมุมมองของพิธีกร มุมมองของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองของตัวละครภายในเรื่อง เป็นการผสมผสานมุมมองการเล่าเรื่องเข้ากับอุดมการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งไม่เพียงสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว แต่ยังผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์หลักในสังคมเกี่ยวกับชนชั้น อำนาจ ความยุติธรรม และความสัมพันธ์ทางสังคมผ่านวิธีการนำเสนอและการให้น้ำหนักกับเสียงของฝ่ายต่าง ๆ ในข่าว

ข่าวที่ 6			
ชื่อข่าว	สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาอัดโอง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง		
ภาพปกคลิป			
ช่อง	อมรินทร์ทีวี	รายการ	ทูบโตะข่าว
วันที่เผยแพร่	14 ตุลาคม พ.ศ. 2566		

เนื้อหาข่าว

เกิดเหตุการณ์ขึ้นในพื้นที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อมีการค้นพบศพของนางยุพิน พงษ์จำรัส อายุ 63 ปี อดีตนักโภชนาการที่เกษียณจากราชการ ในสภาพถูกเผาอยู่ภายในโถงหลังบ้าน เหตุการณ์เริ่มต้นเมื่อลูกสาวของผู้เสียชีวิตซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรีติดต่อบารดาไม่ได้เป็นเวลา 2-3 วัน จึงได้ประสานให้ญาติคือคุณฉลาด นุติประพันธ์ ไปตรวจสอบที่บ้าน เมื่อไปถึงพบว่าประตุ๊ว ถูกล็อกจากด้านใน เมื่อปิ่นรวู้เข้าไปตรวจสอบพบกองเสื้อผ้า แก้วกาแฟ และโทรศัพท์มือถือบริเวณหน้าห้องน้ำ ก่อนจะพบศพในสภาพถูกเผาภายในโถงที่บริเวณหลังบ้าน

การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	คุณลักษณะและการปรากฏในข่าว
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาโย่ง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทั้ง คุณค่าข่าว : ความแปลก, เงื่อนงำ, ความใกล้ชิด
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เริ่มด้วยการเล่าถึงการพบศพในสภาพถูกเผาภายในโ่ง โดยมีนำเสนอตัวละครหลักคือผู้ตาย และสถานะทางสังคมของเธอในฐานะอดีตข้าราชการ ดำเนินเรื่อง : เล่าเรียงเหตุการณ์ตั้งแต่การหายตัวไป การติดต่อไม่ได้ จนถึงการค้นพบศพ และนำเสนอความขัดแย้งของข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและกล่องวงจรปิด จบเรื่อง : เน้นย้ำความซับซ้อนของคดีและความจำเป็นในการรอผลการพิสูจน์หลักฐาน เป็นการจบแบบเปิด (Open-ended) โดยทิ้งประเด็นให้ติดตามผลการสืบสวน
ตัวละคร	ฆาตกร : ไม่ปรากฏ เหยื่อ : นางยุพิน พงษ์จำรัส อายุ 63 ปี ตำรวจ : เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบไม่ระบุชื่อ พยาน : คุณฉลาด นุติประพันธ์ (ญาติ)
ฉาก	เวลา : เหตุการณ์ถูกคนพบหลังจากติดต่อผู้ตายไม่ได้ 2-3 วัน สถานที่ : บ้านเดี่ยวในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สัญลักษณ์ : โ่งที่พบศพ, ถุงผ้าที่มีการเขียนชื่อผู้ตาย, ทองรูปพรรณที่ติดอยู่กับศพ, กล่องวงจรปิดที่หายไป, ขาวของเครื่องใช้
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : นำเสนอเรื่องราวในเชิงตั้งคำถามและชวนติดตาม, แสดงความกังวลและความสงสัยต่อพฤติกรรมที่เกิดขึ้น, กล่าวเน้นถึงประเด็นที่ขัดแย้งกัน การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : ลงพื้นที่เป็นผู้สังเกตการณ์ การเล่าเรื่องผ่านตัวละครต่าง ๆ : เล่าเรื่องจากประสบการณ์ตรง, ให้ข้อมูลที่แตกต่างกันตามความเกี่ยวข้อง

วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าว

แก่นเรื่องหลักของข่าวนี้ นำเสนอถึงความลึกลับและความซับซ้อนของคดีฆาตกรรมที่เกิดขึ้นกับอดีตข้าราชการวัยเกษียณ โดยสะท้อนให้เห็นถึงประเด็นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่เพียงลำพัง นอกจากนี้ยังแฝงไว้ด้วยคุณค่าทางสังคมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวที่อยู่ห่างไกลกัน และความเปราะบางของผู้สูงวัยในสังคมปัจจุบัน การนำเสนอเน้นย้ำความน่าสะเทือนใจของเหตุการณ์ผ่านวิธีการเสียชีวิตที่โหดร้าย สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยทางศีลธรรมในสังคม

โครงเรื่อง ถูกนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน โดยเริ่มต้นด้วยการเปิดเรื่องที่นำต้นต้นด้วยการพบศพในสภาพที่ผิดปกติ จากนั้นดำเนินเรื่องด้วยการย้อนเล่าถึงที่มาของการค้นพบศพ ผ่านมุมมองของญาติผู้เสียชีวิต การดำเนินเรื่องมีการสอดแทรกรายละเอียดของหลักฐานสำคัญที่พบในที่เกิดเหตุ เพื่อชวนให้ผู้ชมติดตามและคาดเดาถึงสาเหตุการเสียชีวิต การปิดเรื่องยังคงทิ้งปมปริศนาไว้ โดยเน้นย้ำว่าเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถสรุปสาเหตุการเสียชีวิตที่แท้จริงได้

ตัวละครหลักในเรื่อง ประกอบด้วย ผู้เสียชีวิต (นางยุพิน พงษ์จำรัส) ซึ่งถูกนำเสนอในฐานะอดีตข้าราชการที่ใช้ชีวิตอย่างสงบ ไม่มีประวัติขัดแย้งกับผู้อื่น ญาติผู้พบศพ (คุณฉลาด นุติประพันธ์) ทำหน้าที่เป็นผู้เล่าเรื่องสำคัญที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการค้นพบศพ และเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้สืบสวนคดี การนำเสนอตัวละครมีการเน้นย้ำความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวและความน่าสงสารของผู้เสียชีวิต

ฉากในเรื่อง ถูกนำเสนออย่างละเอียด โดยระบุสถานที่เกิดเหตุที่บ้านเลขที่ 64 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ การบรรยายฉากเน้นรายละเอียดของสถานที่พบศพและหลักฐานสำคัญ โดยเฉพาะบริเวณหลังบ้านที่พบโองังอันเป็นที่พบศพ และบริเวณหน้าห้องน้ำที่พบหลักฐานสำคัญ การบรรยายฉากมีการสอดแทรกสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความผิดปกติ เช่น ประตูที่ถูกล็อกจากด้านใน และกล้องวงจรปิดที่หายไป

การเล่าเรื่องในข่าวนี้ มีการผสมผสานมุมมองจากหลายฝ่าย โดยพิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้เล่าหลักที่นำเสนอภาพรวมของเหตุการณ์ด้วยน้ำเสียงที่สื่อถึงความตื่นตระหนกและความน่าสะเทือนใจ มีการสอดแทรกมุมมองของญาติผู้พบศพที่ให้รายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ และมุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่นำเสนอข้อมูลในเชิงการสืบสวน การผสมผสานมุมมองต่างๆ ช่วยสร้างความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว ขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของคดีผ่านข้อมูลที่ขัดแย้งกันจากแหล่งข่าวต่างๆ

โดยสรุป การเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรม “สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาโยนโถง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง” มีการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านองค์ประกอบการเล่าเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่อง, โครงเรื่อง, ตัวละคร, ฉาก และ มุมมองการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ซึ่งผู้วิจัยจะทำการแสดงข้อมูล และวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในส่วนถัดไป

การวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องนั้น พบว่าในข่าวดังกล่าวที่เผยแพร่ผ่านรายการทูตเช้าของช่อง AMARIN TV นั้น ผู้วิจัยพบว่าการเล่าเรื่องของข่าวนี้นี้ถูกเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) 2. ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการนำเสนอ (Convention Representation Code) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัสในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับความจริง (Reality)	รหัสทางสังคม (Social Code)	แก่นเรื่อง : การแต่งกาย, สถานะทางสังคม, ความโดดเดี่ยว โครงเรื่อง : การเน้นความน่าสะพรึงกลัวของเหตุการณ์ผ่านคำบรรยาย "สะเทือนขวัญ", "น่าตกใจ", การลำดับเหตุการณ์แบบค่อย ๆ เปิดเผยความจริง ตัวละคร : ภูมิหลัง, สถานะทางสังคม, บทบาททางสังคม, การแสดงออกทางอารมณ์ ฉาก : สภาพแวดล้อม, หลักฐานตามจุดต่าง ๆ ในบริเวณบ้าน, ความน่าสะเทือนใจ มุมมองการเล่าเรื่อง : พิธีกรใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความสงสัย, ญาติให้ข้อมูลด้วยความสะเทือนใจและแสดงรายละเอียดของการค้นพบเหตุการณ์, เจ้าหน้าที่ใช้ภาษาที่เป็นทางการและระมัดระวัง

แก่นเรื่อง

จากชื่อข่าว “สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาอัดโอง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง” แสดงให้เห็นถึงการสร้างความหมายผ่านการใช้ภาษาและการนำเสนอคุณค่าทางสังคมที่น่าสนใจหลายประการ การเลือกใช้คำในชื่อข่าวมีนัยยะสำคัญในการสร้างความหมาย โดยเฉพาะการระบุสถานะของผู้เสียชีวิตว่าเป็น “สาวใหญ่อดีตข้าราชการ” ซึ่งเป็นการเข้ารหัสทางสังคมที่สื่อถึงสถานภาพและบทบาททางสังคมที่มีเกียรติและน่าเคารพนับถือ การใช้คำว่า “ดับปริศนา” และ “ถูกฆ่าเผาอัดโอง” เป็นการสร้างความหมายที่สื่อถึงความรุนแรงและความผิดปกติของเหตุการณ์ ซึ่งขัดแย้งกับภาพลักษณ์ของผู้เสียชีวิตที่มีสถานะทางสังคมที่ดี

ในแง่ของคุณค่าทางสังคมที่ปรากฏในข่าว มีการสะท้อนค่านิยมและความเชื่อหลายประการ ประการแรกคือการให้คุณค่ากับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งถูกทำลายผ่านการนำเสนอเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนตัว ประการที่สองคือการสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัวไทย ผ่านการนำเสนอสภาพการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องอยู่ตามลำพัง ในขณะที่ลูกหลานต้องย้ายถิ่นฐานไปทำงานในพื้นที่ห่างไกล

นอกจากนี้ ยังมีการสะท้อนค่านิยมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในชุมชน ผ่านการนำเสนอว่าผู้เสียชีวิต “ไม่เคยมีประวัติขัดแย้งกับใคร” และ “เป็นที่รู้จักของเพื่อนบ้าน” ซึ่งเป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข การที่บุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง จึงยิ่งตอกย้ำความผิดปกติและความน่าสะพรึงกลัวของเหตุการณ์

การประกอบสร้างความจริงในระดับนี้ยังสะท้อนผ่านการนำเสนอความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังทางสังคมกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความปลอดภัยของผู้สูงอายุ การมีระบบรักษาความปลอดภัย (เช่น กล้องวงจรปิด ประตูลูกกรงที่แข็งแรง) ที่ควรสร้างความปลอดภัย กลับไม่สามารถป้องกันเหตุร้ายได้ สะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางของระบบรักษาความปลอดภัยในสังคมสมัยใหม่

สุดท้าย การประกอบสร้างความจริงในระดับนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ผ่านการนำเสนอบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจและการให้ความสำคัญกับการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมในสังคมที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการค้นหาความจริงอย่างเป็นระบบและมีหลักการ แม้จะเผชิญกับคดีที่มีความซับซ้อนและยากต่อการไขปริศนาก็ตาม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอข้อเท็จจริงที่สะท้อนคุณค่าทางสังคม เช่น การเน้นย้ำสภาพการเสียชีวิตที่ปกติ การกล่าวถึงสถานะทางสังคมของผู้เสียชีวิต และการเผยให้เห็นความสัมพันธ์ภายในชุมชน เป็นการเลือกประเด็นที่ผู้ชมสามารถเข้าใจได้มานำเสนอ การประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านแก่นเรื่องดังกล่าว ไม่เพียงนำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนและต่อยอดยาระบบคุณค่า ความเชื่อ และความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดำรงอยู่ในสังคมไทย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นข้อเท็จจริงที่ล้วนเคยเกิดขึ้นและปรากฏในสังคมมาก่อน จึงทำให้เป็นประเด็นที่อยู่ในการรับรู้ของผู้คน และสามารถพิสูจน์หรือทำความเข้าใจได้ในระดับพื้นฐาน

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

ในการเปิดเรื่อง สื่อได้ใช้รหัสทางสังคมผ่านการนำเสนอจุดสูงสุดของเหตุการณ์ด้วยการพบศพในสภาพถูกเผาภายในโอ่ง การเลือกเปิดเรื่องด้วยภาพที่สะท้อนขวัญนี้สะท้อนการใช้รหัสทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตายและความรุนแรง ซึ่งขัดแย้งกับบรรทัดฐานทางสังคมที่ยึดถือความสงบสุขและความปลอดภัย นอกจากนี้ การแนะนำตัวละครหลักด้วยการเน้นย้ำสถานะ "อดีตข้าราชการ" และ "นักโภชนาการที่เกษียณ" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงชนชั้นทางสังคมและความมีเกียรติ อันนำไปสู่การสร้าง ความขัดแย้งระหว่างสถานะทางสังคมกับ โศกนาฏกรรมที่เกิดขึ้น

การดำเนินเรื่อง

ในส่วนของการดำเนินเรื่อง พบการใช้รหัสทางสังคม ผ่านการไล่เรียงเหตุการณ์ที่นำไปสู่การค้นพบศพ โดยเริ่มจากการที่ลูกสาวติดต่อมารดาไม่ได้ สะท้อนความสัมพันธ์ในครอบครัวที่แม้จะอยู่ห่างไกลแต่ยังคงมีความห่วงใย การบรรยายถึงการพบหลักฐานต่างๆ เช่น กองเสื้อผ้า แก้วกาแฟ และโทรศัพท์มือถือ เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงกิจวัตรประจำวันที่ถูกขัดจังหวะอย่างกะทันหัน

สร้างความรู้สึกถึงความผิดปกติและความน่าสะพรึงกลัว การพบถุงผ้าที่มีชื่อผู้ตาย และการพบทรัพย์สินมีค่าที่ยังอยู่กับศพ ซึ่งแสดงถึงความซับซ้อนหรือแรงจูงใจในการก่อเหตุ

การปิดเรื่อง

ใช้การจบแบบเปิด (Open-Ended) ด้วยการรอฟผลการพิสูจน์หลักฐาน เป็นการให้รหัสทางสังคมที่สะท้อนความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและหลักการทางวิทยาศาสตร์ การนำเสนอความขัดแย้งของข้อมูลเกี่ยวกับกล้องวงจรปิดและทรัพย์สินที่หายไป เป็นการให้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความซับซ้อนของการแสวงหาความจริงในสังคมสมัยใหม่

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านโครงเรื่อง (Plot) แสดงการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านรหัสทางสังคม โดยเริ่มจากการพบศพอดีตข้าราชการที่เสียชีวิตอย่างปริศนาโดยไม่ทราบผู้ก่อเหตุหรือแรงจูงใจ การดำเนินเรื่องผ่านการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง และปิดแบบปลายเปิดโดยไม่มีข้อสรุป การเปิด-ดำเนิน-ปิดเรื่องในการเข้ารหัสระดับความเป็นจริงนี้ สะท้อนระบบความสัมพันธ์และกลไกสังคมในแง่การตรวจสอบความจริง การบังคับใช้กฎหมาย และการรักษาความยุติธรรม รวมทั้งสะท้อนความซับซ้อนของปัญหาการอยู่โดดเดี่ยวของผู้สูงอายุในสังคมไทย

ตัวละคร

ตัวละคร	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
ฆาตกร	ถูกกล่าวถึงโดยพินิจ	ฆาตกรหรือผู้ก่อเหตุ ยังคงเป็นปริศนาและไม่มีกระบวนการที่ชัดเจน การไม่ปรากฏตัวต้นนี้เป็นการให้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความลึกลับและความซับซ้อนของอาชญากรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับจริยธรรมในการรายงานข่าวที่ต้องระมัดระวังการระบุตัวผู้ต้องสงสัยก่อนมีการพิสูจน์

เหยื่อ		นางยุพิน พงษ์จำรัส ถูกนำเสนอมานผ่านสถานะทางสังคมและคุณลักษณะทางศีลธรรม การนำเสนอในฐานะ "อดีตรัฐราชการ" และ "นักโภชนาการที่เกษียณ" สื่อถึงความมีเกียรติและการเป็นที่ยอมรับในสังคม การเน้นย้ำว่า "ไม่เคยมีประวัติขัดแย้งกับผู้ใด" และ "อยู่บ้านคนเดียวจนต้องเฝ้ากันมา 3 ปี" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความบริสุทธิ์และความเปราะบางของผู้สูงอายุในสังคม
ตำรวจ		ถูกนำเสนอความเป็นมืออาชีพและความระมัดระวังในการทำงาน การนำเสนอว่า "ยังไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง" และ "ต้องรอผลการชันสูตร" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความรอบคอบและการยึดหลักในการสืบสวน สะท้อนความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและหลักการทางวิทยาศาสตร์
พยาน		คุณฉลาด นุติประพันธ์ ถูกนำเสนอผ่านรหัสทางสังคมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน การนำเสนอในฐานะญาติผู้เป็นห่วงและเข้าไปตรวจสอบ สะท้อนค่านิยมเรื่องความผูกพันและการช่วยเหลือกันในครอบครัว ทั้งนี้ การแสดงปฏิกิริยา "แทบลมทั้งยืน" เมื่อพบศพ เป็นการใช้อรหัสทางสังคมที่สื่อถึงความสะเทือนใจและผลกระทบทางอารมณ์ต่อเหตุการณ์รุนแรง
	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	ลูกสาวของผู้เสียชีวิต อาศัยอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี เป็นการนำเสนอความห่างไกลทางกายภาพนี้เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัวในสังคมสมัยใหม่ ที่สมาชิกในครอบครัวต้องแยกย้ายกันไปทำงานในพื้นที่ห่างไกล

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีอย่างเป็นระบบ โดยระบุตัวตน บทบาท และการกระทำที่พิสูจน์ได้ ซึ่งมีลำดับการปรากฏตัวและบทบาทแตกต่างกัน การเข้ารหัสระดับนี้ทำการแสดงรูปพรรณสัณฐาน บุคลิก การแต่งกาย อากัปกิริยา และถ้อยคำที่แสดงความคิดเห็นของตัวละครที่เชื่อมโยงกับเรื่องราว การประกอบสร้างตัวละครไม่เพียงนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนความสัมพันธ์ทางสังคม บทบาทหน้าที่ และความคาดหวังที่สังคมมีต่อบุคคลในสถานะต่างๆ การใช้รหัสทางสังคมในการนำเสนอตัวละครมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีที่ผู้รับสารตีความและทำความเข้าใจบทบาทของตัวละครในเหตุการณ์ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการรายงานข่าว

ฉาก

เวลา

ด้านเวลา สื่อได้ใช้รหัสทางสังคมผ่านการกำหนดกรอบเวลาที่มีนัยสำคัญหลายช่วง การระบุว่าผู้เสียชีวิต "อยู่บ้านคนเดียวต่อเนื่องกันมา 3 ปี" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตผู้สูงอายุในสังคมสมัยใหม่ที่ต้องอยู่อาศัยเพียงลำพัง การระบุว่า "ติดต่อกันไม่ได้เป็นเวลา 2-3 วัน" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความผิดปกติในการติดต่อสื่อสารของครอบครัวสมัยใหม่ที่แม้จะอยู่ห่างไกลแต่ยังคงติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอผ่านเทคโนโลยี

สถานที่

สถานที่	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
บ้านของเหยื่อ		บ้านเลขที่ 64 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงพื้นที่ส่วนตัวที่ควรปลอดภัย

ด้านสถานที่ การนำเสนอบ้านเลขที่ 64 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการชี้ให้เห็นถึงพื้นที่เสี่ยงภัย การบรรยายลักษณะบ้านที่มี "ประตูรั้วถูกตัดจากด้านใน" เป็นการชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการรักษาความปลอดภัย แต่กลับกลายเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงความช่วยเหลือ การพบหลักฐานกระจายในจุดต่างๆ ทั้ง "บริเวณหน้าห้องน้ำ" และ "บริเวณหลังบ้าน" เป็นการชี้ให้เห็นถึงการเคลื่อนที่ของเหตุการณ์จากพื้นที่ใช้สอยปกติไปสู่พื้นที่ก่อเหตุ

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
โอง		ลักษณะที่ใช้อำพรางศพ เป็นการชี้ให้เห็นถึงการบิดเบือนวัตถุในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นเครื่องมือของอาชญากรรม
ถุงผ้าสีขาวที่มี การเขียนชื่อ		เป็นการชี้ให้เห็นถึงการวางแผนและเจตนาในการก่อเหตุ
กล่องวงจรปิดที่ หายไป	ถูกกล่าวถึงโดยพยาน	เป็นการชี้ให้เห็นถึงการเข้าถึงความเปราะบางของระบบรักษาความปลอดภัยสมัยใหม่
ข้าวของเครื่อง ใช้		พบ "กองเสื้อผ้า แก้วกาแฟ และโทรศัพท์มือถือ" เป็นการชี้ให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตประจำวันที่ถูกขัดจังหวะอย่างกะทันหัน

ไม้ขีดไฟและ ขวดน้ำมันพืช	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	สื่อถึงการเตรียมการและความจง ใจในการทำลายหลักฐาน
ทองรูปพรรณที่ ติดอยู่กับศพ	ถูกกล่าวถึงโดยพิธีกร	เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สร้าง ความซับซ้อนให้กับแรงจูงใจใน การก่อเหตุ

ด้านสัญลักษณ์ มีการใช้รหัสทางสังคมผ่านวัตถุที่พบในที่เกิดเหตุหลายชิ้น "โอ่ง" ที่ใช้อำพรางศพ เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงการบิดเบือนวัตถุในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นเครื่องมือของอาชญากรรม "ถุงผ้าสีขาวที่มีการเขียนชื่อ" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงการวางแผนและเจตนาในการก่อเหตุ "กล่องวงจรปิด" ที่หายไปเป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความเปราะบางของระบบรักษาความปลอดภัยสมัยใหม่ นอกจากนี้ การพบ "กองเสื้อผ้า แก้วกาแฟ และโทรศัพท์มือถือ" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงการดำเนินชีวิตประจำวันที่ถูกขัดจังหวะอย่างกะทันหัน การพบ "ไม้ขีดไฟและขวดน้ำมันพืช" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงการเตรียมการและความจงใจในการทำลายหลักฐาน ในขณะที่ "ทองรูปพรรณ" ที่ยังติดอยู่กับศพเป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สร้างความซับซ้อนให้กับแรงจูงใจในการก่อเหตุ

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นการนำเสนอความจริงขั้นพื้นฐาน ผ่านการแสดงบริบทของเหตุการณ์ ทั้งในแง่ของเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ โดยถูกนำเสนอผ่านสภาพแวดล้อม, เสียง, หลักฐานตามจุดต่าง ๆ ในบริเวณบ้าน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการใช้ชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ความขัดแย้งระหว่างความปลอดภัยกับความเสี่ยง และความหมายแฝงของวัตถุสิ่งของที่พบในที่เกิดเหตุ

การใช้รหัสทางสังคมในการนำเสนอฉากจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีที่ผู้รับสารจะตีความและทำความเข้าใจบริบทของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การประกอบสร้างฉากในลักษณะนี้จึงไม่เพียงแต่บรรยายสภาพแวดล้อมที่เกิดเหตุเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการใช้ชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ความขัดแย้งระหว่างความปลอดภัยกับความเสี่ยง และความหมายแฝงของวัตถุสิ่งของที่พบในที่เกิดเหตุ การใช้รหัสทางสังคมในการนำเสนอฉากจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีที่ผู้รับสารจะตีความและทำความเข้าใจบริบทของเหตุการณ์

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

มุมมองพิธีกร พบการนำเสนอรหัสทางสังคม ผ่านการเลือกใช้ภาษาและน้ำเสียงที่สะท้อนความรู้สึกร่วมกับผู้ชม การใช้ถ้อยคำที่แสดงความสงสัยและการตั้งคำถาม เช่น "ตอนนี้ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าตกลงแล้วเป็นคดีฆาตกรรมอำพรางหรือเปล่า" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่เชื่อเชิญให้ผู้ชมร่วมคิดวิเคราะห์และติดตามความคืบหน้าของคดี การเน้นย้ำความน่าสะพรึงกลัวของเหตุการณ์ผ่านคำพูด เช่น "ภาพที่เห็นน่าตกใจมาก" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่กระตุ้นอารมณ์ร่วมและความรู้สึกสะเทือนใจของผู้ชม

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองของนักข่าวภาคสนาม แม้จะไม่ปรากฏการรายงานโดยตรง แต่มีการใช้รหัสทางสังคมผ่านการรายงานข้อเท็จจริงและการอ้างอิงแหล่งข่าว การนำเสนอรายละเอียดของหลักฐานและการสืบสวน เช่น "เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ตัดประเด็นไหนทิ้ง" เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สื่อถึงความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม การรายงานความขัดแย้งของข้อมูล เช่น เรื่องกล้องวงจรปิดและทรัพย์สินที่หายไป เป็นการใช้รหัสทางสังคมที่สะท้อนความซับซ้อนของการแสวงหาความจริง

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองตัวละครในข่าวแสดงการใช้รหัสทางสังคมผ่าน 3 มุมมองหลัก ได้แก่ (1.) มุมมองญาติผู้พบศพ นำเสนอผ่านการบรรยายลำดับเหตุการณ์และความสะเทือนใจ สะท้อนผลกระทบทางอารมณ์ต่อครอบครัวและชุมชน (2.) มุมมองชาวบ้าน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและการใช้ชีวิตของผู้เสียชีวิต สร้างภาพผู้บริสุทธิ์และความสงบสุขในชุมชนที่ถูกทำลาย และ (3.) มุมมองเจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ภาษาทางการและการอธิบายเชิงวิชาการ เน้นการรอฟผลพิสูจน์หลักฐาน สื่อถึงความ เป็นมืออาชีพในกระบวนการสืบสวน

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมอง การเล่าเรื่อง (Point of View) เป็นการมุ่งนำเสนอข้อมูลผ่านมุมมองที่หลากหลาย ผ่านพิธีกรใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความสงสัย และทีมข่าวภาคสนาม ที่ให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือผ่านรูปแบบการทำงานของสื่อมวลชน ในขณะที่ญาติและเพื่อนบ้านให้ข้อมูลด้วยความสะเทือนใจ และแสดงรายละเอียดของการค้นพบเหตุการณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมอง อารมณ์ความรู้สึก ในขณะที่มุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะใช้ภาษาที่เป็นทางการและระมัดระวัง แสดงให้เห็นถึงวิธีการที่สังคมรับรู้และตีความเหตุการณ์รุนแรงผ่านมุมมองของผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ การเล่าเรื่องผ่านมุมมองที่หลากหลายนี้ แสดงให้เห็นถึงความรอบด้านของข้อมูล และยังสื่อถึงความใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ในหลายระดับ การใช้รหัสทางสังคมในการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลายนี้มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจที่รอบด้านและการมีส่วนร่วมทางอารมณ์ของผู้ชม อันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการรายงานข่าว

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัส จากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับภาพตัวแทน (Representation)	รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสขนบการ นำเสนอ (Convention Code)	แก่นเรื่อง : เทคนิคการตั้งชื่อข่าว, คุณค่าข่าว, ความสะเทือนขวัญ โครงเรื่อง : การตัดต่อ, การลำดับภาพ, การจัดรวมภาพ, เทคนิคการเล่าย้อนเวลา (Flashback), เสียงบรรยาย (Voice Over), การจบเรื่องแบบเปิด (Open Ending) ตัวละคร : การวางตำแหน่งภาพ, การปกปิดตัวตน, การสัมภาษณ์ ฉาก : การจัดแสง, การจัดวางภาพ, เสียง, Infographic มุมมองการเล่าเรื่อง : น้ำเสียง และภาษาที่ใช้บรรยาย, การตอบโต้กันของพิธีกร, การลงพื้นที่จริง, การรักษาความเป็นกลางในการนำเสนอ, การตัดต่อสลับมุมมอง

แก่นเรื่อง

ข่าวนี้นี้นสะท้อนการใช้รหัสทางเทคนิคและรหัสขนบการนำเสนอที่ซับซ้อน สร้างผลกระทบต่อความหมาย โดยการใช้รหัสเทคนิค (Technical Code) เพื่อกระตุ้นอารมณ์และดึงดูดความสนใจ ได้แก่ เทคนิคการตัดต่อแบบระทึกขวัญ โดยเฉพาะตอนนำเสนอการค้นพบศพและหลักฐาน การจัดองค์ประกอบภาพที่เน้นความสยดสยองผ่านสถานที่เกิดเหตุและหลักฐานสำคัญ รวมทั้งเทคนิคการเชื่อมภาพที่สร้างความต่อเนื่องและความน่าติดตาม

ในส่วนของรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ใช้รูปแบบการรายงานข่าวอาชญากรรมที่คุ้นเคย โดยเปิดเรื่องด้วยประโยคสร้างความตื่นเต้น เช่น "เหตุการณ์สะเทือนขวัญเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอแม่ริม" ซึ่งเป็นขนบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่เน้นความรุนแรงและความผิดปกติ การนำเสนอในรูปแบบการสืบสวนที่เปิดเผยข้อมูลและหลักฐานทีละน้อย ช่วยสร้างความติดตามและการมีส่วนร่วมของผู้ชมในการวิเคราะห์ รวมถึงการสัมภาษณ์แหล่งข่าวหลากหลายเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและความครอบคลุมของข้อมูล

การผสมรหัสทั้งสองแบบในการสื่อคุณค่าทางสังคมในข่าว โดยใช้เทคนิคการตัดต่อและจัดวางภาพที่เน้นความขัดแย้งระหว่างสถานะของผู้เสียชีวิต (อดีตข้าราชการ) กับความรุนแรงที่เกิดขึ้น การนำเสนอความเปราะบางของผู้สูงอายุผ่านการเล่าเรื่องและสัมภาษณ์ที่สะท้อนปัญหาสังคมปัจจุบัน รวมทั้งการใช้เทคนิคภาพและการเล่าเรื่องที่แสดงข้อขัดแย้งระหว่างการรักษาความปลอดภัยในที่อยู่อาศัยกับการเกิดอาชญากรรม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) พบการใช้รหัสทางเทคนิคในการประกอบสร้างความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่สื่อมวลชนพยายามจะเน้นย้ำความน่าสนใจของเรื่องราวผ่านคุณค่าของสังคม ตัวอย่างในกรณีข่าวนี้นี้คือประเด็นเรื่องความโดดเดี่ยวและความปลอดภัยของผู้สูงอายุ ซึ่งแสดงผ่านภาพของอดีตข้าราชการวัยเกษียณที่ถูกฆาตกรรมอย่างมีปริศนา ซึ่งแฝงไปด้วยคุณค่าข่าวที่น่าสนใจทั้งในแง่ของ ความแปลก และความมีเงื่อนไข ซึ่งยังไม่สามารถหาข้อสรุปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ในส่วนของรหัสขนบการนำเสนอ นั้น สื่อได้ใช้การวางกรอบข่าวที่เกี่ยวเนื่องกับคุณค่าข่าวในการตีกรอบการรับรู้ให้เห็นถึงภาพของข้าราชการวัยเกษียณที่ควรอย่างอย่างสงบ ปลอดภัย แต่กลับต้องมาถูกฆาตกรรมอย่างมีเงื่อนไข การผสมผสานระหว่างรหัสทั้งสองประเภทนี้มีส่วนสำคัญในการประกอบสร้างความหมายและการสื่อสารคุณค่าทางสังคมผ่านการรายงานข่าว เทคนิคการนำเสนอร่วมกับขนบการเล่าเรื่องยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าติดตาม

โครงเรื่อง

การเปิดเรื่อง

เปิดเรื่องโดยใช้รหัสทางเทคนิค (Technical Code) ผ่านการตัดต่อภาพและเสียงที่สร้างความสะเทือนขวัญ โดยเริ่มด้วยการใช้มุมกล้องที่เน้นความน่ากลัวของสถานที่เกิดเหตุ การใช้เทคนิคการซูมเข้าหาจุดสำคัญของหลักฐาน และการใช้เสียงประกอบที่สร้างความระทึก ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) แสดงผ่านการเริ่มต้นด้วยจุดสูงสุดของเหตุการณ์คือการพบศพ ซึ่งเป็นขอบของการรายงานข่าวอาชญากรรมที่มุ่งดึงดูดความสนใจของผู้ชมตั้งแต่แรก

การดำเนินเรื่อง

ในส่วนของการดำเนินเรื่อง พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการลำดับภาพแบบไม่เรียงตามเวลา (non-linear) มีการใช้เทคนิคการตัดต่อแบบย้อนเหตุการณ์ (flashback) เพื่อเล่าถึงที่มาของการค้นพบศพ การใช้ภาพซ้ำในจุดสำคัญเพื่อเน้นย้ำความสำคัญของหลักฐาน และการใช้เทคนิคการเชื่อมต่อภาพและเสียงที่สร้างความต่อเนื่องของเรื่องราว ในด้านรหัสขนบการนำเสนอ มีการใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน การนำเสนอหลักฐานและข้อสันนิษฐานที่ค่อยๆ คลี่คลาย และการสอดแทรกบทสัมภาษณ์ของผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง สื่อได้ใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการใช้เทคนิคการตัดต่อที่สร้างความน่าติดตาม การใช้เสียงประกอบที่สื่อถึงความลึกลับ และการจัดวางภาพที่ทิ้งประเด็นให้ขบคิด ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในรูปแบบการจบแบบเปิด (open-ended) ที่เน้นการรอผลการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และการทิ้งข้อสงสัยเพื่อให้ผู้ชมติดตามความคืบหน้าของคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นถึงการจัดวางลำดับในการนำเสนอ โดยในช่วงเปิดเรื่องจะเน้นไปที่การพูดถึงการเสียชีวิตอย่างปริศนาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม จากนั้นในส่วนการดำเนินเรื่อง จะใช้การสร้างการต่อเนื่องผ่านลำดับเวลาของเหตุการณ์จากคำให้สัมภาษณ์

พยานและเจ้าหน้าที่ตำรวจ และในส่วนของการบินเรื่องนั้น สื่อให้การสรุปประเด็นทั้งท้ายไว้ อย่างมีเงื่อนไขซึ่งต้องรอการพิสูจน์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นการจบเรื่องแบบปลายเปิด ชวนให้เกิดความสงสัยและสนใจติดตามความคืบหน้าของคดี โดยโครงเรื่อง ถูกนำเสนอผ่าน รหัสทางเทคนิค เช่น การติดต่อ, การจัดรวมภาพ, เทคนิคการเล่าย้อนเวลา, เสียงบรรยาย นอกจากนี้ยังใช้รหัสชนบการนำเสนอผ่านการลำดับเรื่องราวที่สอดคล้องกับชนบการเล่าเรื่อง แบบสืบสวนสอบสวน การผสมระหว่างเทคนิคการผลิตสื่อที่ทันสมัยกับชนบการนำเสนอที่เป็นที่คุ้นเคย ทำให้การรายงานข่าวมีทั้งความน่าสนใจในเชิงการนำเสนอและความน่าเชื่อถือในเชิงเนื้อหา อันเป็นลักษณะสำคัญของการรายงานข่าวอาชญากรรมในสื่อร่วมสมัย

ตัวละคร

ฆาตกร

แม้ในข่าวนี้จะไม่ปรากฏตัวละครฆาตกร แต่ที่น่าสนใจคือการนำเสนอภาพของผู้ก่อเหตุหรือฆาตกร ซึ่งยังคงเป็นปริศนา สื่อได้ใช้รหัสทางเทคนิคแสดงผ่านการเลือกภาพเงาและความมืดในการสื่อถึงความลึกลับ การใช้ภาพหลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุแทนการแสดงตัวตนโดยตรง ส่วนรหัสชนบการนำเสนอปรากฏในการระมัดระวังการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัย การไม่ด่วนสรุปหรือชี้หน้า และการรักษาจริยธรรมในการรายงานข่าว

เหยื่อ

ในการนำเสนอภาพของเหยื่อ สื่อได้ใช้รหัสทางเทคนิค ผ่านการใช้มุมกล้อง และแสงที่สร้างความรู้สึกรู้สึกเห็นอกเห็นใจ การใช้ภาพถ่ายในอดีตที่แสดงถึงชีวิตปกติสุขก่อนเกิดเหตุ และการใช้เทคนิคการติดต่อที่เน้นความขัดแย้งระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ส่วนรหัสชนบการนำเสนอ แสดงผ่านภาพของ "ผู้บริสุทธิ์" ด้วยการเน้นย้ำสถานะอดีตข้าราชการ ที่ไม่เคยขัดแย้งกับผู้ใดมาก่อน

ตำราจ

เจ้าหน้าที่ตำราจ พบการใช้รหัสทางเทคนิค ผ่านการใช้มุกกลองที่น่าเชื่อถือ และความเป็นมืออาชีพ การจัดแสงที่เป็นทางการในฉากสัมภาษณ์ และการใช้เทคนิคการตัดต่อที่เน้นความเป็นระบบในการทำงาน ด้านรหัสขนบการนำเสนอ มีการนำเสนอในฐานะผู้แสวงหาความจริง การใช้ภาษาที่เป็นทางการและระมัดระวัง และการเน้นย้ำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสืบสวน

พยาน

สำหรับพยานในคดี โดยเฉพาะญาติผู้เสียชีวิต พบการใช้รหัสทางเทคนิค ผ่านการใช้มุกกลองและเสียงที่สื่อถึงความสะเทือนใจ การชมภาพที่แสดงอารมณ์ และปฏิกิริยา และการตัดต่อที่เน้นความต่อเนื่องของการเล่าเรื่อง ส่วนรหัสขนบการนำเสนอปรากฏในการสัมภาษณ์ที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก การใช้คำพูดที่สะเทือนใจ และการนำเสนอในฐานะผู้ให้ข้อมูลสำคัญของคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการผลิตสื่อและขนบการนำเสนอที่มีความซับซ้อน โดยแต่ละตัวละครถูกนำเสนอผ่านมุมมองและวิธีการที่แตกต่างกันตามบทบาทและความสำคัญในเรื่อง การผสมผสานระหว่างรหัสทั้งสองประเภท ไม่เพียงแต่ช่วยในการสร้างความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีที่ผู้ชมจะตีความและทำความเข้าใจบทบาทของตัวละครในเหตุการณ์

การนำเสนอตัวละครในข่าวอาชญากรรมจึงไม่ใช่เพียงการรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นกระบวนการประกอบสร้างความหมายที่ต้องคำนึงถึงทั้งความน่าสนใจในการนำเสนอ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นคดีที่ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน

จาก

เวลา

ในมิติของเวลา พบการใช้รหัสทางเทคนิค (Technical Code) ผ่านการตัดต่อสลับไปมาระหว่างช่วงเวลาต่าง ๆ การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบย้อนเวลา (flashback) เพื่อแสดงความเชื่อมโยงระหว่างช่วงเวลาที่ดีต่อผู้เสียชีวิตไม่ได้จนถึงการค้นพบศพ และการใช้เทคนิคการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) เพื่อแสดงลำดับเวลา ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) แสดงผ่านการลำดับเหตุการณ์ตามแบบแผนการรายงานข่าวอาชญากรรม การเน้นย้ำระยะเวลาที่ผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่คนเดียว และการสร้างความต่อเนื่องของเหตุการณ์ผ่านการเล่าเรื่อง

สถานที่

ในด้านสถานที่ พบการใช้รหัสทางเทคนิคผ่านการใช้มุมกล้องที่หลากหลายในการนำเสนอสถานที่เกิดเหตุ เช่น การใช้มุมสูงเพื่อแสดงภาพรวมของบ้าน การใช้มุมแคบ เพื่อเน้นจุดสำคัญของหลักฐาน และการใช้แสงและเงาที่สร้างบรรยากาศของความน่ากลัวและความลึกลับ การใช้เทคนิคการเคลื่อนกล้องที่ค่อยๆ ส่องจพื้นที่เพื่อสร้างความรู้สึกของการค้นหาความจริง ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการนำเสนอบ้านในฐานะพื้นที่ส่วนตัวที่ถูกละเมิด การเน้นย้ำระบบรักษาความปลอดภัยที่ถูกฝ่าฝืน และ การจัดวางพื้นที่ตามลำดับการเกิดเหตุการณ์

สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	การปรากฏ	การสื่อความหมาย
โอง		การขุดเข้าหาโองที่พบศพ เพื่อเน้นความสำคัญของวัตถุพยาน

อินโฟกราฟิก แสดงสาเหตุ การเสียชีวิต		แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของการเสียชีวิตอย่างละเอียด
อินโฟกราฟิก แสดงหลักฐาน		แสดงให้เห็นถึงวัตถุพยานในที่เกิดเหตุอย่างละเอียด
อินโฟกราฟิก แสดงทรัพย์สิน		แสดงถึงความขัดแย้งของวัตถุพยาน
อินโฟกราฟิก แสดงประวัติ		แสดงให้เห็นภูมิหลังของเหยื่อ

ในส่วนของสัญลักษณ์ พบการรหัสทางเทคนิค ผ่านการใช้เทคนิคการถ่ายภาพที่เน้นความสำคัญของวัตถุพยาน เช่น การซูมภาพโองที่พบศพ การใช้แสงที่เน้นรายละเอียดของถุงผ้าที่มีการเขียนชื่อ และ การใช้เทคนิคการตัดต่อที่สร้างความเชื่อมโยงระหว่างหลักฐานต่างๆ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการนำเสนอหลักฐานตามขนบของข่าวสืบสวนสอบสวน การเชื่อมโยงความหมายของวัตถุพยานกับแรงจูงใจในการก่อเหตุ และการสร้างความน่าสนใจผ่านการตีความหลักฐาน

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ในองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นการสร้างความรู้สึกร่วมผ่านการเน้นย้ำประเด็นการอยู่อาศัยโดดเดี่ยวของอดีตข้าราชการเกษียณ ซึ่งนำเสนอผ่านการเลือกภาพ การจัดวางภาพ และการจัดรวมภาพที่แสดงส่วนสำคัญในการสร้างความหมายและอารมณ์ร่วมให้กับกรรายงานข่าว การผสมผสานระหว่างรหัสทางเทคนิคที่ทันสมัยกับรหัสขนบการนำเสนอที่คุ้นเคย ช่วยสร้างความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือในการนำเสนอ ขณะสื่อสารความหมายซับซ้อนเกี่ยวกับความปลอดภัยในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ส่วนตัวกับอาชญากรรม และความสำคัญของหลักฐานในการคลี่คลายคดี การประกอบสร้างฉากยังสะท้อนความสามารถของสื่อในการสร้างความหมายผ่านการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ โดยคำนึงถึงทั้งการสร้างคามน่าสนใจและความรับผิดชอบในการรายงานข่าวอาชญากรรมที่ละเอียดอ่อน

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

ในมุมมองของพิธีกร พบการนำเสนอรหัสทางเทคนิค ผ่านการจัดวางตำแหน่งกล้องที่สร้างความน่าเชื่อถือ การใช้แสงและฉากหลังที่เป็นทางการ และการตัดต่อที่สลับระหว่างภาพพิธีกรกับภาพเหตุการณ์ การใช้กราฟิกประกอบการเล่าเรื่องเพื่อเน้นประเด็นสำคัญ ส่วนรหัสขนบการนำเสนอ แสดงผ่านการใช้ภาษาและน้ำเสียงที่สร้างความน่าติดตาม การตั้งคำถามที่ชวนให้คิดวิเคราะห์ และการรักษาความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

มุมมองของนักข่าวภาคสนาม แม้จะไม่ปรากฏการรายงานโดยตรง แต่มีการใช้รหัสทางขนบการนำเสนอผ่านการรายงานข้อเท็จจริงและการอ้างอิงแหล่งข่าว การนำเสนอรายละเอียดของหลักฐานและการสืบสวน เช่น "เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ตัดประเด็นไหนทิ้ง" เป็นการใช้รหัสทางเทคนิคที่สื่อถึงความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม การรายงานความขัดแย้งของข้อมูล เช่น เรื่องกล้องวงจรปิดและทรัพย์สินที่หายไป

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

ในด้านมุมมองของตัวละครภายในเรื่อง โดยเฉพาะญาติผู้เสียชีวิตและพยานรหัสทางเทคนิคปรากฏผ่านการใช้มุมกล้องระยะใกล้ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก การใช้แสงที่สร้างบรรยากาศของความเศร้าและสะเทือนใจ และการตัดต่อที่เน้นจังหวะการเล่าเรื่องที่สร้างอารมณ์ร่วม ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการสัมภาษณ์ที่เน้นประสบการณ์ตรง การใช้ภาษาที่แสดงความรู้สึกสะเทือนใจ และการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่พบเห็น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้เชี่ยวชาญรหัสทางเทคนิคปรากฏผ่านการใช้มุมกล้องที่สื่อถึงความน่าเชื่อถือและความเป็นทางการ การจัดแสงที่เน้นความเป็นมืออาชีพ และการตัดต่อที่สร้างความต่อเนื่องของการให้ข้อมูล ส่วนรหัสขนบการนำเสนอแสดงผ่านการใช้ภาษาทางวิชาการ การอธิบายขั้นตอนการสืบสวนอย่างเป็นระบบ และการระมัดระวังในการให้ข้อมูล

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับภาพตัวแทน (Representation) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงมุมมองที่หลากหลายผ่านเทคนิคการทำงานของสื่อมวลชน เช่น การลงพื้นที่เกิดเหตุ การสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการสัมภาษณ์พยานผู้ใกล้ชิดกับเหยื่อ โดยข้อมูลทั้งหมด ถูกนำเสนอผ่านตัวละครต่าง ๆ ภายในเรื่อง การผสมผสานมุมมองการใช้องค์ประกอบที่หลากหลายนี้เป็นการเชื่อมต่อระหว่างมุมมองต่าง ๆ เช่น การตัดต่อที่สลับสับเปลี่ยนระหว่างมุมมองของผู้เล่าแต่ละคน การใช้เสียงบรรยายและเสียงสัมภาษณ์ที่เหมาะสมกับแต่ละมุมมอง และการใช้เทคนิคการซ้อนภาพที่สร้างความเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์

ขณะที่รหัสชนบการนำเสนอแสดงผ่านการจัดวางลำดับการนำเสนอมุมมองต่าง ๆ การสร้างความสมดุลระหว่างข้อเท็จจริงและอารมณ์ความรู้สึก และการรักษาความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูล การเข้ารหัสผ่านมุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยในการนำเสนอข้อมูลที่รอบด้านเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการสร้างความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว การผสมผสานระหว่างรหัสทางเทคนิคที่ทันสมัยกับรหัสชนบการนำเสนอที่เป็นที่คุ้นเคย ช่วยสร้างสมดุลระหว่างการดึงดูดความสนใจของผู้ชมและการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างรับผิดชอบ อันเป็นลักษณะสำคัญของการรายงานข่าวอาชญากรรมในสื่อร่วมสมัย ที่ต้องคำนึงถึงทั้งมิติของการสร้างความน่าสนใจในการนำเสนอและความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัส ในระดับต่าง ๆ	กระบวนการเข้ารหัส	องค์ประกอบการเข้ารหัสจากการเล่าเรื่องในข่าว
ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code)	แก่นเรื่อง : ความปลอดภัยในสังคม, สถานะทางสังคม, ครอบครัว โครงเรื่อง : กระบวนการยุติธรรม, ความเสี่ยง, อุดมการณ์เกี่ยวกับการพิสูจน์ความจริง ตัวละคร : ความบริสุทธิ์, อำนาจอธิปไตย, ความสัมพันธ์ในครอบครัวและความเป็นชุมชน ฉาก : ความปลอดภัยในพื้นที่ส่วนตัว, การแผ่รังสี มุมมองการเล่าเรื่อง : อุดมการณ์สื่อมวลชน

แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องของข่าว “สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่าเผาโยนทิ้ง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทิ้ง” แสดงให้เห็นถึงการสะท้อนและผลิตซ้ำอุดมการณ์ทางสังคมที่ซับซ้อนหลายประการ

ประการแรก การนำเสนอชื่อข่าวที่เน้นคำว่า “สะเทือนขวัญ” และการเป็น “อดีตข้าราชการ” สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับสถานะทางสังคมและความคาดหวังต่อความปลอดภัย การเน้นย้ำสถานะ “ข้าราชการ” แสดงให้เห็นการให้คุณค่ากับตำแหน่งและหน้าที่ในระบบราชการ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทย ขณะที่คำว่า “สะเทือนขวัญ” สื่อถึงการละเมิดความคาดหวังของสังคมที่มีต่อความปลอดภัยของบุคคลที่มีสถานะทางสังคมที่ได้รับการยอมรับ

ประการที่สอง แก่นเรื่องสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเปราะบางของผู้สูงอายุในสังคมสมัยใหม่ ผ่านการนำเสนอสภาพการอยู่อาศัยเพียงลำพังของผู้เสียชีวิต ในขณะที่ลูกหลานต้องย้ายถิ่นฐานไปทำงานในพื้นที่ห่างไกล สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวไทยจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม ที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความโดดเดี่ยว

ประการที่สาม การนำเสนอคุณค่าทางสังคมผ่านการเน้นย้ำว่าผู้เสียชีวิต "ไม่เคยมีประวัติขัดแย้งกับใคร" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับ "คนดี" ในสังคมไทย ที่ถูกคาดหวังให้มีความสงบเสงี่ยม ไม่สร้างปัญหา และเป็นที่ยอมรับของชุมชน การที่บุคคลเช่นนี้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง จึงยิ่งตอกย้ำความรู้สึกถึงการสูญเสียความปลอดภัยในสังคม

ประการที่สี่ การนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิดและการล็อกประตูรั้ว สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในสังคมสมัยใหม่ ที่พึ่งพาเทคโนโลยีและระบบรักษาความปลอดภัย แต่ในขณะเดียวกันก็แสดงให้เห็นถึงความไม่เพียงพอของระบบเหล่านี้ในการป้องกันอาชญากรรม

ประการที่ห้า การเน้นย้ำกระบวนการสืบสวนและการร่อนผลการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและวิทยาศาสตร์ ในฐานะเครื่องมือในการค้นหาความจริงและอำนวยความสะดวกยุติธรรม ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และความเข้าใจของสังคมต่อกระบวนการยุติธรรม

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านแก่นเรื่อง (Themes) สะท้อนการให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม อีกทั้งยังเป็นการผลิตซ้ำคุณค่าหลักของสังคม ดังเช่นในข่าวนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงภาวะความโดดเดี่ยวของผู้สูงอายุในพื้นที่ห่างไกล ที่ต้องเผชิญกับความเปราะบางในแง่ของความปลอดภัยเมื่อต้องอยู่คนเดียว โดยสื่อได้เน้นย้ำสถานะทางสังคมของเหยื่อ ว่าเป็นอดีตข้าราชการที่เกษียณแล้ว ซึ่งสังคมคาดหวังว่าควรมีชีวิตยามบั้นปลายที่สงบสุข แต่กลับถูกฆาตกรรมอย่างปริศนาในวันที่อยู่ห่างไกลกับครอบครัว และถึงแม้เรื่องราวจะยังไม่สามารถคลี่คลายลงได้ แต่ก็เห็นการเน้นนำเสนอการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่มีความพยายามในการสืบจากหลักฐานที่ปรากฏ

การประกอบสร้างแก่นเรื่องในลักษณะนี้จึงไม่เพียงแต่นำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์เท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์ทางสังคมที่ดำรงอยู่ ทั้งในแง่ของการให้คุณค่ากับสถานะทางสังคม ความคาดหวังต่อความปลอดภัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม การนำเสนอข่าวในลักษณะนี้จึงมีส่วนในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตีความปรากฏการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขในสังคม

โครงเรื่อง

เปิดเรื่อง

เริ่มต้นด้วยการนำเสนอการพบศพในสภาพที่ถูกเผาสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงและความไม่ปลอดภัยในสังคม การเน้นย้ำสถานะ "อดีตข้าราชการ" ของผู้เสียชีวิตในช่วงต้นของเรื่องสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับชนชั้นและสถานะทางสังคม ที่มองว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีสถานะทางสังคมสูงเป็นเรื่องที่ผิดปกติมากกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไป

ดำเนินเรื่อง

สะท้อนอุดมการณ์หลายประการผ่านการลำดับเหตุการณ์ การเล่าถึงการติดต่อไม่ได้และการตามหาของลูกสาวสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวสมัยใหม่ ที่แม้จะอยู่ห่างไกลแต่ยังคงมีความผูกพันและห่วงใย การบรรยายถึงการพบหลักฐานต่างๆ และการสืบสวนของเจ้าหน้าที่สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและวิทยาศาสตร์ ในฐานะเครื่องมือในการค้นหาความจริง

ที่น่าสนใจคือการนำเสนอความขัดแย้งระหว่างหลักฐานที่พบ เช่น การพบทรัพย์สินมีค่าติดอยู่กับศพ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมที่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเรื่องทรัพย์สิน แต่อาจเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในมิติอื่นๆ ของสังคม การพบถุงผ้าที่มีการเขียนชื่อผู้ตายสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับเหยื่อที่อาจมีความซับซ้อนมากกว่าที่ปรากฏ

ปิดเรื่อง

ใช้การปิดเรื่อง ผ่านการนำเสนอการรอผลการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สะท้อนอุดมการณ์ความน่าเชื่อถือของกระบวนการทางนิติศาสตร์ และกระบวนการยุติธรรม การไม่ด่วนสรุปสาเหตุการเสียชีวิตสะท้อนความรอบคอบและความเป็นมืออาชีพในการสืบสวนคดี

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง (Plot) แสดงให้เห็นการสะท้อนคุณค่าทางสังคมโดยเน้นไปที่สาเหตุบางประการ อย่างเช่นในกรณีข่าวนี้ สื่อมวลชนเน้นการนำเสนอไปที่ประเด็นความปลอดภัยของผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียว โดยชูประเด็นตั้งแต่ช่วงเปิดเรื่องว่าเหยื่อได้เสียชีวิตอย่างปริศนาภายในบ้านของตนเอง กว่าจะมีคนรู้จักผ่านไปเป็นเวลาหลายวัน การดำเนินเรื่อง จึงเป็นการพยายามตามหาข้อเท็จจริงผ่านการสัมภาษณ์เพื่อนบ้านที่มาพบศพ ซึ่งสะท้อนอุดมการณ์แบบชุมชน ซึ่งตรวจสอบและดูแลกันภายในบริเวณชุมชนที่อาศัย ในขณะที่ช่วงปิดเรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจยืนยันว่าไม่ตัดประเด็นได้ออกจากข้อสันนิษฐานของการเสียชีวิต แต่ต้องรอการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ สะท้อนอุดมการณ์การกระบวนกรยุติธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ทำงานอย่างแข็งขันและยังคงติดตามผลของคดีกันต่อ

การดำเนินเรื่องในลักษณะของการสืบสวนสอบสวนยังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการแสวงหาความจริงในสังคมสมัยใหม่ ที่ต้องอาศัยทั้งหลักฐานเชิงประจักษ์ ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์ และการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม อันเป็นการตอกย้ำความเชื่อมั่นในระบบและกลไกของรัฐในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรม

ตัวละคร

ฆาตกร

ไม่ปรากฏตัวตนของฆาตกรหรือผู้ก่อเหตุ การปกปิดหรือไม่ระบุตัวตนนี้ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมและจริยธรรมในการรายงานข่าว ที่ต้องระมัดระวังไม่ด่วนตัดสินหรือชี้นำก่อนมีหลักฐานชัดเจน ขณะเดียวกัน การที่ยังไม่สามารถระบุตัวผู้กระทำผิดได้ก็สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความซับซ้อนของอาชญากรรมในสังคมสมัยใหม่

เหยื่อ

การนำเสนอนางยุพิน พงษ์จำรัส ในฐานะอดีตข้าราชการที่เกษียณอายุ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับสถานะและเกียรติยศทางสังคม การเน้นย้ำว่าเป็นผู้ที่ "ไม่เคยมีประวัติขัดแย้งกับใคร" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับ "คนดี" ในสังคมไทย ที่ถูกคาดหวังให้เป็นผู้สงบเสถียร ไม่สร้างปัญหา การนำเสนอสถานะการอยู่อาศัยเพียงลำพังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเปราะบางของผู้สูงอายุในสังคมสมัยใหม่ ที่ต้องเผชิญกับความโดดเดี่ยวและความเสี่ยง

ตำรวจ

ตำรวจ ถูกนำเสนอบทบาทในฐานะผู้แสวงหาความจริง สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับอำนาจรัฐและกระบวนการยุติธรรม การเน้นย้ำการทำงานอย่างเป็นระบบ และการรอฟผลการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในหลักการทางวิทยาศาสตร์และความเป็นมืออาชีพ การระมัดระวังในการไม่ด่วนสรุปสาเหตุการเสียชีวิตสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบและความยุติธรรมในกระบวนการสืบสวน

พยาน

ในด้านพยาน โดยเฉพาะเพื่อนบ้านของผู้เสียชีวิต การนำเสนอบทบาทของคุณฉลาด นุติประพันธ์ ในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือและค้นพบศพ สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับชุมชน การแสดงชุมชน ส่วนบทบาทของลูกสาวที่อยู่ห่างไกลแต่ยังคงติดต่อและห่วงใยมารดาสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความกตัญญูและความผูกพันในครอบครัวไทย แม้จะอยู่ในบริบทของสังคมสมัยใหม่

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านตัวละคร (Character) แสดงให้เห็นถึงการสร้างภาพที่สะท้อนความเชื่อและค่านิยมทางสังคม เช่น การนำเสนอบทบาททางสังคมของผู้เสียชีวิตในฐานะของข้าราชการเกษียณที่ไม่เคยมีปัญหากับใครมาก่อน สะท้อนความเป็นคนบริสุทธิ์ ที่ถูกกระทำอย่างโหดเหี้ยมภายในบ้านพักของตนเอง ทั้งนี้ การเข้ารหัสทางอุดมการณ์ยังสร้างภาพตัวแทนของตำรวจ ในการทำหน้าที่อย่างตั้งใจและมีหลักการ โดยไม่เร่งสรุปหรือตัดสินประเด็นใดออกจากการสืบสวน สะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพและการให้น้ำหนักกับการพิสูจน์ความจริงตามหลักนิติวิทยาศาสตร์ ในขณะที่ตัวละครฆาตกร ถึงแม้จะไม่ปรากฏในเรื่องราวแต่การเข้ารหัสทางอุดมการณ์ก็ได้สะท้อนภาพด้านตรงข้ามของความดี ในการสร้างความหมายให้ฆาตกรเป็น “คนชั่ว” ผ่านลักษณะการลงมือที่โหดเหี้ยม และการลักขโมยทรัพย์สินซึ่งอาจเป็นแรงจูงใจในการก่อเหตุ

นอกจากนี้ ตัวละครพยานผู้พบเหตุการณ์ ยังสะท้อนอุดมการณ์ชุมชนที่มีการดูแลและสังเกตเพื่อนบ้าน จนพบศพและแจ้งตำรวจ การสร้างตัวละครไม่เพียงนำเสนอบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่ยังเสริมสร้างอุดมการณ์สังคมเกี่ยวกับสถานะทางสังคม ความสัมพันธ์ชุมชน ครอบครัว อำนาจอรัฐ และกระบวนการยุติธรรม การนำเสนอบทบาทและลักษณะตัวละครในรูปแบบนี้ส่งผลต่อการที่สังคมเข้าใจและตีความบทบาทของบุคคลต่างๆ ในเหตุการณ์ดังกล่าว

จาก

เวลา

ในมิติของเวลา พบการนำเสนอระยะเวลา "3 ปี" ที่ผู้เสียชีวิตอาศัยอยู่เพียงลำพังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัวในสังคมสมัยใหม่ การเน้นย้ำช่วงเวลา "2-3 วัน" ที่ติดต่อกันไม่ได้สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวยุคดิจิทัลที่คาดหวังการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง การขาดการติดต่อก็กลายเป็นสัญญาณของความผิดปกติ สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาเทคโนโลยีในการดูแลและติดตามความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

สถานที่

ด้านสถานที่ พบการนำเสนอ "บ้าน" ในฐานะสถานที่เกิดเหตุสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในพื้นที่ส่วนตัว การที่ประตูลูก "ล็อกจากด้านใน" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในสังคมเมืองที่ต้องพึ่งพาการป้องกันทางกายภาพ แต่กลับกลายเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงความช่วยเหลือ การพบหลักฐานกระจายในจุดต่างๆ ของบ้าน ทั้ง "หน้าห้องน้ำ" และ "หลังบ้าน" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการละเมิดความเป็นส่วนตัวและการแทรกซึมของความรู้แจ้งเข้าสู่พื้นที่ที่ควรปลอดภัยที่สุด

สัญลักษณ์

ในส่วนของสัญลักษณ์ พบการนำเสนอ "โอ่ง" ที่ใช้อำพรางศพสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการบิดเบือนวัตถุในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นเครื่องมือของอาชญากรรม "ถุงผ้าที่มีการเขียนชื่อ" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการวางแผนและเจตนาในการก่อเหตุ "กล่องวงจรปิด" ที่หายไปสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความไม่เพียงพอของเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยสมัยใหม่ และ "ทองรูปพรรณ" ที่ยังติดอยู่กับศพสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับแรงจูงใจในการก่อเหตุที่ซับซ้อนเกินกว่าเรื่องทรัพย์สิน

การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านฉาก (Setting) แสดงให้เห็นถึงความหมายแฝงที่อยู่ในเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ ในขำขันนี้ ถูกนำเสนอผ่านประเด็นเรื่องความปลอดภัยในพื้นที่ส่วนตัว ซึ่งเหยื่อในฐานะเจ้าของบ้าน ถูกสังหารภายในพื้นที่บ้านของตนเอง อีกทั้งยังผ่านเวลาไปหลายวันถึงจะมีคนมาพบ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางของผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียวในพื้นที่ห่างไกล การประกอบสร้างฉากในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่บรรยายสภาพแวดล้อมที่เกิดเหตุเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การนำเสนอฉากในลักษณะนี้มีส่วนในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตีความความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับความปลอดภัย รวมถึงการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความเสี่ยงและความเปราะบางในสังคมสมัยใหม่ การประกอบสร้างฉากยังสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริงในสังคม โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องความปลอดภัยและการพึ่งพาเทคโนโลยี การนำเสนอในลักษณะนี้จึงมีส่วนในการตั้งคำถามต่อประสิทธิภาพของระบบรักษาความปลอดภัยและความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของพื้นที่ส่วนตัวในสังคมสมัยใหม่ อันเป็นส่วนหนึ่งของการตอกย้ำความรู้สึกไม่มั่นคงและความหวาดระแวงในสังคม

มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าผ่านพิธีกร

ในมุมมองของพิธีกร การใช้น้ำเสียงและคำพูดที่แสดงความตื่นตระหนกและความสงสัย เช่น "ตอนนี้ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าตกลงแล้วเป็นคดีฆาตกรรมอำพรางหรือเปล่า" สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นกลางของสื่อและการไม่ด่วนสรุปข้อเท็จจริง การเน้นย้ำสถานะ "อดีตข้าราชการ" ของผู้เสียชีวิตสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการให้คุณค่ากับสถานะทางสังคม การตั้งคำถามและชวนให้ผู้ชมคิดวิเคราะห์สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับบทบาทของสื่อในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการติดตามคดี

การเล่าผ่านนักข่าวภาคสนาม

แม้จะไม่ปรากฏว่ามีภาพนักข่าวภาคสนามอยู่ในเรื่องราว แต่การได้มาซึ่งคลิปภาพและข้อมูลต่าง ๆ ก็แสดงให้เห็นถึงการทำงานภาคสนาม ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกระบวนการการทำงานของสื่อมวลชน ทั้งนี้ จะมีการปรากฏการทำหน้าที่ของนักข่าวภาคสนามผ่านการตั้งคำถามต่อพยานขณะที่กำลังถ่ายวิดีโอ ซึ่งสื่อให้เห็นถึงความพยายามในการเข้าถึงข้อมูลและการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ การพยายามติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ยังเป็นหนึ่งในหน้าที่ของนักข่าวภาคสนามที่ปรากฏภายในเรื่องราวอีกด้วย

การเล่าผ่านตัวละครในเรื่องราว

มุมมองของตัวละครภายในเรื่อง โดยเฉพาะญาติผู้เสียชีวิต การเล่าถึงความรู้สึกสะเทือนใจและรายละเอียดการค้นพบศพสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวและความเป็นชุมชน การบรรยายถึงความพยายามในการติดต่อและการตามหาสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบและความห่วงใยที่สมาชิกในครอบครัวพึงมีต่อกัน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและการใช้ชีวิตของผู้เสียชีวิตสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการเป็น "คนดี" ในสังคม

มุมมองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การใช้ภาษาที่เป็นทางการและการนำเสนอข้อมูลอย่างระมัดระวังสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม การเน้นย้ำการรอผลการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในหลักการทางวิทยาศาสตร์ การไม่ด่วนสรุปสาเหตุการเสียชีวิตสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับความรอบคอบและความยุติธรรมในการสืบสวน

การเข้ารหัสทางโทรศัพท์ศน์ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านองค์ประกอบด้านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) แสดงให้เห็นถึงมุมมองต่อเหตุการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำงานแบบสื่อมวลชนที่ต้องมีความเป็นกลางในการนำเสนอ แต่ถึงอย่างนั้น ในส่วนของการให้น้ำหนักในการนำเสนอ ก็มีพื้นที่ของแต่ละมุมมองที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากในแต่ละมุมมองก็จะมีบทบาท หน้าที่ และความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่แตกต่างกันออกไป การให้น้ำหนักกับมุมมองของ

แหล่งข่าวที่เป็นทางการสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับลำดับชั้นของความน่าเชื่อถือของข้อมูล ขณะที่การนำเสนอมุมมองของญาติและชุมชนสะท้อนอุดมการณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความสำคัญของเสียงจากภาคประชาชน การประกอบสร้างมุมมองการเล่าเรื่องในลักษณะนี้จึงไม่เพียงแต่นำเสนอข้อมูลจากหลายแหล่งเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความจริง บทบาทของสื่อ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และความรับผิดชอบของฝ่ายต่างๆ ในสังคม การนำเสนอมุมมองที่หลากหลายในลักษณะนี้มีส่วนในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตีความเหตุการณ์ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของภาคส่วนต่างๆ ในการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมในสังคม

สรุปคุณลักษณะการเล่าเรื่องของข่าวฆาตกรรม

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบการเล่าเรื่องในข่าวฆาตกรรมทั้ง 6 ข่าว แสดงให้เห็นถึงแบบแผน และความหลากหลายของการประกอบสร้างเนื้อหา ที่มีความซับซ้อนในหลายมิติ โดยสามารถวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

แก่นเรื่อง ข่าวฆาตกรรมทั้งหมดมีแก่นเรื่องที่หมุนรอบความรุนแรงเป็นหลัก แต่มีบริบทที่หลากหลาย ได้แก่ ความขัดแย้งในครอบครัว (ข่าวที่ 1-3) ปัญหาเสพติด (ข่าวที่ 2) การทารุณกรรมเด็ก (ข่าวที่ 3) ความลึกลับในสังคมชั้นสูง (ข่าวที่ 4-5) และความแปลกประหลาดในกลุ่มผู้สูงอายุ (ข่าวที่ 6)

โครงเรื่อง ทุกข่าวมีการใช้โครงสร้างแบบ เปิด-ดำเนิน-ปิด โดยเปิดเรื่องด้วยการนำเสนอเหตุการณ์ หรือการพบศพ ดำเนินเรื่องผ่านการไล่เรียงเหตุผลหรือการสืบสวนตามลำดับเวลา และปิดเรื่องด้วยการเปิดเผยสาเหตุหรือสรุปสถานะคดี แต่ในข่าวที่ 6 จะมีความแตกต่าง โดยสร้างประเด็นให้ติดตามแทนการสรุปที่สมบูรณ์

ตัวละคร ทุกข่าวมีตัวละครหลัก 4 กลุ่ม ได้แก่ ฆาตกร เหยื่อ ตำรวจ และพยาน แต่ข่าวที่ 4 และ 6 ไม่เปิดเผยฆาตกรชัดเจน ส่งผลให้เกิดความลึกลับและชวนติดตามบทสรุปของคดี

ฉาก แต่ละข่าวมีการจัดฉากที่แตกต่างกันทั้งด้านเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ โดยสะท้อนถึงบริบททางสังคมที่หลากหลาย ตั้งแต่ชุมชนเมือง ชนบท ไปจนถึงสังคมชั้นสูง

มุมมองการเล่าเรื่อง ทุกข่าวใช้มุมมองจากพิธีกร นักข่าว และตัวละครในเหตุการณ์ แต่มีการเน้นที่แตกต่างกัน โดยข่าวที่ 1-2 เน้นการเร้าอารมณ์ ข่าวที่ 3-4 เน้นการวิเคราะห์และสะท้อนใจ ส่วนข่าวที่ 5-6 เน้นการตั้งคำถามเชิงวิพากษ์และการชวนติดตาม สะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์การสื่อสารที่แตกต่างกันตามลักษณะของเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย

ตาราง เปรียบเทียบคุณลักษณะของการเล่าเรื่องของชาวชาตรกรรม

องค์ประกอบ	ชาวที่ 1: เมียช็อกวิ้งอิง 4ศพ	ชาวที่ 2: หลานพรพิคัลยา	ชาวที่ 3: พ่อโหดขาลูกยัยตุ้งต๋ำ	ชาวที่ 4: ยิงสาวตกปลา	ชาวที่ 5: อดีตเอกอัครราชทูต	ชาวที่ 6: อดีตข้าราชการต๋ำบรีศ นา
แก่นเรื่อง	• ความรุนแรงในครอบครัว • ความเหงา • ความรุนแรง • ความขัดแย้งในครอบครัว	• ปัญหาเสพติด • ความกตัญญู • ความรุนแรง • ปัญหาครอบครัว	• ความรุนแรงต่อเด็ก • การปกปิด • ความแค้น • การทารุณกรรมเด็ก	• ความขัดแย้ง • การลอบสังหาร • ความเกลียด	• สังคมชั้นสูง • ความไม่ปลอดภัย • เงื่อนงำ	• ความเกลียด • ผู้สูงอายุ • ความแปลก
โครงเรื่อง	• เปิด : กล่าวถึงเหตุการณ์ • ดำเนิน : ไ่เรื่อง เหตุ-ผล • ปิด : เปิดเผยสาเหตุ	• เปิด : กล่าวถึงเหตุการณ์ • ดำเนิน : ไ่เรื่อง ลำดับเวลา • ปิด : สรุปสถานะของคดี	• เปิด : กล่าวถึงเหตุการณ์ • ดำเนิน : นำเสนอ • สืบสวนตามลำดับเวลา • ปิด : สรุปสถานะคดี	• เปิด : การพบศพ • ดำเนิน : นำเสนอ • สืบสวนตามลำดับเวลา • ปิด : สรุปสถานะคดี	• เปิด : การพบศพ • ดำเนิน : นำเสนอ • สืบสวนตามลำดับเวลา • ปิด : สรุปสถานะคดี	• เปิด : การพบศพ • ดำเนิน : เล่าย้อนถึง • การพบศพจากหลักฐาน • ปิด : สร้าง • ประเด็นให้ติดตาม
ตัวละคร	• ชาวตกร : นายสมชาย • เหยื่อ : แม่ยาย, • พืสาวแม่ยาย, เด็ก 2 คน • ตำรวจ : ไม่ปรากฏ • พยาน : นางงมพู, • คุณปวีณา	• ชาวตกร : นายไ้ (19 ปี) • เหยื่อ : ตา-ยาย • ตำรวจ : ทีมสืบสวน • พยาน : ผู้ช่วยผู้ไ้, ยายทวด, แม่	• ชาวตกร : พ่อ,แม่เลี้ยง • เหยื่อ : น้องโมเดล • ตำรวจ : พ.ต.ต.ประภาส, • พยาน : ชาวบ้าน, ญาติ	• ชาวตกร : ไม่ปรากฏ • เหยื่อ : นางเพอร์สัน • ตำรวจ : ทีมสืบสวน • พยาน : ผู้ไ้, เพื่อนบ้าน, นางสาว	• ชาวตกร : ชายต่างดาว • เหยื่อ : นายวิจิต • ตำรวจ : พล.ต.ต.อรรถพล • พยาน : เพื่อนบ้าน, นิติบุคคล, ญาติ	• ชาวตกร : ไม่ปรากฏ • เหยื่อ : นางยุพิน • พงษ์จำรัส • ตำรวจ : ไม่ระบุชื่อ • พยาน : คุณฉลาด (ญาติ)

ฉาก	• เวลา : คำ 19:00 น. • สถานที่ : ตลาด, คอนโด, ซอยแจ้งวัฒนะ 6 • สัญลักษณ์ : ยายา, กราบเลือด, โลงศพ	• เวลา : เช้า 11:10 น. • สถานที่ : บ้านในชนบท • สัญลักษณ์ : ยายา, กราบเลือด, โลงศพ	• เวลา : พ.ศ.-ก.ย. 2566 • สถานที่ : หอพัก, กำแพงเพชร • สัญลักษณ์ : ฤๅษี, ปูน, การอำพรางศพ	• เวลา : ไม่ระบุชัดเจน • สถานที่ : ท่าเรือปากน้ำนครศรีฯ • สัญลักษณ์ : ปืนลูกซอง, หลักฐาน	• เวลา : 9-27 ก.ย. 2566 • สถานที่ : หมู่บ้านหรือโรงวัด • สัญลักษณ์ : กลองกระดาด, มีดเขื่อนเกือก	• เวลา : หายตัว 2-3 วัน • สถานที่ : บ้านเดี่ยวแมริม เชียงใหม่ • สัญลักษณ์ : โอง, ฤๅษีที่เขียนชื่อ, ทองคำ
มุมมอง การเล่าเรื่อง	• พิธีกร : เล่าแบบรอบรู้ • นักข่าว : เชื่อมโยงเหตุการณ์ • นักข่าว : รายงานขอเท็จจริงจากวัตถุพยาน • ตัวละคร : บอกเล่าประสบการณ์และความรู้สึก	• พิธีกร : เน้นอารมณ์ • นักข่าว : ใช้สำนวนเร้าใจ • นักข่าว : นำเสนอข้อเท็จจริงติดตามสถานการณ์ • ตัวละคร : เล่าจากมุมมองของตนเอง	• พิธีกร : เรารำรรมณ์ • นักข่าว : รายงานผ่าน • ตัวละคร : การสืบสวนและหลักฐาน • ตัวละคร : ให้ข้อมูลจากประสบการณ์ตรง	• พิธีกร : ตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ • นักข่าว : รายงานความคืบหน้าการสืบสวน • ตัวละคร : เล่าจากมุมมองพยาน	• พิธีกร : ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ • นักข่าว : รายงานจากพื้นที่เกิดเหตุ • ตัวละคร : ให้การจากการรับรู้เหตุการณ์	• พิธีกร : ตั้งคำถามชวนติดตาม • นักข่าว : เป็นผู้สังเกตการณ์ • ตัวละคร : ให้ข้อมูลตามความเกี่ยวของ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นศึกษาการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ผ่านคลิปข่าวอาชญากรรมที่เผยแพร่บนแพลตฟอร์มยูทูบ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2566 – วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ผ่านช่องของสำนักข่าวทั้ง 3 สำนัก ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์, อมรินทร์ทีวี และ ข่าวช่อง 8 รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 6 ข่าว เพื่อตอบคำถามการวิจัย ว่า “สื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูบ มีการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร ?”

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” พบว่าการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมมีองค์ประกอบ 5 ประการที่ทำงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ แก่นเรื่อง (Themes) ที่เน้นนำเสนอความรุนแรงที่เกิดในสังคมและสอดแทรกอุดมการณ์สังคม, โครงเรื่อง (Plot) ที่นิยมใช้โครงสร้างแบบ Non-linear narrative เริ่มต้นด้วยจุดวิกฤติเพื่อดึงดูดความสนใจ, ตัวละคร (Character) ที่ถูกนำเสนอในลักษณะชั่วตรงข้ามและมีหลายมิติ, ฉาก (Setting) ที่สื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์และบริบททางสังคม และมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ที่ผสมผสานหลากหลายมุมมองเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์ ยังเผยให้เห็นถึงกระบวนการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ตามแนวคิด ของ John Fiske ซึ่งนำไปสู่การสร้างความเป็นจริงทางสังคมใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความเป็นจริง (Reality) ที่นำเสนอข้อเท็จจริงขั้นพื้นฐานผ่านรหัสทางสังคม, ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ที่ใช้เทคนิคการผลิตและขนบการนำเสนอในการสร้างความหมาย และระดับอุดมการณ์ (Ideology) ที่ผลิตซ้ำระบบความเชื่อและค่านิยมทางสังคม โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลของการศึกษา และรายละเอียดของข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ในส่วนถัดไป

1. รูปแบบการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรม

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าข่าวอาชญากรรมมีรูปแบบการเล่าเรื่องเฉพาะตัว ซึ่งแสดงผ่านองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ แก่นเรื่อง (Themes) โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) ฉาก (Setting) และมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) โดยในกระบวนการเล่าเรื่องเนื้อหาข่าวถูกผลิตผ่านกรอบการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าในการเล่าเรื่องของข่าวอาชญากรรมในรายการข่าวโทรทัศน์จะมีรูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรม

องค์ประกอบ การเล่าเรื่อง	การปรากฏในและการสื่อความหมาย
แก่นเรื่อง	ชื่อเรื่อง : แสดงแก่นเรื่องหลัก, มุ่งเน้นความรุนแรงและความสะเทือนขวัญ, ระบุผู้เกี่ยวข้อง คุณค่าข่าว : แสดงแก่นเรื่องรอง, สอดแทรกประเด็นสำคัญทางสังคม
โครงเรื่อง	เปิดเรื่อง : เปิดเรื่องด้วยผลลัพธ์ของเหตุการณ์ที่น่าตกใจหรือสะเทือนขวัญ ดำเนินเรื่อง : ดำเนินเรื่องผ่านการสืบสวนและค้นหาความจริง ปิดเรื่อง : ปิดเรื่องด้วยการเปิดเผยสาเหตุหรือแรงจูงใจ หรือทิ้งท้ายด้วยประเด็นให้ติดตามต่อ
ตัวละคร	ฆาตกร : มักถูกนำเสนอผ่านภูมิหลังและพฤติกรรมที่ผิดปกติ เหยื่อ : มักถูกนำเสนอผ่านสถานะทางสังคมและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตำรวจ : เป็นตัวแทนของกระบวนการยุติธรรม แต่บางข่าวก็ไม่ปรากฏ พยาน : ทำหน้าที่ให้ข้อมูลจากมุมมองของผู้พบเห็นเหตุการณ์
ฉาก	เวลา : ระบุเวลาที่ตามลำดับเหตุการณ์ สถานที่ : แสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมที่เกิดเหตุและละแวกใกล้เคียง สัญลักษณ์ : สื่อความหมายถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม
มุมมอง การเล่าเรื่อง	การเล่าเรื่องผ่านพิธีกร : ทำหน้าที่เป็นผู้เล่ารอบรู้ เชื่อมโยงเหตุการณ์และให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ การเล่าเรื่องผ่านนักข่าวภาคสนาม : นำเสนอข้อเท็จจริงและหลักฐานจากพื้นที่เกิดเหตุ การเล่าเรื่องผ่านตัวละคร : นำเสนอประสบการณ์ตรงของผู้เกี่ยวข้อง

แก่นเรื่อง (Themes)

ในการสร้างความหมายผ่านการตั้งชื่อข่าวและการนำเสนอคุณค่าทางสังคมผ่านการตั้งชื่อข่าว พบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนแก่นเรื่องหลัก (Major themes) ที่มุ่งเน้นความรุนแรงและความสะเทือนขวัญ เช่น "เมียช็อกผัววินยิง 4 ศพ" "หลานทรพีคลั่งยา" และ "ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูก" การเลือกใช้คำที่แสดงอารมณ์รุนแรงเช่นนี้ ไม่เพียงแต่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร แต่ยังทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงวิกฤตทางศีลธรรมและความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในสังคมร่วมสมัย

ในแง่ของคุณค่าทางสังคม การวิเคราะห์พบแก่นเรื่องรอง (Sub-themes) ที่สะท้อนโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจในหลายระดับ ประการแรก คือความสัมพันธ์เชิงอำนาจในครอบครัวที่ปรากฏผ่านการนำเสนอความรุนแรงระหว่างสามีภรรยา พ่อแม่กับลูก และญาติผู้ใหญ่กับญาติที่อายุน้อยกว่า ประการที่สอง คือความสัมพันธ์เชิงอำนาจในมิติทางชนชั้น ที่สะท้อนผ่านการเน้นย้ำสถานะทางสังคมของผู้เกี่ยวข้อง เช่น "อดีตเอกอัครราชทูต" หรือ "อดีตข้าราชการ" และประการที่สาม คือความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐกับประชาชน ที่แสดงออกผ่านบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวนคดี

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังพบการสอดแทรกอุดมการณ์ทางสังคม (Social ideologies) ที่สำคัญผ่านแก่นเรื่องย่อย (Minor themes) เช่น ความกตัญญู ศีลธรรม ความยุติธรรม และความปอดกภัยในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีข่าว "หลานทรพีคลั่งยา" ที่นำเสนอประเด็นเรื่องยาเสพติดควบคู่ไปกับการละเมิดความกตัญญู สะท้อนให้เห็นการผสมผสานระหว่างปัญหาสังคมร่วมสมัยกับค่านิยมดั้งเดิมของสังคมไทย

การวิเคราะห์แก่นเรื่องตามทฤษฎีการเล่าเรื่อง ยังชี้ให้เห็นถึงการใช้กลไกการประกอบสร้างความจริงทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องในข่าว โดยพบว่าแก่นเรื่องที่ปรากฏมักมีลักษณะเป็นการตอกย้ำความเชื่อและค่านิยมที่มีอยู่เดิมในสังคม มากกว่าการทำทลายหรือเสนอมุมมองใหม่ต่อปัญหาสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นบทบาทของสื่อมวลชนในการธำรงรักษาระเบียบทางสังคมที่ดำรงอยู่ในภาพรวมนั้น การประกอบสร้างความจริงทางสังคมผ่านแก่นเรื่อง แสดงให้เห็นว่าข่าวอาชญากรรมไม่ได้ทำหน้าที่เพียงรายงานเหตุการณ์ แต่ยังเป็นพื้นที่ในการสื่อสารความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม ผ่านการประกอบสร้างแก่นเรื่องที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ค่านิยม และอุดมการณ์ที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยร่วมสมัย

โครงเรื่อง (Plot)

สำหรับโครงเรื่อง (Plot) ในข่าวอาชญากรรมนั้น มีการจัดวางโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ซับซ้อน และมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวโดยทั่วไป

ในส่วนของการเปิดเรื่อง (Opening) พบว่าข่าวอาชญากรรมทั้ง 6 กรณี ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบยกส่วนสำคัญขึ้นก่อน (In medias res) คือการเริ่มเรื่องจากจุดวิกฤติหรือจุดสูงสุดของเหตุการณ์ (Climax) เช่น การพบศพในสภาพที่น่าสะเทือนขวัญ หรือการเกิดเหตุการณ์รุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง กลวิธีนี้ไม่เพียงดึงดูดความสนใจของผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงการปรับใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบวรรณกรรมมาประยุกต์ใช้กับการรายงานข่าว

การดำเนินเรื่อง (Development) มีการใช้โครงสร้างแบบ Non-linear narrative อย่างเด่นชัด กล่าวคือ มีการสลับไปมาระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอดีต เพื่อค่อย ๆ เปิดเผยข้อมูลและสร้างความน่าติดตาม โดยแบ่งการดำเนินเรื่องออกเป็นสามช่วงหลัก ได้แก่ การนำเสนอผลของเหตุการณ์ การย้อนกลับไปเล่าที่มาที่ไปของเหตุการณ์ และการคลี่คลายปมขัดแย้งผ่านกระบวนการสืบสวนสอบสวน ที่มุ่งสร้างความตึงเครียดและคลี่คลายความขัดแย้งอย่างเป็นขั้นตอน

ส่วนการปิดเรื่อง (Ending) พบรูปแบบที่น่าสนใจ 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือการปิดเรื่องแบบสมบูรณ์ (Closed ending) ที่มีการเปิดเผยสาเหตุและแรงจูงใจของการก่อเหตุอย่างชัดเจน มักพบในกรณีที่สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้แล้ว ลักษณะที่สองคือการปิดเรื่องแบบเปิด (Open ending) ที่ทิ้งประเด็นให้ติดตามต่อ มักพบในกรณีที่การสืบสวนยังไม่สิ้นสุด การเลือกใช้การปิดเรื่องทั้งสองรูปแบบนี้สะท้อนให้เห็นการผสมผสานระหว่างการรายงานข้อเท็จจริงกับการสร้างความน่าติดตามตามหลักการเล่าเรื่อง

นอกจากนี้ ยังพบการซ้อนชั้นของเรื่องเล่า โดยมีการผสมผสานมุมมองการเล่าเรื่องจากหลายแหล่ง ทั้งพินิจ ผู้สื่อข่าวภาคสนาม เจ้าหน้าที่ตำรวจ และพยานในคดี การซ้อนชั้นของเรื่องเล่าเช่นนี้ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความสมจริงให้กับการรายงานข่าว ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้พิจารณาเหตุการณ์จากหลากหลายมุมมอง การวิเคราะห์โครงเรื่องตามทฤษฎีการเล่าเรื่องยังชี้ให้เห็นการใช้โครงเรื่องที่มีความซับซ้อน โดยแต่ละข่าวมีการวางจังหวะการเปิดเผยข้อมูลที่สร้างความตึงเครียด (Rising action) และคลี่คลายความขัดแย้ง (Falling action) อย่างเป็นระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรายงานข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอข้อเท็จจริง แต่มีการประยุกต์ใช้ศิลปะการเล่าเรื่องเพื่อสร้างความน่าสนใจและความน่าติดตามให้กับเนื้อหาข่าว

ตัวละคร (Character)

ตัวละคร (Characters) ในข่าวอาชญากรรม ถูกสร้างขึ้นเพื่อทำหน้าที่เฉพาะในการดำเนินเรื่องและสื่อความหมายทางสังคมผ่านบทบาทและการปรากฏตัวภายในเรื่องราว

ในส่วน of ตัวละครฆาตกร จากการวิเคราะห์พบว่ามีคำแนะนำในลักษณะของตัวละครแบบกลม (Round character) ที่มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพและความขัดแย้งภายใน เช่น กรณี "พ่อโหดฆ่าลูก" และ "หลานทรพีคัลยา" ที่มีการนำเสนอทั้งด้านที่เป็นปกติในสังคมและด้านที่เบี่ยงเบน การสร้างตัวละครในลักษณะนี้ไม่เพียงสร้างความน่าสนใจให้กับเรื่องราว แต่ยังสะท้อนความซับซ้อนของปัญหาอาชญากรรมในสังคมที่ผู้กระทำผิดอาจเป็นบุคคลใกล้ชิดที่ไม่เคยมีประวัติอาชญากรรมมาก่อน

ตัวละครที่เป็นเหยื่อ มักถูกนำเสนอผ่านมุมมองของตัวละครที่จับชีวิตอย่างโศกนาฏกรรม โดยมีการเน้นย้ำคุณลักษณะที่ดั่งาม สถานะทางสังคม และความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การนำเสนอประวัติการทำงานที่ดีของอดีตเอกอัครราชทูต หรือความเป็นแม่ที่รักลูก การสร้างตัวละครในลักษณะนี้มีผลในการกระตุ้นความรู้สึกร่วมของผู้ชม และสร้างการตระหนักถึงผลกระทบของอาชญากรรมต่อสังคม

ตัวละครตำรวจ ถูกนำเสนอในฐานะตัวละครที่เป็นตัวแทนของความยุติธรรมและกระบวนการทางกฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจในข่าวมักมาพร้อมกับการใช้ศัพท์เทคนิคทางกฎหมายและการแสดงความเชี่ยวชาญในการสืบสวน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการดำเนินเรื่องและสะท้อนบทบาทของรัฐในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

ตัวละครพยาน มีลักษณะเป็นตัวละครที่ช่วยเสริมความสมบูรณ์ให้กับเรื่องราวผ่านการให้ข้อมูลและมุมมองที่แตกต่าง พยานในข่าวอาชญากรรม สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1. พยานผู้เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับเหยื่อ เช่น ญาติของผู้เสียชีวิต คนรัก เพื่อนบ้าน เป็นต้น 2. พยานที่ไม่มีความสัมพันธ์กับเหยื่อ เช่น ผู้แจ้งเบาะแส ผู้พบเห็นเหตุการณ์ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับการศึกษาของ ตระหนักจิต ยุทธยรรยง (2541) ที่ศึกษาการนำเสนอภาพอาชญากรรมในรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์ พบว่ามีทั้งประเด็นที่สอดคล้องและแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ โดยงานของตระหนักจิต เป็นการศึกษาบุกเบิกที่สำคัญในการทำความเข้าใจการนำเสนอตัวละครในบริบทของสื่อโทรทัศน์ในยุคนั้น

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ค้นพบการนำเสนอตัวละครที่แตกต่างออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาตัวละครฆาตกรให้มีความซับซ้อนมากขึ้นในลักษณะของ "ตัวละครแบบกลม" (Round character) ที่มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพและความขัดแย้งภายใน ดังที่ปรากฏในข่าว "พ่อโหดฆ่าลูก" และ "หลานทรพีคัลยา" ซึ่งสื่อแนะนำเสนอทั้งด้านปกติและด้านเบี่ยงเบนของผู้กระทำผิด การนำเสนอในลักษณะนี้สะท้อนให้เห็นวิวัฒนาการของการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบท

ของสื่อดิจิทัลและการเผยแพร่บนแพลตฟอร์มยูทูป ที่ผู้ชมมีเวลาและพื้นที่ในการรับชมเนื้อหาที่ละเอียดและซับซ้อนมากขึ้น

ประเด็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือการไม่ปรากฏตัวของตัวละครตำรวจในบางช่วง โดยเฉพาะในช่วงที่ 1 "เมียช็อกผัววินยิง 4 ศพ" และช่วงที่ 4 และ 6 ที่ไม่เปิดเผยชื่อหรือให้ความสำคัญกับตำรวจเท่าที่ควร การขาดหายไปของตัวละครตำรวจในบางกรณีนี้อาจสะท้อนถึงกลยุทธ์การเล่าเรื่องที่เน้นมิติความลึกซึ้งและความสะท้อนใจของเหตุการณ์มากกว่ากระบวนการบังคับใช้กฎหมาย หรืออาจเป็นผลจากข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข่าวและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการให้ข้อมูล ซึ่งแตกต่างจากงานในยุคก่อนที่ตำรวจมักปรากฏเป็นตัวละครหลักที่สำคัญในทุกข่าวอาชญากรรม

นอกจากนี้ การนำเสนอตัวละครเหยื่อในการศึกษาค้างนี้ยังพบว่าการเน้นย้ำมิติทางอารมณ์และความเป็นมนุษย์มากขึ้น โดยการนำเสนอประวัติส่วนตัว สถานะทางสังคม และความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดจากแนวทางที่ตระหนักจิตใต้สำนึกได้วางไว้ แต่มีความละเอียดอ่อนและความลึกซึ้งในการสร้างความรู้สึกร่วมกับผู้ชมมากยิ่งขึ้น สิ่งนี้อาจสะท้อนถึงการปรับตัวของสื่อในยุคดิจิทัลที่ต้องแข่งขันเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างการมีส่วนร่วมทางอารมณ์กับผู้ชม

ฉาก (Setting)

ฉาก (Setting) ในข่าวอาชญากรรม ถูกใช้เพื่อสร้างความหมายและเสริมความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านองค์ประกอบด้านเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏ

เวลา พบการใช้เทคนิคจัดการกับเวลาในการเล่าเรื่องอย่างมีศิลปะ โดยมีการระบุเวลาที่เกิดเหตุอย่างชัดเจน เช่น "หุ้มเจ็ดนาทีก่อน" หรือ "หลังจากติดต่อนี้ได้ 2-3 วัน" การระบุเวลาที่ละเอียดเช่นนี้ไม่เพียงสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว แต่ยังช่วยให้ผู้ชมสามารถเชื่อมโยงลำดับเหตุการณ์และเข้าใจความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังพบการใช้เทคนิค Flashback และ Flash-forward เพื่อสร้างความน่าสนใจและความซับซ้อนให้กับการดำเนินเรื่อง

สถานที่ พบการใช้พื้นที่เป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายทางสังคม โดยสถานที่เกิดเหตุมักถูกนำเสนอพร้อมกับการอธิบายบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เช่น "บ้านหุรรุรา 20 ล้านบาท" "คอนโดมิเนียม" หรือ "บ้านในชนบท" การเลือกนำเสนอรายละเอียดของสถานที่เช่นนี้ไม่เพียงช่วยให้ผู้ชมเห็นภาพ แต่ยังสะท้อนให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความแตกต่างของวิถีชีวิตในพื้นที่ต่างๆ อีกด้วย

สัญลักษณ์ การวิเคราะห์พบการใช้วัตถุเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายที่ลึกซึ้ง โดยสิ่งของที่พบในที่เกิดเหตุมักถูกนำเสนอในฐานะหลักฐานที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น "กล่องวงจรปิดที่หายไป" สะท้อนความพยายามปกปิดความจริง "รอยเท้าในโคลน" แสดงถึงร่องรอยของอาชญากรรม หรือ "โองที่พบศพ" ที่สื่อถึงความพยายามอำพรางคดี การใช้สัญลักษณ์เหล่านี้ช่วยเพิ่มมิติของความหมายและความน่าติดตามให้กับการเล่าเรื่อง

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังพบการสร้างบรรยากาศผ่านการพรรณนาฉาก โดยมีการใช้รายละเอียดทางกายภาพของสถานที่เพื่อสร้างอารมณ์และความรู้สึกร่วม เช่น การบรรยายสภาพบ้านที่รกร้าง กลิ่นผิดปกติ หรือร่องรอยการต่อสู้ การสร้างบรรยากาศเช่นนี้ช่วยให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้อยู่ในเหตุการณ์และเข้าใจความรุนแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

การวิเคราะห์ฉากตามทฤษฎีการเล่าเรื่อง ยังพบการใช้ฉากในฐานะตัวละคร (Setting as character) ที่มีบทบาทในการดำเนินเรื่อง โดยสถานที่เกิดเหตุมักถูกนำเสนอในลักษณะที่มีชีวิตและมีปฏิสัมพันธ์กับตัวละครอื่น ๆ เช่น บ้านที่เคยอบอุ่นกลายเป็นสถานที่เกิดโศกนาฏกรรม หรือชุมชนที่เคยสงบสุขกลายเป็นพื้นที่แห่งความหวาดระแวง การนำเสนอฉากในลักษณะนี้ช่วยสะท้อนผลกระทบของอาชญากรรมที่มีต่อพื้นที่และชุมชน โดยสรุป การวิเคราะห์ฉากในข่าวอาชญากรรมแสดงให้เห็นว่าการใช้องค์ประกอบด้านฉากไม่ได้เป็นเพียงการบอกเล่าว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนและเมื่อใด แต่เป็นการสร้างความหมายและการสื่อสารประเด็นทางสังคมผ่านการจัดวางองค์ประกอบของฉากอย่างมีศิลปะ ทั้งในมิติของเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่อง

มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ในข่าวอาชญากรรม แสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเล่าเรื่องในการนำเสนอมุมมองที่หลากหลายและซับซ้อน ผ่านการผสมผสานมุมมองจากผู้เล่าเรื่องหลายระดับเพื่อสร้างความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว

ในส่วนของมุมมองพิธีกรนั้น พบการใช้เทคนิคผู้เล่าเรื่องที่รอบรู้ (Omniscient Narrator) โดยพิธีกรทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการเล่าเรื่องและเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน การใช้มุมมองแบบรอบรู้นี้ช่วยให้พิธีกรสามารถให้ข้อมูลเบื้องหลัง วิเคราะห์สถานการณ์ และเชื่อมโยงประเด็นต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม นอกจากนี้ ยังพบการใช้ น้ำเสียงเชิงบรรณาธิการ (Editorial Voice) ที่แสดงจุดยืนทางวิชาชีพสื่อมวลชน เช่น การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ หรือการเน้นย้ำประเด็นที่สังคมควรตระหนัก

สอดคล้องกับการศึกษาของ อรัญญา มิ่งเมือง (2535) ที่ค้นพบว่าผู้จัดรายการทุกคน ใช้การสร้างสรรค์เนื้อหาจากจินตนาการ (Improvisation) หรือการด้นสดนอกเหนือจากบทที่เตรียมไว้ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สร้างเอกลักษณ์และความน่าสนใจให้กับรายการ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจุบันที่ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอข่าวอาชญากรรมบนแพลตฟอร์มยูทูปมีลักษณะการด้นสดที่ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของพิธีกรที่มีการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัว การใช้น้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก และการตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ เช่น "ทำไมแม่ถึงพยายามบอกว่าลูกโกหก" "แม่รักผิวเข้าข้างผิวหรือเปล่า" ซึ่งไม่ใช่คำถามที่ถูกเตรียมไว้ แต่เกิดจากการตีความและตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวแบบทันที การด้นสดนี้ไม่เพียงสร้างความน่าสนใจ แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม เนื่องจากผู้นำเสนอได้สอดแทรกมุมมอง ค่านิยม และอุดมการณ์ส่วนตัวเข้าไปในการนำเสนอข่าว ทำให้ข่าวไม่ใช่เพียงการรายงานข้อเท็จจริง แต่กลายเป็นการตีความและสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์

มุมมองของนักข่าวภาคสนาม พบการใช้มุมมองผู้เล่าเรื่องในฐานะผู้ประสบเหตุการณ์ โดยนักข่าวภาคสนามทำหน้าที่รายงานข้อเท็จจริงจากพื้นที่เกิดเหตุ นำเสนอหลักฐาน และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง การใช้มุมมองแบบผู้ประสบเหตุการณ์นี้ช่วยสร้างความสมจริงและความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว เนื่องจากผู้ชมสามารถรับรู้เหตุการณ์ผ่านสายตาของผู้ที่อยู่ในที่เกิดเหตุจริง นอกจากนี้ยังพบการใช้มุมมองเชิงสืบสวนที่แสดงให้เห็นกระบวนการค้นหาความจริงและตรวจสอบข้อเท็จจริง

มุมมองของตัวละครภายในเรื่อง การวิเคราะห์เผยให้เห็นการใช้เทคนิคการบรรยายจากหลายมุมมอง ผ่านมุมมองของญาติผู้เสียชีวิต เพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และพยาน เทคนิคนี้ทำให้ผู้ชมเข้าใจภาพรวมและความซับซ้อนของเหตุการณ์ได้ดีขึ้น งานนี้ใช้การเล่าเรื่องเชิงส่วนตัวที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้อง ช่วยสร้างความเข้าใจในมิติมนุษย์ของเหตุการณ์ ควบคู่กับเทคนิคระยะห่างในการบรรยายที่สลับระหว่างการเล่าแบบใกล้ชิดที่เน้นอารมณ์ กับการเล่าแบบห่างออกมา (Distant Narration) ที่เน้นการวิเคราะห์เชิงวิชาการ การสลับระยะห่างดังกล่าวสร้างสมดุลระหว่างการกระตุ้นอารมณ์รวมกับการนำเสนอข้อมูลที่เป็นกลางและเป็นวิชาการ

โดยสรุป การวิเคราะห์มุมมองการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมแสดงให้เห็นว่า การรายงานข่าวสมัยใหม่มีการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่ซับซ้อนและหลากหลาย โดยผสมผสานองค์ประกอบของการเล่าเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสร้างความสมบูรณ์ ความน่าสนใจ และความน่าเชื่อถือให้กับการนำเสนอข่าว ในขณะเดียวกันนั้น องค์ประกอบการเล่าเรื่องที่ถูกสร้างให้เป็นเรื่องราว (Story) ก็ต้องถูกออกแบบวิธีการนำเสนอ โดยในวิธีการออกแบบการนำเสนอนี้เอง ที่สื่อมวลชนจะทำงานผ่านกระบวนการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ซึ่งมีผลในการตีกรอบการรับรู้ของผู้ชม อีกทั้งยังสร้างความต่อเนื่องและความน่าสนใจในการรับชม รวมไปถึงการสร้างความเป็นจริงทางสังคมด้วยการผลิตซ้ำอุดมการณ์บางอย่าง ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในส่วนถัดไป

2. รูปแบบการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ของข่าวอาชญากรรม

จากการวิเคราะห์การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรม มีความสัมพันธ์กับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ และแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการรายงานข่าวอาชญากรรม ใน 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับความจริง (Reality) 2. ระดับภาพตัวแทน (Representation) และ 3. ระดับอุดมการณ์ (Ideology) โดยได้สรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 : รูปแบบการเล่าเรื่องและการเข้ารหัสทางโทรทัศน์

องค์ประกอบการเล่าเรื่อง / การเข้ารหัสทางโทรทัศน์	ระดับความจริง (Reality)	ระดับภาพตัวแทน (Representation)	ระดับอุดมการณ์ (Ideology)
แก่นเรื่อง (Themes)	แสดงข้อเท็จจริงขั้นพื้นฐาน, ชี้ให้เห็นถึงความผิด, ระบุผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์	การตั้งชื่อเรื่องโดยภาษาที่รุนแรง และสร้างผลกระทบทางอารมณ์	สะท้อนถึงคุณค่าทางสังคมที่ถูกละเมิด, การกล่าวถึงสถานะทางสังคมของผู้เกี่ยวข้อง
โครงเรื่อง (Plot)	การระบุจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์, การให้รายละเอียดเรื่องเวลา/สถานที่, การนำเสนอหลักฐาน, การสรุปสถานะล่าสุดของคดี	การตัดต่อ, การบรรยาย, อินโฟกราฟิก, การเลือกใช้ภาพ, การจัดรวมภาพ, การวางตำแหน่งของภาพ, การสัมภาษณ์	การเลือกเน้นคุณค่าทางสังคมบางประการ, การสอดแทรกการวิเคราะห์เชิงสังคม, การสอดแทรกบทเรียนทางสังคม
ตัวละคร (Character)	รูปลักษณ์ภายนอก, การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง, สถานะทางสังคม	การวางตำแหน่งของภาพ, การเลือกคำพูดและบทสัมภาษณ์, การปกปิดตัวตน	การสร้างภาพตัวแทน “คนดี” – “คนร้าย”, การนำเสนอบทบาททางสังคม
ฉาก (Setting)	สถานที่เกิดเหตุและบริเวณโดยรอบ, เวลา, สัญลักษณ์ที่ปรากฏผ่านวัตถุต่าง ๆ	การวางตำแหน่งของภาพ, การจัดแสง, การเลือกจุดเน้นผ่านลูกศรระบุตำแหน่ง	การสะท้อนชนชั้นทางสังคม, การสื่อถึงปัญหาสังคม, การเชื่อมโยงกับชีวิตและวัฒนธรรม
มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)	การเลือกแหล่งข่าวและการเลือกน้ำหนักของคำให้การ	ภาษาและน้ำเสียงของพิธีกร, การจัดลำดับข้อมูล, การใช้ภาพที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์	ชี้นำความคิดเกี่ยวกับสาเหตุของอาชญากรรม, ติดตามกระบวนการยุติธรรม, สอดแทรกค่านิยมทางสังคม

2.1. การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความจริง (Reality)

การเข้ารหัสทีวีระดับความจริง (Reality) สร้างความจริงพื้นฐานผ่านรหัสสังคม (Social Code) โดยสื่อนำเสนอข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ได้ผ่านหลักฐานประจักษ์ เช่น กล้องวงจรปิด การสัมภาษณ์ พยาน รายงานตำรวจ การนำเสนอสร้างความน่าเชื่อถือด้วยแหล่งทางการและหลักฐานรูปธรรม แต่พบการสร้างความจริงระดับ (Reality) เชื่อมโยงองค์ประกอบการเล่าเรื่องด้วยรหัสสังคม (Social Code) ส่งผลต่อการรับรู้เข้าใจข้อเท็จจริงพื้นฐานของเหตุการณ์ ดังนี้

แก่นเรื่อง (Themes) ในระดับความจริง (Reality)

ในด้านแก่นเรื่อง (Themes) สื่อมวลชนเสนอข้อเท็จจริงพื้นฐาน ชี้ความผิด และระบุผู้เกี่ยวข้องผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) โดยการตั้งชื่อเรื่องและเลือกประเด็นที่สอดแทรกคุณค่าสังคม ซึ่งผู้ชมเข้าใจจากประสบการณ์ร่วม โดยเฉพาะประเด็นครอบครัว ความรุนแรง และความยุติธรรม การนำเสนอเน้นความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังสังคมกับพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากบรรทัดฐาน นำไปสู่โศกนาฏกรรมที่กระทบจิตใจผู้ชม การวิเคราะห์พบการประกอบสร้างแก่นเรื่อง (Themes) ในระดับความเป็นจริง (Reality) ดังนี้

รหัสทางสังคม (Social Code)	การสื่อความหมาย
ชื่อเรื่อง	แสดงให้เห็นถึงตัวผู้กระทำ การกระทำ ผู้ถูกกระทำ และสถานที่เกิดเหตุ
คุณค่าทางสังคม	เสนอการกระทำที่ขัดกับคุณค่าทางสังคม ซึ่งนำไปสู่การตัดสินทางศีลธรรม

ในแง่ของชื่อเรื่อง สื่อมักนำเสนอข้อเท็จจริงพื้นฐานของเหตุการณ์ เช่น "พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ", "หลานทรพีคัลยา ปาดคอตา-ยาย", "เมียช็อกผัววินยิง 4 ศพ", "อดีตเอกอัครราชทูตถูกฆ่าหมกห้องน้ำบ้านพัก" ชื่อเรื่องเหล่านี้มักระบุถึง ตัวผู้กระทำ การกระทำ ผู้ถูกกระทำ และสถานที่เกิดเหตุ การเลือกใช้คำในชื่อเรื่องสะท้อนความพยายามของสื่อในการสรุปเหตุการณ์ให้กระชับ เข้าใจได้ และครบถ้วน

ในขณะที่การนำเสนอคุณค่าทางสังคม สื่อมักใช้ข้อเท็จจริงที่สะท้อนค่านิยมทางสังคมบางอย่าง เช่น ประวัติการกุศล ภูมิหลังของผู้เสียชีวิต หรือพฤติกรรมผิดปกติของผู้ก่อเหตุ ข้อมูลเหล่านี้มักถูกนำมาใช้เพื่อสร้างการประเมินทางจริยธรรม โดยการเลือกเสนอข้อเท็จจริงพื้นฐานนี้ส่งผลต่อทิศทางการนำเสนอเรื่องราวด้วย

โครงเรื่อง (Plot) ในระดับความจริง (Reality)

ในส่วนของโครงเรื่อง พบว่าสื่อมวลชนได้เข้ารหัสทางสังคม (Social Code) ผ่านการระบุจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์, การให้รายละเอียดเรื่องเวลาและสถานที่, การนำเสนอหลักฐาน, การสรุปสถานะล่าสุดของคดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการสร้างลำดับเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริง และการสืบสวนที่สะท้อนกลไกการทำงานของสังคม จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบสร้างโครงเรื่อง (Plot) ในระดับความเป็นจริง (Reality) ถูกนำเสนอ ดังนี้

โครงเรื่อง	ลำดับการนำเสนอ	ข้อมูลที่ปรากฏ
การเปิดเรื่อง	เกิดอะไรขึ้น (Climax)	แจ้งถึงการเกิดเหตุผ่านการระบุพื้นที่ และตัวละครที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการกล่าวถึงลักษณะของการก่อเหตุ และผลกระทบของเหตุการณ์
การดำเนินเรื่อง	สร้างลำดับ เหตุการณ์ (Timeline)	นำเสนอหลักฐาน และ บทสัมภาษณ์ ตามลำดับเวลาของเหตุการณ์ เช่น ภาพจากกล้องวงจรปิด และ การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
การปิดเรื่อง	สรุปสถานการณ์ (Update)	สรุปผลลัพธ์ และสถานะของคดี ว่าจับตัวฆาตกรได้หรือไม่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

การเปิดเรื่อง นำเสนอข้อเท็จจริงที่สำคัญที่สุดของเหตุการณ์ก่อน เช่น การพบศพ การจับกุมผู้ต้องสงสัย หรือการเกิดเหตุการณ์สะเทือนขวัญ เพื่อเป็นการบอกว่า “เกิดอะไรขึ้น” โดยระบุรายละเอียดพื้นฐานอย่างชัดเจน เช่น เวลา สถานที่ และผู้เกี่ยวข้อง การเลือกจุดเริ่มต้นของเรื่องมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการรับรู้ของผู้ชม

การดำเนินเรื่อง นำเสนอผ่าน “การสร้างลำดับเหตุการณ์” โดยเล่าถึงการคลี่คลายของคดีตามลำดับเวลา ผ่านการนำเสนอหลักฐาน การสืบสวน และการให้การของพยานต่าง ๆ ซึ่งการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจภาพรวมของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การปิดเรื่อง มักใช้การสรุปสถานการณ์ หรือรายงานสถานะล่าสุดของคดี เช่น การดำเนินคดีทางกฎหมาย การลงโทษผู้กระทำผิด หรือความคืบหน้าในการสืบสวน โดยอาจจะบุถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องและสังคม

ตัวละคร (Character) ในระดับความจริง (Reality)

การสร้างตัวละครผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) ดำเนินการโดยการแสดงรูปลักษณ์ภายนอก, การแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง และสถานะทางสังคม ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชม เช่น ภาพผู้ต้องหาในชุดนักโทษสื่อถึงความผิดและการลงโทษ ขณะที่ภาพเหยื่อในชุดทำงานสื่อถึงความเป็นคนดี การแสดงเหล่านี้ยังก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมหรือการตัดสินทางศีลธรรม จากการวิเคราะห์พบว่า การสร้างตัวละคร (Character) ในระดับความเป็นจริง (Reality) ถูกนำเสนอผ่าน ฆาตกร เหยื่อ ตำรวจ และพยาน ดังนี้

ฆาตกร มักถูกนำเสนอโดยเน้นลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมที่สังเกตได้ เช่น การแต่งกาย สีหน้า ท่าทาง หรืออาจกับกิริยาขณะถูกจับกุม สื่อมักให้ความสำคัญกับการแสดงออกของตัวฆาตกรที่บ่งบอกถึงความรู้สึกผิด ความเย็นชา หรือการสำนึกผิด นอกจากนี้ยังมักนำเสนอประวัติส่วนตัว เช่น อาชีพ หรือประวัติอาชญากรรม เพื่อสร้างความเข้าใจถึงภูมิหลังของผู้กระทำผิด

เหยื่อ เน้นใช้การนำเสนอข้อมูลส่วนตัวที่สื่อสารให้ผู้ชมเกิดความเห็นอกเห็นใจต่อตัวละคร เช่น อาชีพที่มีเกียรติ ความเป็นคนดี ความอ่อนแอ ความน่าสงสาร หรือบทบาทในครอบครัว อีกทั้งในการเปิดเผยหน้าตาของเหยื่อ สื่อมักจะเลือกนำเสนอภาพถ่ายในตอนที่ยังมีชีวิต เช่น ภาพจากบัตรประชาชน หรือภาพจากโซเชียลมีเดีย ซึ่งแสดงการสร้างความหมายชั่วคราวของการมีชีวิต และการเสียชีวิต

ตำรวจ มักถูกนำเสนอโดยเน้นความตั้งใจในการสืบหาเบาะแสที่นำไปสู่การปิดคดี ความเป็นมืออาชีพ และประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น การแสดงขั้นตอนการสืบสวน การรวบรวมหลักฐาน หรือการแถลงข่าวความคืบหน้าของคดี ซึ่งมักจะไม่ตอบแบบพินิจและไม่ตัดประเด็นใดออกจากข้อสันนิษฐาน

พยาน ในการนำเสนอสื่อมักสื่อความหมายให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของพยาน เช่น ระบุความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ ตำแหน่งที่อยู่ขณะเกิดเหตุ หรือความแม่นยำของคำให้การ โดยการนำเสนอพยานด้วยมุมมองที่หลากหลาย แสดงให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลอย่างรอบด้านซึ่งมีส่วนในการสร้างความน่าเชื่อถือในการรายงานข่าวนั่นเอง

ฉาก (Setting) ในระดับความจริง (Reality)

ในด้านฉาก พบว่าสื่อมวลชนได้เข้ารหัสทางสังคม (Social Code) ผ่านการนำเสนอสถานที่เกิดเหตุและบริเวณโดยรอบ, เวลา, สัญลักษณ์ที่ปรากฏผ่านวัตถุต่าง ๆ โดยอาศัยหลักฐานสำคัญนั้นก็คือ 1. การใช้ภาพจากกล้องวงจรปิด และ 2. ภาพจากนักข่าวภาคสนามซึ่งลงไปเก็บภาพในสถานที่จริง หลักฐานทั้ง 2 ประเภทนี้ เป็นที่เข้าใจกันได้โดยทั่วไปในสังคมว่ามีความน่าเชื่อถือสูง จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับความเป็นจริง (Reality) ผ่านฉาก (Setting) ได้แก่ เวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ ถูกนำเสนอ ดังนี้

เวลา มักถูกนำเสนอในรูปแบบของข้อมูลที่เป็นรูปธรรม เช่น การแสดงเวลาที่ประทับอย่างชัดเจนจากภาพบนกล้องวงจรปิด เช่น “19:04 น.”, “หนึ่งทุ่มเศษสิบสองนาทึ”, หรือการระบุช่วงเวลาอย่างคร่าว ๆ กลางวัน – กลางคืน เช่น “ประมาณตี 2 ของคืนวันที่...”, “เรื่องนี้เกิดขึ้นกลางวันแสด ๆ” เป็นต้น นอกจากนั้น ยังมีการใช้การนำเสนอผ่านการอธิบายลำดับเวลาของเหตุการณ์ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุมาตลอดไปจนถึงเวลาที่พบศพ การนำเสนอเกี่ยวกับเวลาในระดับนี้ ทำหน้าที่ให้ข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจความเป็นมาและลำดับของเหตุการณ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ผ่านการวางโครงเรื่อง (Plot) ในระดับความจริง (Reality)

สถานที่ ถูกนำเสนอผ่านข้อมูลเชิงกายภาพที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน และสามารถสังเกตได้ เช่น ที่ตั้ง ลักษณะอาคาร สภาพแวดล้อมโดยรอบ ความห่างไกลของพื้นที่เกิดเหตุ ระยะทางระหว่างที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง รวมไปถึงความยากลำบากในการเข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุ โดยข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ชมเห็นภาพบรรยากาศของเหตุการณ์ รวมไปถึงการช่วยสร้างความเข้าใจต่อบริบทสังคมในพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ได้ชัดเจนขึ้น

สัญลักษณ์ ถูกนำเสนอในรูปของวัตถุ หรือสิ่งของที่พบในที่เกิดเหตุ เช่น อาวุธที่ใช้ก่อเหตุ เครื่องแต่งกายของผู้เสียชีวิต ทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต สิ่งที่ใช้อำพรางศพ และร่องรอยการต่อสู้ ในแง่หนึ่ง สัญลักษณ์เหล่านี้เป็นวัตถุพยานและหลักฐานที่มีส่วนช่วยในการสืบสวน และทำความเข้าใจเหตุการณ์ แต่ในขณะเดียวกันสัญลักษณ์ต่าง ๆ ก็บ่งบอกถึงรูปแบบกิจวัตรประจำวันของตัวละครเหยื่อ ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่อีกด้วย

มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ในระดับความจริง (Reality)

ส่วนมุมมองการเล่าเรื่อง พบว่าสื่อมวลชนได้เข้ารหัสทางสังคม (Social Code) ผ่าน การเลือกแหล่งข่าวโดยการผสมผสานข้อมูลของผู้เล่าที่หลากหลาย และการเลือกน้ำหนักของคำให้การณ์ เช่น การนำเสนอคำให้การของตำรวจเป็นหลัก หรือให้พื้นที่กับญาติผู้เสียชีวิตมากกว่า ในขณะที่อาจจะไม่มี การนำเสนอมุมมองของฆาตกรเลย ซึ่งการเลือกนำเสนอหลักฐานแค่บางด้าน หรือการไม่นำเสนอในบางด้าน ก็อาจเป็นการเน้นย้ำมุมมองและกำกับการรับรู้ความจริงของผู้ชม จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่า การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับความเป็นจริง (Reality) ผ่านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ได้แก่ มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง ซึ่งถูกนำเสนอ ดังนี้

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร ทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอข้อเท็จจริงหลักของเหตุการณ์ ผ่านการใช้ภาษา น้ำเสียง และท่าทางที่เป็นทางการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เช่น การใช้ภาษาราชการในการรายงานการจับกุม หรือการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้พิธีกรยังมีส่วนในการช่วยเน้นถึงย่ำสิ่งที่ปรากฏบนหน้าจอผ่านการพูดว่า “นี่ครับท่านผู้ชม”, “ลองดูที่ภาพนะครับ”, “หากคุณผู้ชมสังเกตจะเห็นว่า...”, “เรามาดูกันต่อที่...” เป็นต้น ซึ่งการใช้คำพูดแบบนี้ นอกจากจะเป็นการเน้นย้ำถึงสถานการณ์ที่ปรากฏแล้ว ก็ยังถือเป็นการชี้นำการรับรู้ซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงการตีความของผู้ชมอีกด้วย

นอกจากนี้ รูปแบบการแสดงถึงอาการปฏิกิริยา และการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของพิธีกร ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อรัญญา มิ่งเมือง (2535) ที่เน้นย้ำว่าอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและทัศนคติของผู้จัดรายการมีบทบาทอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางของการสื่อสารเนื้อหาข่าว ประเด็นนี้ปรากฏชัดเจนในการศึกษาปัจจุบันผ่านมุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร ซึ่งสะท้อนอุดมการณ์และค่านิยมส่วนตัว เช่น

- พิธีกรแสดงความตกใจและประณามอาชญากรรมในพื้นที่หรุหระ สะท้อนความเชื่อเรื่องชนชั้นและความปลอดภัย
- การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์สะท้อนมุมมองต่อบทบาทหน้าที่ของครอบครัว
- การใช้ภาษาและน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์สะท้อนท่าทีส่วนตัวต่อเหตุการณ์

ดังนั้น อัตลักษณ์ของพิธีกร จึงไม่ใช่เพียงลักษณะเฉพาะตัว แต่ยังถือเป็นองค์ประกอบของการเล่าเรื่องที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของรายการเล่าข่าว และมีส่วนในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ในระดับความเป็นจริง (Reality) อีกด้วย

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม นักข่าวภาคสนามจะทำหน้าที่ในการนำเสนอรายละเอียดเชิงประจักษ์จากพื้นที่ที่เกิดเหตุผ่านการรายงานสด การสัมภาษณ์แหล่งข่าว และการแสดงหลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุ รวมไปถึงการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตามจับตัวฆาตกร ซึ่งการทำหน้าที่ดังกล่าว เป็นการแสดงถึงความใกล้ชิดต่อแหล่งข้อมูล อีกทั้งยังทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้อยู่ในเหตุการณ์อีกด้วย

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นมุมมองของพยานและตำรวจ ซึ่งตัวละครในแต่ละบทบาทก็จะเล่าประสบการณ์ตรงของตนผ่านการให้สัมภาษณ์ ในกรณีที่เป็นการมองจากเจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและประสิทธิภาพในการสืบสวน และมักเน้นไปที่การนำเสนอข้อเท็จจริงโดยไม่มีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง ในขณะที่ตัวละครฝ่ายพยาน ซึ่งมักจะเป็นญาติของผู้เสียชีวิต มักจะบอกเล่าข้อมูลที่ปะปนกับการแสดงความรู้สึกส่วนตัว และการเล่าถึงความสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นมุมมองที่ทำให้เห็นมิติของมนุษย์ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

โดยสรุป การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับความเป็นจริงทางสังคม (Reality) ผ่านรหัสทางสังคม (Social Code) แสดงให้เห็นว่าการรายงานข่าวอาชญากรรมคือการมุ่งนำเสนอข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นสิ่งที่รับรู้และเข้าใจกันในวงกว้างของสังคม ในการรายงานข่าวฆาตกรรม รหัสทางสังคมมักถูกใช้เพื่อสร้างการแบ่งแยกระหว่าง "คนดี" และ "คนร้าย" ผ่านการนำเสนอองค์ประกอบต่างๆ ที่สังคมเข้าใจร่วมกัน เช่น การแต่งกายสุภาพของผู้เสียชีวิตเทียบกับการแต่งกายไม่เรียบร้อยของผู้ต้องหา หรือการแสดงออกที่สุภาพของครอบครัวผู้เสียชีวิตเทียบกับท่าทางการก้าวร้าวของผู้ต้องหา การใช้รหัสทางสังคมในลักษณะนี้มีส่วนในการตอกย้ำค่านิยมและมาตรฐานทางศีลธรรมของสังคม

นอกจากนี้ รหัสทางสังคมยังมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงเหตุการณ์เฉพาะกับประเด็นทางสังคมที่กว้างขึ้น เช่น การนำเสนอสภาพความยากจนของผู้ต้องหาอาจนำไปสู่การวิพากษ์ความเหลื่อมล้ำในสังคม หรือการแสดงความโศกเศร้าของครอบครัวอาจนำไปสู่การพูดถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การใช้รหัสทางสังคมจึงไม่เพียงสื่อความหมายเฉพาะเหตุการณ์ แต่ยังมีส่วนในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตอบสนองต่อปัญหาอาชญากรรมในภาพรวม

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับความเป็นจริงทางสังคมผ่านรหัสทางสังคม จึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีความสำคัญ เพราะไม่เพียงสื่อสารข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่ยังมีส่วนในการกำหนดการรับรู้ ความเข้าใจ และการตอบสนองของสังคมต่อปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การตระหนักถึงกระบวนการนี้จึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจบทบาทของสื่อในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม

2.2. การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างความน่าสนใจของเนื้อหาและการเน้นย้ำเนื้อหาบางส่วน ผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างรหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) เพื่อสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์ โดยสื่อมวลชนจะใช้เทคนิคการผลิตที่หลากหลาย เช่น การตัดต่อ การจัดวางองค์ประกอบภาพ การใช้เสียงบรรยาย และการสร้างกราฟิกประกอบ ร่วมกับขนบการนำเสนอที่คุ้นเคยในการรายงานข่าวอาชญากรรม เช่น การเล่าเรื่องแบบสืบสวนสอบสวน การสร้างความตึงเครียด และการทิ้งปมปริศนา อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง โดยใช้รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ซึ่งมีส่วนในการกำกับความหมายให้เกิดความสนใจ และความต่อเนื่องของเรื่องราว ดังนี้

แก่นเรื่อง (Themes) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

ในด้านแก่นเรื่อง (Themes) พบว่าสื่อใช้เทคนิคการตั้งชื่อเรื่องด้วยภาษาที่รุนแรง และสร้างผลกระทบทางอารมณ์ ผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) โดยเริ่มตั้งแต่การตั้งชื่อข่าวที่มักใช้ภาษากระตุ้นอารมณ์ ความรู้สึกและดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้คำที่สื่อถึงความรุนแรง “แทง”, “ยิง”, “ปาดคอ”, “ฆ่าหมกห้องน้ำ” หรือ ใช้คำที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง “สามี - ภรรยา”, “พ่อ - ลูก”, “หลาน - ตายาย” เพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และดึงดูดผู้ชมให้ติดตามรายละเอียดของเรื่องราว

อีกทั้งยังใช้การวางกรอบข่าว (News Framing) ในการชี้นำการตีความของผู้ชม และการเลือกนำเสนอคุณค่าข่าวที่สอดคล้องกับความสนใจของสังคม เช่น ความขัดแย้ง ความผิดปกติ และผลกระทบต่อสาธารณะ นอกจากนี้ ในการประกอบสร้างด้านแก่นเรื่องยังมักใช้รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ในการเล่าเรื่องที่ตอกย้ำคุณค่าทางสังคม เช่น การใช้คำเสียงประณามการกระทำผิด การให้พื้นที่กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่วิเคราะห์ผลกระทบต่อสังคม หรือการนำเสนอบทเรียนจากเหตุการณ์เพื่อเตือนสติสังคม การผสมผสานระหว่างเทคนิคการนำเสนอและขนบการเล่าเรื่องช่วยสร้างทั้งความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว

โครงเรื่อง (Plot) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

การนำเสนอโครงเรื่อง ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน พบว่าสื่อได้ใช้รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ในการเล่าเรื่องเพื่อสร้างความน่าสนใจและความต่อเนื่องของเหตุการณ์ โดยสื่ออาจเลือกเริ่มจากจุดที่น่าตื่นตาตื่นใจที่สุดเพื่อดึงดูดความสนใจ แล้วค่อยย้อนกลับไปเล่าที่มาที่ไป การสร้างจุดหักเหของเรื่อง การนำเสนอหลักฐานหรือพยานปากสำคัญที่พลิกผันคดี ในขนบการนำเสนอแบบข่าวสืบสวนสอบสวน ซึ่งจะกำหนดวิธีการคลี่คลายปมปริศนาและการเปิดเผยความจริง ในขณะที่การเชื่อมโยงเหตุการณ์ของเรื่องราวนั้นจะกระทำผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) เช่น การตัดต่อ การจัดลำดับภาพ การจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) การใช้เสียงบรรยาย (Voice Over) และการเล่าย้อนเวลา (Flashback) เพื่อสร้างความต่อเนื่องและความน่าติดตาม จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบสร้างโครงเรื่อง (Plot) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่าน การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ถูกนำเสนอ ดังนี้

การเปิดเรื่อง มักใช้เทคนิคการดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้พาดหัวข่าวที่สร้างความระทึก การใช้ภาพที่สะเทือนใจ หรือการเริ่มด้วยคำบรรยายที่กระตุ้นอารมณ์ของผู้ชม นอกจากนี้ยังอาจใช้เทคนิคการตัดต่อที่สร้างความน่าติดตาม เช่น การแทรกภาพย้อนอดีต หรือการสลับมุมมองระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ

การดำเนินเรื่อง ใช้เทคนิคสร้างความต่อเนื่องและดึงดูดผู้ชม โดยตัดต่อสลับฉากระหว่างการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และพยาน พร้อมภาพจำลองเหตุการณ์ด้วยเทคโนโลยีสามมิติ รวมถึงใช้อินโฟกราฟิกอธิบายรายละเอียดและสรุปข้อมูล นอกจากนี้ยังนำเสนอภาพในพื้นที่เกิดเหตุผ่านเทคนิคการจัดรวมภาพ (Juxtaposition of Image) เพื่อแสดงข้อมูลที่หลากหลายและความเป็นเหตุเป็นผล ในส่วนขนบการนำเสนอ สื่อใช้วิธีเรียบเรียงเรื่องราวแบบค่อยๆ เพิ่มความเข้มข้นด้วยการเปิดเผยข้อมูลสำคัญทีละส่วน ซึ่งเป็นขนบทั่วไปในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม

การปิดเรื่อง เรื่องมักใช้เทคนิคการสร้างความประทับใจหรือทิ้งท้ายให้คิด เช่น การบรรยายที่สร้างอารมณ์สะเทือนใจ การแสดงภาพที่สื่อถึงการไว้อาลัย รวมไปถึงการทิ้งคำถามไว้ให้สังคมขบคิด เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวละคร (Character) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

ในส่วนของตัวละคร (Character) พบว่าสื่อมวลชนนำเสนอตัวละครผ่านรหัสทางเทคนิค (Technical Code) เช่น การถ่ายภาพและการตัดต่อที่สร้างความหมายเฉพาะให้กับตัวละครแต่ละประเภท โดยใช้มุมกล้องและขนาดภาพในการจัดวางองค์ประกอบที่สื่อถึงอำนาจหรือความอ่อนแอ การเลือกช่วงเวลาในการแสดงอารมณ์และการสัมภาษณ์ที่เสริมบทบาทและแรงจูงใจ ขณะที่รหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ใช้ปกปิดตัวตนเพื่อปกป้องตัวละครตามขนบการรายงานข่าวอาชญากรรม การสร้างตัวละครดังกล่าวไม่เพียงสร้างความเข้าใจต่อบุคคลในเหตุการณ์ แต่ยังสะท้อนวิธีการที่สื่อสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม การวิเคราะห์พบว่าการสร้างตัวละครระดับการนำเสนอภาพตัวแทนผ่านมาตรการ เขี้ยว ตำรวจ และพยาน ถูกนำเสนอ ดังนี้

มาตรการ ถูกนำเสนอผ่านการใช้เทคนิคการถ่ายภาพและการตัดต่อ ที่สร้างความรู้สึกต่อผู้ชม เช่น การใช้มุมกล้องต่ำเพื่อสื่อถึงความน่ากลัว การใช้แสงสลัวเพื่อสร้างบรรยากาศลึกลับ หรือการซูมภาพใบหน้าเพื่อเน้นการแสดงออกทางอารมณ์ ประกอบกับการเลือกนำเสนอคำให้การหรือการสารภาพผิด ซึ่งมักถูกจัดวางในจังหวะที่สร้างผลกระทบทางอารมณ์

เขี้ยว ถูกนำเสนอผ่านการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่สร้างความสะเทือนใจและความเห็นอกเห็นใจ เช่น การแสดงภาพครอบครัวที่สูญเสีย หรือการสัมภาษณ์ผู้ใกล้ชิดที่เล่าถึงความดีของผู้เสียชีวิต การบรรยายถึงกิจวัตรประจำวันก่อนที่จะเสียชีวิต ซึ่งบางกรณีอาจจะแสดงถึงภูมิหลังที่โดดเดี่ยวและน่าสงสาร

ตำรวจ ถูกนำเสนอผ่านการใช้เทคนิคที่สร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นทางการ เช่น การใช้มุมกล้องที่แสดงถึงอำนาจ การนำเสนอภาพการทำงานอย่างจริงจัง การใช้ศัพท์เทคนิคทางกฎหมาย หรือการแสดงจุดยืนที่ต้องรอผลพิสูจน์จากกระบวนการนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งสื่อให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพ

พยาน ถูกนำเสนอผ่านการสัมภาษณ์ เมื่อใดที่พยานเล่าถึงอารมณ์และความรู้สึก ภาพก็จะซูมเข้าไปที่ใบหน้า รวมถึงมือของพยาน ซึ่งเป็นการเน้นย้ำอารมณ์ความรู้สึกและผลกระทบทางจิตใจที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคที่รักษาความลับและความปลอดภัยของพยาน เช่น การปิดบังใบหน้า การตัดแปลงเสียง หรือการถ่ายภาพย้อนแสง ในกรณีที่ต้องปกป้องตัวตนของพยาน

ฉาก (Setting) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

ในการนำเสนอฉาก สื่อมวลชนใช้เทคนิคการถ่ายทำที่หลากหลาย ทั้งการจัดแสง การเคลื่อนกล้อง และเสียงประกอบเพื่อสร้างบรรยากาศ การใช้อินโฟกราฟิกและการจำลองเหตุการณ์ช่วยอธิบายรายละเอียดที่ซับซ้อน ร่วมกับภาพจากกล้องวงจรปิดและหลักฐานในที่เกิดเหตุเพื่อเน้นความสมจริงและน่าเชื่อถือตามแนวขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code)

การผสมผสานเทคนิคเหล่านี้ช่วยสร้างความเข้าใจบริบทเหตุการณ์ในหลายมิติ จากการศึกษาพบว่า การสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) ผ่านฉาก (Setting) ครอบคลุมเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ ดังนี้

เวลา สื่อมักใช้เทคนิคนำเสนอเวลาเพื่อสร้างอารมณ์ร่วม เช่น แสงธรรมชาติหรือแสงเทียม (artificial lighting) ที่สื่อช่วงเวลา อย่างแสงสลับยามค่ำคืนสร้างบรรยากาศน่ากลัว หรือเทคนิคตัดต่อ (Editing Techniques) สลับระหว่างปัจจุบันกับอดีต รวมถึงอินโฟกราฟิก (Infographics) แสดงไทม์ไลน์ (Timeline) ให้เข้าใจง่าย นอกจากนี้ยังมีการระบุตำแหน่งเวลาบนภาพกล้องวงจรปิด (CCTV Footage) เพื่อเน้นความสำคัญของเวลาที่เกิดเหตุ

สถานที่ การนำเสนอใช้เทคนิคถ่ายภาพที่สร้างอารมณ์เฉพาะ เช่น มุมสูงแสดงภาพรวมจุดเกิดเหตุ แสงมืดสลัวขณะฆาตกรก่อเหตุ ภาพไกลสื่อความห่างไกลของพื้นที่ การซูมเน้นจุดสำคัญ หรือแผนที่และอินโฟกราฟิกอธิบายความเชื่อมโยงสถานที่ต่างๆ รวมถึงการเคลื่อนกล้องที่สร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้ชมกับพื้นที่เกิดเหตุ เช่น แพน (Pan) เพื่อกวาดสายตาแสดงสถานที่อย่างครอบคลุม ทิลท์ (Tilt) เพื่อเปิดเผยรายละเอียดข้อมูลทีละส่วน และการถือกล้องแบบแฮนด์เฮลด์ (Handheld) ที่สื่อการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและการเฝ้ามองเหตุการณ์ราวกับอยู่ในจุดเกิดเหตุ

สัญลักษณ์ ถูกเน้นย้ำโดยใช้เทคนิคการจัดการกับภาพ ที่เน้นนำเสนอความสำคัญของสัญลักษณ์ ซึ่งปรากฏในฉาก เช่น การซูมภาพวัตถุพยาน การใช้แสงเน้นจุดสำคัญ หรือการใช้กราฟิกอธิบายความสำคัญของหลักฐานแต่ละชิ้น

มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

มุมมองการเล่าเรื่อง ในระดับภาพตัวแทน แสดงให้เห็นการใช้รหัสทางเทคนิค (Technical Code) เพื่อการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านการใช้ภาษาและน้ำเสียงในการเล่าเรื่อง เช่น การเลือกใช้คำที่แสดงความรุนแรง ความสะเทือนใจ หรือการตัดสินใจผู้กระทำผิด การจัดลำดับการนำเสนอข้อมูล เช่น หรือเริ่มจากสาเหตุที่นำไปสู่การก่อเหตุ การเลือกใช้มุมกล้องและการตัดต่อที่สร้างอารมณ์ร่วม เช่น การใช้ภาพระยะใกล้กับใบหน้าผู้สูญเสีย หรือภาพหลักฐานที่น่าสะพรึงกลัว อีกทั้งยังควรพิจารณาการตัดต่อที่สลับสับเปลี่ยนระหว่างมุมมองของผู้เล่าต่าง ๆ การใช้น้ำเสียงและภาษาที่เหมาะสมกับบทบาทของผู้เล่าแต่ละคน และการจัดวางลำดับการนำเสนอที่สร้างความสมดุลระหว่างข้อเท็จจริงและอารมณ์ความรู้สึก

ในด้านรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ยังกำหนดวิธีการที่สื่อรักษาความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือผ่านการให้พื้นที่กับเสียงที่หลากหลาย การผสมผสานมุมมองเหล่านี้ช่วยสร้างความเข้าใจที่รอบด้านต่อเหตุการณ์ จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับการนำเสนอภาพตัวแทนผ่านมุมมองการเล่าเรื่อง ได้แก่ มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง ถูกนำเสนอ ดังนี้

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร พบการใช้เทคนิคการนำเสนอที่สร้างความน่าสนใจและความต่อเนื่องของเรื่อง เช่น การเกริ่นนำที่ดึงดูดความสนใจ การเชื่อมโยงระหว่างช่วงต่าง ๆ ของข่าว การชี้แนะหรือกำกับภาพและหลักฐานในการนำเสนอ รวมไปถึงการสรุปประเด็นสำคัญ โดยมักใช้อินโฟกราฟิกและลูกศรระบุตำแหน่งประกอบการอธิบาย

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม พบการใช้เทคนิคการรายงานที่แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดกับพื้นที่เกิดเหตุและสร้างความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ เช่น การเดินสำรวจสถานที่เกิดเหตุ การติดตามเส้นทางการหลบหนีของฆาตกรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสาธิตเส้นทางการหลบหนี หรือการสัมภาษณ์พยานในลักษณะที่ดึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นต้น

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง พบการใช้เทคนิคการเลือกตัวละครที่จะให้สัมภาษณ์ การให้น้ำหนักคำให้สัมภาษณ์ของตัวละคร การจัดวางตำแหน่งภาพและมุมกล้อง รวมถึงการตัดต่อคำให้สัมภาษณ์ ซึ่งล้วนมีผลต่อการสร้างความรู้สึกร่วม ความเห็นอกเห็นใจ และการตีความของผู้ชม

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และ รหัสชนบทการนำเสนอ (Conventional Representation Code) เป็นกระบวนการที่สื่อใช้เทคนิคและชนบทการนำเสนอต่าง ๆ เพื่อสร้างความหมายและความเข้าใจต่อเหตุการณ์ โดยในการรายงานข่าวฆาตกรรม สื่อมักใช้รหัสทางเทคนิคและรหัสชนบทการนำเสนอที่หลากหลายเพื่อสร้างผลกระทบทางอารมณ์และการรับรู้ของผู้ชม ซึ่งมีความซับซ้อนและมีความสำคัญต่อการรายงานข่าวอาชญากรรม การเลือกใช้เทคนิคและชนบทการนำเสนอต่าง ๆ ไม่ได้เป็นเพียงการตกแต่งเรื่องราวให้น่าสนใจ แต่เป็นการกำหนดวิธีที่ผู้ชมจะรับรู้และทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความเข้าใจในกระบวนการนี้จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์บทบาทของสื่อในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม

2.3. การเข้ารหัสทางโทรทัศนในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การเข้ารหัสในระดับอุดมการณ์ (Ideology) แสดงให้เห็นการทำงานของรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ในการผลิตซ้ำและตอกย้ำระบบความเชื่อและค่านิยมที่ครอบงำสังคม โดยการรายงานข่าวอาชญากรรมมักสะท้อนอุดมการณ์หลักหลายประการ เช่น ความเชื่อในกระบวนการยุติธรรม ความสำคัญของสถาบันครอบครัว และความคาดหวังต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม ผู้วิจัยพบว่า มีการประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง โดยใช้รหัสอุดมการณ์ (Ideology Code) ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีที่สังคมเข้าใจและตีความปรากฏการณ์ความรุนแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

แก่นเรื่อง (Themes) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

ในด้านแก่นเรื่อง มีการเข้ารหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) ผ่าน การสะท้อนถึงคุณค่าทางสังคมที่ถูกละเมิด, การกล่าวถึงสถานะทางสังคมของผู้เกี่ยวข้อง สื่อถึงอุดมการณ์เกี่ยวกับความยุติธรรมและศีลธรรม ผ่านการเลือกประเด็นและการให้น้ำหนักกับคุณค่าทางสังคมบางประการ โดยเฉพาะอุดมการณ์เกี่ยวกับครอบครัว ศีลธรรม และความสงบเรียบร้อยของสังคม อีกทั้งยังพิจารณาได้จากการตั้งชื่อเรื่องที่สะท้อนการให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม เช่น การเน้นย้ำความสัมพันธ์ในครอบครัวอาจสะท้อนความกังวลของสังคมต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หรือการระบุอาชีพของผู้เกี่ยวข้องอาจสะท้อนการให้ความสำคัญกับสถานะทางสังคม

ทั้งนี้ แก่นเรื่องยังสะท้อนและผลิตซ้ำคุณค่าหลักของสังคม เช่น 1. การผลิตซ้ำคุณค่าด้านความสำคัญของสถาบันครอบครัว ผ่านการนำเสนอผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อครอบครัวและลูก ๆ สะท้อนความเชื่อว่าครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญของสังคม 2. การเคารพกฎหมายและความยุติธรรม การเน้นย้ำกระบวนการจับกุมและการลงโทษผู้กระทำผิดสะท้อนความเชื่อในระบบยุติธรรมและการรักษากฎหมาย และ 3. ความรับผิดชอบต่อนสังคม การนำเสนอบทบาทของชุมชนและเจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมสะท้อนความเชื่อในความรับผิดชอบร่วมกันของสังคม การประกอบสร้างแก่นเรื่องในลักษณะนี้ไม่เพียงรายงานเหตุการณ์ แต่ยังเป็นการตอกย้ำความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ "ควร" และ "ไม่ควร" ในสังคม

โครงเรื่อง (Plot) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การจัดวางโครงเรื่องในระดับอุดมการณ์ สื่อความหมายโดยการเลือกเน้นย้ำสาเหตุบางประการ ผ่านรหัสทางอุดมการณ์ (Ideology Code) เช่น การชี้ไปที่ปัญหาครอบครัว ความยากจน หรือยาเสพติด ซึ่งสะท้อนมุมมองต่อปัญหาสังคม การนำเสนอบทสรุปที่สอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคม

เช่น การเตือนภัยเรื่องความไว้วางใจคนแปลกหน้า หรือความสำคัญของความอบอุ่นในครอบครัว การเชื่อมโยงกับประเด็นสังคมที่กว้างขึ้น เช่น การโยนไปสู่ปัญหาความรุนแรงในสังคม หรือประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่สอดแทรกอุดมการณ์ทางสังคมไว้ในแต่ละส่วนของโครงเรื่อง จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบสร้างโครงเรื่อง (Plot) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่าน การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ถูกนำเสนอ ดังนี้

การเปิดเรื่อง มักสะท้อนการให้คุณค่าและความสำคัญกับประเด็นทางสังคม เช่น การเริ่มด้วยการแสดงภาพการจับกุมผู้ร้าย ซึ่งสะท้อนความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

การดำเนินเรื่อง มักสอดแทรกการวิเคราะห์เชิงสังคม การตีความสาเหตุของปัญหา และการเชื่อมโยงกับประเด็นทางสังคมที่กว้างขึ้นโดยพิธีกร เช่น การชี้ให้เห็นความเปราะบางของชีวิตในชนบท การตัดสินใจว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเกิดขึ้น รวมไปถึงการแสดงความเห็นใจต่อเหยื่อและญาติของเหยื่อ

การปิดเรื่อง มักสอดแทรกบทเรียนทางสังคมหรือข้อคิดเตือนใจ เช่น การเน้นย้ำความสำคัญของการป้องกันอาชญากรรม การตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต หรือการเรียกร้องให้สังคมร่วมกันแก้ไขปัญหา

ตัวละคร (Character) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

การนำเสนอตัวละครในระดับอุดมการณ์ ผ่านการสร้างภาพตัวแทน “คนดี” – “คนชั่ว”, การนำเสนอบทบาททางสังคม แสดงให้เห็นอำนาจและสถานะทางสังคม ผ่านการสร้างภาพตัวแทนที่สอดคล้องกับระบบความเชื่อที่ครอบงำสังคม โดยเฉพาะการนำเสนอความขัดแย้งระหว่าง “คนดี” และ “คนชั่ว” ที่สะท้อนผ่านการกระทำและการตัดสินใจทางศีลธรรม การนำเสนอบทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐในฐานะผู้พิทักษ์ความยุติธรรม และการให้ความสำคัญกับเสียงของชุมชนในการตัดสินใจพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน การสร้างตัวละครในลักษณะนี้มีส่วนในการผลิตซ้ำความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการควบคุมทางสังคม จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบสร้างตัวละคร (Character) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่าน ฆาตกร เหยื่อ ตำรวจ และพยาน ถูกนำเสนอ ดังนี้

ฆาตกร การนำเสนอ มักสะท้อนความเชื่อและค่านิยมของสังคมเกี่ยวกับอาชญากรรม และความชั่วร้าย เช่น การเชื่อมโยงพฤติกรรมอาชญากรกับปัญหาความยากจนหรือยาเสพติด ซึ่งสะท้อนมุมมองของสังคมต่อสาเหตุของอาชญากรรม

เหยื่อ การนำเสนอ มักสะท้อนค่านิยมเกี่ยวกับความดีและความบริสุทธิ์ในสังคม เช่น การเน้นย้ำบทบาทการเป็นพ่อแม่ที่ดี พลเมืองที่ดี หรือการเป็นที่รักของคนรอบข้าง

ตำรวจ การนำเสนอ มักสะท้อนความเชื่อมั่นในระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เช่น การเน้นย้ำประสิทธิภาพของกระบวนการสืบสวน หรือความมุ่งมั่นในการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

พยาน การนำเสนอ มักสะท้อนค่านิยมเรื่องความกล้าหาญในการเปิดเผยความจริง และการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม เช่น การชื่นชมพยานที่ให้ข้อมูลสำคัญ หรือการเน้นย้ำความสำคัญของการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่

ฉาก (Setting) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

ในด้านฉาก พบการเข้ารหัสอุดมการณ์ผ่านการแสดงชนชั้นสังคม การสื่อปัญหาสังคม และการเชื่อมโยงวัฒนธรรม เพื่อสะท้อนความเหลื่อมล้ำและการแบ่งแยกทางสังคม ผ่านความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับความปลอดภัย โดยเน้นความเปราะบางของพื้นที่ส่วนตัว (private space) เช่น บ้าน ที่พัก คอนโด ที่ถูกแทรกซึมด้วยความรุนแรง การนำเสนอดังกล่าวช่วยเสริมความรู้สึกไม่มั่นคงและความจำเป็นในการพึ่งพาระบบเผด็จการและควบคุมของรัฐ การแสดงความแตกต่างระหว่างพื้นที่เมืองและชนบทยังสะท้อนอุดมการณ์การพัฒนาและความเหลื่อมล้ำสังคม

จากการวิเคราะห์ พบว่าการสร้างความเป็นจริงทางสังคมระดับอุดมการณ์ (ideology) ผ่านฉาก (setting) ครอบคลุมเวลา สถานที่ และสัญลักษณ์ ดังนี้

เวลา มักถูกใช้เพื่อสื่อความหมายทางสังคม เช่น การเกิดเหตุในยามวิกาล อาจสื่อถึงความเสี่ยงของการออกนอกบ้านในเวลากลางคืน การเกิดเหตุในวันสำคัญอาจสื่อถึงความเสื่อมถอยของค่านิยมทางสังคม หรือระยะเวลาในการจับกุมผู้ต้องหาอาจสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

สถานที่ มักถูกใช้สื่อความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น สภาพชุมชนแออัดอาจสื่อถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม บ้านหรืออาจสื่อถึงความขัดแย้งในชนชั้นสูง หรือสถานที่สาธารณะอาจสะท้อนปัญหาความปลอดภัยในสังคม

สัญลักษณ์ มักถูกใช้สื่อความหมายที่ลึกซึ้งกว่าที่เห็น เช่น ดอกไม้ที่วางไว้อาลัยสื่อถึงการไว้อาลัยของสังคม เทปกันที่เกิดเหตุสื่อถึงอำนาจของกฎหมาย หรือสิ่งของส่วนตัวของผู้เสียชีวิตที่สื่อถึงความสูญเสียในระดับบุคคล

มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

มุมมองการเล่าเรื่องที่เข้ารหัสอุดมการณ์ (Ideology) สะท้อนการทำงานร่วมของอุดมการณ์หลายด้าน ได้แก่ การชี้นำความคิดเกี่ยวกับสาเหตุอาชญากรรม อาทิ ปัญหาครอบครัว ความยากจน หรือยาเสพติด การสะท้อนมุมมองต่อกระบวนการยุติธรรม เช่น ประสิทธิภาพการจับกุมของตำรวจ หรือความล่าช้าในการสืบสวน และการสอดแทรกค่านิยมทางสังคม อาทิ ความสำคัญของสถาบันครอบครัว หรือการประณามพฤติกรรมผิดศีลธรรม

จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในระดับอุดมการณ์ (Ideology) ผ่านมุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View) ประกอบด้วย มุมมองของพิธีกร มุมมองของนักข่าวภาคสนาม และมุมมองของตัวละครในเรื่อง

มุมมองการเล่าเรื่องของพิธีกร มักสอดแทรกมุมมองเชิงสังคมและศีลธรรม ผ่านการเลือกประเด็น เน้นย้ำ การตั้งคำถาม และการแสดงความคิดเห็นที่สะท้อนค่านิยมของสังคม

มุมมองการเล่าเรื่องของนักข่าวภาคสนาม นักข่าวมักสอดแทรกการวิเคราะห์เชิงสังคมผ่านการเลือกประเด็นสัมภาษณ์ การตั้งคำถามกับแหล่งข่าว หรือการเชื่อมโยงกับปัญหาสังคมที่กว้างขึ้น

มุมมองการเล่าเรื่องของตัวละครภายในเรื่อง คำพูดและมุมมองของตัวละครมักถูกใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มคนหรือความคิดบางอย่างในสังคม เช่น เสียงของเหยื่อ มุมมองของผู้พิทักษ์กฎหมาย หรือคำอธิบายของผู้เชี่ยวชาญ

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์ เป็นระดับที่ลึกที่สุดของการสื่อความหมายในข่าวอาชญากรรม เป็นกระบวนการที่สื่อจัดระเบียบและเชื่อมโยงรหัสความเป็นจริง (Reality codes) และรหัสการนำเสนอ (Representation codes) ให้สอดคล้องกับระบบความเชื่อ ค่านิยม และมุมมองทางสังคมและวัฒนธรรม รหัสอุดมการณ์ (Ideological codes) จึงทำหน้าที่เป็นกรอบใหญ่ในการกำหนดความหมายและการตีความเหตุการณ์ การทำงานของรหัสอุดมการณ์ในข่าวอาชญากรรมสะท้อนผ่านกลไกสำคัญ 3 ประการตามแนวคิดของอัลธัซเซอร์ ได้แก่ การสร้างชุดความสัมพันธ์แบบชั่วคราวข้าม เช่น คนดี/คนร้าย ความถูกต้อง/ความผิด หรือความเป็นระเบียบ/ความวุ่นวาย การทำให้ดูเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ทำให้การตีความต่างๆ ดูเหมือนเป็นสิ่งปกติธรรมดา และการผสมผสานระหว่างความจริงกับจินตนาการ ทำให้ยากแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับการตีความ

การประกอบสร้างความเป็นจริงในระดับอุดมการณ์จึงเป็นกระบวนการซับซ้อนที่เชื่อมโยงเหตุการณ์เฉพาะกับระบบความคิดที่กว้างกว่า การทำความเข้าใจกระบวนการนี้จึงสำคัญต่อการวิเคราะห์บทบาทของสื่อในการผลิตซ้ำและเปลี่ยนแปลงอุดมการณ์ทางสังคม รวมถึงการตระหนักถึงอิทธิพลของอุดมการณ์ต่อการรับรู้และความเข้าใจของผู้คนในสังคม

การศึกษาการเข้ารหัสทางโทรทัศนทั้งสามระดับนี้ แสดงให้เห็นการทำงานร่วมกันของรหัสรูปแบบต่าง ๆ ในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมผ่านการรายงานข่าวฆาตกรรม โดยรหัสทางสังคมในระดับแรกสร้างพื้นฐานของการรับรู้ผ่านองค์ประกอบที่มองเห็นได้ รหัสทางเทคนิคและรหัสขนบการนำเสนอในระดับที่สองกำหนดวิธีการนำเสนอที่มีผลต่อการรับรู้และความเข้าใจ และรหัสอุดมการณ์ในระดับที่สามเชื่อมโยงทุกอย่างเข้ากับระบบความคิดและความเชื่อที่กว้างกว่า การทำความเข้าใจการทำงานร่วมกันของรหัสทั้งสามระดับนี้จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์บทบาทของสื่อในการสร้างความหมายและความเข้าใจต่อเหตุการณ์ในสังคม

เมื่อพิจารณาในภาพรวม การประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านรหัสทั้งสามระดับนี้ไม่ได้เป็นเพียงการรายงานข้อเท็จจริง แต่เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนในการสร้างความหมายและความเข้าใจต่อเหตุการณ์ การเลือกใช้รหัสต่างๆ มีผลต่อการรับรู้ การตีความ และการตอบสนองของผู้ชมต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังมีส่วนในการผลิตซ้ำและเปลี่ยนแปลงระบบความคิดและความเชื่อในสังคม การตระหนักถึงกระบวนการเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจอิทธิพลของสื่อในการกำหนดการรับรู้และความเข้าใจของสังคมต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ” พบประเด็นสำคัญที่เผยให้เห็นถึงการทำงานของกระบวนการเล่าเรื่องในการเล่าข่าวอาชญากรรม ดังนี้

3.1. การเล่าข่าวอาชญากรรมเป็นทั้งกระจก ตะเกียง และสัญญาณเตือนภัย

การศึกษาพบว่า การเล่าข่าวอาชญากรรมของสื่อโทรทัศน์บนแพลตฟอร์มยูทูบ ไม่ได้ทำหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์เท่านั้น หากแต่ยังมีบทบาทสำคัญสามประการที่ทำงานประสานกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การเป็น "กระจก" ที่สะท้อนความเป็นจริงทางสังคม การเป็น "ตะเกียง" ที่ส่องสว่างให้เห็นปัญหาที่ซ่อนเร้น และการเป็น "สัญญาณเตือนภัย" ที่สร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชน

บทบาทในฐานะ "กระจก" สะท้อนความเป็นจริงทางสังคม

สื่อมวลชนทำหน้าที่เสมือนกระจกสะท้อนภาพความเป็นจริงของสังคม โดยการนำเสนอข่าวอาชญากรรมไม่เพียงแต่บอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาเชิงโครงสร้างของสังคมไทย ดังที่การศึกษาพบว่าสื่อใช้การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ในระดับความเป็นจริง (Reality) ผ่านรหัสทางสังคมต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย สภาพแวดล้อม พฤติกรรม และการพูดจาของตัวละคร เพื่อสะท้อนภาพตัวแทนของกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม

การทำหน้าที่เป็นกระจกนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Bird & Dardenne (1988) ที่อธิบายว่ากระบวนการเล่าเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเข้ารหัสของสัญญาณโดยตรง โดยสื่อมวลชนประกอบสร้างเรื่องราวจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่พบได้โดยทั่วไปของสังคม ทำให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ต่อเหตุการณ์อาชญากรรมราวกับว่าสิ่งที่ตนได้รับชมนั้นเป็นเรื่องที่โปร่งใส และเป็นธรรมชาติ

บทบาทในฐานะ "ตะเกียง" ส่องสว่างปัญหาที่ซ่อนเร้น

การศึกษาชี้ให้เห็นว่าสื่อไม่เพียงรายงานข้อเท็จจริง แต่ยังวิเคราะห์สาเหตุ ผลกระทบ และเชื่อมโยงกับประเด็นสังคมอื่น ๆ ผ่านเทคนิค Non-linear narrative ที่เริ่มจากจุดวิกฤติเพื่อดึงความสนใจและสร้างความเข้าใจเชิงลึก การทำหน้าที่ส่องสว่างนี้ปรากฏผ่าน Technical Code และ Conventional Representation Code ซึ่งพิจารณาเทคนิคนำเสนอ อาทิ มุมกล้อง แสง การตัดต่อ เพลงประกอบ การแสดง และบทสนทนา เพื่อเน้นรายละเอียดที่อาจถูกมองข้ามในการรายงานข่าวทั่วไป ดังที่ ปภัสรา ศิวะพิรุฬเทพ (2548) พบว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสร้างอิทธิพลในการกำหนดระบบความรู้ วิธีคิด วิธีปฏิบัติ และวิธีรับรู้ของสังคม การส่องสว่างปัญหาจึงไม่ใช่การเปิดเผยข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสร้างความเข้าใจลึกซึ้งต่อบริบทและความซับซ้อนของปัญหาอาชญากรรม

บทบาทในฐานะ "สัญญาณเตือนภัย" สร้างความตระหนักรู้

การเล่าข่าวอาชญากรรมยังทำหน้าที่เป็นสัญญาณเตือนภัยให้สังคมตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น เมื่อพิจารณาผ่านแนวคิดของ Surette (1998) ที่อธิบายว่าข่าวอาชญากรรมมีหน้าที่ในการส่งเสริมบทบาททางสังคมในเชิงบวก โดยการแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับ การยับยั้งผู้ก่อเหตุและการสร้างความตระหนักให้กับบุคคลที่มีโอกาสตกเป็นเหยื่อ

การศึกษาพบว่าสื่อมวลชนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องที่หลากหลายในการสร้างความตระหนัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว (News Values) ของ สมสุข หินวิมาน และคณะ (2554) ที่ระบุว่าข่าวอาชญากรรมมีคุณค่าข่าวสูงในแง่ของการดึงดูดความสนใจของผู้ชม (Human Interest) ความมีเงื่อนไข (Suspense) และผลกระทบ (Impact)

การใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์ความรู้สึก เช่น "น่าตกใจ" "สะเทือนขวัญ" หรือ "โหดเหี้ยม" ไม่เพียงบรรยายเหตุการณ์ แต่ยังกระตุ้นการตอบสนองทางอารมณ์ของผู้ชม สร้างความตระหนักในระดับที่ลึกกว่าการรับรู้ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Tabloidization ของ Howard Kurtz (1994) ที่เน้นการใช้คุณค่าสะเทือนใจ (Shock Value) อย่างไรก็ดี ในบริบทของ News Talk การใช้เทคนิคเหล่านี้มักถูกผสมผสานกับการวิเคราะห์เชิงลึกและการอภิปรายประเด็นทางสังคม ทำให้เกิดสมดุลระหว่างการสร้างความตระหนักกับการสร้างความเข้าใจ ดังที่ ผลการศึกษาของ บุญรอด พัวศรี (2546) ยืนยันว่าข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์มีประโยชน์ในด้านการเตือนภัยให้ประชาชนตระหนักถึงอันตราย ทำให้ป้องกันตัวเองได้อย่างทันทั่วถึงและยังทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจแก้ไขและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

การทำงานร่วมกันของบทบาททั้งสาม

สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นกระจก สะท้อน และสัญญาณเตือนภัยพร้อมกัน แสดงความซับซ้อนของบทบาทสื่อในสังคมปัจจุบัน เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ขยายขอบเขตการทำงานผ่านการเชิญชวนผู้ชมมีส่วนร่วมแบ่งปันข้อมูล ส่งภาพวิดีโอ และแสดงความเห็น สร้างเครือข่ายแผ่กระจายแบบมีส่วนร่วมที่ทุกคนสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการสอดส่องรายงานปัญหาอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม บัณฑิตา บุญพันธ์ (2557) พบว่าการนำเสนอข่าวอาชญากรรมส่งผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวของผู้รับสารอย่างมาก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนิธิดา แสงสิงแก้ว (2556) ชี้ให้เห็นว่าข่าวอาชญากรรมขยายขอบเขตเกินกว่าการเป็นช่องทางสอดส่องหรือเตือนภัย แต่เป็นผลพลได้ของกระบวนการแลกเปลี่ยนความหมายในการสื่อสารประเด็นสังคมที่ส่งผลต่อระบบความคิดผู้รับสารในวงกว้าง

การทำหน้าที่ทั้งสามประการจึงต้องอยู่บนพื้นฐานความรับผิดชอบและจริยธรรมของสื่อ เพื่อให้การเล่าข่าวอาชญากรรมเป็นเครื่องมือมีประสิทธิภาพในการสร้างสังคมปลอดภัยและยุติธรรม โดยไม่สร้างความหวาดกลัวเกินจำเป็นหรือบิดเบือนความเป็นจริงทางสังคม

3.2. ข่าวอาชญากรรมช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นทางสังคมผ่านมุมมองของสื่อ

การศึกษาพบว่าข่าวอาชญากรรมมีบทบาทสำคัญในการสนองต่อความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ที่เป็นธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ โดยสื่อมวลชนใช้ศิลปะการเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบสร้างและนำเสนอเรื่องราวผ่านมุมมองที่ถูกคัดสรรและออกแบบมาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกข่าว การวางกรอบข่าว การตั้งชื่อข่าว การเลือกใช้ภาษาในการบรรยาย การนำเสนอประวัติและภูมิหลัง การให้น้ำหนักกับมุมมองต่าง ๆ รวมไปถึงเทคนิคการเลือกใช้ภาพ การตัดต่อ และอินโฟกราฟิก ซึ่งล้วนแล้วแต่มีส่วนในการกำหนดว่าสังคมจะมองและเข้าใจเนื้อหาในข่าวอย่างไร

ความอยากรู้อยากเห็นในฐานะแรงขับเคลื่อนทางสังคม

ข่าวอาชญากรรม สนองตอบความอยากรู้อยากเห็นของสังคมในหลายมิติ ดังที่ นันทริกา คัมไพโรจน์ (2542) อธิบายว่าข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวที่มีคุณค่าข่าวสูง ทั้งในแง่ของการดึงดูดใจ ความมีเงื่อนงำ ความขัดแย้ง ผลกระทบ เพศ ความสำคัญของบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง และความแปลก ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนสอดคล้องกับความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติของมนุษย์

การเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมจึงมีลักษณะเฉพาะที่ออกแบบมาเพื่อกระตุ้นและสนองความอยากรู้อยากเห็น เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกเรื่องราวที่น่าสนใจและอยู่ในการติดตามของสังคม ตามหลักคุณค่าข่าว โดยเฉพาะความน่าสนใจของปฏิกชน (Human Interest) ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความโศกเศร้า ความดีใจ ความรัก ความเกลียด ความอิจฉา ความกลัว หรือความสะเทือนใจ และความมีเงื่อนงำ (Suspense) ที่สร้างความลึกลับน่าติดตาม ดังที่ Elizabeth Bird (2009) ชี้ให้เห็นว่าการนำเสนอข่าวแบบ Tabloidization เน้นเรื่องราวของบุคคล ที่มา พื้นเพ เบื้องหลัง เบื้องหลัง และใช้รูปแบบการเล่าเรื่องที่เร้าใจ โดยมุ่งเน้นไปที่ภาพประกอบ รูปภาพ กราฟิก และเทคนิคการนำเสนออื่น ๆ ซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวแบบ "เที่ยงตรง" ตามหลักการวารสารศาสตร์ดั้งเดิม แต่กลับมีสไตล์การเล่าเรื่องที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและสนองความอยากรู้อยากเห็นได้ดีกว่า

การประกอบสร้างมุมมองผ่านเทคนิคการเล่าเรื่อง

รายการเล่าข่าวอาชญากรรม มีความโดดเด่นในการใช้เทคนิคการสนทนา (Conversational Techniques) ที่ช่วยสร้างมุมมองต่อเหตุการณ์และสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้ชม ผู้ดำเนินรายการมักทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ชม ตั้งคำถามที่สะท้อนข้อสงสัยของสังคม และชี้แจงการตีความผ่านการเลือกประเด็นที่จะเน้นย้ำ การใช้น้ำเสียงและภาษากายประกอบการเล่า รวมถึงการแสดงปฏิกิริยาต่อข้อมูลที่น่าเสนอ ล้วนมีส่วนในการกำหนดว่าผู้ชมควรรู้สึกและมองเหตุการณ์อย่างไร ดังที่ อรัญญา มิ่งเมือง (2535) ที่ศึกษาเรื่อง “การเล่าข่าวในรายการวิทยุ” ค้นพบว่าในการเล่าข่าว พิธีกรมัก

ใช้เทคนิคการสร้าง“ภาพพจน์” ในการบรรยายข่าว ซึ่งพบได้ในการใช้คำที่ถ่ายทอดจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึก เช่น "ใจเหี้ยม" "โหดเหี้ยม" "สะเทือนขวัญ" ซึ่งไม่ใช่การบรรยายเหตุการณ์เชิงวัตถุวิสัย แต่เป็นการสร้างภาพในใจของผู้ชมให้รู้สึกถึงความรุนแรงและความน่ากลัวของเหตุการณ์

ในระดับโครงสร้างการเล่าเรื่อง สื่อมวลชนมักเริ่มต้นด้วยการนำเสนอจุดวิกฤติหรือผลลัพธ์ของเหตุการณ์ที่สร้างความสะเทือนขวัญ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมและสร้างความอยากรู้อยากเห็นถึงที่มาที่ไปของเหตุการณ์ การใช้โครงสร้างแบบ Non-linear narrative นี้ไม่เพียงแต่สร้างความน่าสนใจและความต่อเนื่องให้กับเนื้อหา แต่ยังเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดระเบียบข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการทางจิตวิทยาของผู้รับสารที่ต้องการคำตอบต่อข้อสงสัย

รูปแบบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมยังมีลักษณะเฉพาะ และถูกจัดเรียงอย่างเป็นระบบ โดยเป็นการนำเสนอองค์ประกอบสำคัญ 3 มิติ ที่มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างต่อกัน ได้แก่ ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์ การเข้ารหัสทางโทรทัศน์ และการนำเสนอผ่านตัวแสดง ซึ่งการทำงานร่วมกันของทั้ง 3 มิตินี้ ก่อให้เกิดการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (Social Reality Construction) ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และความเข้าใจของผู้ชมที่มีต่อปรากฏการณ์อาชญากรรม ดังตาราง

กระบวนการนำเสนอข่าวอาชญากรรม		
ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์	การเข้ารหัสทางโทรทัศน์	การนำเสนอผ่านตัวแสดง
จุดสูงสุดของเหตุการณ์ (Climax)	- ระดับความเป็นจริง (Reality)	- พิธีกร - นักข่าวภาคสนาม
แสดงที่มาของเหตุการณ์ (Timeline)	- ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)	- ตัวละครภายในเรื่องราว (ฆาตกร, เหยื่อ, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, พยาน)
สรุปเหตุการณ์ (Update)	- ระดับอุดมการณ์ (Ideology)	

ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อความหมายของสื่อโทรทัศน์ เพราะเป็นโครงสร้างหลักที่กำหนดการเล่าเรื่อง (Narrative Structure) ในข่าวอาชญากรรม ซึ่งต่างจากข่าวทั่วไปที่ใช้โครงสร้างแบบพีระมิดหัวกลับ (Inverted Pyramid) ที่นำเสนอข้อมูลสำคัญก่อนแล้วตามด้วยรายละเอียด แต่ข่าวอาชญากรรมมีลักษณะเฉพาะที่ผสมผสานการรายงานข่าวกับการเล่าเรื่องเชิงวรรณกรรม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนหลัก

ขั้นตอนแรก คือ การนำเสนอจุดสูงสุดของเรื่อง (Climax) โดยเปิดด้วยเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้นหรือมีผลกระทบมากที่สุด เทคนิคนี้เรียกว่า In medias res หรือการเริ่มจากจุดวิกฤติ ซึ่งมาจากทฤษฎีการเล่าเรื่องในวรรณกรรม วิธีนี้ไม่เพียงดึงดูดความสนใจ แต่ยังกำหนดกรอบการรับรู้และความสำคัญ

ของประเด็นต่างๆ สอดคล้องกับทฤษฎีการวางกรอบข่าว (Framing Theory) ของ Entman (1993) ที่ชี้ว่าการเลือกและเน้นย้ำประเด็นใดประเด็นหนึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชม

ขั้นตอนที่สอง คือ การแสดงที่มาของเหตุการณ์ (Timeline) เป็นการย้อนกลับไปอธิบายลำดับเวลาและเหตุการณ์ที่นำไปสู่จุดวิกฤติ ในขั้นตอนนี้สื่อมักใช้การเล่าเรื่องแบบไม่เป็นเส้นตรง (Non-linear Narrative) โดยสลับไปมาระหว่างเวลาปัจจุบันและอดีต (Flashback) เพื่อค่อย ๆ เปิดเผยข้อมูลและสร้างความน่าติดตาม การลำดับเหตุการณ์ในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์เท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการชี้้นำการตีความสาเหตุและผลลัพธ์ของเหตุการณ์ (Propinquity for Causality) ตามแนวคิดของ Schudson (1991) ที่อธิบายว่าการรายงานข่าวไม่ใช่เพียงการเล่าเหตุการณ์ แต่เป็นการคัดเลือกและจัดเรียงเหตุการณ์เพื่อสร้างความหมายเฉพาะ

ขั้นตอนสุดท้าย คือ การสรุปเหตุการณ์ (Update) เป็นการรายงานสถานะล่าสุดของคดีหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมักจะมีสองลักษณะ คือ การปิดเรื่องแบบสมบูรณ์ (Closed Ending) ที่มีการเปิดเผยสาเหตุและแรงจูงใจของการก่อเหตุอย่างชัดเจน หรือ การปิดเรื่องแบบเปิด (Open Ending) ที่ทิ้งประเด็นให้ติดตามต่อ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญในแง่ของการสร้างบทสรุปทางศีลธรรมและการตอกย้ำบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) ตามแนวคิดของ Stuart Hall ที่ว่าการสื่อสารมวลชนมีบทบาทในการผลิตซ้ำอุดมการณ์และค่านิยมหลักของสังคม

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับการนำเสนอเหตุการณ์กับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ จะพบว่าในแต่ละขั้นตอนของการลำดับเหตุการณ์มีการเข้ารหัสที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ John Fiske ที่แบ่งระดับการเข้ารหัสทางโทรทัศน์เป็น 3 ระดับ คือ ระดับความเป็นจริง (Reality) ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation) และระดับอุดมการณ์ (Ideology) กล่าวคือ ในขั้นของการนำเสนอจุดสูงสุดของเหตุการณ์ มักมีการเข้ารหัสในระดับความเป็นจริงที่เน้นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรม เช่น สถานที่เกิดเหตุ ผู้เกี่ยวข้อง ช่วงเวลา ในขั้นของการแสดงที่มาของเหตุการณ์ มักมีการเข้ารหัสในระดับการนำเสนอภาพตัวแทนที่เน้นการใช้เทคนิคการตัดต่อ การจัดวางภาพ และการสร้างความต่อเนื่อง และในขั้นของการสรุปเหตุการณ์ มักมีการเข้ารหัสในระดับอุดมการณ์ที่สอดแทรกค่านิยม บทเรียนทางสังคม และการชี้้นำการตีความในเชิงศีลธรรม

นอกจากนี้ ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์ยังมีความสัมพันธ์กับการนำเสนอผ่านตัวแสดงที่แตกต่างกัน โดยพิธีกรมักเป็นผู้นำเสนอจุดสูงสุดของเหตุการณ์และสรุปเหตุการณ์ ในขณะที่นักข่าวภาคสนามมักเป็นผู้แสดงที่มาของเหตุการณ์ผ่านการรายงานจากสถานที่จริง และตัวละครภายในเรื่องราวยังมักปรากฏผ่านการสัมภาษณ์หรือการแสดงภาพที่สนับสนุนลำดับเหตุการณ์ทั้งสามขั้นตอน ความแตกต่างของตัวแสดงในแต่ละขั้นตอนนี้ช่วยสร้างความหลากหลายของมุมมองและเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับการรายงานข่าว

โดยสรุป ลำดับการนำเสนอเหตุการณ์ในข่าวอาชญากรรม เป็นกลไกสำคัญในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่มีผลต่อการรับรู้และความเข้าใจของผู้ชมต่อปรากฏการณ์อาชญากรรม การเริ่มต้นด้วยจุดสูงสุดของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านการแสดงที่มาของเหตุการณ์ และการสรุปเหตุการณ์ในตอนท้าย ไม่เพียงแต่สร้างความน่าสนใจและความต่อเนื่องให้กับเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังเป็นกระบวนการสำคัญในการกำหนดกรอบการรับรู้ การสร้างความชอบธรรมทางสังคม และการผลิตซ้ำอุดมการณ์หลักของสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการรายงานข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอข้อเท็จจริง แต่เป็นการตีความและสร้างความหมายทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องที่มีโครงสร้างเฉพาะ ตามที่ Hall และ Fiske ได้อธิบายไว้ว่า "ความเป็นจริงไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นผ่านภาษาและวิธีการสื่อสารของสถาบันต่าง ๆ ในสังคม"

มุมมองที่หลากหลายเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นที่ซับซ้อน

การเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมยังใช้เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยการเชื่อมโยงเหตุการณ์กับปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การก่ออาชญากรรม เช่น ปัญหาครอบครัว ความกดดันทางเศรษฐกิจ หรือการแพร่ระบาดของยาเสพติด การเล่าเรื่องในลักษณะนี้ช่วยให้สังคมเข้าใจว่าอาชญากรรมไม่ได้เกิดขึ้นในสุญญากาศ แต่เป็นผลมาจากปัจจัยทางสังคมที่ซับซ้อน นอกจากนี้การเล่าเรื่องยังรวมถึงการใช้มุมมองที่หลากหลายในการนำเสนอเหตุการณ์ทั้งจากพริศร นักข่าวภาคสนาม เจ้าหน้าที่ตำรวจ พยาน และผู้เชี่ยวชาญ การผสมผสานมุมมองต่าง ๆ ช่วยสร้างภาพที่รอบด้านของเหตุการณ์ และเปิดโอกาสให้สังคมได้พิจารณาปัญหาจากหลายแง่มุม ก็ยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อความซับซ้อนของปัญหาอาชญากรรม

ในบริบทของการเล่าข่าว การกำหนดมุมมองมักเกิดขึ้นผ่านการวิเคราะห์และตีความเหตุการณ์ในทันที ซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวแบบดั้งเดิมที่เน้นการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง การเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมวิเคราะห์ การเปิดโอกาสให้ผู้ชมแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ล้วนเป็นกระบวนการสร้างความหมายที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกมีส่วนร่วมในการตีความเหตุการณ์ แต่ในขณะเดียวกันก็ถูกชี้นำโดยกรอบการนำเสนอที่สื่อกำหนดไว้

การสร้างบทเรียนและความหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

การเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างบทเรียนและความหมายที่กว้างขึ้นสำหรับสังคม ผ่านการวิเคราะห์และตีความเหตุการณ์ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม การชี้ให้เห็นรูปแบบของอาชญากรรม การเตือนภัยเกี่ยวกับความเสี่ยง และการเสนอแนะแนวทางป้องกัน ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการสนองความต้องการที่ลึกกว่าความอยากรู้อยากเห็น คือความต้องการเข้าใจและจัดการกับความไม่แน่นอนในชีวิต

Susan Sontag (2003) ได้นำเสนอมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับแนวคิดคุณค่าของความช็อก (Shock Value) ว่าการนำเสนอเนื้อหาที่เร้าอารมณ์และสร้างความตื่นตระหนกนั้น ไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอความจริง แต่ยังเป็นกลยุทธ์ในการดึงดูดความสนใจและสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้รับสาร อย่างไรก็ตาม Sontag เน้นย้ำว่าคุณค่าของความช็อกเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้ง แต่จำเป็นต้องมีการให้บริบทและการเล่าเรื่องที่มีความหมายประกอบ

ผลกระทบและข้อพิจารณาเชิงจริยธรรม

แม้การเล่าข่าวอาชญากรรมจะสนองความอยากรู้อยากเห็นของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การเล่าเรื่องในข่าวอาชญากรรมต้องคำนึงถึงความรู้สึกและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น การเลือกวิธีการเล่าเรื่อง การใช้ภาษา และการให้ข้อมูลที่มุ่งมองต่าง ๆ ต้องระมัดระวังไม่ให้นำไปสู่การสร้าง ความตื่นตระหนกเกินจริง การตีตราทางสังคม หรือการละเมิดสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง

การตระหนักถึงพลังของการเล่าเรื่องในการสนองความอยากรู้อยากเห็นและการสร้างความเข้าใจของสังคมจะช่วยให้สื่อมวลชนสามารถพัฒนาแนวทางการรายงานข่าวที่สมดุลระหว่างการดึงดูดความสนใจ การสนองความอยากรู้อยากเห็น และการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว การเล่าเรื่องที่มีความรับผิดชอบควรมุ่งสร้างความเข้าใจที่สมดุลและสร้างสรรค์ต่อปัญหาอาชญากรรม โดยไม่เพียงแต่สนองความอยากรู้อยากเห็นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้สังคมเข้าใจและจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การเล่าข่าวอาชญากรรมเป็นพื้นที่ตอกย้ำ และทำทลายอุดมการณ์ทางสังคม

การศึกษาพบว่า การเล่าข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นเพียงการถ่ายทอดเหตุการณ์ แต่ทำหน้าที่เป็น "พื้นที่" สำคัญของการต่อสู้ทางอุดมการณ์ในสังคม โดยพื้นที่นี้เป็นทั้งเวทีของการผลิตซ้ำและตอกย้ำอุดมการณ์หลักที่ครอบงำสังคม และในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ของการเจรจาต่อรอง ตั้งคำถาม และทำทลายอุดมการณ์เหล่านั้น ผ่านกระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่ซับซ้อน

การเล่าข่าวอาชญากรรมในฐานะพื้นที่ของการผลิตซ้ำอุดมการณ์

เมื่อพิจารณาผ่านแนวคิดของ Louis Althusser เกี่ยวกับการทำงานของอุดมการณ์ (Ideology) พบว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นหนึ่งในกลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological State Apparatus) ที่มีบทบาทในการกำหนดกรอบพฤติกรรม ความเชื่อ และการรับรู้ของคนในสังคม การทำงานของอุดมการณ์ผ่านสื่อมวลชนนั้นสะท้อนให้เห็นผ่านปฏิบัติการของอุดมการณ์ (Ideological Practices) หลายประการ ได้แก่

การสร้างชุดโครงสร้างความสัมพันธ์ (Structuralist set of relations) สื่อมวลชนสร้างความสัมพันธ์แบบขั้วตรงข้าม (Binary Oppositions) เช่น เหยื่อ/ผู้กระทำผิด, คนดี/คนร้าย, ความถูกต้อง/ความผิด, ความเป็นระเบียบ/ความวุ่นวาย การจำแนกความสัมพันธ์เหล่านี้ไปสู่การกำหนดชั้นของคุณค่า (Hierarchy of Values) ว่าอะไรดีกว่าอะไร

การทำให้ดูราวกับเป็นธรรมชาติ (Naturalization) การนำเสนอข่าวอาชญากรรมมักทำให้ระบบความเชื่อและค่านิยมบางอย่างดูเป็นเรื่องปกติธรรมดา เช่น การเชื่อมโยงความรุนแรงกับชนชั้นแรงงาน การมองว่าครอบครัวที่แตกแยกเป็นสาเหตุของอาชญากรรม หรือการคาดหวังบทบาททางเพศที่ชัดเจน

การผสมกันระหว่างความจริงกับจินตนาการ (Real-and-Seemingness) การเล่าข่าวผสมผสานข้อเท็จจริงกับการตีความจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ชัดเจน การตีความหมายในเชิงอุดมการณ์ดังกล่าวถูกเผยแพร่ผ่านการสื่อสารออกไปอย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นสามัญสำนึก (Common Sense) ของผู้คนจำนวนมากในสังคม

การผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ (Reproduction of Ideology) การนำเสนอข่าวอาชญากรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบเดิม ช่วยผลิตซ้ำความหมายในมิติของจิตสำนึกและความคิดเพื่อสืบทอดอุดมการณ์นั้น ๆ ให้ดำรงอยู่ต่อไป

พื้นที่ของการตอกย้ำอุดมการณ์หลักในสังคม

รูปแบบ News Talk มีลักษณะเฉพาะในการจัดการกับอุดมการณ์ โดยใช้การสนทนาและการอภิปรายเป็นพื้นที่ในการตอกย้ำความหมาย ผู้ดำเนินรายการมักสอดแทรกมุมมองเชิงสังคมและศีลธรรมผ่านการตั้งคำถาม การแสดงความคิดเห็น หรือการเลือกประเด็นที่จะเน้นย้ำ ซึ่งสะท้อนค่านิยมหลักของสังคม เช่น

อุดมการณ์ครอบครัว การเน้นย้ำความสำคัญของสถาบันครอบครัว การประณามการทำร้ายเด็กและผู้สูงอายุ การสร้างภาพครอบครัวที่ดีและครอบครัวที่ล้มเหลว

อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ การนำเสนอความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายหญิง บทบาททางเพศที่ชัดเจน การตีตราผู้หญิงที่ไม่อยู่ในกรอบ

อุดมการณ์ชนชั้น การเชื่อมโยงอาชญากรรมกับฐานะทางสังคม การแบ่งแยกระหว่างพื้นที่ปลอดภัยของคนมีฐานะกับพื้นที่เสี่ยงของคนจน

อุดมการณ์ศีลธรรม การตัดสินพฤติกรรมผ่านมาตรฐานทางศีลธรรม การแบ่งแยกความดีความชั่ว การเรียกร้องการลงโทษ

อุดมการณ์กระบวนการยุติธรรม ความเชื่อในประสิทธิภาพของตำรวจและกฎหมาย การยอมรับอำนาจรัฐในการจัดการอาชญากรรม

ในการศึกษายังพบความสอดคล้องกับแนวคิดของ Antonio Gramsci เกี่ยวกับการครองความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์ (Hegemony) ที่อธิบายว่ากลไกด้านอุดมการณ์ทำงานอยู่ตามทุกหน่วยสังคม โดยบรรดาโลกทัศน์ที่ได้รับการจัดระบบจนเป็นหลักการที่ดีเยี่ยม จะถูกนำมาอบรมกล่อมเกล่าอยู่ในชีวิตประจำวัน จนตกตะกอนมาเป็นสามัญสำนึกของคนในสังคม

พื้นที่ของการท้าทายและเจรจาต่อรองอุดมการณ์

อย่างไรก็ตาม การเล่าข่าวอาชญากรรมไม่ได้เป็นพื้นที่ของการต่อยอดอุดมการณ์เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นพื้นที่ของการท้าทายและเจรจาต่อรองความหมาย รูปแบบรายการ News Talk เปิดพื้นที่สำหรับการท้าทายค่านิยมและความเชื่อบางประการผ่าน:

การนำเสนอมุมมองที่หลากหลาย การให้พื้นที่กับเสียงของผู้เสียหาย พยานผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขา ซึ่งอาจมีมุมมองที่แตกต่างหรือขัดแย้งกับอุดมการณ์กระแสหลัก

การเปิดประเด็นถกเถียง การอภิปรายเกี่ยวกับสาเหตุของอาชญากรรม เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดโอกาสทางการศึกษา หรือความบกพร่องของระบบสวัสดิการสังคม อาจนำไปสู่การตั้งคำถามต่อโครงสร้างทางสังคมที่เป็นอยู่

การตั้งคำถามต่อสิ่งที่สังคมยอมรับ ในบางกรณี การเล่าข่าวอาจตั้งคำถามต่อกระบวนการยุติธรรม ความเหมาะสมของบทลงโทษ หรือความเป็นธรรมในสังคม

การแสดงความซับซ้อนของปัญหา การนำเสนอบริบทและปัจจัยที่หลากหลายช่วยให้เห็นว่าอาชญากรรมไม่ได้เกิดขึ้นในสุญญากาศ แต่เป็นผลมาจากปัจจัยทางสังคมที่ซับซ้อน

ดังที่กาญจนา แก้วเทพ (2542) ชี้ให้เห็นว่าในกรณีที่ผู้รับสารมีประสบการณ์ตรงหรือได้รับข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ จะทำให้สามารถขยาย "เส้นขอบฟ้าทางความรู้" ให้กว้างขึ้นกว่ากรอบที่สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนด ซึ่งอาจนำไปสู่การตั้งคำถามหรือท้าทายอุดมการณ์ที่ครอบงำสังคมได้

ความขัดแย้งและการต่อรองในพื้นที่ของการเล่าข่าว

การทำงานในระดับอุดมการณ์ของ News Talk จึงมีความซับซ้อน ในขณะที่ต่อยอดค่านิยมหลักของสังคม ก็อาจเปิดพื้นที่สำหรับการตั้งคำถามและการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสะท้อนลักษณะของ "การครองความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์" (Hegemony) ตามแนวคิดของ Gramsci ที่อธิบายว่าอุดมการณ์ไม่ได้ถูกบังคับใช้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่เป็นกระบวนการเจรจาต่อรองและการต่อสู้ทางความคิดที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การเล่าข่าวอาชญากรรมจึงเป็นพื้นที่ที่มีพลวัต (Dynamic Space) ที่อุดมการณ์ต่าง ๆ ปะทะและเจรจาต่อรองกัน ผ่านการใช้ภาษา สัญลักษณ์ การจัดวางตำแหน่งของตัวละคร การเลือกมุมมองในการนำเสนอ และการให้น้ำหนักกับประเด็นต่าง ๆ ทำให้การเล่าข่าวอาชญากรรมไม่เพียงสะท้อนอุดมการณ์ที่มีอยู่ในสังคม แต่ยังมีส่วนในการประกอบสร้าง ผลิตซ้ำ หรือท้าทายอุดมการณ์เหล่านั้น

ประเด็นที่น่าสนใจคือ แม้สื่อมวลชนจะมีบทบาทในการผลิตซ้ำอุดมการณ์ แต่การที่พื้นที่ของการเล่าข่าวเปิดกว้างสำหรับการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้เกิดช่องว่างสำหรับการตั้งคำถามและการเปลี่ยนแปลง แม้จะเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไปและมีข้อจำกัด แต่ก็แสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์ไม่ได้ตายตัวหรือไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้

บทบาทของสื่อในการจัดการความขัดแย้งทางอุดมการณ์

สื่อมวลชนในฐานะพื้นที่ของการต่อสู้ทางอุดมการณ์มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาระทางสังคมโดยเลือกว่าอาชญากรรมใดควรได้รับความสนใจและประเด็นใดควรถูกนำมาอภิปราย สร้างกรอบการตีความโดยกำหนดว่าเหตุการณ์ควรถูกมองในมุมใดและใครควรรับผิดชอบ จัดระเบียบความหมายผ่านการจัดวางตำแหน่งของผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์และการให้ความหมายต่อการกระทำและเปิดพื้นที่การถกเถียงด้วยการสร้างเวทีสำหรับการแสดงความคิดเห็นและการต่อรองความหมาย

การตระหนักถึงบทบาทของการเล่าข่าวอาชญากรรมในฐานะพื้นที่ของการต่อสู้ทางอุดมการณ์จะช่วยให้เราเข้าใจพลังและข้อจำกัดของสื่อในการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนความสำคัญของการมีสื่อที่หลากหลายและเปิดกว้างสำหรับมุมมองที่แตกต่าง เพื่อให้พื้นที่นี้เป็นเวทีของการเจรจาต่อรองที่สร้างสรรค์ มากกว่าการผลิตซ้ำอุดมการณ์เดิมอย่างไม่มีที่ตั้งคำถาม

3.4 การเล่าข่าวเป็นช่องทางแสวงหาและนำเสนอความจริงเบื้องต้นต่อสังคม

การเล่าข่าวในรูปแบบ News Talk ถือเป็นช่องทางสำคัญในการแสวงหาและนำเสนอความจริงเบื้องต้นต่อสังคม ซึ่งผลการศึกษาสະတ້ອນให้เห็นว่าสื่อมวลชนยังคงมีบทบาทสำคัญในฐานะตัวกลางในการค้นหา รวบรวม ตรวจสอบ และถ่ายทอดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์อาชญากรรมสู่พื้นที่สาธารณะ แม้ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารมีความหลากหลายและเข้าถึงได้ง่ายผ่านสื่อดิจิทัลก็ตาม

การแสวงหาความจริงผ่านกระบวนการวารสารศาสตร์

รายการข่าวแบบ News Talk สร้างกระบวนการแสวงหาความจริงที่มีลักษณะเฉพาะผ่านการผสมผสานระหว่างการรายงานข่าวแบบดั้งเดิมกับการวิเคราะห์เชิงลึก โดยอาศัยลักษณะของการนำเสนอที่มีเวลาและพื้นที่มากพอในการสืบเสาะและอธิบายข้อมูลอย่างละเอียด การศึกษาพบว่า

สื่อมวลชนใช้วิธีการหลากหลายในการแสวงหาข้อเท็จจริง อาทิ การรายงานผลการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอหลักฐานจากกล้องวงจรปิด และการติดตามความคืบหน้าของคดีอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการทางวารสารศาสตร์ที่ต้องผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหลายแหล่งและหลายขั้นตอน (Multi-source Verification) แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่นำเสนอ ซึ่งต่างจากการเผยแพร่ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ที่มักขาดการตรวจสอบและกลั่นกรองอย่างเป็นระบบ การใช้ผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายสาขา เช่น นิติวิทยาศาสตร์ จิตวิทยา หรือสังคมวิทยา ในการร่วมวิเคราะห์และตีความข้อมูล ช่วยเพิ่มมิติในการพิจารณาและตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ซับซ้อน

การนำเสนอความจริงเบื้องต้นในฐานะพื้นที่กลาง

การเล่าข่าวทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางในการนำเสนอความจริงเบื้องต้นต่อสังคม โดยสื่อมวลชนไม่ได้อ้างว่าเป็นผู้ครอบครองความจริงสูงสุด แต่ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการรวบรวม และนำเสนอข้อมูลที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบตามมาตรฐานวิชาชีพ การนำเสนอความจริงในลักษณะ "เบื้องต้น" นี้ เปิดพื้นที่ให้มีการตรวจสอบ ถกเถียง และเพิ่มเติมข้อมูลจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม

รายการข่าวแบบ News Talk มีข้อได้เปรียบในการอำนวยความสะดวกในการนำเสนอความจริงหลายระดับพร้อมกัน ตั้งแต่ข้อเท็จจริงพื้นฐาน ที่ได้จากการรายงานเหตุการณ์ เช่น การอธิบายกระบวนการสืบสวนสอบสวน การแสดงหลักฐานประกอบ ไปจนถึงความจริงเชิงบริบท (Contextual Truth) ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและสาเหตุเชิงโครงสร้าง การนำเสนอความจริงหลายชั้นนี้ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจกระบวนการค้นหาความจริงและสามารถประเมินความน่าเชื่อถือได้ด้วยตนเอง

กระบวนการสนทนาเพื่อแสวงหาความจริง

ลักษณะสำคัญของการเล่าข่าว คือการใช้กระบวนการสนทนาและการถกเถียง (Dialogical Process) เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความจริง การเปิดโอกาสให้มีการตั้งคำถาม การท้าทายข้อสันนิษฐาน และการนำเสนอมุมมองที่แตกต่าง ซึ่งช่วยให้ผู้ชมได้เห็นภาพที่รอบด้านและซับซ้อนของเหตุการณ์ แตกต่างจากการรายงานข่าวแบบทิศทางเดียวที่อาจขาดมิติในการตรวจสอบ

การสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สร้างกระบวนการตรวจสอบความจริงแบบมีส่วนร่วม (Participatory Verification) ที่ช่วยให้ข้อมูลได้รับการพิจารณาจากหลายมุมมอง การถามคำถามเชิงวิพากษ์และการขอคำอธิบายเพิ่มเติม ทำให้กระบวนการค้นหาความจริงมีพลวัตและไม่หยุดนิ่ง ช่วยให้ผู้ชมได้เห็นกระบวนการคิดวิเคราะห์และการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรม

Greatbatch (1988) ชี้ให้เห็นว่าการสัมภาษณ์ข่าวมีระบบการแลกเปลี่ยนผู้พูดที่แตกต่างจากการสนทนาทั่วไป โดยมีการกำหนดบทบาทและทิศทางการสนทนาที่ชัดเจน เช่นเดียวกับงานของ Montgomery (2007) ที่เผยให้เห็นว่าโปรแกรมข่าวเป็นการแสดงมากกว่าการบอกเล่า ซึ่งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงจากข่าวแบบ Event-Based สู่ Subjective, Argumentative Style ที่เน้นการโต้แย้งและการใช้อารมณ์ความรู้สึก และงานของ Marchionni (2013) ที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจาก "Journalism as Lecture" สู่ "Journalism as Conversation" ซึ่งสร้างความรู้สึกลึกซึ้งและมีส่วนร่วม ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาคำตอบ

ความท้าทายในยุคข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย

ในยุคที่ข้อมูลข่าวปลอม (Fake News) และข้อมูลบิดเบือน (Misinformation) แพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านสื่อสังคมออนไลน์ บทบาทของการเล่าข่าวในฐานะช่องทางแสวงหาและนำเสนอความจริงยิ่งทวีความสำคัญ เนื่องจากกระบวนการทางวารสารศาสตร์ที่มีระบบการตรวจสอบและพิสูจน์ข้อเท็จจริงก่อนนำเสนอสู่สาธารณะ ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล

อย่างไรก็ตาม การเล่าข่าวในฐานะช่องทางแสวงหาความจริงก็มีข้อจำกัดและความท้าทายที่ต้องตระหนัก โดยเฉพาะความเสี่ยงในการผสมผสานระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น ซึ่งอาจทำให้ผู้ชมสับสนและไม่สามารถแยกแยะได้ชัดเจน นอกจากนี้ แรงกดดันในการสร้างความน่าสนใจและการแข่งขันเรตติ้ง (Rating) อาจนำไปสู่การเน้นประเด็นที่สร้างความตื่นเต้นมากกว่าการค้นหาความจริงอย่างรอบด้าน การเล่าข่าวในยุคดิจิทัลยังต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ เช่น การตรวจสอบข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ที่มีปริมาณมหาศาล การจัดการกับความเร็วในการเผยแพร่ข้อมูล และการสร้างความน่าเชื่อถือท่ามกลางความไม่ไว้วางใจต่อสื่อที่เพิ่มขึ้นในสังคม

มิติเชิงจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

การดำเนินบทบาทเป็นช่องทางแสวงหาและนำเสนอความจริงเบื้องต้น ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อวิชาชีพและจริยธรรม การวิจัยชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนต้องระมัดระวังการนำเสนอที่อาจนำไปสู่การตีตราทางสังคม การสร้างอคติ หรือการละเมิดสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันก็ต้องรักษาสมดุลระหว่างการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจ กับความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคมที่อาจเกิดขึ้น การสื่อสารความจริงเบื้องต้น จึงควรต้องมีการระบุอย่างชัดเจนถึงข้อจำกัดของข้อมูลที่น่าเสนอ ความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเมื่อมีข้อมูลใหม่ และการเปิดพื้นที่สำหรับการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูล โดยเฉพาะในกรณีที่ความจริงยังไม่สมบูรณ์หรือยังอยู่ในกระบวนการยุติธรรม

บทบาทในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบรายการเล่าข่าว (News Talk) ไม่ได้เป็นเพียงวิธีการนำเสนอข่าวรูปแบบหนึ่ง แต่เป็นกลไกสำคัญในการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ความเข้าใจ และการตอบสนองของสังคมต่อปัญหาอาชญากรรม ผ่านการทำงานร่วมกันของกลวิธีต่าง ๆ ทั้งการสร้างความตระหนัก การกำหนดมุมมอง การผลิตซ้ำอุดมการณ์ และการแสวงหาและนำเสนอความจริง ซึ่งล้วนมีความซับซ้อนและต้องพิจารณาอย่างรอบด้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและรับผิดชอบต่อสังคม

โดยสรุป การเล่าข่าวในฐานะช่องทางแสวงหาและนำเสนอความจริงเบื้องต้นต่อสังคม แสดงให้เห็นถึงบทบาทที่ซับซ้อนและมีพลวัตของสื่อมวลชนในสังคมร่วมสมัย ไม่เพียงเป็นผู้รายงานข้อเท็จจริง แต่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในกระบวนการค้นหาความจริงของสังคม เป็นพื้นที่กลางที่เปิดให้มีการตรวจสอบ วิพากษ์ และเพิ่มเติมข้อมูล การทำหน้าที่นี้ต้องอาศัยความสมดุลระหว่างการนำเสนอที่น่าสนใจ การรักษามาตรฐานวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสังคม เพื่อให้การเล่าข่าวยังคงเป็นช่องทางที่มีคุณค่าในการสร้างความเข้าใจและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้านในสังคมประชาธิปไตย

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมในข่าวอาชญากรรมผ่านแนวคิดของ John Fiske ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต โดยแบ่งตามระดับการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ดังนี้

1. การศึกษาในระดับความเป็นจริง (Reality)

ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังข่าวประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข่าวอาชญากรรม เช่น ข่าวการเมือง ข่าวภัยพิบัติ หรือข่าวสังคม เพื่อวิเคราะห์ว่าสื่อมวลชนใช้รหัสทางสังคม (Social Code) ในการนำเสนอความจริงขึ้นพื้นฐานในข่าวแต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร โดยเฉพาะการศึกษาว่าการเลือกนำเสนอข้อเท็จจริง การใช้ภาษา และการอ้างอิงหลักฐานในข่าวแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะอย่างไร การวิจัยในมิตินี้จะช่วยให้เข้าใจว่าธรรมชาติของเหตุการณ์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการประกอบสร้างความจริงขึ้นพื้นฐานอย่างไร

2. การศึกษาในระดับการนำเสนอภาพตัวแทน (Representation)

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้รหัสทางเทคนิค (Technical Code) และรหัสขนบการนำเสนอ (Conventional Representation Code) ในสื่อที่มีลักษณะการนำเสนอแตกต่างกัน เช่น การเปรียบเทียบระหว่างข่าวโทรทัศน์ดั้งเดิมกับข่าวบนแพลตฟอร์มดิจิทัล หรือการเปรียบเทียบระหว่างการรายงานข่าวสดกับการผลิตสารคดีเชิงข่าว การวิจัยในลักษณะนี้จะช่วยให้เข้าใจว่าข้อจำกัดและศักยภาพของสื่อแต่ละประเภทส่งผลต่อการสร้างภาพตัวแทนของความจริงอย่างไร

3. การศึกษาในระดับอุดมการณ์ (Ideology)

ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การทำงานของรหัสอุดมการณ์ (Ideology Code) ในบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น การเปรียบเทียบการรายงานข่าวเหตุการณ์เดียวกันในสื่อของประเทศต่าง ๆ หรือการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของการนำเสนอข่าวในช่วงเวลาที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงทางอุดมการณ์ครั้งสำคัญ การศึกษาในมิตินี้จะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานข่าวกับระบบความคิดความเชื่อในสังคม

4. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความจริง

ควรมีการวิจัยที่มุ่งทำความเข้าใจความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันระหว่างความจริงทั้งสามระดับในการรายงานข่าว โดยเฉพาะการวิเคราะห์ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับหนึ่งส่งผลต่อการประกอบสร้างความจริงในระดับอื่นอย่างไร เช่น การศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการผลิตสื่อ (ระดับการนำเสนอ) ส่งผลต่อการเลือกนำเสนอข้อเท็จจริง (ระดับความจริง) และการผลิตซ้ำอุดมการณ์ (ระดับอุดมการณ์) อย่างไร

5. การศึกษาข้ามประเภทเนื้อหา

ควรมีการขยายการวิเคราะห์ไปยังเนื้อหาประเภทอื่นนอกเหนือจากข่าว เช่น รายการสารคดี รายการบันเทิง หรือโฆษณา เพื่อเปรียบเทียบว่าการประกอบสร้างความจริงในเนื้อหาแต่ละประเภทมีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร การศึกษาในลักษณะนี้จะช่วยให้เข้าใจว่าประเภทของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่ต่างกันส่งผลต่อการประกอบสร้างความจริงอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. (2540). เอกสารสรุปงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง **ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้าย กลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชน**. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2542). **การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2544). **ศาสตร์แห่งสื่อ และวัฒนธรรมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2545). **สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2553). **แนวพินิจใหม่ในสื่อสารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.

การดา รวมพิมพ์. (2562). **การวางกรอบข่าวเด็กของหนังสือพิมพ์ไทยและการวิเคราะห์ประเด็นจริยธรรมและสิทธิเด็ก**. (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิพนธ์บัณฑิต). กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์. (2567). **คุณภาพข่าวการเมืองเรื่องนโยบายของรัฐ "คนแคระ หรือ ตรวจสอบได้" สื่อนำเสนออย่างไร? สืบค้น 20 กรกฎาคม 2568**

<https://www.thaimediafund.or.th/article-23092024/>

กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ. (2561). **สถิติคดี**.

สืบค้น 4 กรกฎาคม 2564 จาก <http://thaicrimes.org/download-category/>.

กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ. (2566). **รายงานสถิติคดีอาชญากรรมประจำปี พ.ศ. 2565**. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. (2530). **การสร้างความเป็นจริงทางสังคม**. วารสารนิเทศศาสตร์ (ฉบับประจำภาคการศึกษาปลาย ปี 2530). คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรวิทย์ วิไลลอย. (2547). **ประติษฐกรรมในการเล่าเรื่องและสุนทรียรสในภาพยนตร์ชุดดิเอ็กซ์ไฟล์ส**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรวิทย์ เฒ่าจิระศิลป์ชัย. (2548). **การนำเสนอภาพการก่อการร้ายและตัวละครผู้ก่อการร้ายมุสลิมในภาพยนตร์อเมริกันช่วงปี 1994-1998**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการศึกษาสื่อสารมวลชน. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2551). **สังคมวิทยาอาชญากรรม**. กรุงเทพฯ : วิพริทัศน์.

ดารานี จักรรัตน์. (2551). **ผลกระทบของการเสนอภาพข่าวอาชญากรรมที่มีเนื้อหาความรุนแรง**

- บนหน้าหนังสือพิมพ์ประชาชนรายวัน ต่อเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ตระหนักจิต ยุตยรรยง. (2541). การนำเสนอภาพอาชญากรรมในรายการสารคดีเชิงข่าว
อาชญากรรมทางโทรทัศน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการ
สื่อสารมวลชน. ภาควิชาวารสารสนเทศ. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร. (2554). การสื่อสารอัตลักษณ์ความเป็นชาติในกีฬามวยไทย.
ปริญญาโทศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทินณภพ พันธะนาม. (2562). ทศนคติของผู้ชมที่มีต่อรายการคุยข่าว เพื่อสร้างกลยุทธ์การทำ
รายการ. วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์, 23(3), 245-258.
- ธิดารัตน์ มุลลา และ Thidarat Mulla (2556). การสื่อสารกับการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์
ผ่าน "หนังสือฮาวทู". มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิธิดา แสงสิงแก้ว. (2556). สื่อกับอาชญากรรม, เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อศึกษา=Media studies
/สาขานิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชหน่วยที่ 12.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิธิดา แสงสิงแก้ว. (2556). รวบรวมงานวิจัยเรื่องการสื่อสารผ่านเรื่องเล่าหน้า 1 : วาทกรรมในข่าว
อาชญากรรม. คณะวารสารศาสตร์และการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปริญดา เรืองศักดิ์. (2553). ข่าวอาชญากรรมกับการเล่าเรื่องผ่านหนังสือพิมพ์. วารสารนักบริหาร
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 31, (ฉบับที่ 2), หน้า 205-211.
- นันทริกา คุ่มไพบโรจน์. (2542). ข่าวอาชญากรรมควรให้สีส้ม หรือสร้างสรรค์. หนังสือครบรอบ 20 ปี
ชมรมผู้สื่อข่าวช่างภาพอาชญากรรม,
- บงกช เสวตามร์. (2533). การสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ไทย กรณีตัวละครหญิงที่มี
ลักษณะเบี่ยงเบนปี พ.ศ. 2528-2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บุญรอด พัวศรี. (2546). ผลกระทบของการนำเสนอข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์. วารสารศาสตร์
มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปภัสรา ศิวะพิรุฬห์เทพ. (2548). การถอดรหัสมายาคติของ “การข่มขืน” : ศึกษาเปรียบเทียบผู้รับ
สารที่มีประสบการณ์ตรงกับผู้รับสารที่มีประสบการณ์ผ่านสื่อ. ปริญญาโทวารสารศาสตร์
มหาบัณฑิต. สาขาการสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ปาริฉัตร พิมล. (2562). การวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาของผู้ดำเนินรายการข่าวโทรทัศน์. วารสาร ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 7(2), 123-145.
- พิศิษฐ์ ชวลาธวัช (2539). การรายงานข่าวชั้นสูง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- พิศิษฐ์ ชวลาธวัช และคนอื่นๆ. (2546). รุ่งไปกับข่าว ก้าวไปกับโลก (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์.
- พิษณุรักษ์ ปีตาหะสังข์. (2548). การเล่าเรื่องและการสร้างความจริงทางสังคมในข่าวคลื่นยักษ์ **สึนามิ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุทธิวัฒน์ เกรอด. (2553). การสื่อสารสุขภาพที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ เรื่อง **“ว่าวุ่น-รุ่นเล็ก” ทางสถานีโทรทัศน์ทีวีไทย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ ฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิงพิศ เทพปฏิมา. (2546). การถ่ายทอดความคิดเรื่องจิตวิญญาณในภาพยนตร์. สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย;
- ภัทรจาริน ดันติวงศ์. (2552). อิทธิพลของละครโทรทัศน์เกาหลีที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2550). วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนา ประยูรรัช. (2545). การประกอบสร้างความเป็นจริงและการตัดสินผู้ตกเป็นข่าวด้วยการเล่าเรื่องในหนังสือพิมพ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) สาขาวิชาวารสารสนเทศ. ภาควิชาวารสารสนเทศ. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรระ ครุฑศิริ. (2560). ความคาดหวัง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อสำนักข่าวออนไลน์. ปริญญาวารสารศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาการสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิลาสินี พิพิธกุล. (2537). บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่อง ความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อมกรณีลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมสุข หินวิมาน, ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ, ภัทธีรา สารากรบริหาร, อารดา ครุจิต, กรรณิกา รุ่งเจริญพงษ์ และ กุลนารี เสือโรจน์. (2554). ความรู้เบื้องต้นทางวิทยุและโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรพัชญ์ เจียรนานนท์. (2563). การพัฒนารายการสนทนาข่าวทางโทรทัศน์เพื่อการสื่อสารสาธารณะ. วารสารดุซงกีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 10(3), 245-262.

สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส. (2567). **คุยให้คิด**. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2568

<https://www.thaipbs.or.th/program/TalkToThink>

สภากาหนดังสื่อพิมพ์แห่งชาติ. (2567). **จริยธรรมสื่อกับการจัดการข่าวลงในสภาวะวิกฤต**.

สืบค้น 20 กรกฎาคม 2568

<https://broadcast.nbtc.go.th/data/academic/file/660600000003.pdf>

สาธิตา ตระกูลโชคเสถียร. (2553). **การวิเคราะห์วาทกรรมในข่าวอาชญากรรมและการถอดรหัส**

ข่าวอาชญากรรมโดยอาชญากร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. คณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุณีย์ กัลยาจิตร์. (2560). **ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ของนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่**

มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จังหวัดนครปฐม. วารสารกระบวนการยุติธรรม

ปีที่ 10 เล่มที่ 1 มกราคม – เมษายน 2560.

สุภาพร โพธิ์แก้ว. (2536). **บทความเรื่องภาพตัวแทนของโลกที่ฉายผ่านโทรทัศน์**. เรียบเรียงจาก

ต้นฉบับงานวิจัยเรื่อง The Televisual Representation of the World : A Case study

of News Coverage of the May Incident in Thailand on Australian Television.

Macquarie University, Sydney, 1993.

เสริมศิริ นิลดำ. (2550). **คุณค่าข่าวในภาวะวิกฤตทางสังคม**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต,

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ , คณะนิเทศศาสตร์ , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560).

รายงานผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประเทศไทย ปี 2560. สืบค้นจาก

<https://www.etda.or.th/publishing-detail/thailand-internet>.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2566). รายงาน Thailand Digital Stat 2023.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

ศิริรัฐประภาภรณ์ รัตนพานิช. (2551). **กฎหมายอาญาเกี่ยวกับสื่อมวลชนในปัจจุบันและแนวโน้มใน**

อนาคต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย ศิริกายะ , กาญจนา แก้วเทพ (2531). **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน** . คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อดิสา วงศ์ลักษณ์พันธ์. (2542). **การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย**. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ เรืองสกุล. (2541). **การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน**.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรนุช เลิศจรยารักษ์. (2541). **หลักการเขียนบทโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์.

อัญชลี ชัยวรพร. (2551). **เรื่องเล่าในภาพยนตร์ ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ทฤษฎีและการวิจารณ์ภาพยนตร์เบื้องต้น (หน่วยที่ 7, พิมพ์ครั้งที่ 2)**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อรัญญา มิ่งเมือง. (2535). **การเล่าข่าว ทางวิทยุ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Everyday Marketing. (2021). **สรุป Digital Stat 2021 จากรายงาน We Are Social เจาะลึกในส่วน Social media**. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2564. จาก <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/social-media-digital-stat-thai-2021-from-we-are-social/>

MEdia LITteracy now. (2010). **อีกเล่มที่พูดถึง journalism trends**. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2564. จาก <https://www.facebook.com/MEdia-LITteracy-now-122765161068853/photos/อีกเล่มที่พูดถึง-journalism-trends /166667080011994>

ภาษาอังกฤษ

An, S.-K., and Gower, K.K. (2009). **How do the news media frame crisis? A content analysis of crisis news coverage**. Public Relations Review. 35, 2 (June)

Berkowitz, Dan (1988). **Social Meaning of News**. California : Sage publication.

Carlson, M., & Lewis, S. C. (2020). **News after the newspaper: Digital journalism and the reconstruction of news**. Oxford University Press.

Chatman, S. (1978). **Story and discourse: Narrative structure in fiction and film**. Cornell University Press.

Chibnall, S. (2013). **Law-and-order news: An analysis of crime reporting in the British press (2nd ed.)**. Routledge. (Original work published 1977)

Entman, R. (1993). **Framing: Toward clarification of a fractured paradigm**. Journal of Communication. 43, 4 (December): 51-58.

Fiske John. (1987). **Television Culture : Popular pleasure and politics**. Library of Congress Cataloguing in Publication Data. TJ International Ltd, Padstow, Cornwall. Great Britain.

- Fulton, H. (2005). **Narrative and Media**. Cambridge University Press.
- Gaye Tuchman. (1978). **Making News : A Study in the Construction of Reality**. The Free Press. New York.
- Graber, D. A., & Dunaway, J. (2018). **Mass media and American politics (10th ed.)**. CQ Press.
- Greatbatch, D. (1988). **A turn-taking system for British news interviews**. *Language in Society*, 17(3), 401-430.
- Guiles, D. (2008). **Media Framing Analysis**. *Media Psychology Review*. 1, 1
- Howard Kurtz (1994). **Media Circus: The Trouble with America's Newspapers**. New York: Three Rivers Press.
- Lippmann, W. (1922). **Public Opinion**. New York: Free Press
- Iyengar, S., and Simon, A. (1993). **News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion**. *Communication Research*. 20, 3 (June) : 365-383.
- Jewkes, Y. (2019). **Media and crime (4th ed.)**. SAGE Publications.
- John Fiske. (1990). **Introduction to communication studies/John Fiske**. Routledge, New York.
- Kent, M. L., & Taylor, M. (1998). **Building dialogic relationships through the World Wide Web**. *Public Relations Review*, 24(3), 321-334.
- Marchionni, D. M. (2013). **Journalism-as-a-conversation: A concept explication**. *Communication Theory*, 23(2), 131-147.
- Matthes, J. (2009). **"What's in a Frame? A Content Analysis of Media Framing Studies in the World's Leading Communication Journals, 1990-2005"**. *Journalism and Mass Communication Quarterly*. 86, 2 (June) : 349-367.
- Matthes, J. (2009b). **What's in a Frame? A Content Analysis of Media Framing Studies in the World's Leading Communication Journals, 1990-2005**. *Journalism and Mass Communication Quarterly*. 86, 2 (June) : 349-367.
- Montgomery, M. (1986). **DJ talk**. *Media, Culture & Society*, 8(4), 421-440.
- Montgomery, M. (2007). **The discourse of broadcast news: A linguistic approach**. Routledge.
- Ray, S. (1998). **Media Crime, and Criminal Justice : Image and Reality**. California : Wadsworth.

- Reiner, R. (2019). **Media made criminality: The representation of crime in the mass media.** In M. Maguire, R. Morgan, & R. Reiner (Eds.), *The Oxford handbook of criminology* (6th ed., pp. 174-194). Oxford University Press.
- S. Elizabeth Bird. (1992). **For Enquiring Minds: A Cultural Study of Supermarket Tabloids.** Knoxville: University of Tennessee Press.
- Schudson, M. (1991). **The sociology of news production revisited.** In J. Curran and M. Gurevitch (eds). *Mass Media and Society*. Edward Arnold.
- Stuart. H. (1978). **Policing the crisis : mugging, the state, law and order.** London: Macmillan.
- Sontag, S. (2003). **Regarding the Pain of Others.** Picador.
- Turner, G. (1999). **Tabloidization, journalism, and the possibility of critique.** *The International Journal of Cultural Studies* Wikipedia. page 59–76.
- Terence, H. (2003). **Structuralism and semiotics.** London: Routledge
- Vincent, S. (1995). **Media Constructions of Crime. The annals of the American academy of political and social science.** California. U.S.A.: SAGE publication
- Vreese, C. H. de (2005). **News framing: Theory and typology".** *Information Design and Document Design*. 13, 1 (January) : 51-62

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข่าวที่	ช่อง	รายการ	ชื่อข่าว	วันที่เผยแพร่
1	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	เมียช็อกผัววินยิง 4ศพ โตคบซ้อน อุ้มศพ ลูกใส่โลงทั้งน้ำตา เปิดปริศนายิงเมีย ทำไม	9 สิงหาคม พ.ศ. 2566
2	ไทยรัฐ ออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์ โชว์	หลานทรพีคัลยา ฆ่าปาดคอตา-ยาย	28 สิงหาคม พ.ศ. 2566
3	อมรินทร์ ทีวี	ทูบไต่ ข่าว	ใจเหี้ยม! พ่อโหดฆ่าลูกยัดถุงดำ แม่ฮึดด้วย ซื้อปูนโบกศพอำพรนานกว่า 4 เดือน	19 กันยายน พ.ศ. 2566
4	ข่าวช่อง 8	ลุยชนข่าว	แกะรอยเทาลาฆาตกร ยิ่งสาวตกปลา ผัว โชว์ท้ายกขาช่วย คนรุมแฉยับ	20 กันยายน พ.ศ. 2566
5	ไทยรัฐ ออนไลน์	ไทยรัฐนิวส์ โชว์	พบศพ "อดีตเอกอัครราชทูต" ถูกฆ่าหมก ห้องน้ำบ้านพัก	8 ตุลาคม พ.ศ. 2566
6	อมรินทร์ ทีวี	ทูบไต่ ข่าว	สาวใหญ่อดีตข้าราชการดับปริศนา ถูกฆ่า เผาโย่ง ตำรวจไม่ตัดประเด็นใดทั้ง	10 ตุลาคม พ.ศ. 2566